

การประเมินผลและความพึงพอใจของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาต่อกองทุน
เงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา: กรณีศึกษาสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา

เสกสรรค์ บุญรอด

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

คณะรัฐประศาสนศาสตร์

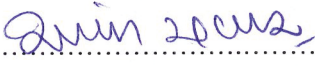
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

2552

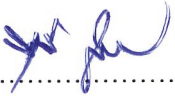
การประเมินผลและความพึงพอใจของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาต่อกองทุน
เงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา: กรณีศึกษาสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา

เสกสรรค์ บุญรอด

คณะรัฐประศาสนศาสตร์

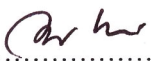
รองศาสตราจารย์..........อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ดร.พลภัทร บุราคม)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

รองศาสตราจารย์..........ประธานกรรมการ
(ดร.มนตรี โสคติยานุรักษ์)

รองศาสตราจารย์..........กรรมการ
(ดร.พลภัทร บุราคม)

อาจารย์..........กรรมการ
(ดร.ชยกฤต อัสวธิตานนท์)

รองศาสตราจารย์..........คณบดี
(ดร.ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์)

พฤษภาคม 2552

บทคัดย่อ

ชื่อวิทยานิพนธ์	การประเมินผลและความพึงพอใจของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อ กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา: กรณีศึกษาสถาบันการศึกษา ระดับอุดมศึกษา
ชื่อผู้เขียน	นายเสกสรรค์ บุญรอด
ชื่อปริญญา	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2552

การศึกษาเรื่อง ประเมินผลและความพึงพอใจของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา: กรณีศึกษาสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา 2) ศึกษาผลการดำเนินการของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา 3) ศึกษาระดับความพึงพอใจของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการบริหารงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา 4) ศึกษาปัจจัยภูมิหลังของนักศึกษา (เพศ, ภูมิภาค, อาชีพของผู้ปกครอง, รายได้ของครอบครัว, จำนวนพี่น้อง) ว่านักศึกษามีภูมิหลังต่างกัน มีระดับความพึงพอใจในกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาแตกต่างกัน 5) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยใช้เครื่องมือและวิธีการศึกษา คือ การศึกษาจากเอกสารควบคู่กับการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม

ผลการศึกษา ปรากฏว่า การดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ประการที่หนึ่ง การกำหนดเกณฑ์รายได้ของผู้มีสิทธิกู้ยืมที่สูงเกินไปทำให้ กองทุนฯ ไม่สามารถเพิ่มโอกาสทางการศึกษาของผู้มีรายได้ต่ำได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ประการที่สอง การขาดกลไกในการตรวจสอบ การจัดสรรเงินกู้ยืม ทำให้เกิดการรั่วไหลมาก ประการที่สาม การขาดกลไกการติดตามการชำระหนี้คืน ที่มีประสิทธิภาพทำให้เกิดความสูญเสียต่อรัฐและผู้เสียภาษี ประการที่สี่ การขาดกลไกในการติดตาม และประเมินผล ทำให้การดำเนินงานของ กยศ. ผิดพลาดต่อเนื่องมาเป็นเวลานาน โดยไม่ได้รับการแก้ไขอย่างที่จะควรจะเป็น

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้มีความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93$) โดยเมื่อจำแนกเป็นรายด้านแล้วพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ซึ่งด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 3.00$) รองลงมาคือด้านการกำหนดเงื่อนไขวงเงินให้กู้ยืม ($\bar{X} = 2.94$) และด้านการกำหนดเงื่อนไขของเงินให้กู้ยืม ($\bar{X} = 2.94$) และด้านการกำหนดเงื่อนไขกระบวนการขอกู้ยืมกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจน้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.82$)

ปัจจัยภูมิหลังของนักศึกษา (เพศ, ภูมิภาค, จำนวนพี่น้อง, การศึกษาของผู้ปกครอง, อาชีพของผู้ปกครอง, รายได้ของครอบครัว) ที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา สรุปได้ว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เมื่อจำแนกตามเพศ, ภูมิภาค, จำนวนพี่น้อง, อาชีพของผู้ปกครอง, รายได้ของครอบครัว พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ยกเว้น ปัจจัยด้านระดับการศึกษาของผู้ปกครองจะมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ABSTRACT

Title of Thesis	Evaluation and Satisfaction of Higher Education Student on Student Loan: A Case Study of Higher Education Institute
Author	Mr. Seksan Boonrod
Degree	Master of Public Administration
Year	2009

The objectives of this research are 1) to study on student loan administration 2) to study the results on student loan administration 3) to study level satisfaction of higher education student on student loan 4) to study the determinant student background (gender, provinces, amount relations, parents education, parents career, families income) which different background student have satisfaction on student loan that different? 5) to study any problem and prefix on student loan administration. Measurement and method are studied from documentary and questionnaire. Populations was studied which students were get to permission money loan from student loan.

The results of the study to student loan administration. First, to fix families income too high of students. Student loan can't add of opportunity in the poor. Second, the ckecklist to fail in allocation. The result to leak out. Third, the follow-up of inefficiency in the payment back to student loan. The result government lost money for taxes. Finally, the follow-up and evaluation to fail. The result student loan administration had mistaken for along time.

The study groups in this studied had satisfaction on student loan were medium level ($\bar{X} = 2.92$) when classified many case that the study groups had medium level satisfaction every case. Which a case to fix of rules condition of student loan. The study groups had the most satisfaction ($\bar{X} = 3.00$) then a case to fix amount of financial condition ($\bar{X} = 2.93$) and a case to fix of borrow on interest processes the study groups had the less satisfaction ($\bar{X} = 2.82$)

(6)

The determinant student background (gender, provinces, amount relations, parents education, parents career, families income) which had satisfaction of higher education student on student loan. The result found the satisfaction of higher education student on student loan when to divide gender, provinces, amount relations, parents career, families income found no different except parents education had different by significantly at 0.01.

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การประเมินผลและความพึงพอใจของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กรณีศึกษาสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา” นี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีจากความช่วยเหลือของผู้มีพระคุณหลายท่าน ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณสำหรับความเมตตากรุณาในการประสิทธิ์ประสาทความรู้ที่มีค่าและความช่วยเหลือด้านต่างๆ จากรองศาสตราจารย์ ดร.พลภัทร บุราคม อาจารย์ที่ปรึกษาและกรรมการวิทยานิพนธ์ ผู้ซึ่งเป็นทั้งต้นแบบและแรงบันดาลใจในชีวิตจริงของผู้เขียน รวมทั้งประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี โสคติยานุรักษ์ และกรรมการวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.ชยกฤต อัสวธิตานนท์ ที่สละเวลาอันมีค่า และภารกิจการงานวิจัยมากมายในการอ่านร่างวิทยานิพนธ์และให้ข้อสังเกตที่มีคุณค่าหลายประการในการปรับปรุงงานวิทยานิพนธ์นี้

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ทุกท่านที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณเพื่อน ๆ ที่ให้ความช่วยเหลือในสิ่งที่ขาดตกบกพร่องและเป็นกำลังใจให้มาโดยตลอด

ท้ายสุดนี้งานวิทยานิพนธ์เล่มนี้จะสำเร็จลุล่วงมาถึงทุกวันนี้มิได้เลยหากขาดกำลังใจที่สำคัญจากหลวงพ่อก (พระออกชั้น อดตุสาโร) คุณพ่อซึ่งชราภาพมากแล้ว เป็นบุคคลที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จที่สำคัญที่สุดของชีวิต และคุณแม่ (ยุพา อำนวยพร) ผู้ซึ่งเป็นกำลังใจให้ในยามท้อแท้ที่สุดในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้เขียนขอน้อมรำลึกพระคุณทั้งสองที่ส่งผลให้ลูกได้เล่าเรียน ขอมอบความสำเร็จทั้งหลายแด่พระคุณทั้งสอง

เสกสรรค์ บุญรอด

พฤศจิกายน 2552

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(5)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญ	(8)
สารบัญตาราง	(11)
สารบัญภาพ	(16)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
1.3 ขอบเขตการศึกษา	4
1.4 นิยามศัพท์	5
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 แนวคิดและทฤษฎีทุนมนุษย์	7
2.2 แนวความคิดปัญหาความไม่เท่าเทียมกันทางการศึกษา	12
2.3 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25
2.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย	36
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	38
3.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง	38
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	39
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	40

3.4	นิยามปฏิบัติการ	40
3.5	การวิเคราะห์ข้อมูล	42
บทที่ 4	กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา	43
4.1	ความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา	43
4.2	โครงสร้างและอำนาจหน้าที่	44
4.3	หลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา	45
4.4	ขั้นตอนการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา	48
4.5	ขั้นตอนการชำระหนี้เงินกู้คืนกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา	52
4.6	สรุป	56
บทที่ 5	การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา	57
5.1	กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา	57
5.2	การวิเคราะห์การกระจายผลประโยชน์ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา	83
บทที่ 6	ผลการวิเคราะห์	126
6.1	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	126
6.2	การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนฯ ในปีการศึกษา 2551	129
6.3	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	133
6.4	ผลการทดสอบสมมติฐาน	136
บทที่ 7	สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	184
7.1	สรุปผลการศึกษา	184
7.2	อภิปรายผลการศึกษา	190
7.3	ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา	193
บรรณานุกรม		195
ภาคผนวก		200
	ภาคผนวก ก พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2541	201
	ภาคผนวก ข ระเบียบคณะกรรมการกองทุนฉบับที่ 1 และ ระเบียบคณะกรรมการกองทุน ฉบับที่ 2 ระเบียบคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาว่าด้วย การดำเนินงาน หลักเกณฑ์ และวิธีการกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืม	218

เพื่อการศึกษา พ.ศ. 2547	
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม การประเมินผลและความพึงพอใจของนักศึกษา	231
ระดับอุดมศึกษาต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา	
กรณีศึกษา: สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา	
ภาคผนวก ง แหล่งข้อมูลใช้ในการศึกษา	235
ประวัติผู้เขียน	250

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ตารางค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาแต่ละประเทศในแต่ละภูมิภาค	10
2.2 แสดงข้อมูลการศึกษาจาก UNESCO Institute for Statistics เปรียบเทียบจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรในประเทศต่าง ๆ ระหว่างปี พ.ศ. 2523 ถึงปี พ.ศ. 2543	18
2.3 สัดส่วนของรายจ่ายดำเนินการภาครัฐด้านการศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาและเศรษฐกิจของผู้รับประโยชน์ ปีงบประมาณ 2544	21
4.1 วงเงินให้กู้ยืมสูงสุดของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ตามระดับการศึกษา	46
4.2 ขอบเขตเงินกู้จำแนกตามประเภทค่าใช้จ่าย	47
4.3 อัตราส่วนการชำระหนี้ของเงินต้น	53
5.1 การจัดสรรงบประมาณให้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาให้แก่ สถาบันการศึกษาในสังกัดอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่ง และสอง	63
5.2 หลักเกณฑ์การพิจารณาจัดสรรเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2539—2546	64
5.3 หลักเกณฑ์การพิจารณาจัดสรรเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2539—2546	66
5.4 การจัดสรรเงินงบประมาณให้กับผู้กู้รายใหม่	73
5.5 ผลการชำระหนี้ (จำนวนราย)	80
5.6 ผลการชำระหนี้ (จำนวนเงิน)	81
5.7 การชำระหนี้จำแนกตามระดับของผู้กู้ที่กำหนดชำระหนี้คืน	82
5.8 การจัดสรรเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาแยกตามระดับการศึกษา	84
5.9 วงเงินให้กู้ยืม	86

5.10	เพดานสูงสุดของวงเงินให้กู้ยืมต่อปี จำแนกตามระดับการศึกษา	92
5.11	จำนวนผู้กู้รายเก่า และรายใหม่	94
5.12	จำนวนผู้กู้ และอัตราการเพิ่มของจำนวนผู้กู้ต่อปี	95
5.13	นักเรียน นักศึกษาที่กู้ยืมจากกองทุนฯ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อปีของครัวเรือน	96
5.14	สัดส่วนของผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงสุดจำแนกตามรายได้ครัวเรือน(บาทต่อปี)	101
5.15	ผู้ที่ได้รับเงินกู้จำแนกตามภูมิภาคที่ครบกำหนดชำระหนี้ในปีการศึกษา 2545-2551	106
5.16	ผู้ที่ได้รับเงินกู้จำแนกตามจังหวัดที่ครบกำหนดชำระหนี้ในปีการศึกษา 2545-2551	107
5.17	จำนวนผู้ที่ได้รับเงินกู้จำแนกตามภูมิภาคในระดับอุดมศึกษาที่ครบกำหนดชำระหนี้ในปีการศึกษา 2545-2551	111
5.18	จำนวนผู้ที่ได้รับเงินกู้จำแนกตามสถานศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่ครบกำหนดชำระหนี้ในปีการศึกษา 2545-2551	114
6.1	ร้อยละของข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคลที่ตอบแบบสอบถาม	127
6.2	แสดงร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุน ฯ ในปีการศึกษา 2551 ด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินกองทุน ฯ	130
6.3	แสดงร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุน ฯ ในปีการศึกษา 2551 ด้านการกำหนดเงื่อนไขกระบวนการขอกู้ยืม	131
6.4	แสดงร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุน ฯ ในปีการศึกษา 2551 ด้านการกำหนดเงื่อนไขวงเงินให้กู้ยืม	132
6.5	ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษารายด้าน และในภาพรวม จำแนกตามเพศ	133
6.6	ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา รายด้านและในภาพรวม จำแนกตามเพศ	137
6.7	ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯรายข้อ จำแนกตามเพศ	138

[illegible]

6.21	ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา รายด้านและในภาพรวม จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง	160
6.22	ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ รายข้อ จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง	161
6.23	ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ด้านการกำหนดเงื่อนไขกระบวนการขอกู้ยืมรายข้อ จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง	163
6.24	ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ด้านการกำหนดเงื่อนไขวงเงินให้กู้ยืมรายข้อ จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง	165
6.25	ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ด้านการกำหนดเงื่อนไขของเงินให้กู้ยืมรายข้อ จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง	167
6.26	ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา รายด้านและในภาพรวม จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง	169
6.27	ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ รายข้อ จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง	170
6.28	ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ด้านการกำหนดเงื่อนไขกระบวนการขอกู้ยืมรายข้อ จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง	172
6.29	ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ด้านการกำหนดเงื่อนไขวงเงินให้กู้ยืมรายข้อ จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง	174
6.30	ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ด้านการกำหนดเงื่อนไขของเงินให้กู้ยืมรายข้อ จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง	175
6.31	ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา รายด้านและในภาพรวม จำแนกตามรายได้ของครอบครัว	177

6.32 ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ รายชื่อ จำแนกตามรายได้ของครอบครัว	178
6.33 ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ด้านการกำหนดเงื่อนไขกระบวนการขอกู้ยืมรายชื่อ จำแนกตามรายได้ของครอบครัว	180
6.34 ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ด้านการกำหนดเงื่อนไขวงเงินให้กู้ยืมรายชื่อ จำแนกตามรายได้ของครอบครัว	182
6.35 ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ด้านการกำหนดเงื่อนไขของเงินให้กู้ยืมรายชื่อ จำแนกตามรายได้ของครอบครัว	183

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 กรอบในการประเมินศึกษาดำเนินการของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา	36
2.2 กรอบการประเมินความพึงพอใจของผู้รับเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา	37
4.1 โครงสร้างการบริหารกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา	44
4.2 ขั้นตอนการดำเนินการอนุมัติเงินกู้ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา	49
4.3 ขั้นตอนการกู้ยืมของผู้กู้รายใหม่และผู้กู้ต่อเนื่องที่เปลี่ยนสถาบันการศึกษา	51
4.4 การนับระยะเวลาครบกำหนดชำระหนี้	54
5.1 การจัดสรรเงินกู้ตามระดับรายได้ครัวเรือนของผู้ที่กู้ยืมระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย	98
5.2 การจัดสรรเงินกู้ตามระดับรายได้ครัวเรือนของผู้ที่กู้ยืมระดับอุดมศึกษา	98
5.3 จำนวนนักศึกษาระดับอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ไม่สูงกว่าปริญญาตรี)	103
5.4 ส่วนแบ่งจำนวนนักศึกษาจำแนกตามประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน	104
5.5 สัดส่วนของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาจำแนกตามประเภทสถาบันการศึกษา	105

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าในทุกๆ ด้าน ได้แก่ การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) ทำให้มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ประชากรในประเทศต้องปรับตัวและปรับเปลี่ยนในหลายๆ ด้านของการพัฒนา การให้บริการทางการศึกษาแก่ประชากรในชาติจึงเป็นสิ่งที่สำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะว่า การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรม และเป็นการสร้างภูมิปัญญาให้แก่สังคม การศึกษาจึงเป็นรากฐานและเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2531: 1)

การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระยะยาวที่ยั่งยืนได้นั้น ตามแนวความคิดของทฤษฎีนีโอคลาสสิกนั้น ประเทศนั้นๆ ก็ต้องให้ความสำคัญกับการออม (Saving) และการลงทุน (Investment) โดยเฉพาะการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจต่างๆ แต่อย่างไรก็ตามถึงแม้ปัจจัยเหล่านี้ก็ยังไม่เพียงพอที่จะทำให้ประเทศมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนในระยะยาวได้ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่มั่นคงนั้นในแนวความคิดของ Endogenous Growth Theory ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สาม คือ การพัฒนาทุนมนุษย์ (Human Capital) ควบคู่ไปด้วย ประเทศที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทุนมนุษย์ก็จะเป็นประเทศที่มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจต่อไปในอนาคตในระยะยาวสูงกว่าประเทศให้ความสำคัญแก่ปัจจัยด้านนี้น้อย

การลงทุนมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา การพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน การวิจัยและการพัฒนา (Research and Development) ล้วนแล้วแต่เป็นปัจจัยสำคัญต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยเมื่อมีการลงทุนในมนุษย์มากขึ้น จะส่งผลกระทบต่อสังคมในทางที่เป็นประโยชน์ (External Benefits) โดยทำให้ประชากรและแรงงานในสังคมนั้นๆ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต ตลอดจนเกิดกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาความรู้ใหม่ได้มากขึ้นต่อไป โดยผ่านกระบวนการที่

เรียกว่า Learning by doing Effects และ Spill over Effects ดังนั้น การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจจึงเป็นกระบวนการภายใน (Endogenous Growth Process) โดยสามารถสะสมและขยายตัวออกไปได้เองอย่างไม่มีวันสิ้นสุด

ในด้านการคลัง การพัฒนาด้านทุนมนุษย์ ได้แก่ การศึกษา ถือว่าเป็นสินค้าสาธารณะ (Public Goods) เนื่องจากการศึกษาได้ให้ประโยชน์แก่ผู้เรียนและสังคม กล่าวคือ ถ้าประชากรในประเทศมีการศึกษาสูงขึ้น ผู้เรียนเองก็จะได้รับประโยชน์จากการที่มีโอกาสหางานดีๆ ทำมากขึ้น มีรายได้สูงขึ้น ประโยชน์ในลักษณะนี้เรียกว่า ประโยชน์ส่วนตัว (Private Benefit) เมื่อประชากรมีการศึกษามากขึ้น มีรายได้เพิ่มมากขึ้น ก็ถือว่าเป็นประโยชน์ต่อสังคมอีกด้วย กล่าวคือ เมื่อมีทรัพยากรมนุษย์เพิ่มมากขึ้น ก็จะส่งผลต่อประสิทธิภาพทางการผลิตของประเทศและทำให้เศรษฐกิจสามารถเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนอีกด้วย ประโยชน์ประการหลังนี้ เราเรียกว่า ประโยชน์แก่สังคม (Social Benefit) แต่อย่างไรก็ตามในระบบเศรษฐกิจแบบกลไกตลาดที่รัฐบาลมิได้เข้าแทรกแซงนั้น ผู้เรียนและผู้ผลิตการศึกษามักจะไม่ได้เอาส่วนดีที่ตกแก่สังคมดังกล่าวมาพิจารณาเป็นผลประโยชน์ทั้งหมดที่เกิดขึ้นกับการศึกษาด้วย ดังนั้น ในระบบเศรษฐกิจแบบกลไกตลาดเท่านั้น ผู้ผลิตและผู้บริโภคการศึกษาจะมีปริมาณน้อย กล่าวคือ ค่าใช้จ่ายในการศึกษามีความชัดเจน แต่ประโยชน์ของการศึกษากลับไม่มีความชัดเจนเนื่องจากประโยชน์ส่วนมากจะตกอยู่กับสังคมหรือตกอยู่กับหน่วยงาน และประโยชน์เหล่านี้ก็มิได้ถูกนำมาวิเคราะห์ในการตัดสินใจเพื่อบริโภคการศึกษา ดังนั้นการศึกษาจึงมักจะมีปริมาณต่ำเกินไปถ้าปล่อยให้ไปไปตามหลักของกลไกตลาดเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว รัฐบาลจึงต้องเข้ามามีบทบาทในการจัดสรรด้านการศึกษามากขึ้น

เนื่องจากความไม่เท่าเทียมกันของสังคมในเรื่องรายได้ โดยเฉพาะในปัจจุบันค่าครองชีพได้ ผลักภาระแก่ผู้บริโภคสูงมากขึ้น จึงเป็นปัญหาสำคัญและอุปสรรคในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของระดับการศึกษา ในระดับอุดมศึกษา (ระบบปิด, ราชภัฏ, เอกชน) ประชาชนเข้ารับบริการด้านการศึกษาย่อมเสียค่าใช้จ่ายแตกต่างกัน และสถานที่ตั้ง สถานศึกษาจะตั้งอยู่เฉพาะตัวจังหวัดหรือตัวเมืองใหญ่ๆ การเข้ารับบริการสำหรับประชากรในชนบท จึงย่อมต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงกว่าประชากรในเมืองโดยเปรียบเทียบ ถ้ายังคำนึงถึงความแตกต่างในรายได้และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวชนบทกับครอบครัวเมืองด้วยแล้ว การที่ครอบครัวชนบทจะส่งบุตรหลานมาเข้ารับการศึกษา ย่อมมีค่าเสียโอกาสมากกว่ากรณีของครอบครัวเมืองด้วย ในสภาวะการเช่นนี้ โอกาสในการเข้ารับบริการทางการศึกษาสำหรับครอบครัวชนบทจึงต่ำกว่าครอบครัวเมือง ซึ่งถ้าเป็นเช่นนี้ การศึกษานอกจากไม่เพียงพอกับประชากรที่ต้องการแล้วยังส่งเสริมให้ช่องว่างคนจนกับคนรวยแตกต่างกันมากขึ้นด้วย

สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นสถาบันหลักทำหน้าที่ผลิตบุคลากรในระดับสูงเพื่อการพัฒนาประเทศชาติและได้รับการกำหนดจุดมุ่งหมาย นโยบาย และมาตรการในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตั้งแต่ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2504-2509) จนถึงฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) สถาบันการศึกษาที่มีความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายอุดมศึกษาของประเทศ ได้แก่ มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนซึ่งอยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการในปัจจุบัน ซึ่งมีนักศึกษาอยู่ในสังกัดเป็นจำนวนมาก

ในช่วงเวลาที่ผ่านมา การศึกษาอุดมศึกษาของขยายตัวอย่างรวดเร็วทั้งในด้านจำนวนนักศึกษา จำนวนและประเภทสถาบันการศึกษา และสาขาวิชาที่แตกต่างออกไป เนื่องจากสังคมและประเทศชาติให้ความสำคัญกับการศึกษาในระดับนี้มากขึ้น การพัฒนาประเทศในด้านเศรษฐกิจมีความก้าวหน้าทางด้านระบบการจัดการสารสนเทศ ส่งผลต่อการพัฒนาอุดมศึกษาโดยรวม ถึงแม้ว่าอุดมศึกษาจะก้าวหน้าไปมากแต่ก็ยังประสบปัญหาความทั่วถึงและความเป็นธรรมในการกระจายด้านโอกาสให้กับประชากรที่กำลังศึกษาอยู่

การศึกษาระดับอุดมศึกษา เรื่องความเป็นธรรมและความทั่วถึงในการศึกษา เป็นเรื่องที่ได้ได้รับความสนใจ และได้บรรจุไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2503, 2512, 2520, 2535 และฉบับปัจจุบัน พ.ศ. 2545-2559 แผนอุดมศึกษาระยะยาวฉบับที่ 2 พ.ศ. 2551-2565 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554)

จากความสำคัญของการพัฒนาประเทศและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อสนองรับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ รัฐบาลได้กำหนดนโยบายเพื่อแก้ปัญหาค่าเล่าเรียนที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาในสังคมด้วยการสนับสนุนทางการเงินแก่นักเรียน/นักศึกษาที่ด้อยโอกาส โดยการจัดตั้งกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2539 โดยรัฐบาลจัดสรรงบประมาณให้กระทรวงการคลังดำเนินการในลักษณะเงินทุนหมุนเวียน ต่อมาในปี พ.ศ. 2541 พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้เริ่มมีผลบังคับใช้ ซึ่งทำให้ กยศ. มีฐานะกลายเป็นองค์กรของรัฐบาลในกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง

กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไม่ใช่การช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสแบบให้เปล่า แต่เป็นการที่รัฐบาลเป็นผู้ลงทุนให้กู้ยืม ซึ่งจะต้องมีการใช้ทุนคืนตามกำหนดเวลาที่ได้ระบุไว้ การจัดการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ จะต้องเป็นกองทุนที่จะก่อให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง และสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ควรเป็นกองทุนที่จะก่อให้เกิดความเสมอภาคและเป็นธรรมให้แก่ผู้ยืม เพื่อเป็นการสนับสนุนและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพ

หลักการในการพิจารณาให้ทุนกับผู้เรียนนั้น ต้องดำเนินการด้วยความละเอียดรอบคอบ มีการติดตามและประเมินผลเพื่อนำมาแก้ไขในจุดที่บกพร่องเพื่อให้การนำงบประมาณของแผ่นดินที่นำมาใช้ในกองทุนที่นำไปใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม เพื่อเกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ

1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา

- 1.2.1 ศึกษาการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
- 1.2.2 ศึกษาผลการดำเนินการของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
- 1.2.3 ศึกษาระดับความพึงพอใจของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการบริหารงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
- 1.2.4 ศึกษาปัจจัยภูมิหลังของนักศึกษา (เพศ, ภูมิภาค, จำนวนพี่น้อง, การศึกษาของผู้ปกครอง, อาชีพของผู้ปกครอง, รายได้ของครอบครัว) ว่านักศึกษามีภูมิหลังต่างกัน มีความพึงพอใจในกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาแตกต่างกันหรือไม่
- 1.2.5 ศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาศึกษาประเมินผลและความพึงพอใจของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาไว้ดังนี้

1.3.1 การศึกษาดำเนินการของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ทำการศึกษาตั้งแต่ พ.ศ. 2539 จนกระทั่งถึง ปี พ.ศ. 2549 รวมระยะเวลา 10 ปี เพราะถือได้ว่าช่วงดังกล่าวมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญๆ ของการศึกษาระดับอุดมศึกษาไทย โดย อาศัยข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้แก่ การศึกษาจากข้อมูลเอกสารเกี่ยวข้อง (Documentary Data) เช่น เอกสารทางราชการพระราชบัญญัติของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา หนังสือ งานค้นคว้าวิจัยที่เกี่ยวข้อง เอกสารทางสถิติ โดยกำหนดขอบเขตการศึกษาเฉพาะสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนซึ่งอยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการในปัจจุบันระดับประเทศ

1.3.2 ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาแบบพรรณนา (Descriptive Method) โดยเก็บข้อมูลจากตอบแบบสอบถามของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา ชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 เพื่อหาค่าร้อยละ หรือค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ (Statistic Package for Social Science: SPSS for Windows Version 10)

1.3.3 ปัจจัยภูมิหลังของนักศึกษา (เพศ, ภูมิภาค, จำนวนพี่น้อง, การศึกษาของผู้ปกครอง, อาชีพของผู้ปกครอง, รายได้ของครอบครัว, จำนวนพี่น้อง) ที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาแบบเชิงอนุมาน (Inferential Method) โดยเก็บข้อมูลจากตอบแบบสอบถามของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา ชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย ในการหาความสัมพันธ์ของตัวแปร ได้แก่ ค่าสถิติ T-test, F-test ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ (Statistic Package for Social Science: SPSS for Windows Version 10) และการวิจัยในครั้งนี้ครอบคลุมเฉพาะกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยความรับผิดชอบของกระทรวงคลัง สำหรับในส่วนของการจำกัดในการวิจัยนั้นสามารถจำแนกออกได้เป็นดังนี้

ระยะเวลาและงบประมาณในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่จำกัดไม่สามารถทำการศึกษาจากสถาบันการศึกษาได้ทุกแห่งดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกพื้นที่การศึกษาดังนี้

สถาบันการศึกษาประเภทจำกัดของรัฐ ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยแม่โจ้และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

สถาบันการศึกษาประเภทจำกัดในกำกับของรัฐ ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

สถาบันการศึกษาประเภทมหาวิทยาลัยราชภัฏ ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

สถาบันการศึกษาประเภทมหาวิทยาลัยเอกชน ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยกรุงเทพและมหาวิทยาลัยพายัพ

1.3.4 ศึกษาเฉพาะนักศึกษาที่ได้รับเงินกู้ในปีการศึกษา 2551

1.4 นิยามศัพท์

ในวิทยานิพนธ์นี้ได้มีการใช้ถ้อยคำที่เป็นคำศัพท์ที่ต้องให้นิยามทั่วไป เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน โดยประกอบด้วยคำศัพท์ที่สำคัญ ดังนี้

การประเมินผล หมายถึง เป็นการศึกษาผลกระทบของการดำเนินการของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่เกิดขึ้น หรือการตรวจสอบประสิทธิผลของกองทุนฯ ว่าบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่อย่างไร

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งในเชิงประเมินค่า ถึงความรู้สึกที่ดี ความรู้สึกรัก ชอบ สุขใจ หรือทัศนคติทางด้านบวกของบุคคล ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเกิดขึ้นต่อเมื่อสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการให้แก่บุคคลนั้นได้

นักศึกษา หมายถึง นิสิต/นักศึกษาที่กำลังศึกษาหลักสูตรปริญญาตรีภาคปกติ ในสถาบันอุดมศึกษา

นักศึกษากู้ยืม หมายถึง นิสิต/นักศึกษาที่ได้รับเงินกู้ยืมจากกองทุนในระหว่างศึกษา หลักสูตรปริญญาตรีภาคปกติ ในสถาบันอุดมศึกษา

สถาบันอุดมศึกษา หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนที่อยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการในปัจจุบัน

กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา หมายถึง กองทุนที่รัฐบาลจัดตั้งขึ้นในปี 2539 เพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้กับผู้จบมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ ให้สามารถศึกษาต่อได้ถึงระดับปริญญาตรี

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 เพื่อทราบถึงการดำเนินงานของกองทุนฯ ว่ามีการจัดสรรเงินกองทุนอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่

1.5.2 เพื่อทราบถึงข้อบกพร่องและสามารถหาวิธีแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้กองทุนฯ มีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.5.3 เพื่อทราบระดับความพึงพอใจของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการบริหารงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

1.5.4 เพื่อทราบถึงปัจจัยภูมิหลังของนักศึกษา (เพศ, ภูมิภาค, จำนวนพี่น้อง, การศึกษาของผู้ปกครอง, อาชีพของผู้ปกครอง, รายได้ของครอบครัว) ว่านักศึกษาที่มีภูมิหลังต่างกัน มีความพึงพอใจในกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาแตกต่างกันหรือไม่

1.5.5 สรุปและข้อเสนอแนะเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และประโยชน์ต่อหน่วยงานที่ดูแลเรื่องนี้ในการนำไปประเมินผลต่อไป

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง การประเมินผลและความพึงพอใจของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อ กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้ คือ

- 2.1 แนวคิดและทฤษฎีทุนมนุษย์
- 2.2 แนวความคิดปัญหาความไม่เท่าเทียมกันทางการศึกษา
- 2.3 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 แนวคิดและทฤษฎีทุนมนุษย์

ทุนมนุษย์ จัดเป็นสินทรัพย์ชนิดหนึ่งและเป็นสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน (Intangible Asset) ซึ่ง ตามปกติแล้วไม่สามารถวัดเทียบเป็นมูลค่าทางธุรกิจได้ แต่ในที่สุดแล้ว สามารถที่จะแปลงสภาพให้ กลายเป็นสินทรัพย์ (Human Capital) จะหมายถึง เทคโนโลยี ความรู้ทักษะ และสมรรถนะซึ่งติดตัว คนในองค์กร และมีความจำเป็นในการปฏิบัติงานเช่น ทักษะเชิงเทคนิค นวัตกรรม ความคิด สร้างสรรค์ และสมรรถนะในการเป็นผู้นำซึ่งจะมีความสัมพันธ์กับทุนทางปัญญา (Intellectual Capital) (พิพัฒน์ ก้องกิจกุล, 2548: 39)

มีหลายทฤษฎีที่พยายามจะศึกษา และหาเหตุผลมาอธิบายถึงความจำเป็นด้านพัฒนาทุน มนุษย์ที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน โดยนำเสนอออกมาในแง่แนวความคิดและ ทฤษฎี ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรมภายใต้หัวข้อดังกล่าวมานี้ มักจะถูกกล่าวถึงและอ้างอิงอยู่ เสมอ ผู้เขียนจะนำเสนอโดยวิธีการจำแนกแนวความคิด ทฤษฎีตามแนวทางที่ พลภัทร บุราคม (2549: 29) ดังนี้

ทฤษฎีกระบวนการพัฒนาใหม่ของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ: Endogenous Growth Theory

Endogenous Growth Theory เป็นทฤษฎีที่ได้ถูกพัฒนาขึ้นในช่วงปลายของทศวรรษที่ 1990s โดยนักเศรษฐศาสตร์รางวัลโนเบล คือ Robert E. Lucas (ได้รับรางวัลโนเบลสาขาเศรษฐศาสตร์ในปี 1993) และ Paul M. Romer (ได้รับรางวัลโนเบลสาขาเศรษฐศาสตร์)

Endogenous Growth เป็นแนวความคิดที่ไม่ค่อยเห็นด้วยกับแนวความคิดของ Neoclassical Growth Model และ Solow-Type Growth Model นัก โดยพยายามชี้ให้เห็นว่าทั้ง Neoclassic และ Solow Model นั้น ต่างก็ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านการออมและการลงทุน โดยเฉพาะการลงทุนทางกายภาพ (Physical Capital) เช่น การสร้างโรงงานเพิ่มและการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจต่างๆ มากจนเกินไป ในความเป็นจริงแล้ว การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนในระยะยาวไม่ได้ขึ้นอยู่กับ การสะสมทุนทางกายภาพเท่านั้น แต่ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นๆ อีกด้วย โดยเฉพาะ การพัฒนาด้านทุนมนุษย์ (Human Capital) Endogenous Growth Theory จึงเป็นทฤษฎีที่พยายามชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของปัจจัยด้านทุนมนุษย์ ต่อการเจริญเติบโต (Romer, 1994: 3-22 อ้างถึงใน พลภัทร บุราคม, 2549: 30)

Endogenous Growth Theory เป็นทฤษฎีที่เชื่อว่าการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนในระยะยาวนั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับ การออมและการสะสมทุนทางกายภาพเท่านั้น แต่ยังขึ้นอยู่กับระดับของการพัฒนาด้านทุนมนุษย์อีกด้วย

ตัวแบบของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของ Endogenous Growth Theory อาจเขียนออกมาในรูปสมการการผลิตอย่างง่ายได้ดังนี้ (พลภัทร บุราคม, 2549: 32)

$$Y = f(K, H, R)$$

โดยที่ :

Y = ปริมาณสินค้าและบริการที่สังคมหนึ่งๆ สามารถผลิตได้ในช่วงเวลาหนึ่งๆ

(ซึ่งก็คือ ตัวชี้วัดอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจหรือ GDP)

K = ปริมาณของปัจจัยทุนที่มีการสะสมไว้ (Amount of capital stock)

H = ปริมาณของปัจจัยด้านทุนมนุษย์ (Stock of human capital)

R = ปริมาณของการวิจัยและการพัฒนา (Research and Development)

การให้การศึกษาเป็นวิธีการลงทุนแบบหนึ่งซึ่งเพิ่มค่าของทุนมนุษย์ เป็นลักษณะของการลงทุนใหม่ (New Investment) เช่น การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือในสาขาวิชาใหม่ๆ เพื่อให้ความรู้

ความสามารถและทักษะสูงขึ้นกว่าเดิมที่เป็นอยู่ นักเศรษฐศาสตร์ ได้อาศัยแนวคิดและทฤษฎีว่าด้วยการตัดสินใจลงทุนมาเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์เกี่ยวกับการลงทุนในทุนมนุษย์ กล่าวคือ เมื่อมนุษย์ได้รับการศึกษามากขึ้น มีผลทำให้ทรัพยากรมนุษย์มีคุณภาพสูงขึ้น สามารถทำงานได้รายได้ที่สูงขึ้น และเมื่อมีความชำนาญและการศึกษาสูง จะพบว่ารายได้ที่ได้รับตลอดชีพจะเพิ่มขึ้นหลังจากสำเร็จการศึกษา

การพัฒนาประเทศในประเทศต่างๆ นั้น การศึกษามีบทบาทและมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ทั้งนี้เนื่องจากว่า การศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในทุก ๆ ด้าน ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาในส่วนอื่น ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ธุรกิจที่ให้บริการด้านการศึกษา ไม่แตกต่างจากธุรกิจประเภทอื่น ที่ผู้ประกอบการต้องการแสวงหากำไร หรือผลประโยชน์ด้านอื่น ๆ ให้มากที่สุด แต่อย่างไรก็ตาม ธุรกิจด้านการศึกษา นอกจากจะให้ผลประโยชน์แก่ผู้ประกอบการ ในเรื่องของกำไรแล้ว ยังจะเป็นประโยชน์ทางอ้อม ต่อเศรษฐกิจ สังคมและสังคมโดยรวม จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้รัฐบาลของทุกประเทศ ต้องเข้ามาแทรกแซงระบบการศึกษาด้วยมาตรการต่าง ๆ นับตั้งแต่ การกำหนดนโยบายการศึกษา เพื่อใช้เป็นกรอบในการแทรกแซง เพื่อให้ระบบการศึกษา สนองตอบความต้องการของภาคเศรษฐกิจได้มากที่สุด และการใช้มาตรการทางด้านการคลังเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด

ตัวอย่างของการที่รัฐบาลเข้ามามีบทบาทในการจัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อการศึกษาพัฒนาด้านทุนมนุษย์โดยเฉพาะการศึกษาที่มีการกล่าวถึงกันมากก็จะได้แก่ ประเทศเอเชียตะวันออก เช่น ประเทศญี่ปุ่น ฮองกง เกาหลีใต้ และได้หวัน ซึ่งประเทศเหล่านี้ รัฐบาลจะเข้ามามีบทบาทในการลงทุนด้านทุนมนุษย์สูงมาก โดยจัดการศึกษาฟรีในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ขยายไปสู่ระดับมัธยมศึกษา เพื่อเปิดโอกาสทางการศึกษาให้แก่ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ ทำให้ประเทศเหล่านี้มีฐานของทุนมนุษย์ที่ดีและกว้างขวาง ส่วนการศึกษาในระดับที่สูงกว่าระดับมัธยม เช่น ในระดับมหาวิทยาลัยนั้น เนื่องจากผู้เรียนส่วนใหญ่ในระยะแรกๆ ของการพัฒนา มักจะมาจากครอบครัวที่มีฐานะดีเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น การอุดหนุนจึงเน้นออกมาในรูปของการศึกษาที่ให้แก่ผู้เรียนดีแต่มีฐานะยากจน เพื่อเปิดโอกาสให้คนจนสามารถเข้าเรียนในระดับสูงได้มากยิ่งขึ้น

บทบาทหน้าที่ของรัฐบาลทุกประเทศ คือ มีการแทรกแซงการทำงานของกลไกการตลาด และต่อระบบเศรษฐกิจ มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ

1) การจัดสรรสินค้าและบริการสาธารณะ (Public Goods) ในการพัฒนาทางการศึกษา เพราะการศึกษาถือว่าเป็นสินค้าสาธารณะประเภทหนึ่ง เนื่องจากการศึกษาให้ประโยชน์ไม่เฉพาะแก่ผู้เรียนเท่านั้น แต่ยังให้ประโยชน์ต่อสังคมอีกด้วย กล่าวคือ ถ้าประชากรมีการศึกษาสูงขึ้น ผู้เรียนก็จะได้รับประโยชน์จากการที่มีโอกาสหางานดีๆ ทำมากขึ้น มีรายได้สูงขึ้น ประโยชน์ที่ตกกับ

ผู้เรียนเองนี้ เรียกว่า ประโยชน์ส่วนตัว (Private Benefit) แต่อย่างไรก็ตามการที่ประชากรมีการศึกษามากยิ่งขึ้นก็เป็นประโยชน์ต่อสังคมอีกด้วย กล่าวคือ ทำให้เศรษฐกิจสามารถเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนได้อีกด้วย เราเรียกว่า ประโยชน์ที่ตกแก่สังคม (Social Benefit)

2) การกระจายรายได้ การกระจายรายได้ไม่ได้เป็นประเด็นที่สำคัญที่ต้องให้ความสนใจมากนัก แต่อย่างไรก็ตาม ทุก ๆ ฝ่ายตระหนักดีว่าการกระจายรายได้ที่ไม่เป็นธรรม หรือการเกิดความแตกต่างระหว่างรายได้ของประชาชน ระหว่างภูมิภาค ระหว่างท้องถิ่นมาก ๆ นอกจากจะนำไปสู่ปัญหาทางสังคมและการเมืองแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ และการเติบโตของระบบเศรษฐกิจในที่สุด และข้อเท็จจริงประการหนึ่งที่ยอมรับกันว่า ยิ่งระบบเศรษฐกิจพัฒนาไปมากเท่าใด ช่องว่างทางรายได้ยิ่งห่างมาก ดังนั้น หน้าที่ในการกระจายรายได้ให้มีความเหลื่อมล้ำน้อยที่สุด จึงถือว่าเป็นหน้าที่ทางเศรษฐกิจประการหนึ่งของรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจทุนนิยม การกระจายรายได้ เป็นปัญหาพื้นฐานของไทยที่ถูกกละเลยมานานโดยตลอด จนปัจจุบันได้กลายมาเป็นปัญหาการเมืองที่บั่นทอนเสถียรภาพของรัฐบาล รัฐบาลในชุดหลัง ๆ จึงให้ความสำคัญในการแก้ปัญหาหนี้ไว้ในระดับต้น ๆ และเริ่มมีมาตรการแก้ไขปัญหานี้อย่างจริงจังมากขึ้น เช่น การแก้ไขปัญหานี้สินของเกษตรกร ตั้งกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา กองทุนประกันสังคม กองทุนพัฒนาชนบท เป็นต้น

การศึกษาจัดว่าเป็นธุรกิจบริการประเภทหนึ่งที่เอกชนสามารถตัดสินใจในการทำธุรกิจประเภทนี้เพื่อแสวงหากำไรเช่นเดียวกับธุรกิจประเภทอื่น อย่างไรก็ตาม ภาครัฐก็ได้มีส่วนเข้ามาดำเนินกิจการนี้เช่นเดียวกัน สัดส่วนของภาครัฐในการเข้ามาจัดการด้านการศึกษาไม่น้อยเพียงใดมีตัวชี้วัดหลายตัว ในที่นี้ถ้าเราใช้สัดส่วนรายจ่ายด้านการศึกษาของภาครัฐต่อรายจ่ายด้านการศึกษาทั้งหมดของประเทศ จะพบว่า ประเทศในแต่ละภูมิภาคจะต่างกัน ดังแสดงในตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ตารางค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาในแต่ละภูมิภาค

The Distribution of Education Spending Between the by Public and Private Sectors,		
Region	Percentage of Total Public	Region Expenditures Private
Established market economies	70	39
Middle East	90	10
Asia and the Pacific	53	47
Latin America and the Caribbean	43	47

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

The Distribution of Education Spending Between the by Public and Private Sectors,		
Region	Percentage of Total Public	Region Expenditures Private
Sub-Saharan Africa	66	34

แหล่งที่มา: World Bank, 2002.

ความแตกต่างที่เกิดขึ้นในแต่ละภูมิภาคมีหลายสาเหตุขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และศาสนา แต่อย่างไรก็ตาม ในทางเศรษฐศาสตร์มีเหตุผลที่อยู่เบื้องหลังการที่ภาครัฐเข้ามามีการจัดการด้านการศึกษา ในรูปแบบต่าง ๆ นับตั้งแต่การวางแผนการศึกษา การออกกฎหมายที่เกี่ยวกับการศึกษา การจัดตั้งโรงเรียนและมหาวิทยาลัยของรัฐ การให้เงินงบประมาณสนับสนุนสถาบันการศึกษา และตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือนักเรียน การให้สิทธิประโยชน์แก่สถาบันการศึกษาเอกชน เป็นต้น เหตุผลทางเศรษฐศาสตร์ที่รัฐบาลเข้ามาดำเนินการแทรกแซงระบบการศึกษาแบ่งเป็น 4 ประการ คือ

1) เพื่อทำให้เกิดการจัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสม ทั้งนี้ในธุรกิจการศึกษาซึ่งเป็นธุรกิจที่ขายบริการการศึกษา นั้น กลไกราคาไม่สามารถทำการจัดสรรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะการศึกษาเป็นบริการที่ก่อให้เกิดผลกระทบภายนอกในทางที่ดีต่อสังคม (Good Externalities or Good Spill Over Effects) ซึ่งหมายความว่า สังคมจะได้ผลประโยชน์ (Social Benefits) จากกิจการการศึกษา แต่ผลประโยชน์ที่ตกกับสังคมนั้น ผู้ประกอบการการศึกษาไม่ได้รับ จึงทำให้ธุรกิจการศึกษามีผลตอบแทนทางธุรกิจต่ำกว่าธุรกิจอื่น ซึ่งถ้ารัฐบาลไม่เข้ามามีการจัดการจะทำให้จำนวนสถาบันการศึกษาไม่เพียงพอต่อความต้องการ หรือในบางพื้นที่จะไม่มีสถาบันการศึกษาเกิดขึ้น เช่น อำเภอหรือตำบลในจังหวัดบางแห่ง นอกจากนี้ การแทรกแซงของภาครัฐนอกจากจะเพิ่มจำนวนสถาบันการศึกษาแล้ว ยังอาจเข้าแทรกแซงเพื่อให้ค่าเล่าเรียนอยู่ในระดับที่ไม่สูงเกินไป ทั้งนี้เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนเข้ามาบริโภคการศึกษาให้มากขึ้น ประเด็นสุดท้ายที่รัฐบาลเข้ามามีการจัดการคือให้สถาบันการศึกษาของรัฐที่อยู่ภายใต้ระบบราชการมีอิสระในการบริหารงานหรือออกจากระบบราชการ ทั้งนี้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา

2) เพื่อสนับสนุนการเติบโตให้กับระบบเศรษฐกิจ การศึกษาจะช่วยทำให้ทุนมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ขบวนการผลิตของประเทศมีศักยภาพเพิ่มตามไปด้วย ปัจจุบันยอมรับกันกว้างขวางว่า การเติบโตอย่างยั่งยืนนั้น ประเทศต้องพัฒนาด้านอุปทาน และ

ชี้ให้เห็นว่า การพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีจำเป็นต้องอย่างยิ่ง การลงทุนทางด้าน R&D จึงเป็นสิ่งจำเป็น เพราะช่วยเพิ่มผลผลิต แต่การลงทุนด้านวิจัยและพัฒนา นั้น ยากที่จะให้เอกชนลงทุน เพราะผลตอบแทนระยะสั้นไม่คุ้ม และมีการลอกเลียนแบบ เกิดปัญหา Free Riders จำเป็นที่รัฐต้องเข้ามาดำเนินการหรือส่งเสริม เช่น ให้ค่าลดหย่อนด้านภาษี ตั้งหน่วยงานวิจัย เป็นต้น

3) เพิ่มการจ้างงานและยกระดับรายได้ การศึกษาทำให้แรงงานเป็นแรงงานที่พึงปรารถนา นอกจากนี้การศึกษายังช่วยเพิ่มระดับรายได้ให้กับแรงงาน แรงงานไทยต้องแข่งขันกับแรงงานต่างประเทศ และยังต้องแข่งขันกับเครื่องมือเครื่องจักร การที่จะช่วยให้แรงงานไทยแข่งขันได้ จำเป็นต้องให้แรงงานไทยมีการศึกษาในระดับที่เพียงพอ สำหรับแรงงานทางภาคเกษตรที่มีประสิทธิภาพในระดับต่ำ ทำให้ผลตอบแทนต่ำ รายได้ต่ำ

4) เพิ่มการจ้างงานและยกระดับรายได้ การศึกษาทำให้แรงงานเป็นแรงงานที่พึงปรารถนา นอกจากนี้การศึกษายังช่วยเพิ่มระดับรายได้ให้กับแรงงาน แรงงานไทยต้องแข่งขันกับแรงงานต่างประเทศ และยังต้องแข่งขันกับเครื่องมือเครื่องจักร การที่จะช่วยให้แรงงานไทยแข่งขันได้ จำเป็นต้องให้แรงงานไทยมีการศึกษาในระดับที่เพียงพอ

2.2 แนวความคิดปัญหาความไม่เท่าเทียมกันทางการศึกษา

แนวคิดเรื่อง ความไม่เท่าเทียมกันทางการศึกษา มีหลายมุมมอง และมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและสถานที่ แนวคิดในยุโรปและอเมริกาเริ่มจากการเน้นความเท่าเทียมกันที่จะเข้าโรงเรียนและรับการศึกษา ต่อมาขยายรวมเนื้อหาที่สอนและกระบวนการเข้าไปด้วย ความเท่าเทียมทางการศึกษาในที่นี้ หมายถึง การทำให้จุดเริ่มต้นเท่ากัน ไม่ใช่เท่ากันที่ผลการศึกษา หรือความก้าวหน้าเท่ากัน และในการทำให้ความเท่าเทียมกันทางการศึกษาได้ ต้องกำจัดการแบ่งแยกเรื่องเผ่าพันธุ์ เพศ ศาสนา หรือชนชั้นให้หมดไป ถ้าลักษณะที่ติดตัวมาตั้งแต่ชาติกำเนิดหรือพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจมีผลต่อการเข้าถึงและผลการเรียน ถือว่าการแข่งขันไม่ยุติธรรม เพราะโอกาสไม่ได้ถูกกระจายให้เท่ากัน โอกาสถูกจัดให้เป็นรูปแบบเดียวกันแต่ผู้เข้าแข่งขันไม่เป็นแบบเดียวกัน ฉะนั้นต้องเน้นการจัดหาโอกาสให้กับผู้ด้อยโอกาสให้สามารถพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ ในทศวรรษที่ 1960 ประเทศต่างๆ ได้จัดการศึกษาชดเชยหรือให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ด้อยโอกาสทางสังคมและเศรษฐกิจ ซึ่งเท่ากับนำแนวคิด 2 เรื่องคือ ความเสมอภาคและความเป็นธรรมมารวมไว้ด้วยกัน แนวคิดนี้แสดงให้เห็นว่า จุดเริ่มต้นที่เท่ากันเป็นตัวทำให้เกิดความเท่าเทียมกันส่วนบุคคล และยังให้ความสำคัญกับปัจจัยป้อน และผลที่เกิดจากการศึกษาด้วย

สรุปแนวคิดของความเท่าเทียมกันทางการศึกษาไว้เป็นประเด็น ดังนี้

1) เป็นแนวคิดที่เน้นความเท่าเทียมกันในโอกาสและผล ในแง่หนึ่ง ความเท่าเทียมกันทางการศึกษา มาจากการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษา ซึ่งหมายถึง คุณภาพเครื่องอำนวยความสะดวกในโรงเรียน จำนวนหนังสือในห้องสมุด คุณภาพครู เวลาที่สอน เป็นต้น อีกแง่หนึ่ง คือ โอกาสที่เกิดจากผลของการศึกษา โดยจะดูจากดัชนีชี้วัดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและศีลธรรม การพัฒนาสังคม

2) ความเท่าเทียมกันหรือไม่เท่าเทียมกันสามารถเกิดได้ทุกที่ ตัวอย่างเช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกัน สามารถเกิดได้ในกลุ่มเพื่อน ห้องเรียน กลุ่มเด็กที่มีความสามารถต่างกัน โรงเรียน ท้องถิ่น และความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เกิดจากความแตกต่างทางสถานภาพเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกันเกิดได้ทุกที่เช่นกัน ไม่ว่าที่ใด

3) ความเท่าเทียมกันไม่จำเป็นต้องขึ้นอยู่กับคุณภาพการศึกษาที่ดีเสมอไป เพราะถ้าการศึกษาโดยรวมเลวลง เด็กนักเรียนจะมีคุณภาพลดลงอย่างเท่าเทียมกัน

ประเด็นความเท่าเทียมกันทางการศึกษาของไทยได้รับการหยิบยกขึ้นมาพิจารณากันอย่างกว้างขวาง ในปีพ.ศ. 2517 โดยเฉพาะความไม่เท่าเทียมกันในระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาสำหรับคนส่วนใหญ่ของประเทศ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อศึกษาและเสนอแนวทางวางพื้นฐานเพื่อการปฏิรูปการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน คณะกรรมาชนี้ได้กำหนดความเท่าเทียมที่พึงประสงค์ไว้ 3 ประการ คือ

1) ความเท่าเทียมในด้านสิทธิ ในระดับการศึกษาภาคบังคับ รัฐจะต้องให้ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาโดยเท่าเทียมกัน โดยมียอมให้ความแตกต่างเกี่ยวกับเพศ เชื้อชาติ ฐานะเศรษฐกิจ และถิ่นที่อยู่ เป็นข้อจำกัดแต่ประการใด ทั้งนี้เพราะเป็นการศึกษาภาคบังคับสำหรับคนส่วนใหญ่ของประเทศ และเป็นการศึกษาที่ให้ผลตอบแทนแก่สังคมสูงกว่าบุคคล

2) ความเท่าเทียมในโอกาสการศึกษาที่สูงกว่าการศึกษาภาคบังคับ รัฐต้องจัดให้ทุกคนมีโอกาสและมีเสรีภาพที่จะรับการศึกษาโดยเสมอภาคกัน ทั้งนี้เพราะเป็นการศึกษาที่มีใช้เพื่อคนส่วนใหญ่ของประเทศ และเป็นการศึกษาที่ให้ผลตอบแทนแก่ผู้เรียนมากกว่าแก่สังคมโดยรวม ในกรณีที่เป็นผู้ยากไร้ รัฐต้องพิจารณาให้ทุนการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันด้วย

3) ความเท่าเทียมกันในด้านคุณภาพการศึกษา สำหรับการจัดการศึกษานั้น รัฐต้องให้ความสำคัญสนับสนุนในอัตราส่วนที่ช่วยลดความเหลื่อมล้ำค่าสูง ไม่ว่าสถานศึกษานั้นจะตั้งอยู่ในเมืองหรือชนบทห่างไกล เพื่อที่จะทำให้คุณภาพของการศึกษาของท้องถิ่นต่างๆ อยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพและประสิทธิภาพการศึกษา ได้แก่ ค่าใช้จ่ายทางการศึกษา อัตราส่วนผู้เรียนต่อครู คุณภาพและประสบการณ์ครู ประเภทสถานศึกษา และสภาพห้องเรียน เป็นต้น

อย่างไรก็ตามความเท่าเทียมกันที่พึงประสงค์ดังกล่าวมานี้ ไม่ได้หมายความว่า ประชาชนทุกคนจะต้องได้เข้าเรียนจนถึงระดับอุดมศึกษาทั้งหมด แต่ละบุคคลที่จะได้รับการศึกษาระดับใดนั้น นอกจากจะต้องคำนึงถึงความเท่าเทียมทั้ง 3 ประการดังกล่าวแล้ว ยังต้องนึกถึงความสามารถ ความถนัด และความสนใจแต่ละบุคคล พิจารณาประกอบกับความสามารถที่บุคคลผู้นั้นจะทำงานให้แก่ส่วนรวมได้ ความเหมาะสมของสภาพท้องถิ่น และความต้องการของประเทศชาติในส่วนรวมด้วย

รังสรรค์ ณะพรพันธุ์ (2519: 263-268) ได้ให้ความหมายของ ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาไว้ดังนี้

- 1) สภาพการณ์ที่มีการให้หลักประกันแก่เด็กแต่ละคนได้ศึกษาเล่าเรียนตลอดช่วงระยะเวลาหนึ่งตามความสามารถและสติปัญญา
- 2) ปรัชญาการณ์ที่เด็กทุกคนมีโอกาสได้รับบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกัน
- 3) สภาพการณ์ที่เด็กทุกคนมีโอกาสได้พัฒนาทักษะและความสามารถตามที่แต่ละคนมีอยู่ โดยธรรมชาติและการสั่งสมให้ได้ดีที่สุดและมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้
- 4) สภาพการณ์ที่เด็กทุกคนได้รับถ่ายทอดและพัฒนาทักษะและความรู้ขั้นพื้นฐานอันจำเป็นแก่การอยู่รอดแห่งชีวิตและการอยู่ร่วมกันในสังคม จนกระทั่งทักษะและความรู้ขั้นพื้นฐานดังกล่าวนี้มีอยู่โดยเท่าเทียมกันในตัวเด็ก

2.2.1 ความสำคัญของความเท่าเทียมกันในโอกาสทางการศึกษา

เหตุที่โอกาสทางการศึกษาได้รับความสนใจ เนื่องจากการศึกษาถูกมองว่าเป็นเครื่องมือในการเลื่อนชั้นทางสังคมและเศรษฐกิจได้ ผู้ที่มีการศึกษาย่อมมีโอกาสพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม อันส่งผลถึงการพัฒนาประเทศ เมื่อเป็นเช่นนี้ โอกาสทางการศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพราะ

- 1) ระดับของความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษามีผลเชื่อมโยงต่อระดับการกระจายผลประโยชน์อันเกิดจากการพัฒนา ผู้ที่มีโอกาสทางการศึกษาคือว่าย่อมมีความสามารถที่จะแบ่งปันผลจากความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจได้มากกว่า Psacharopolos and Woodhall (1986: 319-320) อ้างถึงใน จรูญศรี มาดิลกโกวิท, 2544: 68) กล่าวว่า การขยายการลงทุนทางการศึกษาอย่างรวดเร็วในประเทศกำลังพัฒนาในศตวรรษที่ 1960 และ 1970 ก่อนข้างเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ที่มีรายได้สูงและอยู่ในเขตเมืองมากกว่าชนบท ซึ่งกลับทำให้เกิดช่องว่างระหว่างรายได้มากกว่าที่จะช่วยลดช่องว่างการศึกษาด้วยตัวมันเองไม่ได้ช่วยให้การกระจายรายได้เป็นธรรมและเอื้อประโยชน์ในการหางานทำ แต่การศึกษาสามารถช่วยเพิ่มรายได้ให้กับคนยากจนได้ ถ้าการศึกษาได้รับการใส่ใจและมีการกระจายโอกาสทางการศึกษาและทรัพยากรระหว่างกลุ่มต่างๆ ในสังคม

2) โอกาสทางการศึกษามีความสัมพันธ์โดยตรงต่อการเพิ่มคุณภาพให้กับคนส่วนใหญ่ในสังคม ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงไปค่อนข้างมาก โดยเฉพาะการเปลี่ยนไปเป็นสังคมอุตสาหกรรมมากขึ้น ซึ่งต้องการผู้มีความรู้และทักษะขั้นสูงมากขึ้น คนไทยส่วนใหญ่ต้องการปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง จึงน่าที่จะได้รับความรู้มากกว่าระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาซึ่งอาจไม่เพียงพอต่อสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่กำลังปรับตัวและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว พลภัทร บุราคม (2549: 30) กล่าวว่าตัวอย่างของการที่รัฐบาลเข้ามามีบทบาทในการจัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อการศึกษาพัฒนาด้านทุนมนุษย์โดยเฉพาะการศึกษาที่มีการกล่าวถึงกันมากก็จะได้แก่ กรณีของประเทศเอเชียตะวันออก ซึ่งรวมถึง ญี่ปุ่น ฮังการี เกาหลีใต้ และไต้หวัน ในประเทศเหล่านี้ รัฐบาลจะเข้ามามีบทบาทในการลงทุนด้านทุนมนุษย์สูงมาก โดยจัดการศึกษาฟรีในระดับประถมศึกษาตอนต้นและค่อยๆ ขยายไปสู่ระดับมัธยมศึกษา เพื่อเปิดโอกาสทางการศึกษาให้แก่ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ ทำให้ประเทศเหล่านี้มีฐานของทุนมนุษย์ที่ดีและกว้างขวาง ส่วนการศึกษาในระดับที่สูงกว่าระดับมัธยม เช่น ในระดับมหาวิทยาลัยนั้น เนื่องจากผู้เรียนส่วนใหญ่ในระยะแรกๆ ของการพัฒนา มักจะมารอบครัวที่มีฐานะดีเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นการอุดหนุนจึงเน้นออกมาในรูปของทุนการศึกษาที่ให้แก่ผู้เรียนดีแต่มีฐานะยากจน เพื่อเปิดโอกาสให้คนจนสามารถเข้าเรียนในระดับสูงได้มากยิ่งขึ้น

2.2.2 ความเท่าเทียมกันในโอกาสทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 กำหนดความหมายการศึกษาระดับอุดมศึกษาว่าเป็นการศึกษาหลังมัธยมศึกษาตอนปลาย แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ การศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี การศึกษาระดับปริญญาตรีและการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี

การศึกษาระดับปริญญาตรี หมายถึง การศึกษาส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถในสาขาวิชาต่างๆ ในระดับสูง โดยเฉพาะการประยุกต์ทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติ การริเริ่มการพัฒนาทั้งทางวิชาการและวิชาชีพ การสร้างสรรค์และเผยแพร่ความรู้ การริเริ่มการพัฒนาทั้งทางวิชาการและวิชาชีพการสร้างสรรค์และเผยแพร่ความรู้ การริเริ่มการพัฒนาประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งการส่งเสริมบทบาทของประเทศในประชาคมโลก

แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2545 - 2559 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545: 21-22) ได้ระบุว่ามีความจำเป็นในการเตรียมจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้แก่เยาวชนที่เข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา ซึ่งมีอัตราเพิ่มค่อนข้างสูงมากขึ้นทุกปี โอกาสทางการศึกษา

ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในระดับอุดมศึกษายังมีไม่มากนักกับความต้องการของตลาดแรงงานและความจำเป็นในการพัฒนาประเทศ

โลกพัฒนาและก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว เทคโนโลยีสมัยใหม่เกิดขึ้นและเติบโตไปมาก มีพัฒนาการรูปแบบที่หลากหลาย การพัฒนาการเรียนรู้ของคนไทย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ จึงจำเป็นต้องนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อความเสมอภาคและพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ การสอนรวมทั้งเป็นเครื่องมือในการกระจายสู่สถานศึกษา ชุมชน และสังคมไทย ให้คนไทยสามารถเข้าถึงความรู้ได้อย่างสะดวก ง่าย และรวดเร็ว ในราคาที่ไมแพงจนเกินไป ปัจจุบันการเนื้อหาหรือความรู้เพื่อให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสมัยใหม่เพื่อการแพร่กระจายได้อย่างทั่วถึงยังทำได้ไม่มากนัก เนื่องจากข้อจำกัดด้านงบประมาณ โครงสร้างพื้นฐาน ความรู้ ความสามารถ และความเข้าใจของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

สถานการณ์ดังกล่าว ทำให้เห็นความจำเป็นยิ่งขึ้นในอนาคตที่ต้องเร่งเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้กับคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ที่กำหนดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และต้องส่งเสริมขยายการศึกษาระดับอุดมศึกษาอย่างกว้างขวางให้เป็นการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่พึ่งตนเองได้ สนับสนุนเอกชนในการจัดอุดมศึกษา และจัดสรรโอกาสทางการศึกษาสำหรับผู้ยากจนให้มากขึ้น

หน่วยงานที่ทำหน้าที่จัดการศึกษาในระดับปริญญาตรี มี 3 ประเภท คือ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543: 14)

1) สถาบัน/มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย เน้นการจัดการศึกษาเพื่อสนองตอบความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ เป็นการจัดในมหาวิทยาลัยจำกัดและไม่จำกัด

2) สถาบันราชภัฏและสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันราชภัฏซึ่งถือว่าเป็นสถาบันการศึกษาหลังมัธยมศึกษาท้องถิ่นเน้นการจัดการศึกษาระดับการศึกษาหลังมัธยมศึกษา เพื่อตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น การผลิตครูและบัณฑิตสาขาวิชาชีพต่างๆ ตามความต้องการของท้องถิ่น และของประเทศโดยรวม

3) การจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรีในวิทยาลัย หรือสถาบันเฉพาะกิจ/เฉพาะกลุ่ม แต่ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาซึ่งมีบทบาทและทำหน้าที่ในการจัดการศึกษาได้แบ่งระดับปริญญาตรี ออกเป็น 3 ประเภท คือ

1) สถาบันอุดมศึกษาของรัฐประเภทจำกัดรับนักศึกษาและไม่จำกัดรับนักศึกษาซึ่งได้รวมสถาบันราชภัฏและสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นมหาวิทยาลัย/สถาบันอยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

2) สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐประเภทจำกัดรับนักศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย/สถาบันอยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

3) สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจำกัดรับนักศึกษาและไม่จำกัดรับนักศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย/สถาบันอยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ซึ่งทั้ง 3 ประเภทที่กล่าวมาข้างต้น จัดการศึกษาเพื่อสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในสภาวะการณ์ปัจจุบัน

2.2.4 ปัญหาความไม่เท่าเทียมกันทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของไทย

การวิจัยเชิงประจักษ์มากมายในประเทศอุตสาหกรรม พบว่าปัจจัยทำให้ไม่เกิดความเสมอภาคทางการศึกษาทั้งเรื่องการเข้าถึงการศึกษา การอยู่รอด และผลผลิต ได้แก่ อาชีพและการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน ส่วนในประเทศกำลังพัฒนาพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อความไม่เสมอภาคเกิดจาก 1) ภูมิฐานะในเขตชนบท/เขตชุมชน 2) รายได้ 3) เพศ 4) เชื้อชาติ (เผ่าพันธุ์)

ปัญหาความไม่เท่าเทียมกันทางการศึกษาของไทยนั้นได้เกิดจากปัญหาในเรื่องเกี่ยวกับการกระจายรายได้ที่ยังมีความเหลื่อมล้ำกันอยู่มาก จึงทำให้เกิดการไม่เท่าเทียมกันในโอกาส จากข้อเท็จจริงที่ว่าคนจนส่วนใหญ่มีการศึกษาจำกัด เป็นเรื่องที่ทั้งนักวิชาการและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนล้วนทราบดี แต่นับทศวรรษที่ผ่านมาในระดับการศึกษาของคนอีสานส่วนใหญ่ โดยเฉพาะคนจนเปลี่ยนแปลงช้ามาก เนื่องจากด้วยเหตุของความยากจนทำให้ลูกหลานของคนจนเข้าถึงเพียงการศึกษาขั้นพื้นฐานเท่านั้น

ชูศักดิ์ เอกเพชร และศิริชัย อิสสระโชติ (2524: 165-166 อ้างถึงใน จรูญศรี มาดิลกโกวิท, 2544: 72-73) กล่าวว่าการศึกษาความเสมอภาคในโอกาสที่จะเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยต้องพิจารณาว่าใครคือผู้ได้รับสิทธิการศึกษานั้น เช่นเดียวกับ สิทธิลักษณะ คอมพิวเตอร์ และสิทธิ วรรณกรรม (2532: 40-41) ที่เห็นว่าการพิจารณาความเสมอภาคที่แท้จริง จะต้องคำนึงถึงความเสมอภาคในด้านสัดส่วนของนักศึกษาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่าง

ฟราย (2524 อ้างถึงใน จรูญศรี มาดิลกโกวิท, 2544: 73) เห็นว่าความเท่าเทียมในการศึกษาหมายถึง โอกาสที่เท่ากันของเด็กทุกคนไม่ว่าจะมีภูมิหลังต่างกันเพียงใด ส่วนความเสมอภาคหมายถึง การกระจายที่ไม่มีความแตกต่างใดๆ ทั้งสิ้นในแง่ปริมาณของตัวชี้วัดต่างๆ เช่น งบประมาณ เป็นต้น ฟรายได้นำข้อมูลจากรายงานผลการวิจัยการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของสำนัก

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ปี 2520 มาศึกษาและใช้ดัชนีของโอกาสในการศึกษาต่อมาวัดเพื่อแสดงให้เห็นความไม่เสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งพบว่า

แม้ว่าอัตราการเพิ่มของประชากรไทยได้ลดลงจากอัตราร้อยละ 1.96 ต่อปี ในช่วงปี พ.ศ. 2523 ถึงปี พ.ศ. 2533 เหลือเพียงร้อยละ 1.06 ต่อปีในระยะเวลา 10 ปีระหว่างปี พ.ศ. 2533 ถึงปี พ.ศ. 2543 แต่ระบบการศึกษาของไทยยังคงมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากความต้องการศึกษาต่อในระดับสูงได้เพิ่มสูงขึ้น อุดมศึกษาไทยขยายตัวในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 7 ต่อปีในระยะเวลาเดียวกันตั้งแต่ปี พ.ศ. 2533 ถึง พ.ศ. 2543 แต่อัตราการขยายตัวของระบบการศึกษาไทยยังไม่ทันกับการขยายตัวในระบบการศึกษาของประเทศที่มีความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา แคนาดา ญี่ปุ่น และเกาหลี ซึ่งประชากรมีการศึกษาเฉลี่ยระหว่าง 10 ถึง 12 ปี และรายได้ประชาชาติต่อหัว (Per Capita GNI) ของประชากรสูงกว่าไทยโดยเฉลี่ย 12 เท่า ดังแสดงในตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 แสดงข้อมูลการศึกษาจาก UNESCO Institute for Statistics เปรียบเทียบจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรในประเทศต่าง ๆ ระหว่างปี พ.ศ. 2523 ถึงปี พ.ศ. 2543

ประเทศ COUNTRY	รายได้ต่อหัว	จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย			นักเรียนต่อประชากร (Gross Enrollment Ratios)			
	Per Capita GNI (US\$)	ของประชากรอายุ 15 ปี ขึ้นไป	Average Years of Adult Schooling		2000			1990
					ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อุดมศึกษา	อายุ 6-23
Primary	Secondary	Tertiary	Pop 6-23					
2001	1980	1990	2000					
สหรัฐอเมริกา	34,280	11.9	11.7	12.0	101.0	95.2	72.6	86.0
แคนาดา	21,930	10.3	11.0	11.6	99.8	106.4	59.2	-
ออสเตรเลีย	19,900	10.3	10.4	10.9	102.1	160.8	63.3	-
เกาหลี	9,460	7.9	9.9	10.8	101.1	94.1	77.6	74.0
ญี่ปุ่น	35,610	8.5	9.0	9.5	100.8	102.5	47.7	73.0
สหราชอาณาจักร	25,120	8.3	8.8	9.4	98.9	156.4	59.5	72.0
ฟิลิปปินส์	1,030	6.5	7.3	8.2	112.6	77.3	31.2	-
ฝรั่งเศส	22,730	6.7	7.0	7.9	104.9	107.8	53.6	78.0

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ประเทศ COUNTRY	รายได้ต่อหัว Per Capita GNI (US\$)	จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย ของประชากรอายุ 15 ปี ขึ้นไป Average Years of Adult Schooling			นักเรียนต่อประชากร (Gross Enrollment Ratios)			
		1980	1990	2000	2000		1990	
					ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อุดมศึกษา	อายุ 6-23
					Primary	Secondary	Tertiary	Pop 6-23
สิงคโปร์	21,500	5.5	6.0	7.0	-	-	-	68.0
มาเลเซีย	3,330	5.1	6.0	6.5	98.7	70.3	28.2	58.0
ไทย	1,940	4.4	5.6	6.5	94.8	81.9	35.3	45.0
จีน	890	4.8	5.8	6.4	113.8	68.2	12.6	-
อินโดนีเซีย	690	3.7	4.0	5.0	110.0	57.0	14.6	58.0

แหล่งที่มา: World Bank, 2002.

จะเห็นได้ว่าประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศซึ่งประชากรมีการศึกษาดีที่สุด และรายได้ประชาชาติต่อหัวของประเทศสูงถึง 34,000 เหรียญ ประชากรในประเทศอื่น ๆ ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีโดยส่วนใหญ่จะมีระดับการศึกษาสูงเช่นกัน เช่น ประเทศแคนาดา ออสเตรเลียและ ญี่ปุ่น ประชากรในประเทศเหล่านี้มีการศึกษาสูงระหว่าง 1.5 ถึง 1.8 เท่าของประชากรไทย และประชากรวัยเรียนทุกคนมีโอกาสได้เรียนอย่างน้อยจนถึงระดับมัธยมศึกษา จะเห็นว่าอัตราส่วนนักเรียนต่อประชากร (Gross Enrollment Ratio) ในระดับประถมและมัธยมศึกษาจะสูงกว่าร้อยละ 95

ประเทศที่ประชากรมีการศึกษาสูงแต่ฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศไม่ได้พัฒนาขึ้น ทัดเทียมกับประเทศอื่นมีเพียงประเทศฟิลิปปินส์ ซึ่งเป็นหนึ่งในน้อยประเทศที่ประชากรมีการศึกษาสูงเฉลี่ยถึง 8.2 ปี แต่มีรายได้ประชาชาติต่อหัวต่ำเพียง 1,030 เหรียญ ในขณะที่ประเทศฝรั่งเศสและสิงคโปร์ ซึ่งประชากรมีการศึกษาโดยเฉลี่ยต่ำกว่า 8 ปี แต่ทั้งสองประเทศมีรายได้ประชาชาติต่อหัวของประชากรสูงกว่าประชากรในฟิลิปปินส์ถึง 20 เท่า กรณีของประเทศฟิลิปปินส์เป็นตัวอย่างซึ่งทำให้ประเทศอื่นต้องตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาคู่กับการพัฒนาด้านปริมาณ จะเห็นได้ว่าการศึกษามีคุณภาพจะต้องส่งเสริมวินัย การเรียนและความสามารถในการแข่งขันในตลาดเสรี

แม้การศึกษาของประชากรไทยได้พัฒนาดีขึ้นตามลำดับ จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปเพิ่มขึ้นจาก 4.4 ปี ใน พ.ศ. 2523 เป็น 5.6 ปี ใน พ.ศ. 2533 และได้ปรับเพิ่มขึ้นจนถึง 6.5 ปี ในปี พ.ศ. 2543 แต่เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นระดับการศึกษาของประชากรไทยโดยรวมยังคงอยู่ในระดับต่ำกว่าประเทศคู่ค้าและคู่แข่งของไทยส่วนใหญ่ และประเทศซึ่งมีระดับการศึกษาของประชากรดีกว่าไทยอยู่ในปัจจุบัน เช่น ประเทศอินโดนีเซีย ก็มีโอกาสูงที่จะแข่งขันขึ้นมาทัดเทียมหรือก้าวหน้ากว่าประเทศไทย

จากการศึกษาของสำนักนโยบายสังคมมหภาค สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2545: 56) ได้พบข้อเท็จจริงว่าแนวทางการจัดสรรงบประมาณการศึกษาของภาครัฐในปัจจุบัน เอื้อประโยชน์เฉพาะผู้มีฐานะร่ำรวย โดยเฉพาะในระดับการศึกษาขั้นสูง (ตารางที่ 2.3)

ในระดับประถมศึกษาซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับ ประชากรร้อยละ 20 ซึ่งมีฐานะยากจนที่สุด เมื่อแบ่งลำดับชั้นตามฐานะของครัวเรือนเป็น 5 ลำดับ (Quintile Group) ได้รับการอุดหนุนงบประมาณรายจ่ายเพื่อการศึกษาเป็นสัดส่วนร้อยละ 28 ของรายจ่ายดำเนินการด้านการศึกษาในระดับประถมศึกษา ในขณะที่ประชากรร้อยละ 20 ที่รวยที่สุดจะได้รับสัดส่วนของเงินอุดหนุนเพียงร้อยละ 10 สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากผู้มีฐานะดินนิยมส่งบุตรหลานเข้าเรียนในสถาบันการศึกษาเอกชนที่มีมาตรฐานการศึกษาในระดับดี

แต่เมื่อเข้าสู่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 20 ของประชากรจากครัวเรือนที่จนที่สุด มีส่วนได้รับประโยชน์ในเงินงบประมาณรายจ่ายเพียงร้อยละ 17 เนื่องจากคนยากจนบางส่วนไม่มีโอกาสศึกษาต่อจนถึงระดับมัธยมศึกษาหลังจากจบการศึกษาภาคบังคับ ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 50 ของรายจ่ายเพื่อการศึกษาจากภาครัฐเป็นรายจ่ายเพื่อสนับสนุนประชากรร้อยละ 40 จากครัวเรือนซึ่งมีฐานะดีและฐานะดีมาก ส่วนร้อยละ 20 ของประชากรที่ยากจนที่สุดใช้เงินงบประมาณของภาครัฐเพียงร้อยละ 12 หรือเพียงครึ่งหนึ่งของผู้มีฐานะร่ำรวย

ในระดับอุดมศึกษาประชากรที่ยากจนแทบจะไม่ได้ได้รับประโยชน์อันใดจากค่าใช้จ่ายเพื่ออุดมศึกษาของภาครัฐ ประชากรร้อยละ 40 ที่มีฐานะร่ำรวยเป็นผู้ได้ประโยชน์ส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 58 ของค่าใช้จ่ายดำเนินการในสายอาชีวศึกษา ประชากรร้อยละ 20 จากครัวเรือนที่ยากจนที่สุดได้รับผลประโยชน์เพียงร้อยละ 5 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ในระดับอุดมศึกษาสายวิชาการ ร้อยละ 20 ของประชากรจากครัวเรือนร่ำรวยที่สุดได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายเป็นสัดส่วนร้อยละ 66 ของรายจ่ายภาครัฐในระดับการศึกษานี้ ประชากรร้อยละ 20 จากครัวเรือนที่ร่ำรวยรองลงมามีส่วนค่าใช้จ่ายร้อยละ 26 คงเหลืองบประมาณรายจ่ายอุดมศึกษาเพียงร้อยละ 8 ซึ่งตกไปถึงประชากรที่

ยากจนกว่าอีกร้อยละ 60 ประชากรร้อยละ 20 ที่ยากจนที่สุดได้รับผลประโยชน์จากงบประมาณรายจ่ายดำเนินการเพื่อการศึกษาารวมเพียงร้อยละ 0.4 ดังแสดงในตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 สัดส่วนของรายจ่ายดำเนินการภาครัฐด้านการศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา และเศรษฐกิจของผู้รับประโยชน์ ปีงบประมาณ 2544

หน่วย : ร้อยละ

ระดับการศึกษา	รายจ่ายในแต่ละระดับการศึกษา	ลำดับชั้นของเศรษฐกิจ (Quintile)				
		จนที่สุด	ลำดับ 2	ลำดับ 3	ลำดับ 4	รวยที่สุด
		Poorest	Second	Third	Fourth	Richest
ก่อนประถมศึกษา	13.6%	24.0%	24.2%	22.5%	17.8%	11.4%
ประถมศึกษา	44.2%	28.1%	24.8%	20.7%	16.3%	10.1%
มัธยมศึกษา	28.7%	15.2%	19.5%	22.9%	21.5%	20.8%
ตอนต้น	19.1%	16.7%	21.2%	22.9%	20.1%	19.0%
ตอนปลาย	9.6%	12.3%	16.1%	22.9%	24.5%	24.3%
อาชีวศึกษา	5.5%	4.7%	13.0%	24.5%	32.8%	25.2%
อุดมศึกษา	8.0%	0.4%	0.9%	7.2%	25.6%	65.9%
รวมทุกระดับการศึกษา	100.0%	20.3%	20.6%	20.7%	19.7%	18.7%

แหล่งที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. สำนักนโยบายสังคมมหภาค, 2545: 29.

จะเห็นได้ว่าในระบบการจัดการศึกษาในปัจจุบัน ภาครัฐสามารถสนับสนุนเงินงบประมาณเพื่อการศึกษาของเยาวชนทุกระดับฐานะเฉพาะในระดับประถมศึกษา แต่ในระดับการศึกษาสูงกว่าประถมศึกษา เงินงบประมาณที่ภาครัฐสามารถจัดสรรให้ในปัจจุบัน เอื้อประโยชน์เฉพาะผู้มีฐานะดี ส่วนผู้มีฐานะยากจนกว่าจำนวนมากต้องออกจากระบบการศึกษาตั้งแต่เมื่อจบการศึกษาภาคบังคับ และไม่มีโอกาสแข่งขันกับผู้มีฐานะดีเพื่อเข้ารับการศึกษาระดับสูงที่ภาครัฐสามารถจัดให้ในจำนวนที่จำกัด นอกจากนี้ประชากรยากจนและด้อยโอกาสส่วนใหญ่เป็นผู้อาศัยอยู่ในชนบท เป็นผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำระหว่างสังคมเมืองและชนบท

เป็นที่ทราบกันดีว่า การศึกษาเป็นการสร้างทุนมนุษย์ (Human Capital) ซึ่งเป็นการลงทุนที่จะส่งผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระยะยาว (Schultz, 1971: 4) รัฐจึงควรมีบทบาทในการลงทุนการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Basic Education) ซึ่งรัฐควรเป็นผู้ลงทุนทั้งหมด เนื่องจากผลประโยชน์ส่วนใหญ่จะตกสังคม แต่การศึกษาในระดับสูงขึ้นไปประโยชน์ของการศึกษาจะตกอยู่ที่ผู้เรียนมากกว่า กล่าวคือ ผู้เรียนมีโอกาสในการหางานทำมากขึ้นและรายได้ในอนาคตมากขึ้น ดังนั้นผู้เรียนจึงควรเป็นผู้รับภาระส่วนใหญ่ของการลงทุนในการศึกษาระดับนี้ แต่รัฐบาลควรมีบทบาทในการสนับสนุนให้ทุกคนมีโอกาสที่จะศึกษาในระดับที่สูงขึ้นอย่างเท่าเทียมกัน

การลงทุน (Investment) สิ่งที่ขาดไม่ได้ คือ เงินลงทุน (Education Finance) มีนักเศรษฐศาสตร์จำนวนมากถกเถียงกันถึงรูปแบบที่เหมาะสมของการอุดหนุนเงินการศึกษาในระดับอุดมศึกษาขึ้นไป ซึ่งรูปแบบของการอุดหนุนเงินการศึกษาดังกล่าว สามารถแบ่งออกเป็น 2 แนวคิดด้วยกัน คือ (Woodhall, 1983: 7 อ้างถึงใน มุกิตา คงสมปราษฎ์, 2550: 26)

1) แนวคิดที่ให้อุดหนุนด้วยเงินเปล่า (Grant) หรือด้วยทุนการศึกษา (Scholarships) หรือการอุดหนุนผ่านสถานศึกษาโดยตรงด้วยการเก็บค่าเล่าเรียนในอัตราที่ต่ำ

2) แนวคิดที่ให้อุดหนุนด้วยการให้เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา (Student Loans)

สำหรับเหตุผลที่นักเศรษฐศาสตร์ไม่เห็นด้วยกับการอุดหนุนด้วยการให้เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา คือ

1) นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่ยากจน กลัวการมีหนี้สินสะสมในจำนวนมาก ดังนั้นการกู้ยืมจะไม่เป็นการขยายโอกาสให้นักศึกษากลุ่มนี้ได้เข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น การช่วยเหลือด้วยแนวคิดแรกจะเหมาะสมกว่า

2) การให้ความช่วยเหลือด้วยการให้เงินกู้ยืมจะมีปัญหาเกี่ยวกับต้นทุนในการบริหารงาน (Administration Cost) และปัญหาการไม่ชำระหนี้ (Default) โดยเฉพาะประเทศที่กำลังพัฒนาระบบธนาคารจะยังไม่มีประสิทธิภาพ จะก่อให้เกิดปัญหาในการชำระหนี้ นักเศรษฐศาสตร์กลุ่มนี้จึงมองว่า การให้เงินกู้ยืมไม่เหมาะสมกับประเทศที่กำลังพัฒนา (Woodhall, 1983: 2 อ้างถึงใน มุกิตา คงสมปราษฎ์, 2550: 27)

สำหรับนักเศรษฐศาสตร์ที่เห็นด้วยกับแนวคิดที่ให้อุดหนุนด้วยการให้เงินกู้ยืม มีเหตุผลดังนี้ (Todaro, 1977: 269 อ้างถึงใน มุกิตา คงสมปราษฎ์, 2550: 27)

1) การอุดหนุนด้วยการให้เงินกู้ยืมเป็นวิธีที่ยืดหยุ่นกว่าการอุดหนุนรูปแบบอื่น และในระยะยาวการอุดหนุนด้วยการให้เงินกู้ยืมยังสามารถนำเงินทุนกลับมาหมุนเวียนต่อ (Cost Recovery) ซึ่งจะลดภาระการอุดหนุนของรัฐในระยะยาวต่อไป

2) การอุดหนุนด้วยเงินให้กู้ยืม เป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพ (Efficiency) นอกจากนี้ ยังเป็นการอุดหนุนที่มีความเสมอภาค (Equitable) เนื่องจากการศึกษาระดับอุดมศึกษาขึ้นไปให้ประโยชน์แก่ผู้เรียนในการเพิ่มโอกาสในการหางาน และการเพิ่มรายได้ในอนาคต ดังนั้นผู้เรียนจึงควรเป็นผู้รับภาระต้นทุนในการเรียนนั้น

3) การอุดหนุนด้วยการให้เงินกู้ยิมนั้นเป็นวิธีที่รัฐบาลแบกรับภาระการอุดหนุนน้อยกว่าวิธีการให้เงินเปล่า ทุนการศึกษา ฯลฯ ซึ่งเหมาะสมกับประเทศที่กำลังพัฒนาที่ต้องการขยายการศึกษาให้กว้างขึ้น ซึ่งการอุดหนุนด้วยการให้เงินกู้ยืมจะสามารถช่วยเหลือคนได้มากกว่าในงบประมาณที่เท่ากัน เนื่องจากเงินทุนเหล่านั้นจะกลับมาเป็นเงินหมุนเวียนต่อไป

จากประสบการณ์ในประเทศที่พัฒนาแล้ว พบว่า วิธีการให้เงินกู้ยืมเป็นวิธีการอุดหนุนที่ประสบความสำเร็จ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา แคนาดา สวีเดน ญี่ปุ่น และสิงคโปร์ สำหรับประเทศในลาตินอเมริกา พบว่า วิธีการให้เงินกู้ยืมเป็นวิธีการที่ใช้ได้ผล และยังขยายอัตราการเข้าเรียน (Enrollment) โดยรัฐไม่ต้องรับภาระด้วยการจัดเก็บภาษีเพิ่ม สำหรับปัญหาเหล่านี้ก็จะหมดไป

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้การอุดหนุนด้วยการให้เงินกู้ยืมจะเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพ มีความเสมอภาคและสามารถลดข้อจำกัดในการหาเงินทุนเพื่อขยายการศึกษา แต่การกู้ยืมมิใช่ทางออกสำหรับปัญหาทุกอย่าง การผสมผสานกับรูปแบบการอุดหนุนด้วยการให้เงินเปล่า (Grant) ซึ่งรูปแบบที่เหมาะสมของการอุดหนุนการศึกษานั้นจะมีรูปแบบที่เหมาะสมอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับเงื่อนไขและนโยบายของประเทศนั้นๆ เป็นสำคัญ

ด้วยเหตุผลเหล่านี้ การลงทุนเพื่อการศึกษาของบุคคลจะต่ำกว่าระดับที่สังคมต้องการหากพิจารณา ผลกระทบภายนอก (Externalities) จะพบว่า การศึกษามีลักษณะเป็นสินค้าสาธารณะ (Public Goods) คือ เมื่อบุคคลหนึ่งได้รับการศึกษา สังคมจะได้รับส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์ด้วย ซึ่งในกรณีของการศึกษานั้นรัฐต้องเข้ามามีบทบาทเพราะความไม่สมบูรณ์ของเงื่อนไข ต่าง ๆ ดังนี้

1) ระบบเศรษฐกิจไม่มีลักษณะแข่งขันสมบูรณ์ อาจมีการผูกขาดปนอยู่ อาจมีลักษณะกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด ด้านผู้ขายหรือผู้ซื้อ ซึ่งจะยึดถือผลประโยชน์ของตนเหนือสิ่งอื่น กล่าวคือ ถ้าให้การศึกษาถูกกำหนดขึ้นตามกลไกตลาดจะพบว่า เฉพาะบุตรหลานของผู้มีฐานะดีเท่านั้นที่สามารถเรียนได้ในระดับที่สูงขึ้น แต่คนจนหรือผู้ที่มิมีฐานะยากจนไม่สามารถส่งบุตรหลานให้เรียนได้สูง เพราะต้องกังวล และเป็นห่วงเรื่องการทำงานที่มีฐานะดี คนเหล่านี้จะได้รับการศึกษาดี และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นต่อไป ในขณะที่คนในระดับหนึ่ง จะไม่ได้รับความเสมอภาค เพราะมีเงินไม่พอที่จะเรียน และคนจนเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ กลับถูกละเลยเรื่องการศึกษา จากข้อจำกัดด้านเงินทุน ซึ่งจะเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ ต่อไปในระยะยาวได้ ดังนั้น รัฐจึงต้อง

เข้ามาแก้ไข เพื่อช่วยให้คนจนสามารถเรียนหนังสือได้ แม้จะไม่มีเงินพอ เพื่อพัฒนาเยาวชนซึ่งจะเป็นมันสมองในการพัฒนาประเทศต่อไป

2) ความไม่สมบูรณ์ของข่าวสาร เช่น การไม่รู้หนังสือ หรือไม่เห็นถึงความสำคัญของการศึกษาจะทำให้เกิดความไม่สนใจ ในประโยชน์ในอนาคต ผลักดันให้ลูกค้าเข้าสู่ตลาดแรงงานเร็ว ด้วยความจำเป็นทางเศรษฐกิจ เป็นต้น สาเหตุเหล่านี้ อาจทำให้ผู้ปกครองไม่อยากจะให้ลูกเรียนหนังสือ แต่อาจต้องเพียงให้มิงานทำเพื่อเลี้ยงชีพ ดังนั้น รัฐจึงต้องเข้ามาเกี่ยวข้อง โดยพยายามประชาสัมพันธ์ให้ความสำคัญของการศึกษาการจัดการศึกษาระบบให้เปล่า การศึกษาภาคบังคับ กำหนดอายุต่ำสุด ที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงาน

3) ผลภายนอก การศึกษามีผลภายนอกสูง อันเกิดจากผลได้ หรือค่าเสียโอกาสที่วัดไม่ได้ เช่น การศึกษาของแรงงานกลุ่มหนึ่งเพิ่มขึ้น อาจมีผลทำให้ผลิตภาพของแรงงานอีกกลุ่มหนึ่งสูงไปด้วย เพราะตอบแทนส่วนบุคคลไม่เท่ากับผลตอบแทนทางสังคม เช่น ถ้าผลตอบแทนบุคคลน้อยกว่า ผลตอบแทนสังคม จะทำให้การศึกษาที่ผลิตขึ้นมีน้อยกว่าความต้องการในตลาด ดังนั้น รัฐควร มีบทบาทช่วยเพิ่มปริมาณการศึกษา ด้วยการให้เงินอุดหนุนแก่โรงเรียน ทั้งของรัฐบาลและเอกชน หรือ รัฐจัดการศึกษาให้เองเพื่อจะสามารถสร้างสถานศึกษาที่ดีมีคุณภาพ ให้พอเพียงกับจำนวนประชากรของประเทศ เพื่อก้าวไปสู่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ต่อไป

4) การกระจายรายได้ การศึกษากับการกระจายรายได้ มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน กล่าวคือ

(1) การให้การศึกษาแก่คนกลุ่มต่าง ๆ จะกระทบถึงการกระจายรายได้ โดยกลุ่มใดที่มีโอกาสได้รับการศึกษาสูงขึ้น จะหางานทำได้ง่ายขึ้น รายได้จึงสูงขึ้น สามารถทำให้คนมีงานทำมากขึ้น เนื่องจากความต้องการในตลาดแรงงานปัจจุบันเริ่มเปลี่ยนไป ต้องการคนที่มีการศึกษาสูงขึ้น เพราะงานในปัจจุบันต้องใช้ความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้นมาก ฉะนั้น ถ้าคนมีการศึกษาสูงขึ้น เช่น ตามต่างจังหวัดก็สามารถมีรายได้สูงขึ้น ทำให้มีการกระจายรายได้ไปสู่คนในต่างจังหวัดเพิ่มขึ้น

(2) การกระจายรายได้จะกระทบถึงการศึกษาด้วยคือ ผู้มีรายได้สูงกว่าจะมีโอกาสและอุปสงค์ในการศึกษาสูงกว่า เช่น บุตรหลานคนรวยได้เรียนสูงขึ้น โลกทัศน์กว้างขึ้น เห็นประโยชน์ของการศึกษา เพิ่มขึ้นก็จะมีความต้องการมีการศึกษามากขึ้นไปด้วย ดังนั้น รัฐจึงอาจเข้ามา มีบทบาทต่อการกระจายรายได้ โดยอาจเก็บภาษีในอัตราก้าวหน้า เป็นบทบาททางตรง หรืออาจมีบทบาททางอ้อม เช่น ให้การศึกษาฟรีแก่คนยากจน

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น รัฐจึงเข้ามาแทรกแซงทางการศึกษา โดยเป็นผู้วางนโยบายการศึกษาเพราะนโยบายการศึกษา กล่าวได้ว่า เป็นขั้นตอนแรกในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งจะ เป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ และความเจริญของประเทศต่อไป และเป็นผู้บริหาร แผนการศึกษา ประกอบด้วยความช่วยเหลือทางการเงิน โดยผ่านธนาคารพาณิชย์ เช่น สินเชื่อ เพื่อ การศึกษา และในปัจจุบันก็มีกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

สำหรับความช่วยเหลือด้านการศึกษาของรัฐบาลนั้น เนื่องจากบริการการศึกษามีคุณสมบัติ พิเศษคือ ผู้ผลิต (หรือตัวผู้เรียนเอง) อาจไม่แสดงความต้องการที่จะศึกษาเองอย่างเปิดเผย ในกรณีที่ เป็นการศึกษภาคบังคับ จะเห็นว่า เด็กจะไม่สามารถตัดสินใจเองได้ว่าจะเรียนหรือไม่ แต่อำนาจ การตัดสินใจจะขึ้นอยู่กับผู้ปกครอง และความยากจนของประชาชน ซึ่งเพราะถ้ายากจนก็ไม่มีเงิน ส่งบุตรหลานเข้าโรงเรียนดี และค่าเล่าเรียนสูง และถ้าเรียนรัฐบาลก็ยังไม่อยากให้บุตรหลานเอาเวลา ไปทำงานหาเงินมากกว่าไปเรียนหนังสือ อาจทำให้ไม่มีการเปิดเผยความพอใจ ที่จะทำให้อุทกหลาน ของตนได้รับการศึกษามากเท่าที่ควร ดังนั้น ถ้าปล่อยให้เอกชนทำหน้าที่จัดสรรทรัพยากรในการ ผลิตบริการการศึกษาแต่ผู้เดียว กลไกตลาดอาจทำหน้าที่อย่างไม่มีประสิทธิภาพก็ได้ และบริการ การศึกษาที่ผลิตได้จะมีน้อยกว่าปริมาณที่จะทำให้สังคมมีสวัสดิภาพสูงสุด (Social Optimum Output) เพราะเมื่อมี Demand ที่ยังไม่เปิดเผยอยู่ Supply ที่ตอบสนอง ก็จะไม่ทำให้เกิด Equilibrium (ดุลยภาพที่แท้จริง) นั่นเอง หรือ อาจอธิบายได้ว่า (รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์, 2514: 58) ในบริการการศึกษานี้ อำนาจซื้อของประชาชน แต่ละคนจะเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดว่า จะ สามารถส่งลูกหลานเข้าโรงเรียนได้หรือไม่ และจะส่งเสียให้เรียนได้สูงเพียงใด ประชาชนที่มีฐานะ ยากจนย่อมไม่อยู่ในฐานะที่จะศึกษาเล่าเรียนเพื่อทัดเทียมกับคนมั่งมีเท่าที่ควร เพราะฉะนั้น หาก ภาครัฐบาลเป็นผู้จัดสรรบริการการศึกษา ความเป็นธรรมในช่องโอกาสทางการศึกษา จะเกิดขึ้นได้ แต่อย่างไรก็ตาม ถ้าให้รัฐบาลเป็นผู้จัดสรรบริหารการศึกษา หากรัฐบาลจัดสรรได้ไม่ทั่วถึง เช่น ตั้ง โรงเรียนได้ไม่มากพอที่จะตอบสนองกับความต้องการของประชาชนหรือคุณภาพ โรงเรียนของ รัฐบาลไม่มีคุณภาพเท่ากับโรงเรียนเอกชนดัง ๆ ค่าเล่าเรียนแพง หรือต้องมีการสอบเข้าใช้คะแนนที่ สูงลิ่ว ก็ย่อมทำให้โอกาสเกื้อหนุนต่อบุตรหลานคนรวยมากกว่าบุตรหลานคนจน เพราะบุตรหลาน คนรวยจะได้เปรียบกว่าทั้งทุนทรัพย์ที่จะใช้ส่งเสริมการศึกษาและเวลาที่จะใช้ในการเล่าเรียน

2.3 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาสำหรับงานวิทยานิพนธ์นี้ได้พยายามที่จะขยายความรู้ทางด้านรัฐประศาสน ศาสตร์ (ส่วนที่เป็นสาขาการบริหารการเงินและการคลัง) ซึ่งเป็นสังคมศาสตร์ประยุกต์ที่เกิดขึ้นมา

ในระยะไม่นาน เข้าไปทำความเข้าใจพื้นที่ทางเศรษฐศาสตร์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรสวัสดิการสังคมที่เป็นการกระจายผลประโยชน์ความเท่าเทียมด้านการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของไทย ภายใต้หัวข้อการประเมินผลและความพึงพอใจของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาพิจารณาบทวนเกี่ยวกับผลงานเอกสารการศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีผู้เคยศึกษามาก่อนโดยจะขอลำดับถึงวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องตามลำดับเวลาทางประวัติศาสตร์อย่างสังเขปดังนี้

นภาพิพย์ ปัญจศิริ (2539: บทคัดย่อ) ได้ศึกษากองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (เมื่อนำนโยบายไปปฏิบัติ) พบว่า โครงการปล่อยเงินกู้ได้ไม่บรรลุเป้าหมาย อุดมรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม รายได้ครอบครัว อาชีพ ทักษะคติที่ไม่อยากเป็นหนี้และผลการศึกษานักเรียนล้วนมีผลการตัดสินใจไม่กู้เงินกองทุนฯ และยังพบว่าอุปสรรคเกิดจากสถานศึกษาที่เป็นผู้พิจารณาคัดเลือกนักเรียนที่ให้กู้เงิน การประสานงานระหว่างการศึกษา กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่เข้าใจวิธีปฏิบัติการกำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไขที่ทำให้ไม่สามารถกู้เงินได้สะดวก เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารกองทุน ในการพิจารณาหาแนวทางแก้ไข เพื่อให้กองทุนเกิดประโยชน์สูงสุด โดยใช้แบบสอบถามลงให้กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และนักเรียนอาชีวศึกษาปีที่ 1 จังหวัดปทุมธานี รวม 287 คน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2539: 20-26) ได้ติดตามผลการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ผลการติดตามพบว่า สภาพปัญหาการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของเจ้าหน้าที่จังหวัดคือ เจ้าหน้าที่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องระเบียบ ข้อปฏิบัติต่าง ๆ ในการดำเนินการกองทุนฯ เนื่องจากเป็นการดำเนินงานปีแรก และเป็นเรื่องใหม่ ทำให้การบริหารวงเงินกองทุนจากที่ได้รับจัดสรรให้คิดเป็นสองเท่าตลอดปีการศึกษา ในหลายจังหวัดได้บริหารวงเงินกองทุนตามยอดที่ได้รับแจ้งไว้เพียงเท่าเดียว ทำให้มียอดวงเงินให้นักเรียนนักศึกษา กู้ยืม ตลอดปีการศึกษาน้อย ส่งผลให้การบริหารวงเงินกองทุนในภาพรวมยังไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วยเท่าที่ควร ทั้ง ๆ ที่ยังมีนักเรียน นักศึกษา ที่จะขอกู้ยืมเงินอยู่อีกจำนวนไม่น้อย การเข้าร่วมประชุมรับทราบนโยบายและข้อปฏิบัติผู้เข้าร่วมประชุมมิได้เป็นผู้ปฏิบัติ แต่ผู้ปฏิบัติมิได้เข้าร่วมประชุมทำให้มีปัญหาในทางปฏิบัติ หลายจังหวัดเห็นว่าควรสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานกองทุนฯ บ้าง สำหรับระยะเวลาในการดำเนินงานตลอดจนการรายงานผลข้อมูลค่อนข้างกระชั้นชิดไม่สามารถดำเนินการตามเวลาที่กำหนด เนื่องจากมีสถานศึกษาบางสังกัดมีระยะเวลาการเปิดปิดภาคเรียนไม่พร้อมกัน ทำให้มีปัญหาในเรื่องระยะเวลาการดำเนินงาน

สภาพปัญหาการดำเนินงานกองทุนฯ ของเจ้าหน้าที่ธนาคาร พบว่าเจ้าหน้าที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นว่า มีปัญหาในการดำเนินการ

ตรวจสอบสัญญากู้ยืมเงินบ้าง เพราะสัญญากู้ยืมเงินที่จัดส่งมายังมีข้อผิดพลาด ทำให้ต้องมีการแก้ไขหลายครั้ง จึงเสียเวลามาก นอกจากนี้ในบางสาขาเห็นว่าในระยะแรก ๆ จัดทำบัตร A.T.M. ไม่ค่อยทัน เพราะมีจำนวนผู้ขอกู้มาก เป็นต้น

สภาพปัญหาการดำเนินงานกองทุนฯ ของสถานศึกษาคือเจ้าหน้าที่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานกองทุนฯ โดยเฉพาะการจัดทำสัญญากู้และสัญญาค้ำประกัน ทำให้สัญญาผิดพลาดมากต้องแก้ไขหลายครั้ง ส่งผลให้นักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา ได้รับเงินช้าไปด้วย สถานศึกษาบางแห่งมีจำนวนผู้กู้ยืมเงินมาก แต่วงเงินที่ได้รับจัดสรรไม่เพียงพอ จึงใช้วิธีการเฉลี่ยให้กับทุกคน ทำให้นักเรียน นักศึกษา ได้รับเงินกู้ยืมไม่พอใช้ สถานศึกษาบางแห่งเห็นว่าในระยะต้นของการดำเนินงานกองทุนฯ โดยเฉพาะการรับสมัครนักเรียน นักศึกษา และการพิจารณาให้ผู้ยืมเงินนั้น มีเวลาในการปฏิบัติค่อนข้างกระชั้นชิดทำให้ดำเนินการไม่ค่อยทัน

สมฤดี วงษ์สมิง (2540: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิเคราะห์การดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานกองทุน ความต้องการของนิสิตนักศึกษาที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ วิเคราะห์การดำเนินงานตามนโยบายกองทุนและเสนอแนวทางพัฒนากองทุนฯ ผลการศึกษาพบว่า นิสิตนักศึกษาได้รับเงินช้า บุคลากรมีไม่เพียงพอ นโยบายการดำเนินงานไม่ชัดเจน นิสิตนักศึกษาต้องการได้รับเงินภายใน 1 เดือนหลังจากทำสัญญา ซึ่งในสภาพความเป็นจริงจะได้รับหลังจากทำสัญญาแล้ว 60 วัน นิสิตนักศึกษาต้องการกู้ยืมกองทุนฯ อย่างต่อเนื่องในวงเงินไม่เกิน 100,000 บาทต่อปี การวิเคราะห์การดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมนโยบายและวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 และสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน เพราะผู้รับทุนส่วนใหญ่มาจากครอบครัวเกษตรกร หลักเกณฑ์ต่างๆ มีความเหมาะสม แต่ปรับปรุงเรื่องระยะเวลาในการปฏิบัติงานล่าช้า ซึ่งทำให้ได้รับเงินช้า ผลการดำเนินงานในปีการศึกษา 2539 ยังไม่สามารถตอบสนองนโยบายกองทุนได้อย่างทั่วถึง ในปีการศึกษา 2540 นิสิตนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ มากขึ้น การเสนอแนวทางการแก้ไขควรมีการปรับปรุงกระบวนการของการดำเนินงานให้รวดเร็วขึ้น โดยการจัดหาบุคลากรเพิ่มเติมในการแนะนำและตรวจสอบเอกสารช่วงงานเร่งด่วน

โกศล ฐานะ (2540: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การติดตามการดำเนินงานกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาสภาพการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคและประมวลสรุปความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ ในการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยใช้แบบสำรวจแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คณะกรรมการการศึกษาการศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัดกาฬสินธุ์ และเจ้าหน้าที่

ผู้ปฏิบัติงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จำนวน 124 คน และนักเรียน นักศึกษาผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จำนวน 427 คน ผลการวิจัย พบว่า

- 1) ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานกองทุนเงินฯ มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีมาก
- 2) การให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา ส่วนใหญ่เห็นว่า มีปัญหาอุปสรรคอยู่ในระดับมาก ยกเว้นการปฏิบัติงานตามปฏิทินงาน และการกำกับดูแลสถานศึกษาในการดำเนินงานกองทุนฯ มีปัญหาอุปสรรคอยู่ในระดับน้อย
- 3) ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเห็นว่า ระเบียบ หลักเกณฑ์ การสั่งการและแนวดำเนินงานกองทุนฯ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นการ ไม่จัดสรรงบประมาณค่าดำเนินงานให้จังหวัดและสถานศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด
- 4) ส่วนมากเห็นว่า ไม่ควรแก้ไขระเบียบ หลักเกณฑ์ การสั่งการและแนวดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ 67.47 ยกเว้นหลักเกณฑ์เกี่ยวกับรายได้ของบิดา มารดา และนักเรียน นักศึกษา รวมกันไม่เกิน 120,000 บาท การกำหนดให้เบิกจ่ายเงินกู้ที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) แห่งเดียว และการไม่จัดสรรงบประมาณค่าดำเนินงานให้จังหวัดและสถานศึกษา

จากการวิจัยของ โกลด์ ฐานะ ศึกษาสภาพการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค และประมวลสรุปความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ ในการดำเนินงานของกองทุนฯ เฉพาะในจังหวัดกาฬสินธุ์เท่านั้น เป็นการศึกษาเฉพาะพื้นที่ข้อมูลที่ได้อาจไม่เพียงพอและไม่เหมาะสมต่อการนำไปใช้ในพื้นที่ยื่นๆ และในส่วนของข้อเสนอแนะที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยของสถานศึกษาได้แก่ การปฏิบัติงานของบุคลากรภายในสถานศึกษาและสถานที่ในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอ

วัชรพงศ์ สุขรรักษา (2541: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา 2. เพื่อศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจกู้ยืมเงินกองทุนฯ ประชากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา คือ ผู้ปกครองของนักเรียน นักศึกษาที่กู้ยืมเงินกองทุนฯ จำนวน 2,229 คน สุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างมาทำการศึกษา จำนวน 375 คนโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและคำถามปลายเปิด ผลการศึกษา พบว่า

- 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจกู้ยืมเงินกองทุนฯ ซึ่งเรียงตามลำดับความสำคัญคือ ระเบียบเกี่ยวกับกองทุนฯ ระยะเวลาส่งใช้คืนเงินคืนกองทุนฯ ยาวนาน 15 ปี อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ต่ำมากเพียงร้อยละ 1 ต่อปี ระดับผลการเรียนของผู้กู้ แรงผลักดันจากสภาพแวดล้อมด้านบุคคล การได้รับข่าวสารข้อมูล

สำหรับแรงผลักดันจากสภาพแวดล้อมด้านบุคคลที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองมากที่สุด คือตัวนักเรียน นักศึกษาผู้ถูกร้องลงมาคือ คู่สมรส และอาจารย์ที่ปรึกษาของผู้กู้อตามลำดับ

2) ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองเรียงตามลำดับความสำคัญ คือ ภาระหนี้สินที่มีอยู่เดิมในสถาบันการเงิน การได้รับข่าวสารข้อมูลที่ไม่ชัดเจน การไม่เชื่อว่าจะมีกองทุนฯ ในลักษณะนี้จริง และการไม่เชื่อมั่นในตัวผู้กู้อยู่ในการปกครองว่าจะเรียนสำเร็จ

งานวิจัยของวัชรพงศ์ สุขรักษา ซึ่งใช้พื้นที่ในจังหวัดกาฬสินธุ์เช่นเดียวกับโกศล ฐานะ โดยข้อสังเกตที่พบจากงานการศึกษาของวัชรพงศ์ สุขรักษา พบว่า ในการตัดสินใจกู้ยืมเงินกองทุนฯ ผู้ปกครองมีผลต่อการตัดสินใจกู้ยืม ซึ่งในเรื่องการชำระหนี้คืนกองทุนฯ ผู้ปกครองมีผลต่อการชำระหนี้คืนด้วยเช่นกัน ซึ่งผู้ปกครองนั้นอยู่ในด้านที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้กู้ยืม

สำหรับข้อเสนอแนะที่มาจากผลการวิจัยเกี่ยวข้องกับปัจจัยของสถานศึกษา ได้แก่ ด้านหลักเกณฑ์ ระเบียบและวิธีการประชาสัมพันธ์ให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างทั่วถึงและชัดเจน ควรมีการเร่งรัดในการกระตุ้นและปลูกจิตสำนึกในความรับผิดชอบ ต่อการปฏิบัติตามข้อผูกพันในสัญญากู้ยืมและสัญญาค้ำประกัน ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้เกิดการบริหารงานกองทุนประสบปัญหาการไม่ชำระหนี้คืนกองทุนฯ อีกทั้งควรจัดให้มีการติดตามนักเรียน นักศึกษาผู้กู้ยืมเงินเพื่อให้คำแนะนำหรือปรึกษา เกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการศึกษาของผู้กู้

อิทธิพล ใจสมุทร (2541: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินโครงการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา: กรณีศึกษาสถาบันอุดมศึกษาประเภทมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อประเมิน 1) ปัจจัยนำเข้าการดำเนินโครงการกองทุนเพื่อการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ประกอบด้วย การรับรู้เข้าใจโครงการ การวางแผนและควบคุมของคณะกรรมการกองทุนประจำสถาบัน สมรรถนะขององค์กรประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ 2) กระบวนการดำเนินงานโครงการกองทุนฯ ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 3) ปัญหาและอุปสรรคของโครงการกองทุนเงินฯ ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ผลการศึกษาพบว่า ด้านปัจจัยนำเข้า มีการรับข่าวสารทุกคนโดยรู้ข้อมูลจากคู่มือปฏิบัติงานโครงการฯ ของทบวงมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่เข้าใจโครงการและวัตถุประสงค์ดี คณะกรรมการกองทุนประจำสถาบันมีการเตรียมพร้อมการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี แต่ยังมีปัญหาเรื่องความสมบูรณ์และความชัดเจนของระเบียบและกฎเกณฑ์ การจัดการด้านสมรรถนะองค์กรเรื่องความพร้อมของบุคลากรและสถานที่ที่มีความพร้อมในระดับน้อย การจัดประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลของโครงการเป็นสื่อประเภทโปสเตอร์และบอร์ดข่าวสารเป็นส่วนใหญ่ซึ่งได้รับจากทบวงมหาวิทยาลัยแต่รับในเวลากระชั้นชิดมากทำให้ระยะการดำเนินการกระชั้นไปด้วย ด้านการดำเนินงานโครงการฯ ฝ่ายกิจการนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนดำเนินงานตามกระบวนการที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดขั้นตอนไว้เป็นอย่างดี ขั้นตอนที่เป็นปัญหามาก คือ การ

พิจารณาคัดเลือกและการสัมภาษณ์ คุณสมบัติของผู้มีสิทธิขอกู้ไม่ชัดเจน ไม่มีกรอบในการสัมภาษณ์ ทำให้ผู้ปฏิบัติงานต้องกำหนดเอง โดยพิจารณาประเด็นฐานะเศรษฐกิจด้านรายได้และทรัพย์สินของครอบครัวเป็นสำคัญ การประกาศผลทำที่สถาบันนั้นๆ กว่าครึ่งหนึ่งทำสัญญาที่สถาบันนั้น ที่เหลือทำที่ห้องที่ของผู้กู้ยืม ทำให้ยากแก่การตรวจสอบสัญญา มีการติดตามผลกู้เรื่องผลการเรียนและแจ้งให้ทบวงมหาวิทยาลัยรับรู้ แต่การสำรวจความต้องการเงินกองทุนของนักศึกษา การตรวจสอบสภาพความเป็นอยู่ของผู้กู้ยืมและการพัฒนาการศึกษา ยังมีการติดตามน้อยมาก

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสงขลา (2541: 44-47) ได้ทำการวิจัยเรื่องการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการในจังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า

1) ผลการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ในจังหวัดสงขลา โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

2) เมื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ในจังหวัดสงขลาของนักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีสถานภาพต่างกัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพต่างกัน มีทัศนคติต่อผลการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3) ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานตามนโยบาย กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่น่าสนใจ คือ ปัญหาด้านการจัดสรรเงินกองทุนในจำนวนเงินที่น้อยเกินไปไม่สามารถสอดคล้องกับค่าใช้จ่ายและวงเงินจัดสรรไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้กู้ ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ที่ไม่ทั่วถึง ไม่ต่อเนื่อง และไม่ชัดเจน

สำหรับข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขได้แก่ การจัดสรรเงินทุนทั้งจำนวนและวงเงินควรให้เหมาะสมกับค่าใช้จ่าย และเพียงพอกับความต้องการของผู้กู้ในด้านการประชาสัมพันธ์ ควรดำเนินการให้ทั่วถึงและชัดเจน โดยอาศัยสื่อมวลชนต่าง ๆ ในการพิจารณาคุณสมบัติของนักเรียนนักศึกษา ควรพิจารณาควบคู่ไปกับความประพฤติ

Ziderman (1999: 1-3) ได้ทำวิจัยเรื่อง The Student Loans Scheme in Thailand: A Review and Recommendations for Efficient and Equitable Functioning of the Scheme ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเรื่อง Educational Management and Finance Study ของ UNESCO ผลการวิจัยพบว่า กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษายังคงมีปัญหาโดยเฉพาะเรื่องกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักเรียนยากจน และเรื่องความคงอยู่ได้ทางการเงินของกองทุน (Finance Sustainability) ทั้งนี้ปัญหาเกิดจากการเร่งรัดจัดตั้งโครงการโดยไม่ศึกษาให้รอบคอบ ไม่สนใจโครงสร้างการบริหารงาน ไม่มีการเสนอให้ตั้งองค์การบริหารกองทุนโดยตรง ประเด็นเรื่องเงินกู้ถูกมองเป็นเรื่องเล็กกว่าที่ควรจะเป็นและการจัดสรรงบประมาณเป็นแบบจากบนลงล่าง นอกจากนี้ยังไม่มีการวิเคราะห์และพยากรณ์ทางการเงิน

จึงทำให้การคาดการณ์ผลของโครงการที่เกิดขึ้นรวมทั้งภาระงบประมาณในอนาคตเป็นไปได้ในทางไม่ดี ข้อค้นพบจากรายงานวิจัยของ Ziderman สรุปเป็นประเด็นได้ดังนี้

1) ความครอบคลุมของโครงการ

กลุ่มที่กู้ยืมมากกว่าร้อยละ 60 ของงบประมาณคือ นักเรียนในระดับมัธยมศึกษา สถาบันการศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการกู้ยืมมากกว่าสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย สถาบันสังกัดกระทรวงศึกษาธิการกูน้อยที่สุด คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของรัฐ สถาบันสังกัดกระทรวงศึกษาธิการกู้มากที่สุด คือ สถาบันราชภัฏ ซึ่งมีผู้กู้มากกว่า 1 ใน 3 ของผู้ที่ลงทะเบียนเรียนทั้งหมด โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของเอกชนมีนักเรียนกู้ประมาณ 1 ใน 3 ส่วนมหาวิทยาลัยเอกชนมีผู้กู้ประมาณร้อยละ 20 ปัญหาของการไม่ครอบคลุมผู้เรียนอย่างกว้างขวาง เพราะจำนวนผู้ที่ต้องการกู้ไม่ได้สัดส่วนกับงบประมาณเงินกู้ที่มีให้

2) ความเสมอภาค

แม้ว่าวัตถุประสงค์ของโครงการจะเน้นกลุ่มนักเรียนยากจน แต่การออกแบบการกระจายเงินทุนไม่เอื้อต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ การกระจายเงินกู้เป็นแบบบนลงล่างตามโครงสร้างระบบการศึกษา ทำให้มีการอนุมัติให้เงินกู้เป็นไปตามความพอใจมากกว่าดูที่ความจำเป็น และพบว่ากระทรวงศึกษาธิการจะเข้มงวดกฎเกณฑ์มากกว่าทบวงมหาวิทยาลัย สถาบันได้รับอิสระในการแจกจ่ายงบประมาณเงินกู้ จึงทำให้นโยบายการแจกจ่ายแตกต่างกันไปแต่ละสถาบัน ขาดความยุติธรรมระหว่างสถาบันที่ได้รับจัดสรร (Horizontal Equity) โครงการเงินกู้ของไทยไม่มีความเป็นธรรมในเรื่องความไม่เป็นธรรมในการได้รับการดูแลระหว่างสถาบันเหมือนกันแต่ต่างสังกัด ความไม่เป็นธรรมระหว่างสถาบันภายในกระทรวงเดียวกัน และความไม่เป็นธรรมของนักเรียนในสถาบันการศึกษาเดียวกัน แต่ไม่พบประเด็นความเป็นธรรมเรื่องเพศ แต่กลับพบว่าผู้กู้เป็นนักเรียนหญิงมากกว่าชาย เช่น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์นักศึกษาหญิงกู้เพิ่มจากร้อยละ 59 ในปี 2539 เป็นร้อยละ 63 ในปี 2540

3) ผลของเงินกู้ที่มีต่อการเข้าถึงการศึกษาและออกกลางคัน

โครงการเงินให้กู้ยืมมีผลกระทบให้นักเรียนศึกษาต่อได้ แต่มีส่วนน้อย เพราะจากผลการวิจัยพบว่า ถึงแม้จะไม่มีเงินกู้ นักเรียนส่วนใหญ่ก็จะไม่ออกกลางคัน โดยอ้างว่าสามารถหาเงินทำได้ หรือประหยัดและขอความช่วยเหลือจากครอบครัว

นักเรียนที่มีสิทธิได้รับเงินกู้แต่ความจริงไม่ได้รับเพราะไม่ได้รับรู้ข่าวสารเงินกู้ แต่ประมาณครึ่งหนึ่งบอกว่าไม่จำเป็นต้องกู้ อี 1 ใน 4 ไม่ได้ยื่นขอกู้โดยให้เหตุผลว่าผู้ปกครองคัดค้านและกลัวภาระหนี้สิน อีร้อยละ 20 สนใจกู้แต่ขาดหลักฐานยื่นขอกู้จึงไม่ได้รับพิจารณา และเห็นว่า

แบบฟอร์มยุ่งยากเกินไป ผู้วิจัยเห็นว่ายังสามารถขยายการเข้าถึงเงินกู้ได้อีก ถ้ามีการจัดขั้นตอนการสมัครขอกู้และชี้แจงผลประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับและระเบียบการกู้ยืม

สภาพเศรษฐกิจวิกฤตทำให้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มีบทบาทในการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนมัธยมศึกษา มากกว่าระดับอุดมศึกษา และโดยเฉพาะมัธยมศึกษาสายสามัญ ผลการวิจัยตรงนี้ยืนยันได้ว่าควรเปลี่ยนเงินกู้เพื่อการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาเป็นให้ความช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายแทน ซึ่งจะป้องกันการออกกลางคันได้มากกว่าเงินกู้

4) ความเป็นธรรม

ความเสมอภาคในการให้เงินกู้เป็นสิ่งที่ยอมรับได้เพราะการศึกษาในแต่ละระดับใช้เงินไม่เท่ากันและค่าใช้จ่ายระหว่างศึกษาอาจไม่เท่ากันเนื่องจากภาระทางของที่พัก แต่โครงการเงินกู้ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมระหว่างผู้รับที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและระดับความต้องการเหมือนกัน แต่ได้รับเงินกู้จำนวนมาเท่ากัน ความไม่เป็นธรรมมาจาก 2 สาเหตุ คือ เงื่อนไขการอนุมัติให้กู้ของแต่ละสถาบันระหว่างกระทรวงศึกษาธิการและทบวงมหาวิทยาลัยต่างกัน ขาดการให้ข้อมูลที่เพียงพอ และขาดการประเมินผลย้อนกลับ

5) การเงินของกองทุน

เป้าหมายและความคงอยู่ได้ทางการเงินของกองทุนฯ ยังเป็นปัญหา การวิเคราะห์และการพยากรณ์ทางการเงินทำแบบหลวมๆ ทำให้เป็นปัญหาต่อภาระงบประมาณในอนาคต หนี้ส่วนที่ไม่ได้รับการชำระคืนเมื่อถึงกำหนดเวลาเป็นการอุดหนุนแฝง (Hidden Grant) ของรัฐบาลที่มีต่อผู้กู้ ซึ่งมีผู้ไม่จ่ายหนี้คืนมากเท่าไร รัฐบาลก็ต้องอุดหนุนแฝงมากเท่านั้น นอกจากนี้อัตราดอกเบี้ยที่ต่ำมาก การจ่ายเงินคืนโดยไม่ใช้ค่าเงินที่แท้จริงที่หักอัตราเงินเฟ้อออกไปแล้ว (Real Rate) ระยะเวลาชำระหนี้ที่ยาวนาน ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานและจำนวนหนี้ที่ไม่ได้รับการชำระคืน ปัจจัยเหล่านี้ทำให้รัฐต้องใช้งบประมาณสนับสนุนเป็นจำนวนเงินที่สูงมาก แม้จะมองภาพค่าใช้จ่ายในการบริหารและเงินที่ไม่ได้รับชำระคืนในทางที่ดีและคิดอัตราดอกเบี้ยส่วนลดเพียงร้อยละ 6 กองทุนจะฟื้นขึ้นมาเพียงร้อยละ 13-19 (Cost-Recovery Ratio) ถ้าลดระยะเวลาชำระหนี้คืนจาก 15 เหลือ 8 ปี และคิดอัตราดอกเบี้ยส่วนลดร้อยละ 5 กองทุนจะฟื้นขึ้นมาได้ถึงร้อยละ 70 แต่จะเพิ่มภาระหนี้สินให้กับผู้กู้ยืม ผู้วิจัยจึงคำนวณใหม่และพบว่า ถ้าคิดอัตราดอกเบี้ยส่วนลดเพียงร้อยละ 3 การเงินของกองทุนจะฟื้นเพียงร้อยละ 56 แต่ชำระหนี้ไม่ต้องแบกภาระหนักเกินไป และเป็นผลที่ยอมรับได้เมื่อเทียบกับโครงการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในต่างประเทศ ผู้วิจัยได้เสนอแนะไว้ว่าการที่รัฐบาลต้องอุดหนุนแฝงในจำนวนเงินที่สูง รัฐควรเปลี่ยนจากอุดหนุนการให้เงินกู้ในระดับมัธยมศึกษาเป็นทุนการศึกษาแบบให้เปล่า (Scholarship) แทนและให้เงินกู้ไว้แต่ใน

ระดับอุดมศึกษา ซึ่งทุกสถาบันการศึกษาต้องมีเงื่อนไขการอนุมัติเดียวกันหมดและมีเงื่อนไขการชำระเงินคืนที่ทำให้กองทุนคงอยู่ได้

สมชัย ฤชุพันธุ์ และชลธาร วิศรุตวงศ์ (2543: 1) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ซึ่งมีวัตถุประสงค์และข้อค้นพบของงานวิจัยคล้ายกับที่ Ziderman (1999) ได้ศึกษาไว้เมื่อ ปี 2541 ผลการวิจัยสรุปว่า วัตถุประสงค์ของกองทุนฯ ของไทยเป็นการช่วยเหลือเพื่อสังคมอย่างเดียว ต่างกับกองทุนฯ ของต่างประเทศที่เน้นทั้งวัตถุประสงค์ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดการเก็บค่าเล่าเรียนที่ครอบคลุมต้นทุนการศึกษาที่แท้จริง (Cost Recovery) ได้ และช่วยลดภาระรัฐบาลในการจัดการงบประมาณมาใช้จ่ายเพื่อการศึกษาเป็นรายปี สำหรับการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย พบว่ากองทุนฯ ที่ให้แก่แก่นักเรียนนักศึกษาเป็นจำนวนมาก แต่ไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่ากองทุนประสบผลสำเร็จในการกู้ยืมกับกลุ่มเป้าหมายหรือไม่ ความเท่าเทียมกันของการได้รับเงินกู้ยืมยังคงเป็นปัญหา เนื่องจากการจัดสรรงบประมาณเน้นให้ตามสังคมมากกว่าตัวนักเรียน อัตราดอกเบี้ยเงินกู้เพียงร้อยละ 1 ระยะปลอดหนี้ 2 ปี และระยะเวลาการผ่อนชำระ 15 ปี อีกทั้งระบบติดตามและบังคับการชำระหนี้ไม่เข้มงวด ทำให้รายได้จากดอกเบี้ยไม่พอที่จะครอบคลุมต้นทุนการบริหารและจัดการกองทุนฯ ได้ เงินให้กู้ยืมของกองทุนฯ จึงมีลักษณะคล้ายเงินอุดหนุนให้เปล่ามากกว่า แม้ว่าในปัจจุบันกองทุนฯ จะยังไม่สามารถคำนวณต้นทุนที่แท้จริงในการบริหารและจัดการได้ก็ตาม จึงมีแนวโน้มสูงว่ารัฐบาลจำเป็นต้องให้การสนับสนุนด้านการเงินต่อกองทุนฯ ต่อไปเรื่อยๆ ในอนาคต

อนันต์ บำรุงไทยและคณะ (2543: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่องผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการจัดสรรเงินเงินกองทุนฯ จังหวัดกำแพงเพชร ประจำปีการศึกษา 2541 2) ศึกษาความพึงพอใจการดำเนินงานกองทุนฯ จำแนกตามสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และเปรียบเทียบความพึงพอใจของการดำเนินงานกองทุนฯ จำแนกตามสภาพผู้ตอบแบบสอบถาม และระดับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสุ่มของ YAMANE ที่มีความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้จำนวน 844 คน สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจในการดำเนินงานกองทุนฯ อยู่ในระดับมาก ด้านปัจจัยการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ด้านกระบวนการอยู่ในระดับมาก และด้านผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบความพึงพอใจการดำเนินงานกองทุนฯ จำแนกตามสภาพผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ด้านปัจจัยการดำเนินงานมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จำแนกตามระดับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า ด้านปัจจัยการดำเนินงานมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในด้านกระบวนการมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านผลการดำเนินงานมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ได้แก่ สถานศึกษาควรมีการประชาสัมพันธ์ ข่าวสารข้อมูล การดำเนินงานกองทุนฯ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและทั่วถึง สถานศึกษาควรสร้างเจตคติในการใช้จ่ายเงินให้กับผู้กู้ยืม ซึ่งเป็นการปลูกจิตสำนึกในการใช้จ่ายเงินอันเป็นการลดภาระในการติดตามการใช้จ่ายเงินกู้ยืมคืบค่นของนักศึกษา

จรรยา มาดิลกโกวิท (2544: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ผลของเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่มีผลต่อความเสมอภาคทางการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อศึกษา 1) ผลของเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่มีต่อจำนวนนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา 2) การใช้เงินกู้เพื่อการศึกษาของนักศึกษา 3) ผลของเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่มีต่อความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า หลังมีกองทุนฯ ในช่วงปี 2539-2543 จำนวนนักศึกษามีแนวโน้มเพิ่มสูงกว่ากรณีไม่มีกองทุนฯ แต่ในอัตราการเพิ่มกลับลดลงจากร้อยละ 6.8 เป็น 5.1 ซึ่งน่าจะเป็นผลมาจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ นักศึกษาใช้เงินกู้มากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ค่าเล่าเรียน ค่าครองชีพและค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา หลังมีกองทุนฯ ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาในภาพรวมเมื่อพิจารณาจากกลุ่มอาชีพผู้ปกครองเพิ่มขึ้น (ค่าสัมประสิทธิ์นี้ลดลงจาก 0.36 เป็น 0.25) ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาในภาพรวมเมื่อพิจารณาจากภูมิฐานะของนักศึกษาเพิ่มขึ้นเล็กน้อย (ค่าสัมประสิทธิ์นี้ลดลงจาก 0.25 เป็น 0.22) ความไม่เสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยเปิด เมื่อพิจารณาจากกลุ่มอาชีพผู้ปกครองลดลงมากที่สุด (ค่าสัมประสิทธิ์นี้ลดลงจาก 0.35 เป็น 0.22) และพบว่าไม่มีความแตกต่างในโอกาสทางการศึกษาระหว่างเพศของนักศึกษา การเสนอแนะทางการแก้ไขด้านนโยบาย คือ ควรมีมาตรการในการสร้างความยั่งยืนให้แก่กองทุนฯ การติดตามตรวจสอบ และวิธีการให้นักศึกษานำเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาไปใช้ในเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาให้มากที่สุด และปรับปรุงระบบการคัดเลือกนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาที่ยากจนมีโอกาสเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษามากขึ้น และมีการให้เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาเหล่านั้น แนวทางการแก้ไขด้านการจัดเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเพื่อเพิ่มความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาตามความเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับนโยบายกองทุนฯ 3 อันดับแรก คือ 1) ควรเพิ่มโอกาสในการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาแก่นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายด้วยเพื่อให้สามารถเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาได้ 2) ไม่ควรนำสาขาขาดแคลนมาพิจารณาในการอนุมัติเงินกู้ให้นักศึกษา และ 3) ควรพิจารณาจำนวนบุตรและหนี้สินของผู้ปกครองร่วมกับเกณฑ์รายได้ผู้ปกครอง

ศัจธร วัฒนะมงคล (2545: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจและเจตคติของผู้กู้ยืมจากสถาบันราชภัฏที่มีต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา วัตถุประสงค์เพื่อความรู้ความเข้าใจและเจตคติของผู้กู้ยืมจากสถาบันราชภัฏเกี่ยวกับกองทุนฯ ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจและเจตคติของผู้กู้ยืม ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้กู้ยืม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาหลักสูตรปริญญาตรีภาคปกติในสถาบันราชภัฏ ที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพฯ จำนวน 339 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ความเข้าใจของผู้กู้ยืมจากสถาบันราชภัฏเกี่ยวกับกองทุนฯ โดยรวมอยู่ในปานกลาง แต่ด้านวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ และด้านการทำสัญญากู้ยืม และสัญญาค้ำประกันส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ผู้กู้ยืมมีเจตคติที่ดีต่อกองทุนฯ เพื่อศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจและเจตคติของผู้กู้ยืมที่มีต่อกองทุนฯ มีความสัมพันธ์ในทางบวก ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะส่วนใหญ่ว่าดีและเหมาะสม

ข้อเสนอแนะที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากผลการศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ได้แก่ การสร้างเจตคติที่ดีต่อกองทุนฯ และการสร้างปลูกจิตสำนึกแก่ผู้กู้ให้ตระหนักถึงคุณค่าของเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา

สรุป กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเริ่มดำเนินการในปีการศึกษา 2539 เพื่อเพิ่มโอกาสให้กับนักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ที่จบมัธยมศึกษาตอนต้นมีโอกาสดูแลจนถึงระดับปริญญาตรี โดยมีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 1 บาทผ่อนชำระนาน 15 ปี มีระยะปลอดหนี้ 2 ปี กองทุนฯ อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงการคลัง และกระทรวงศึกษาธิการ และมีธนาคารกรุงไทย (จำกัด) มหาชนเป็นผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา การดำเนินงานที่ผ่านมากองทุนประสบปัญหาหลายๆ ด้าน โดยเฉพาะในเรื่องของความเป็นธรรมและความทั่วถึง รวมถึงปัญหาการชำระหนี้ของนักศึกษาที่จบไปแล้ว งานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้แก่ การวิเคราะห์การนำนโยบายไปปฏิบัติ การดำเนินงานตามนโยบายของกองทุน การประเมินกองทุนฯ ในมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร การทบทวนและเสนอแนะเพื่อประสิทธิภาพและความเป็นธรรมในการดำเนินงานของกองทุน และแนวทางการบริหารจัดการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เป็นต้น เพื่อนำมาศึกษาเป็นแนวทางในการวิจัยการประเมินผลและความพึงพอใจของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กรณีศึกษา: สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ต่อไป

2.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

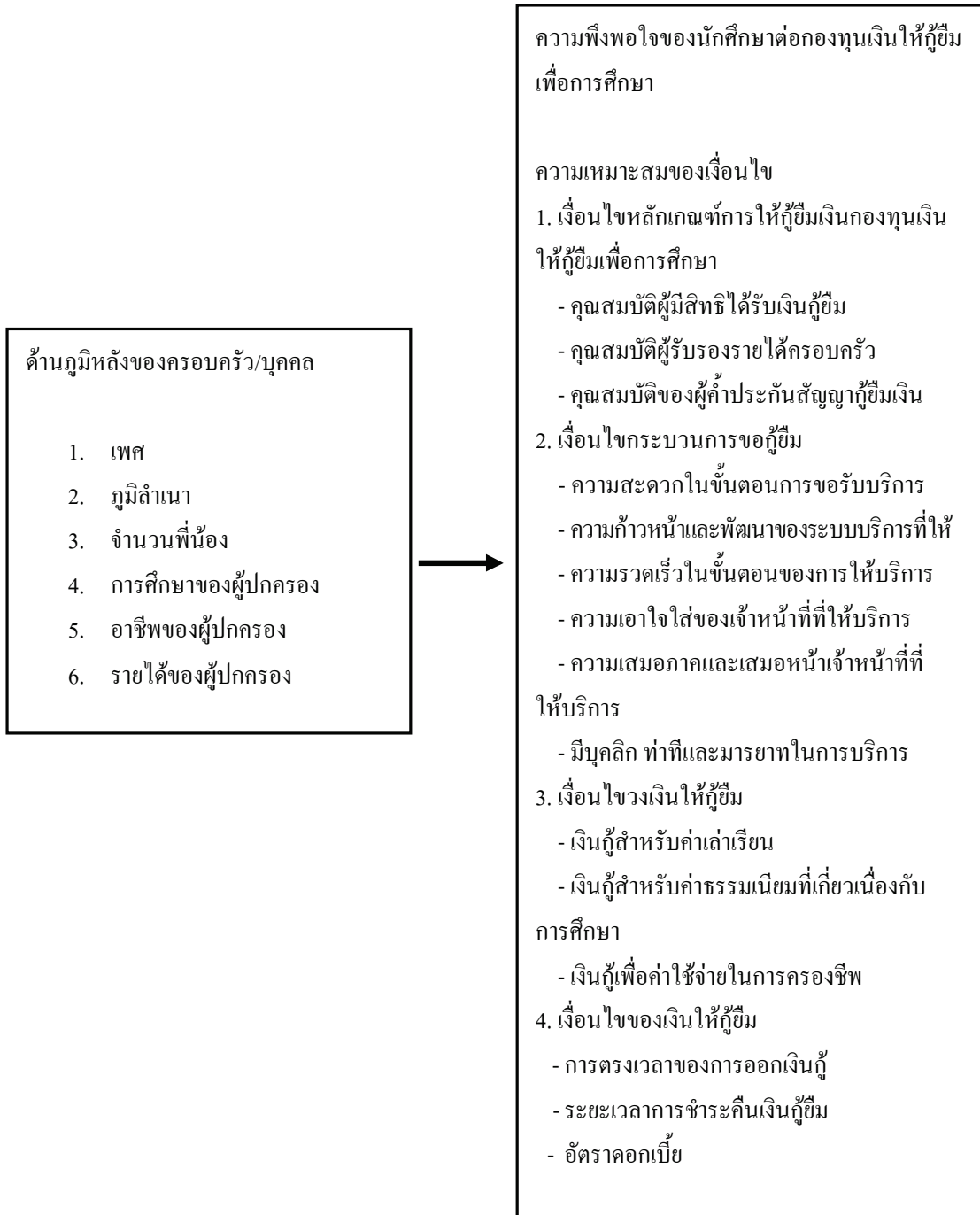
กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้แยกออกเป็น 2 ส่วน คือ กรอบในการประเมินศึกษาดำเนินการของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และกรอบในการประเมินความพึงพอใจของผู้รับเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ซึ่งสามารถเขียนแผนภาพที่ 2.1 และ 2.2 ได้ ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาความไม่เท่าเทียมกันทางการศึกษา
2. ความสำคัญของความเท่าเทียมกันในโอกาสทางการศึกษา
3. ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
4. ผู้ได้รับเงินกู้แยกตามภูมิภาค
5. ผู้ได้รับเงินกู้แยกตามประเภทของสถานศึกษา
6. แหล่งเงินทุนที่รัฐบาลจัดสรรเพื่อสนับสนุนการศึกษา
7. การจัดสรรเงินกู้เพื่อการศึกษา
8. ปัญหาการจัดสรรเงินกู้เพื่อการศึกษา
9. มาตรการในการติดตามผู้ที่ไม่มาชำระหนี้
10. ผลการชำระหนี้

ภาพที่ 2.1 กรอบในการประเมินศึกษาดำเนินการของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ตัวแปรอิสระ (X)

ตัวแปรตาม (Y)

ภาพที่ 2.2 กรอบการประเมินความพึงพอใจของผู้รับเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้ข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพ เพื่อศึกษาการประเมินผลและความพึงพอใจของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอนระเบียบการวิจัยคือ 1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 3) การเก็บรวบรวมข้อมูล 4) นิยามปฏิบัติการ 5) การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ในเรื่องของการศึกษาเชิงคุณภาพครั้งนี้ คือ นักศึกษาในระดับอุดมศึกษาของสถาบันการศึกษาประเภทจำกัดของรัฐ, สถาบันการศึกษาประเภทจำกัดในกำกับของรัฐ, สถาบันการศึกษาประเภทมหาวิทยาลัยราชภัฏ, สถาบันการศึกษาประเภทมหาวิทยาลัยเอกชน ที่ได้รับอนุมัติให้กู้ยืมกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในปีการศึกษา 2551 รวมจำนวน 166 สถาบัน ส่วนการศึกษาเชิงปริมาณ จำนวน 400 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง การวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) ประกอบด้วย การสุ่มตัวอย่างแบบตามกลุ่ม (Cluster Sampling) เพื่อแบ่งประเภทของมหาวิทยาลัย และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากเลือกชื่อมหาวิทยาลัยออกตามกลุ่ม กลุ่มละ 2 มหาวิทยาลัย รวม 8 มหาวิทยาลัย ดังนี้

สถาบันการศึกษาประเภทจำกัดของรัฐ ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

สถาบันการศึกษาประเภทจำกัดในกำกับของรัฐ ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

สถาบันการศึกษาประเภทมหาวิทยาลัยราชภัฏ ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

สถาบันการศึกษาประเภทมหาวิทยาลัยเอกชน ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ และ มหาวิทยาลัยพายัพ

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย เอกสาร (Documentary) และแบบสอบถาม (Questionnaire) มีดังนี้

3.2.1 การศึกษาจากเอกสาร ผู้วิจัยได้รวบรวมและศึกษาเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามกองทุนฯ ในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวความคิดและออกแบบการวิจัย

3.2.2 แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เพื่อใช้สอบถามความคิดเห็นและความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาที่กู้ยืม กองทุนฯ ในปีการศึกษา 2551 โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ

- 1) สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนฯ
- 3) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

เป็นแบบมาตรวัดประเมินค่าแบบลิเคอร์ (Likert Scale) โดยเป็นมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน	ระดับของความคิดเห็น
5	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	เห็นด้วย
3	เฉย ๆ
2	ไม่เห็นด้วย
1	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยในการแปลผล โดยใช้สูตรการคำนวณความกว้างของอันตรภาคชั้น มีดังนี้ (มัลลิกา บุญนาค. 2537: 39)

$$\text{จากสูตร ความกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$\text{แทนค่า จากสูตร} = \frac{5 - 1}{5} = 0.80$$

เกณฑ์คะแนนเฉลี่ยของระดับของการตัดสินใจของผู้ใช้บริการ

ค่าเฉลี่ย	ระดับของความคิดเห็น
4.21 – 5.00	ระดับมากที่สุด
3.41 – 4.20	ระดับมาก
2.61 – 3.40	ระดับปานกลาง
1.81 – 2.60	ระดับน้อย
1.00 – 1.80	ระดับน้อยที่สุด

3.2.3 การตรวจแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้ได้ส่งให้อาจารย์ที่มหาวิทยาลัยพนังตรวสอบตามเนื้อหา (Content Validity) โดยให้อาจารย์ที่มหาวิทยาลัยพนังตรวสอบข้อความเนื้อหา ภาษา ความชัดเจน ครอบคลุม และความถูกต้องตามประเด็นที่ศึกษาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขจนแบบสอบถามมีความสมบูรณ์เพื่อนำออกมาใช้เก็บข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ต่อไป

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.3.1 ศึกษาเอกสารด้วยตนเอง

3.3.2 การแจกแบบสอบถาม โดยเก็บด้วยตนเองและใช้วิธีการส่งไปรษณีย์ พร้อมทั้งแบบซองติดแสตมป์ ระบุชื่อ ที่อยู่ ของผู้วิจัย เพื่อให้ผู้ตอบส่งกลับคืน

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีแบบสอบถามเป็นคำถามชนิดปลายปิด (Close-ended Questions) และคำถามชนิดปลายเปิด (Open-ended Questions) เป็นเครื่องมือในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ซึ่งทำการทดสอบ (Pre-Test) ก่อนเพื่อปรับปรุงแก้ไขความถูกต้องและความสมบูรณ์ของคำถามให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาก่อนนำไปใช้

3.4 นิยามปฏิบัติการ

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นิยามปฏิบัติการ (Operational Definition) ไว้ดังนี้

การประเมินผลและความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา หมายถึง การประเมินผลของการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเพื่อศึกษาถึงความเป็นธรรมและความทั่วถึงนั้น ไปสู่นักศึกษาที่มีฐานะยากจนให้เข้าถึงการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ความพึงพอใจของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในด้านเงื่อนไขหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เช่น คุณสมบัติผู้มีสิทธิได้รับเงินกู้ยืม, คุณสมบัติผู้รับรองรายได้ครอบครัว และคุณสมบัติของผู้ค้ำประกันสัญญากู้ยืมเงินด้านเงื่อนไขกระบวนการขอกู้เงิน เช่น ความสะดวกในขั้นตอนและติดต่อการขอรับบริการ, ความก้าวหน้าและพัฒนาของระบบบริการที่ให้, ความรวดเร็วในขั้นตอนของการให้บริการ, ความเอาใจใส่ของเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการ, ความเสมอภาคและเสมอหน้าของบริการที่ให้, บุคลิก ท่าทีและมารยาทในการบริการ ด้านเงื่อนไขวงเงินให้กู้ยืม เช่น เงินกู้สำหรับค่าเล่าเรียน, เงินกู้สำหรับค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา, เงินกู้เพื่อค่าใช้จ่ายในการครองชีพ และด้านเงื่อนไขของเงินให้กู้ยืม เช่น การตรงเวลาของการออกเงินกู้, ระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้ยืมและอัตราดอกเบี้ย

ความเป็นธรรม หมายถึง การที่นักศึกษาที่มีฐานะยากจนไม่มีเงินที่จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้รับประโยชน์จากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในการกู้ยืมเพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตต่อไปในอนาคต

ความทั่วถึง หมายถึง นักศึกษาที่มีฐานะยากจนไม่มีโอกาสที่อยากจะเรียนต่อให้เข้าถึงจากกองทุนฯ ให้กระจายผลประโยชน์ให้นักศึกษาที่มีฐานะยากจนอย่างทั่วถึง ไม่แบ่งแยกว่าจะอยู่ในภูมิภาคใด ศาสนาใดก็ตาม

เงื่อนไขหรือหลักเกณฑ์การขอกู้ หมายถึง คุณสมบัติของผู้มีสิทธิจะขอกู้ยืมเงิน เช่น ต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย, เป็นผู้ที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ หมายความว่า มีรายได้ต่อครอบครัวไม่เกิน 150,000 บาทต่อปี

สิทธิ์ขอกู้ยืมนั้นบิดามารดาหรือผู้ปกครองเป็นผู้ค้ำประกันและต้องมีผู้รับรองรายได้ประกอบอาชีพเป็นข้าราชการระดับ 5 ขึ้นไป

เงื่อนไขกระบวนการขอกู้ยืม หมายถึง กระบวนการในขั้นตอนเมื่อเตรียมหลักฐานครบถ้วนต้องยื่นต่อเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการที่เกิดขึ้นจริงสอดคล้องกับสภาพที่ควรจะเป็นหรือตอบสนองความต้องการของตนมากเพียงใด ประกอบด้วย 1) ความสะดวกในขั้นตอนและติดต่อการขอรับบริการ เช่น แต่ละขั้นตอนและการติดต่อในการยื่นหลักฐานมีเจ้าหน้าที่เพียงพอต่อการให้บริการหรือไม่ 2) ความก้าวหน้าและพัฒนาของระบบบริการที่ให้ เช่น เจ้าหน้าที่ได้ใช้เครื่องเทคโนโลยีในการช่วยบริการหรือไม่ 3) ความรวดเร็วในขั้นตอนของการให้บริการ เช่น การวางระเบียบไว้ชัดเจนไม่ซับซ้อนทำให้ไม่เกิดการหยุดชะงัก 4) ความเอาใจใส่ของเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการ เช่น ความเต็มใจในการบริการ มีปัญหาเจ้าหน้าที่ให้การแนะนำในการขอรับบริการหรือไม่ 5) ความเสมอภาคและเสมอหน้าของการบริการที่ให้ เช่น มีลัทธิหรือไม่ หรือพอใจอยากจะทำบริการแก่คนไหนก็เลือกตาม

ความพอใจของตน 6) มีบุคลิก ท่าทีและมารยาทในการให้บริการ เช่น การบริการมีความสุภาพ อ่อนโยนและมีความพร้อมต่อการให้บริการหรือไม่

เงินให้กู้ยืม หมายถึง เป็นวงเงินที่กองทุนฯ ได้กำหนดค่าใช้จ่ายของนักศึกษา มีทั้งหมด 3 ส่วน คือ ค่าบำรุงการศึกษาหรือค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการครองชีพระหว่างเรียน

เงินของเงินให้กู้ยืม หมายถึง เงินที่ได้รับอนุมัติเงินกู้ ประกอบด้วย ระยะเวลาของการออกเงินกู้หลังทำสัญญาค่าประกัน 1 เดือน, ระยะเวลาชำระคืนกองทุนฯ, อัตราดอกเบี้ยของเงินกู้ยืม

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ด้านคุณภาพได้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้แก่ การศึกษาจากข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Documentary Data) เช่น เอกสารทางราชการพระราชบัญญัติของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา หนังสือ งานค้นคว้าวิจัยที่เกี่ยวข้อง เอกสารทางสถิติ เพื่ออธิบายถึงการบริหารการดำเนินการของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ส่วนในด้านปริมาณ ผู้วิจัยใช้การวิธีพรรณนาระดับความพึงพอใจของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ได้แก่ ค่าร้อยละ หรือค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ (Statistic Package for Social Science: SPSS for Windows Version 10) และใช้วิธีการเชิงอนุมาน (Inferential Method) เพื่ออธิบายถึงปัจจัยภูมิหลังของนักศึกษา (เพศ, ภูมิภาค, จำนวนพี่น้อง, การศึกษาของผู้ปกครอง, อาชีพของผู้ปกครอง, รายได้ของครอบครัว) ที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย ในการหาความสัมพันธ์ของตัวแปร ได้แก่ ค่าสถิติ T-test, F-test

บทที่ 4

กองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

4.1 ความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

จากความสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ รัฐบาลไทยได้กำหนดนโยบายสนับสนุนภาคเอกชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาและฝีมือแรงงาน และแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษาในสังคมด้วยการให้โอกาสแก่นักเรียน/นักศึกษาที่ด้อยโอกาส โดยให้ภาครัฐบาลสนับสนุนทางการเงิน จากแนวความคิดดังกล่าว รัฐบาลได้จัดตั้งกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ให้แก่นักเรียน/นักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย

เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2538 คณะรัฐมนตรีภายใต้การนำของนายชวน หลีกภัย มีมติเห็นชอบในหลักการในการจัดตั้งกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยมอบหมายให้กระทรวง การคลัง กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ กยศ. ต่อมาในวันที่ 16 มกราคม 2539 คณะรัฐมนตรีมีมติให้จัดตั้งกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในลักษณะเงินทุนหมุนเวียน ตามนัยมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. 2491 อยู่ในกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง โดยดำเนินการในลักษณะเป็นเงินทุนหมุนเวียน และเริ่มให้นักเรียน นักศึกษากู้ยืมได้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2539 เป็นต้นมา มีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งดังนี้

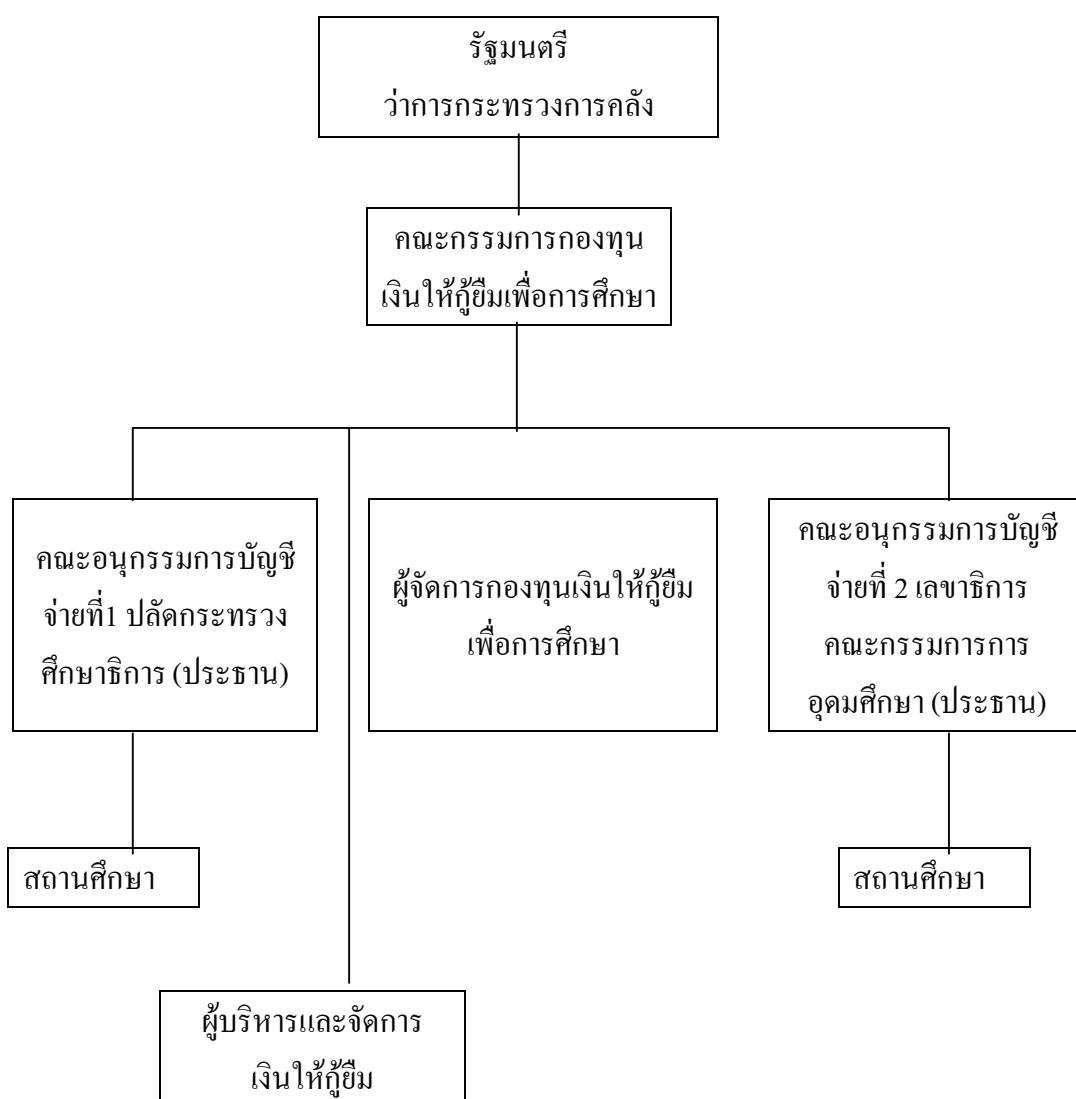
- 1) เพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นแก่ผู้ที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อยซึ่งด้อยโอกาสทางการศึกษา อันจะมีส่วนสำคัญในการยกฐานะความเป็นอยู่ของประชาชน และเป็น การสนองต่อนโยบายการกระจายรายได้
- 2) เพื่อสนับสนุนการพัฒนาระบบการศึกษาทางด้านอุปสงค์ โดยการเพิ่มขีดความสามารถในการรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของประชาชน

ต่อมาเมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2541 รัฐบาลได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2541 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2541 มีผล

ทำให้ กยศ. มีฐานะทางกฎหมายที่ชัดเจน โดยเป็นนิติบุคคลในกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง

4.2 โครงสร้างและอำนาจหน้าที่

กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษามีฐานะเป็นนิติบุคคลอยู่ในการกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง โครงสร้างของกยศ. ประกอบด้วยคณะกรรมการและหน่วยงานต่างๆ ดังภาพที่ 4.1

ภาพที่ 4.1 โครงสร้างการบริหารกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา, 2549: 15.

คณะกรรมการ กยศ. มีหน้าที่หลักในการกำหนดนโยบาย ระเบียบกฎเกณฑ์การกู้ยืม ตลอดจนจัดสรรงบประมาณเงินกู้ยืมและค่าใช้จ่ายในการบริหารให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการ กยศ. ประกอบด้วยคณะกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่ง และคณะกรรมการบัญชีจ่ายที่สอง คณะกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่ง มีหน้าที่กำกับดูแลการกู้ยืมของสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่นๆ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการกู้ยืมของนักเรียน ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนคณะกรรมการบัญชีจ่ายที่สองมีหน้าที่กำกับดูแลการกู้ยืมของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยเกือบทั้งหมด เป็นการกู้ยืมของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาโดยมีผู้จัดการกยศ. ให้การสนับสนุนการดำเนินการของคณะ อนุกรรมการทั้งสองชุด

โครงสร้างรองลงมาจากคณะกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่งและบัญชีจ่ายที่สอง ได้แก่ สถานศึกษา ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการอนุมัติเงินกู้ยืมแก่นักเรียน/นักศึกษาภายใต้การกำกับดูแลจากคณะกรรมการต้นสังกัด นอกจากนี้ กยศ. ได้จ้างผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม ซึ่งได้แก่ บมจ. ธนาคารกรุงไทย ให้ทำหน้าที่ในการเบิกจ่ายและรับชำระหนี้ของผู้กู้เมื่อครบกำหนด ตลอดจนทำหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์กยศ. ให้แก่นักเรียน นักศึกษาด้วย

4.3 หลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

หัวข้อนี้จะกล่าวถึงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้มีสิทธิกู้ยืม ขอบเขตวงเงินกู้ยืม รวมทั้งหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการจ่ายเงินกู้ยืมให้แก่ผู้กู้ยืม

4.3.1 คุณสมบัติของผู้กู้ยืม

นักเรียน นักศึกษาผู้มีสิทธิกู้ยืมเงินจากกยศ. จะต้องมีความสอดคล้องดังต่อไปนี้

- 1) เป็นผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ โดยมีรายได้ต่อครอบครัวไม่เกิน 150,000 บาทต่อปี ปัจจุบันปีการศึกษา 2552 ได้เพิ่มรายได้ต่อครอบครัวไม่เกิน 200,000 บาทในกรณีที่ผู้ขอกู้ยืมมีรายได้ รายได้ต่อครอบครัวจะพิจารณาจากรายได้ของผู้ขอกู้ยืม รวมกับรายได้ของบิดาและมารดา ในกรณีที่ผู้ปกครองไม่ใช่บิดามารดา จะพิจารณารายได้ของผู้ปกครองแทน และหากผู้ขอกู้ยืมได้สมรสแล้ว จะพิจารณารายได้ของผู้กู้ยืมรวมกับรายได้ของคู่สมรส
- 2) เป็นผู้ที่มีการเรียนดีหรือผ่านเกณฑ์การวัดและประเมินผลของสถาบันการศึกษา

- 3) เป็นผู้ที่มีความประพฤติดี ไม่ฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษาขั้นร้ายแรง หรือไม่เป็นผู้ที่มีความประพฤติเสื่อมเสีย
- 4) เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามระเบียบหรือประกาศการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษา ในสถานศึกษาที่อยู่ในสังกัดการควบคุม หรือกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงอื่นๆ รัฐวิสาหกิจหรือส่วนราชการอื่นๆ
- 5) ไม่เคยเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาใดๆ มาก่อน
- 6) ไม่เป็นผู้ที่ทำงานประจำในระหว่างศึกษา
- 7) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- 8) ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษ สำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- 9) ต้องมีอายุในขณะที่ยื่นใบสมัคร โดยเมื่อนับรวมกับระยะเวลาตลอดหนี้ 2 ปี และระยะเวลา ผ่อนชำระอีก 15 ปีแล้วต้องไม่เกิน 60 ปี

4.3.2 วงเงินให้กู้ยืม

คณะกรรมการกยศ. ได้กำหนดวงเงินให้กู้ยืมสูงสุดแก่นักเรียน นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับ และสาขาต่างๆ ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 วงเงินให้กู้ยืมสูงสุดของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	วงเงินกู้ยืมสูงสุด (บาทต่อปี)
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	55,440
ปวช. หรือเทียบเท่า	62,500
ปวท./ปวส. หรืออนุปริญญาหรือเทียบเท่า	70,240
ปริญญาตรีหลักสูตรวิทยาศาสตร์สุขภาพและหลักสูตรวิทยา ศาสตร์เทคโนโลยี	127,000
ปริญญาตรีหลักสูตรอื่นๆ	100,000

แหล่งที่มา: กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา, 2549: 19.

การอนุมัติวงเงินกู้ยืมจะพิจารณาจากค่าใช้จ่ายจริงในการศึกษาซึ่งได้แก่ ค่าธรรมเนียมการศึกษาในสาขาวิชาที่ผู้กู้ศึกษาอยู่ สำหรับเงินกู้ในส่วน of ค่าครองชีพนั้น คณะกรรมการประจำสถานศึกษาจะพิจารณาความต้องการของผู้กู้แต่ละราย โดยให้ผู้กู้ประมาณการค่าใช้จ่ายที่ต้องการกู้เข้ามาให้พิจารณา ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายที่จะให้ผู้กู้ในแต่ละรายการจะต้องอยู่ในขอบเขตที่กำหนด (ดูตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.2 ขอบเขตเงินกู้จำแนกตามประเภทค่าใช้จ่าย

(หน่วย: บาทต่อปี)

ระดับการศึกษา	ค่าเล่าเรียน	ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา	ค่าครองชีพ		รวมไม่เกิน
			ที่พัก	ใช้จ่ายส่วนตัว	
1. มัธยมศึกษาตอนปลาย	10,440	3,000	18,000	24,000	55,440
2. อาชีวศึกษา					
- ปวช.	16,500	4,000	18,000	24,000	62,500
- ปวท./ปวส. หรืออนุปริญญา	20,240	4,000	18,000	28,000	70,240
3. ปริญญาตรี					
- วิทยาศาสตร์สุขภาพ/เทคโนโลยี	73,000	6,000	18,000	30,000	127,000
- หลักสูตรอื่นๆ	46,000	6,000	18,000	30,000	100,000

แหล่งที่มา: กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา, 2549: 20.

4.3.3 หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการจ่ายเงินกู้ยืม

เมื่อผู้กู้ได้รับอนุมัติวงเงินกู้ยืมในแต่ละประเภทของค่าใช้จ่ายแล้ว เงินกู้จะถูกโอนเข้าบัญชีของผู้กู้และบัญชีของสถานศึกษาตามประเภทของค่าใช้จ่าย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) เงินกู้ยืมที่จ่ายเข้าบัญชีของสถานศึกษา ได้แก่

ค่าเล่าเรียน ซึ่งหมายรวมถึง ค่าบำรุงการศึกษา ค่าหน่วยกิต และค่าธรรมเนียมการศึกษาที่จ่ายตาม ภาคหรือปีการศึกษาที่สถานศึกษาเรียกเก็บ

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่สถานศึกษาเรียกเก็บ นอกเหนือจากค่าเล่าเรียน

ค่าที่พักในกรณีที่ผู้กู้พักหอพักของสถานศึกษา

2) เงินกู้ยืมที่จ่ายเข้าบัญชีของนักเรียน/นักศึกษาผู้กู้ยืม ได้แก่

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่นอกเหนือจากค่าเล่าเรียน

ค่าที่พักในกรณีที่จัดหาหอพักเอง และค่าใช้จ่ายส่วนตัว

กยศ. ได้มอบหมายให้ธนาคารกรุงไทยเป็นผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม ทั้งนี้ ธนาคารกรุงไทย จะโอนเงินกู้ยืมในส่วนของค่าธรรมเนียมการศึกษา และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่สถานศึกษาเรียกเก็บเข้าบัญชีของสถานศึกษาโดยตรง เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้กู้ยืมนำเงินที่กู้ยืมจาก กยศ. ไปใช้ในจุดประสงค์อื่น อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติอาจเกิดปัญหาในกรณีที่ได้มีการโอนเงินค่าธรรมเนียมให้กับสถานศึกษาแล้ว แต่ผู้กู้เลิกศึกษากลางคัน และสถานศึกษาไม่ได้แจ้งต่อสำนักงาน กยศ. ทำให้ผู้กู้ต้องรับภาระชำระหนี้เงินกู้ในส่วน of ค่าเล่าเรียนต่างๆ ที่ไม่ได้ศึกษาในภาคเรียนนั้น

4.4 ขั้นตอนการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

4.4.1 การพิจารณาอนุมัติเงินให้กู้ยืม

การพิจารณาอนุมัติเงินให้กู้ยืมมีขั้นตอนดังต่อไปนี้ (ดูภาพที่ 4.2)

1) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรับผิดชอบการจัดตั้งงบประมาณประจำปีสมทบให้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และเมื่อรัฐบาลโดยสำนักงานงบประมาณโอนงบประมาณให้ กยศ. แล้ว คณะกรรมการ กยศ. จะดำเนินการจัดสรรเงินให้แก่คณะอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่งและคณะอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่สอง

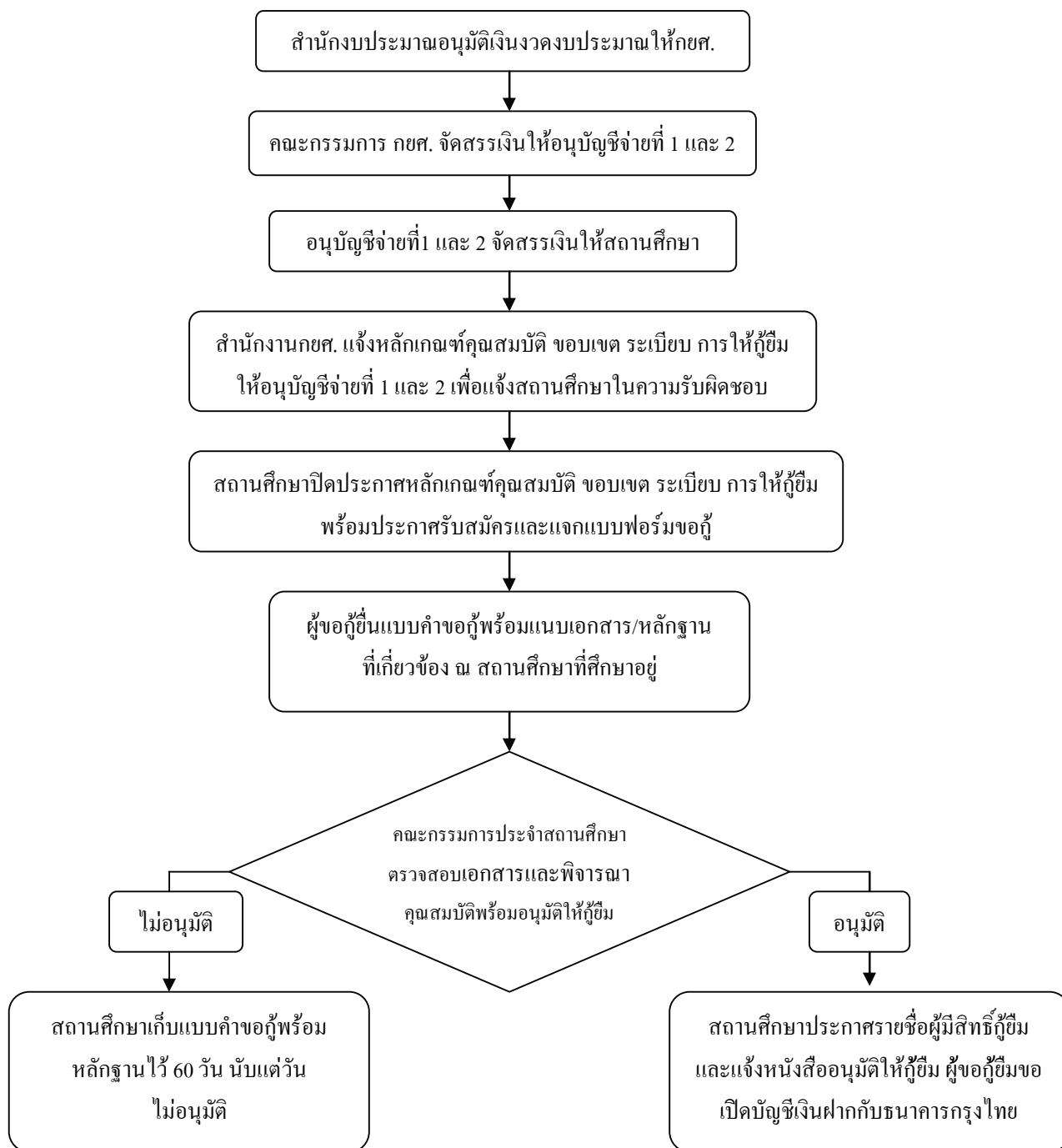
2) กยศ. แจ้งหลักเกณฑ์ คุณสมบัติ ขอบเขต และระเบียบการกู้ยืมให้กระทรวง ศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อให้หน่วยงานทั้งสองแจ้งให้สถานศึกษาประกาศให้ผู้ที่จะกู้ยืมทราบต่อไป

3) สถานศึกษาปิดประกาศหลักเกณฑ์คุณสมบัติ ขอบเขตของผู้กู้ยืม ระเบียบการให้กู้ยืมให้นักเรียน/นักศึกษาทราบ พร้อมประกาศรับสมัครผู้กู้ยืม

4) นักเรียน นักศึกษาผู้ขอกู้ยื่นแบบคำขอกู้พร้อมแนบเอกสารและหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ณ สถานศึกษาที่ศึกษาอยู่

5) คณะกรรมการพิจารณาการให้กู้ยืมเงินประจำสถานศึกษาตรวจสอบเอกสารและพิจารณาคูณสมบัติของผู้ขอกู้โดยการสัมภาษณ์หรือตรวจสอบข้อเท็จจริงโดยการเยี่ยมชมเรียนครอบครัวของผู้ขอกู้ เมื่อเป็นไปตามที่คณะกรรมการฯ กำหนด จึงพิจารณาให้กู้ยืมได้

6) ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาการให้กู้ยืมเงินประจำสถานศึกษาอนุมัติให้กู้ยืมได้ สถานศึกษาจะต้องประกาศรายชื่อผู้ขอกู้ยืมที่ได้รับอนุมัติโดยเปิดเผย และรายงานผลการคัดเลือกให้ กยศ. และผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม (บมจ. ธนาคารกรุงไทย)

ภาพที่ 4.2 ขั้นตอนการดำเนินการอนุมัติเงินกู้ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

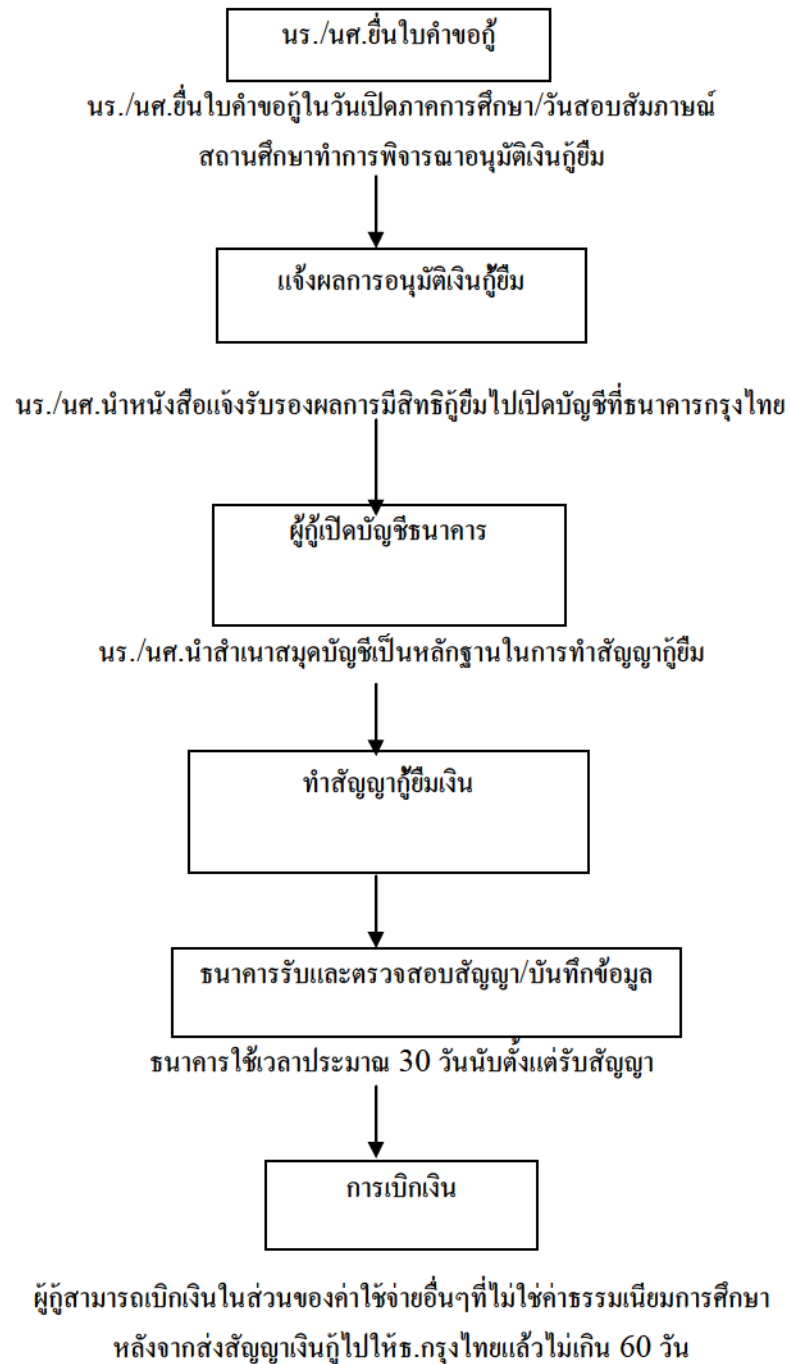
แหล่งที่มา: กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา, 2548: 41.

4.4.2 ขั้นตอนการกู้ยืม

กยศ. และสถาบันการศึกษาจะประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการกู้ยืมเงินจากกยศ. ให้แก่นักเรียน นักศึกษาได้ทราบก่อนสมัครเข้าเรียน นักเรียน นักศึกษาที่มีความประสงค์จะขอกู้จะต้องเข้าเรียน (หรือลงทะเบียนเรียน) ในสถาบันการศึกษา ก่อนจึงจะเริ่มดำเนินการขอกู้ยืมได้ โดยที่ขั้นตอนการกู้ยืมของกยศ. มีความแตกต่างกันระหว่างประเภทผู้กู้รายใหม่ ผู้กู้ต่อเนื่องในสถาบันการศึกษา เดียวกัน และผู้กู้ต่อเนื่องที่เปลี่ยนสถาบันการศึกษา (หรือเปลี่ยนระดับการศึกษาจากมัธยมปลายเป็น อุดมศึกษา)

กยศ. กำหนดให้ผู้กู้ต้องทำสัญญากู้ยืมในลักษณะปีต่อปี หรือผู้กู้จะต้องทำสัญญาเงินกู้ใหม่ ทุกปี ในกรณีของผู้กู้ต่อเนื่องในสถาบันการศึกษาเดิมนั้น ผู้กู้จะต้องทำสัญญากู้ยืมของปีต่อไป ในช่วงปลายปีการศึกษา (ประมาณเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคมของทุกปี) ทั้งนี้เพื่อให้ได้รับเงินกู้ ในช่วงต้นปีการศึกษาใหม่ (ประมาณเดือนพฤษภาคมของทุกปี)

กรณีของผู้กู้ยืมรายใหม่และผู้กู้ยืมรายเก่าที่เคยกู้ยืมจากสถาบันการศึกษาอื่นมาก่อนจะต้อง เริ่มขั้นตอนการขอกู้ยืมในวันเปิดภาคเรียนใหม่ โดยคณะกรรมการประจำสถาบันการศึกษาจะ พิจารณาเอกสารหลักฐานและสัมภาษณ์ผู้ขอกู้ ต่อจากนั้น จะคัดเลือกผู้มีสิทธิกู้ยืมและพิจารณา กำหนดวงเงินกู้ยืมของผู้กู้แต่ละราย กระบวนการตั้งแต่การยื่นใบคำขอกู้จนกระทั่งถึงการเบิกจ่าย เงินในส่วนของผู้กู้รายใหม่และผู้กู้ต่อเนื่องแต่เปลี่ยนสถาบันการศึกษามีรายละเอียดดังภาพที่ 4.3 โดยขั้นตอนทั้งหมดใช้ระยะเวลาอย่างน้อย 3 เดือนหลังจากเปิดภาคการศึกษาซึ่งเป็นช่วงใกล้ปิด ภาคการศึกษาแรกแล้ว

ภาพที่ 4.3 ขั้นตอนการกู้ยืมของผู้กู้รายใหม่และผู้กู้ต่อเนื่องที่เปลี่ยนสถาบันการศึกษา
แหล่งที่มา: กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา, 2548: 43.

4.5 ขั้นตอนการชำระหนี้เงินกู้ยืมกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ผู้กู้ยืมมีหน้าที่ชำระเงินกู้ยืมคืนกยศ. หลังจากสำเร็จการศึกษาหรือเลิกศึกษาแล้วเป็นเวลา 2 ปี หรือในกรณีที่ผู้กู้ยืมพ้นสภาพการเป็นนักเรียน/นักศึกษาแล้วเป็นเวลา 2 ปี หรือมีระยะปลอดหนี้ 2 ปีนับตั้งแต่เลิกกู้ยิมนั่นเอง หัวข้อนี้จะนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การชำระหนี้คืนและมาตรการในการติดตามการชำระหนี้ของกยศ.

4.5.1 หลักเกณฑ์การชำระหนี้

- 1) ผู้กู้ยืมที่ครบกำหนดชำระหนี้ในปีแรกจะต้องชำระเงินต้นร้อยละ 1.5 ต่อปีของวงเงินที่กู้ยืมไปโดยไม่ต้องเสียดอกเบี้ย
- 2) ผู้กู้ยืมสามารถเลือกวิธีการผ่อนชำระเป็นรายปีหรือรายเดือน โดยมีระยะเวลาชำระตั้งแต่ 1 ปีเป็นต้นไปแต่ไม่เกิน 15 ปี
- 3) ผู้กู้ยืมต้องชำระหนี้คืนก่อนวันครบกำหนดชำระหนี้ (วันที่ 5 กรกฎาคม ของทุกปี) พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 1 ต่อปี ยกเว้นในการชำระหนี้คืนงวดแรกซึ่งผู้กู้ยืมไม่ต้องชำระดอกเบี้ย หากผู้กู้ยืมผิดนัดโดยชำระหนี้ภายหลังวันครบกำหนด จะต้องเสียเบี้ยปรับในอัตราร้อยละ 12 ต่อปีของเงินต้นที่ต้องชำระงวดนั้น และหากค้างชำระเกิน 12 เดือน ผู้กู้ยืมจะต้องเสียเบี้ยปรับร้อยละ 18 ต่อปีของเงินต้นในงวดที่ค้างชำระทั้งหมด
- 4) หากชำระหนี้คืนก่อนกำหนดทั้งหมดหรือบางส่วน โดยชำระในช่วงระยะเวลาปลอดหนี้ 2 ปี ผู้กู้ยืมไม่ต้องเสียดอกเบี้ย
- 5) ผู้ที่ครบกำหนดชำระหนี้คืนสามารถขอผ่อนผันการชำระหนี้ได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยผู้ที่สามารถขอผ่อนผันการชำระหนี้ได้แก่ ผู้ที่ไม่มีรายได้ ผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่า 4,700 บาทต่อเดือน และผู้ประสบภัยพิบัติจากธรรมชาติ สงครามและจลาจล ในกรณีขอผ่อนผันด้วยเหตุผลที่ยังไม่มีรายได้หรือประสบภัยพิบัติ ผู้กู้ยืมสามารถขอผ่อนผันได้คราวละไม่เกิน 6 เดือน แต่ทั้งนี้รวมแล้วต้องไม่เกิน 2 ปี ส่วนในกรณีที่ไม่มีรายได้ต่ำกว่าเดือนละ 4,700 บาท ผู้กู้ยืมจะสามารถขอผ่อนผันไม่ต้องชำระหนี้เต็มจำนวนได้ แต่ต้องผ่อนชำระไม่ต่ำกว่า 300 บาทต่อเดือนหรือ 2,400 บาทต่อปี และต้องไม่น้อยกว่าดอกเบี้ยที่ต้องชำระจริง ทั้งนี้การขอผ่อนผันการชำระหนี้จะต้องมีเอกสารรับรองเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาในแต่ละกรณีด้วย
- 6) ผู้ครบกำหนดชำระหนี้จะต้องชำระหนี้คืนตามอัตราส่วนขั้นต่ำของเงินต้นตามตารางที่ 4.3 โดยมีอัตราส่วนที่ต้องชำระที่ต่ำมากในช่วงปีแรกและค่อยๆ เพิ่มขึ้นจนเต็มจำนวนยอดหนี้ในปีที่ 15 ทั้งนี้ ผู้กู้ยืมสามารถชำระหนี้คืนมากกว่าที่กำหนดได้

ตารางที่ 4.3 อัตราส่วนการชำระหนี้ของเงินต้น

ปีที่ชำระ	อัตราส่วนยอดหนี้ (ร้อยละ)
1	1.5
2	2.5
3	3
4	3.5
5	4
6	4.5
7	5
8	6
9	7
10	8
11	9
12	10
13	11
14	12
15	13
รวม	100

แหล่งที่มา: กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา, 2548: 58.

4.5.2 มาตรการในการติดตามหนี้ กรณีผู้กู้ค้างชำระ จะมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 1) ส่งจดหมายถึงผู้กู้ที่จะครบกำหนดชำระหนี้ เพื่อแจ้งภาระหนี้และวิธีการติดต่อขอชำระหนี้ให้ทราบก่อนถึงวันครบกำหนดชำระ
- 2) ผู้กู้ที่ยังไม่มีความสามารถชำระกองทุนฯ ให้โอกาสขอผ่อนผันการชำระได้หากมีเหตุผลสมควรและเข้าเกณฑ์การผ่อนผัน
- 3) เมื่อผู้กู้ผิดนัดชำระหนี้
 - (1) เดือนแรกโทรศัพท์เตือนให้มาชำระ
 - (2) เดือนที่ 2 ถึงเดือนที่ 12 โทรศัพท์และส่งจดหมายติดตามทวงถามเป็นระยะๆ

(3) เกิน 12 เดือน หากยังไม่ได้รับการติดต่อชำระหนี้ จะติดตามผู้กู้และผู้ค้ำประกัน โดยวิธีออกไปพบตัว (Home Visit)

4.5.3 วิธีนับระยะเวลาครบกำหนดชำระหนี้

ตัวอย่าง ผู้กู้ยืมสำเร็จการศึกษาหรือเลิกการศึกษาในปีการศึกษา 2545 ผู้กู้ยืมจะครบกำหนดชำระหนี้งวดแรกภายในวันที่ 5 กรกฎาคม 2548 ดังภาพที่ 4.4

ภาพที่ 4.4 การนับระยะเวลาครบกำหนดชำระหนี้

แหล่งที่มา: ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน). 2548: 19.

4.5.4 วิธีการชำระหนี้

ช่องทางการชำระหนี้คั้น สามารถเลือกช่องทางการชำระหนี้ได้ 3 วิธี

1) ชำระที่เคาน์เตอร์ธนาคาร ผู้กู้ยืมสามารถชำระหนี้มากกว่าหรือเท่ากับหรือน้อยกว่าจำนวนเงินที่ต้องชำระก็ได้ ผู้กู้ยืมจะได้รับใบรับเงินเพื่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเก็บไว้เป็นหลักฐาน

2) ชำระโดยการหักบัญชีอัตโนมัติจากบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ของผู้กู้ยืม ผู้กู้ยืมต้องแจ้งความประสงค์กับธนาคารให้หักบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ของผู้กู้ยืม ที่เปิดไว้ตอนทำสัญญากู้ หรือบัญชีเงินฝาก ออมทรัพย์ที่ผู้กู้ยืมเปิดใหม่ และผู้กู้จะต้องนำเงินเข้าบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ที่ผู้กู้ยืมเปิดใหม่ และผู้กู้จะต้องนำเงินเข้าบัญชีเงินฝาก ออมทรัพย์ก่อนวันที่ 5 กรกฎาคมของทุกปี

(กรณีชำระหนี้เป็นรายปี) หรือก่อนวันที่ 5 ของทุกเดือน (กรณีชำระหนี้เป็นรายเดือน) ผู้กู้ยืม จะต้องนำบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ไปรับรายการหักบัญชีที่สาขาและเก็บไว้เป็นหลักฐาน

3) ชำระหนี้ทางตู้ ATM ของธนาคารกรุงไทยฯ ทั่วประเทศ โดยใช้เลขที่บัตรประชาชนเป็นรหัสทำการรายการ การชำระหนี้วิธีนี้ ต้องเก็บสลิป ATM ไว้เป็นหลักฐานด้วย

อนึ่ง การให้บริการรับชำระหนี้ทั้ง 3 ช่องทางนี้จะต้องเสียค่าธรรมเนียมครั้งละ 10 บาท

4.5.5 ขั้นตอนการชำระหนี้

1) การติดต่อชำระหนี้ครั้งแรก ผู้กู้ยืมทุกรายต้องติดต่อแสดงตนในการชำระหนี้ที่ธนาคารกรุงไทยฯ สาขาใดก็ได้ที่ท่านสะดวก โดยขอให้ผู้กู้ยืมดำเนินการดังนี้

(1) กรอกรหัสแสดงตนในการชำระหนี้ (ยศ.201) และเก็บสำเนาไว้เป็นหลักฐาน

(2) หากผู้กู้ยืมประสงค์จะเปลี่ยนงวดการชำระหนี้จากรายปีเป็นรายเดือนสามารถทำได้ โดยให้ผู้กู้ยืมแจ้งความประสงค์ดังกล่าวกับพนักงานของธนาคาร

(3) แจ้งจำนวนเงินที่ผู้กู้ยืมประสงค์จะชำระหนี้งวดแรกพร้อมชำระหนี้กับพนักงานของธนาคาร โดยผู้กู้ยืมจะได้รับใบรับเงินเพื่อชำระหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เก็บไว้เป็นหลักฐาน

2) การชำระหนี้ครั้งต่อไป ผู้กู้ยืมสามารถชำระหนี้ได้ตามวิธีใดวิธีหนึ่งของการชำระหนี้ทั้ง 3 วิธีตามที่กล่าวข้างต้น

4.5.6 การชำระหนี้ก่อนกำหนด

1) ผู้กู้ยืมสามารถชำระหนี้คืนกองทุนฯ ทั้งหมดหรือบางส่วนในช่วงก่อนสำเร็จการศึกษา หรือช่วงระยะเวลาปลอดหนี้ 2 ปีได้โดยไม่ต้องเสียดอกเบี้ย

2) กรณีที่ผู้กู้ยืมยังไม่สำเร็จการศึกษา ผู้กู้ยืมสามารถหยุดพักชำระหนี้และสามารถกู้ยืมเงินต่อไปในปีการศึกษาที่เหลือได้

3) กรณีที่ผู้กู้ยืมเป็นผู้ครบกำหนดชำระหนี้แล้ว แต่ผู้กู้ยืมกำลังศึกษาอยู่ให้ผู้กู้ยืมนำรายงานสถานภาพการศึกษา (ยศ.204) หรือ หนังสือรับรองการเป็นนักเรียนหรือนักศึกษาของสถานศึกษาที่รับรองสำเนาถูกต้องแล้วไปให้ธนาคารเพื่อชะลอการชำระหนี้ และหากในปีต่อไป ผู้กู้ยืมยังไม่สำเร็จการศึกษาหรือเลิกการศึกษา ให้ผู้กู้ยืมนำเอกสารดังกล่าวไปให้ธนาคารตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคมของทุกปีเป็นต้นไป จนกว่าผู้กู้ยืมจะสำเร็จการศึกษาหรือเลิกการศึกษา

4) กรณีที่ผู้กู้ยืมเป็นผู้ครบกำหนดชำระหนี้แล้ว แต่ผู้กู้ยืมดังกล่าวสำเร็จการศึกษาไม่ถึง 2 ปี ให้ผู้กู้ยืมนำหนังสือรับรองการสำเร็จ การศึกษาหรือใบปริญญาบัตร หรือใบประกาศนียบัตร หรือรายงานผลการศึกษา (Transcript) ของสถานศึกษาที่รับรอง นำมาถูกต้องแล้วไปให้ธนาคาร เพื่อชะลอการชำระหนี้

กรณีการขอผ่อนผันชำระหนี้ ผู้กู้ยืมต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นก่อนวันที่ครบกำหนดชำระหนี้แต่ละงวด หากผู้กู้ยืมยังไม่ชำระ และพ้นวันที่ครบกำหนดชำระแล้ว (5 กรกฎาคม ของทุกปี) ถือว่าผู้กู้ยืมค้างชำระหนี้จะต้องเสียเบี้ยปรับและถูกติดตามหนี้จนกว่าจะได้รับอนุมัติ ผ่อนผันชำระหนี้ จึงระงับการติดตามและถือเป็นหนี้ปกติต่อไป

4.5.7 การยกเลิกสัญญาฯ ระหว่างการศึกษา

การยกเลิกสัญญาฯ ระหว่างปีการศึกษา เกิดขึ้นได้ตามความประสงค์ของผู้กู้ยืมเองหรือยกเลิกสัญญาฯ โดยกองทุนฯ เนื่องจากผู้กู้ยืมมีคุณสมบัติไม่ถูกต้อง หรือความประพฤติไม่เหมาะสม ผู้กู้ยืมมีหน้าที่ต้องชำระหนี้คืนกองทุนฯ ภายใน 30 วัน หรือภายในเวลาที่ได้ทำความตกลงกับกองทุนฯ โดยผู้กู้ยืมจะติดต่อ ทำหนังสือยกเลิกและชำระหนี้ทั้งหมดได้ภายใน 30 วัน ธนาคารจะส่งเรื่องให้กองทุนฯ พิจารณาเป็นรายไป กรณีที่ผู้กู้ยืมเงินกองทุนฯ ถึงแก่ความตายหนี้ตามสัญญาผู้กู้ยืมฯ เป็นอันระงับไป ทั้งนี้ทายาทหรือสถาบันต้องส่งสำเนาใบมรณะบัตรที่รับรองโดยเจ้าหน้าที่ ราชการ ผู้มีอำนาจให้ธนาคารทราบ และกรณีผู้กู้ยืมการ หรือทุพพลภาพจนไม่สามารถประกอบการทำงานได้ ให้ขอผ่อนผันจากคณะกรรมการฯ เป็นกรณีๆ ไป

4.6 สรุป

ในบทนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอถึงรายละเอียดเกี่ยวกับความเป็นมา วัตถุประสงค์ โครงสร้าง เกี่ยวกับการบริหารงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยครอบคลุมถึงเงื่อนไขหลักเกณฑ์ การให้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เงื่อนไขกระบวนการขอกู้ยืม เงื่อนไขวงเงินให้กู้ยืม เงื่อนไขของเงินให้กู้ยืม ขั้นตอนการขอกู้เงินและการอนุมัติเงินกู้จนถึงการชำระหนี้คืนของผู้กู้ยืม รายละเอียดเหล่านี้เป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญในการประเมินผลของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในบทต่อไป

บทที่ 5

การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ในบทนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงการวิเคราะห์ถึงผลการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในปีที่ผ่านมา รวมถึงการกระจายผลประโยชน์จากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในเชิงคุณภาพ โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ ว่าผลประโยชน์จะตกถึงมือของกลุ่มเป้าหมายที่แท้จริงหรือไม่ และศึกษาปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของกองทุนฯ ตลอดจนวิธีการแก้ปัญหาดังกล่าว

ในช่วงวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 ซึ่งเกิดจากในแถบประเทศเอเชียซึ่งประเทศไทยได้มีผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจฟองสบู่ และวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2550 ซึ่งเกิดจากประเทศสหรัฐอเมริกาประสบปัญหาภาวะการเงินภายในประเทศ ทำให้ประเทศไทยได้รับผลกระทบเช่นเดียวกัน จึงมีผลทำให้ประเทศไทยมีการปฏิรูปที่สำคัญหลายประการเกิดขึ้น เช่น การปฏิรูประบบราชการ การปฏิรูประบบการเมือง การปฏิรูปทางการศึกษา การกระจายอำนาจทางการคลัง เป็นต้น การปฏิรูปทางการศึกษาที่สำคัญที่สุดคือ การออกพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งถือว่าเป็นก้าวสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทย จากวิกฤตการณ์ดังกล่าวข้างต้นทำให้เราได้ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาว่าการศึกษาสามารถเพิ่มขีดความสามารถและศักยภาพทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ และสามารถแข่งขันในระดับระหว่างประเทศ โดยเฉพาะในโลกปัจจุบันซึ่งเป็นยุคของเทคโนโลยีสารสนเทศ การเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิต การสื่อสาร การคมนาคม เป็นไปอย่างรวดเร็วและคล่องตัวนั้น ความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบจากการมีปัจจัยการผลิตและทรัพยากรธรรมชาติจำนวนมากหรือมีแรงงานราคาถูก ไม่สามารถใช้ได้ในโลกยุคใหม่ได้อีกต่อไป แต่เป็นปัจจัยด้วยทรัพยากรมนุษย์หรือคนที่มีความรู้ความสามารถ มีภูมิปัญญา มีคุณภาพและคุณธรรม สามารถคิดประดิษฐ์สิ่งใหม่ๆ และสามารถปรับตัวได้ทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับโลกเป็นปัจจัยที่ชี้ขาดความสามารถในการแข่งขันในโลกยุคใหม่ แนวคิดการปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ก่อให้เกิดการเปลี่ยน

แปลงหลายประการในระบบการศึกษาไทย การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในกฎหมายดังกล่าว (สมชัย ฤชุพันธุ์ และชลธาร วิสรุตวงศ์, 2544: 2) ได้แก่

- 1) การให้สิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (หมวด 2 มาตรา 10)
- 2) การกำหนดให้การศึกษาภาคบังคับเป็น 9 ปี (หมวด 3 มาตรา 17) และ
- 3) การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (หมวด 4 มาตรา 22)

นอกจากนี้ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 60 (2) กำหนดให้รัฐจัดสรรทุนการศึกษาในรูปของกองทุนกู้ยืมให้แก่ผู้เรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ ตามความเหมาะสมและความจำเป็น การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากกฎหมายดังกล่าว นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและการปรับปรุงบทบาทของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ที่ปัจจุบันให้ทุนกู้ยืมแก่นักศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมปลายหรือเทียบเท่า และระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่า การเปลี่ยนแปลงของการปฏิรูปการศึกษาที่มีต่อกองทุนฯ ที่สำคัญ (สมชัย ฤชุพันธุ์ และชลธาร วิสรุตวงศ์, 2544: 3-4) ได้แก่

ประการที่หนึ่ง การกำหนดสิทธิและโอกาสเสมอกันของบุคคลในการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (มาตรา 10) และให้รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเป็นค่าใช้จ่ายรายบุคคลที่เหมาะสมแก่ผู้เรียนการศึกษาภาคบังคับ และการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดโดยรัฐและเอกชนให้เท่าเทียมกัน (มาตรา 60 (1)) ทำให้ผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ไม่ต้องกู้ยืมเงินค่าเล่าเรียนจากกองทุนฯ อีกต่อไป อย่างไรก็ตาม พระราชบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดให้นักเรียนมีสิทธิได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ซึ่งในที่นี้หมายถึงค่าเล่าเรียนเท่านั้น แต่สำหรับนักเรียนที่ยากจนมาก ๆ การที่จะให้โอกาสในการรับการศึกษานั้น นอกจากค่าเล่าเรียนแล้ว รัฐจำเป็นต้องให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ด้วย เช่น ค่าเครื่องเขียน ค่าแบบเรียน ค่าเครื่องแต่งกาย และค่าอาหาร เป็นต้น ซึ่งค่าใช้จ่ายในส่วนนี้อาจเป็นที่รัฐจะต้องให้ทุนการศึกษาเพิ่มเติมตามความจำเป็น เพื่อให้โอกาสกับนักเรียนที่ยากจน และต้องตรวจสอบได้ว่านักเรียนขาดแคลนทุนทรัพย์จริงหรือไม่

ประการที่สอง สำหรับการศึกษาในระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่าแม้ว่ารัฐไม่ต้องจัดการศึกษาให้โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย แต่รัฐมีหน้าที่จัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้สามารถเรียนรู้เต็มตามศักยภาพ การนำแนวคิดการเพิ่มการอุดหนุนเพื่อการศึกษาผ่านอุปสงค์ และลดการอุดหนุนเพื่อการศึกษาผ่านอุปทานในการปฏิรูปการศึกษา จะส่งผลให้ค่าใช้จ่ายที่ผู้เรียนต้องแบกรับในการศึกษา

ระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่าสูงขึ้น ขณะเดียวกันก็เพิ่มจำนวนนักเรียน นักศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ และต้องการทุนการศึกษาและทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาและทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในระดับอุดมศึกษามากขึ้นซึ่งโดยเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรา 60 (2) รัฐมีหน้าที่จัดสรรเงินทุนกู้ยืมแก่ผู้เรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ น้อยตามความเหมาะสมและความจำเป็นให้อย่างเพียงพอ เพื่อสร้างโอกาสให้กับผู้เรียนที่ขาดทุนทรัพย์ได้เรียนอย่างเต็มตามศักยภาพ

กล่าวโดยสรุปเห็นได้ว่าประการที่หนึ่งนั้นรัฐบาลปัจจุบันภายใต้แกนนำพรรคประชาธิปัตย์ ได้สนองเจตนารมณ์รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ขณะนี้งบประมาณจำนวน 18,257 ล้านบาท ที่ใช้ดำเนินงานตามโครงการเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ ของพรรคประชาธิปัตย์ ได้ส่งถึงมือโรงเรียน และผู้ปกครองแล้ว โดยกำหนดให้นำไปจ่ายของฟรี 5 รายการ ไม่ว่าจะเป็นค่าเทอม ค่ารายเรียน อุปกรณ์การเรียน ชุดนักเรียน และค่ากิจกรรมพิเศษ ตามที่รัฐบาลจัดสรรให้ เพื่อหนุนให้เกิดการเรียนฟรีตามนโยบาย ส่วนประการที่สอง การปฏิรูประบบการเงินอุดมศึกษามีจุดมุ่งหมายเพื่อลดงบประมาณของรัฐในการอุดหนุนลงจากเดิม เพราะรัฐมีหน้าที่จัดการบริการสาธารณะ (Public Goods) ให้กับสังคมหลายอย่างและยังต้องพัฒนาประเทศควบคู่กันไปด้วย ทำให้งบประมาณที่มีจำกัดกระทบกับการจัดการศึกษาอย่างไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ จะต้องกำหนดยุทธศาสตร์การปฏิรูปให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีความเท่าเทียมกันในโอกาสทางการศึกษาและการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ เพราะการอุดมศึกษานั้น เป็นระดับการศึกษาที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และเป็นการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศบนเวทีเศรษฐกิจโลก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2542: 8) ซึ่งในการปฏิรูประบบการเงินอุดมศึกษาที่ดำเนินการมาก่อนหน้านี้ ยังมีปัญหาเรื่องการอุดหนุนของรัฐในการจัดการศึกษาว่าควรมีสัดส่วนระหว่างรัฐกับผู้เรียนที่เหมาะสมอย่างไร ควรใช้กลไกใดเป็นเครื่องมือ เพราะการนำกองทุนเงินให้กู้ยืมสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษามาใช้ทั้งสองกองทุน คือ กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) และกองทุนเงินให้ยืมที่ผูกกับรายได้ในอนาคต (กรอ.) ยังไม่สามารถพัฒนาระบบการเงินที่เน้นการอุดหนุนผ่านผู้เรียนได้ตามต้องการ รวมทั้งปัญหาคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนก็ยังไม่ดีขึ้นอีกด้วย

การเน้นในเรื่องความเท่าเทียมกันในโอกาสทางการศึกษาและการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ โดยปฏิรูประบบการเงินอุดมศึกษาด้วยการมุ่งปรับเปลี่ยนการอุดหนุนผ่านทางด้านอุปทาน หรือสถานศึกษา (Supply Side of Education) มาอุดหนุนผ่านด้านอุปสงค์หรือตัวผู้เรียน (Demand Side of Education) โดยใช้กองทุนเงินให้ยืมที่ผูกกับรายได้ในอนาคต (กรอ.) นั้น กล่าวกันว่า เป็น

นวัตกรรมทางการเงินแบบใหม่ ที่สร้างความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาและความเป็นธรรมสำหรับผู้เรียน โดยการเพิ่มอำนาจซื้อให้กับผู้เรียนผ่านการทำงานของกลไกตลาด ที่จะนำไปสู่การแข่งขันเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติด้วย และแนวคิดนี้จะทำให้การปฏิรูปการเงินอุดมศึกษาทั้งระบบมีการเปลี่ยนแปลงตามไปในทุกส่วน และส่งผลต่อการปฏิรูปการอุดมศึกษาโดยตรง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2542: 2)

การนำกองทุนเงินให้กู้ยืมที่ผูกกับรายได้อนาคต (กरो.) มาใช้แทนกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) และใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิรูประบบการเงินอุดมศึกษาทั้งระบบ ทำให้ผู้เข้ารับการศึกษานในปี 2549 กู้ยืมเงินค่าเล่าเรียนจากกองทุนดังกล่าวได้เพียงกองทุนเดียว แต่ก็ดำเนินการอยู่ได้เพียงแค่ภาคแรกของปีการศึกษาเท่านั้น เพราะเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทาง การเมือง ได้ยุติการให้กู้ยืมเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมที่ผูกกับรายได้อนาคต (กरो.) แล้วกลับมาใช้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) อีกครั้ง โดยรวมลูกหนี้ของกองทุนเงินให้กู้ยืมที่ผูกกับรายได้อนาคตเข้ามาในกองทุนนี้ด้วย ทำให้การใช้กองทุนเงินให้กู้ยืมที่ผูกกับรายได้อนาคต (กरो.) เป็นเครื่องมือปฏิรูประบบการเงินอุดมศึกษาต้องยุติลง พร้อมกับทิ้งประเด็นคำถามที่รัฐต้องตอบให้สังคมและประชาชนได้รู้ว่า โอกาสทางการศึกษาและคุณภาพของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยจะเป็นอย่างไรต่อไป

การนำกองทุนเงินให้กู้ยืมที่ผูกกับรายได้อนาคต (กरो.) มาใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิรูประบบการเงินอุดมศึกษา แม้จะเป็นระยะเวลาสั้นๆ ก็อาจทำให้คนทั่วไปเห็นและเข้าใจไปได้ว่า โอกาสทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของคนไทยมีเพิ่มขึ้น เพราะการให้กู้ยืมนี้ทำให้สิทธิ์แก่ทุกคน ที่ลงทะเบียนเป็นนักศึกษาใหม่ของสถาบันอุดมศึกษาทั้งหมด โดยไม่มีการกำหนดเกณฑ์รายได้ของครอบครัวผู้ที่ต้องการกู้ยืม ซึ่งแตกต่างไปจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) จึงทำให้จำนวนผู้กู้มีปริมาณมากโดยไม่ได้แยกแยะว่ามีความจำเป็นในการกู้ยืมจริงหรือไม่ และยังทำให้งบประมาณที่นำมาใช้ในกองทุนมีวงเงินสูงมาก แม้จะมีการประชาสัมพันธ์ให้ทราบว่า ผู้ที่สามารถชำระค่าเล่าเรียนได้โดยไม่กู้เงินจากกองทุนจะได้รับส่วนลดค่าเล่าเรียนเป็นพิเศษ แต่ส่วนใหญ่ก็ต้องการใช้สิทธิ์กู้ยืม จึงทำให้เหมือนกับว่าโอกาสทางการศึกษาในระดับนี้มีมากขึ้น โดยไม่ได้พิจารณาปัจจัยอื่นประกอบ

การดำเนินการดังกล่าวของกองทุน จำนวนผู้กู้จึงพุ่งสูงขึ้นเกือบ 400,000 ราย เมื่อนำลูกหนี้ทั้งหมดมารวมอยู่ในกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ในเวลาต่อมา ปรากฏว่ามาจากครอบครัวผู้มีรายได้น้อยตามเกณฑ์กำหนดประมาณ 160,000 รายเท่านั้น ซึ่งลูกหนี้ที่เข้าเกณฑ์ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) จะสามารถกู้ได้ทั้งเงินค่าใช้จ่ายในการศึกษา (ค่าหน่วย

กิต ค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษา) และค่าใช้จ่ายส่วนตัว (ค่าหอพัก ค่าเครื่องแต่งกาย และค่าอาหาร) ส่วนที่เหลือจะไม่สามารถกู้เงินค่าเล่าเรียนได้ แต่ถ้าหากได้รับพิจารณาแล้วว่ามี ความจำเป็นจริงๆ ได้มีการผ่อนผันให้กู้ค่าใช้จ่ายส่วนตัวได้

จากความสำคัญดังกล่าวกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ผูกกับรายได้ในอนาคต (กรอ.) ดำเนินการขึ้นใหม่ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2551 เป็นทุนการศึกษาแบบต้องใช้ คินเน้นให้กู้ยืมเฉพาะสาขาวิชาที่มีความต้องการหลักและมีความชัดเจนของการผลิตกำลังคนในการ พัฒนาประเทศ โดยผู้สำเร็จการศึกษามีโอกาสการมีงานทำและมีรายได้อย่างยั่งยืน ดำเนินการให้ กู้ยืมสำหรับผู้กู้ยืมรายใหม่ นิสิต นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2551 และมติคณะรัฐมนตรีในคราว ประชุม เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2552 ให้ดำเนินการให้กู้ยืมสำหรับผู้กู้ยืมรายใหม่ที่เข้าเรียนในชั้นปี ที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โดยเน้นสาขาที่เป็นความต้องการหลัก และมีความชัดเจนของ การผลิตกำลังคนร่วมกับภาคเอกชนเป็นลำดับแรก (กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา, 2551) เพื่อ สนองตอบต่อแนวคิดการปฏิรูปการศึกษาข้างต้น และนำไปสู่แนวคิดการจัดการศึกษาโดยอาศัย กลไกตลาดโดยรัฐต้องปฏิรูปแนวการอุดหนุนค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาผ่านอุปทาน (Supply Side of Education) ให้น้อยลง และเพิ่มการอุดหนุนผ่านอุปสงค์ (Demand Side of Education) ให้มากขึ้น ด้วยการลดเงินอุดหนุนที่รัฐจัดสรรให้กับสถานศึกษา อุปกรณ์การศึกษา ครูและอาจารย์ และเพิ่ม เงินอุดหนุนที่ให้กับนักเรียนนักศึกษาแทน โดยให้ในรูปคูปองการศึกษา หรือค่าใช้จ่ายรายหัว หรือ ทุนการศึกษาให้แก่ผู้เรียนรายบุคคล เป็นต้น รูปแบบการศึกษาที่ให้เงินอุดหนุนผ่านตัวผู้เรียน (Demand Side of Education) เป็นการจัดการศึกษาที่อาศัยกลไกตลาด สถานศึกษาใดที่มีการ บริหารงานที่มีประสิทธิภาพ และจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งสะท้อนให้เห็นได้จากจำนวนนักเรียน ที่เพิ่มจำนวนมากขึ้นในสถานศึกษานั้น ระบบการอุดหนุนการศึกษาในรูปแบบใหม่นี้ นักเรียนเป็นผู้ เลือกสถานศึกษา จึงทำให้สถานศึกษาต้องแข่งขันกันทั้งในด้านคุณภาพการศึกษาและประสิทธิภาพ การบริหารจัดการ อันนำไปสู่การจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

5.1 กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) เป็นแหล่งเงินทุนที่รัฐบาลจัดสรรเพื่อสนับสนุน การศึกษา โดยมุ่งให้กู้ยืมแก่นักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ โดยเริ่มให้การกู้ยืมเงินตั้งแต่ พ.ศ. 2539 และต่อมา ได้มีพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาใช้บังคับ ในปี 2541 ซึ่งได้ ดำเนินการมาเป็นเวลา 10 ปี ณ สิ้นเดือน กันยายน พ.ศ. 2549 กองทุนฯ ได้ให้เงินกู้ยืมแก่นักเรียน นักศึกษาเป็นจำนวนรวมทั้งสิ้นถึง 2,679,772 ราย มูลหนี้ตามสัญญา จำนวน 237,260.37 ล้านบาท

นับว่าบรรลุดัตตประสงค์ในการจัดตั้งระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาของ Zideman, 1999 อ้างถึงใน สมชัย ฤชุพันธุ์ และชลธาร วิศรุตวงศ์ (2544: 5) พบว่าการดำเนินงานของกองทุนยังไม่บรรลุเป้าหมายเท่าที่ควรเนื่องจากเงื่อนไขการให้กู้ยืม การคัดเลือก (Screen) และการตรวจสอบนักเรียนที่จะได้รับเงินกู้ไม่ได้เชื่อมโยงกับความขาดแคลนทุนทรัพย์ของนักเรียน นอกจากกำหนดรายได้ต่อครัวเรือนของผู้กู้ยืมไม่เกินระดับหนึ่ง ๆ ทำให้เกิดความไม่แน่ใจว่านักเรียนจำนวนมากที่ได้รับทุนกู้ยืมจะเป็นนักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์จริง ซึ่งพบว่ายังมีนักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์อีกจำนวนมากที่ไม่ได้รับทุนกู้ยืม และในช่วงของภาวะวิกฤตเศรษฐกิจพบว่า มีนักเรียนออกจากการเรียนจำนวนมาก และอัตราการชำระเงินกู้ยืมของกองทุนฯ ที่ค่อนข้างต่ำ ทำให้เกิดคำถามว่ารายได้ที่กองทุนฯ ได้รับจะคุ้มค่าต้นทุนการบริหารกองทุนฯ หรือไม่ ควรหรือไม่ควรที่รัฐจะให้การอุดหนุนการศึกษาด้วยการให้กู้ยืมเงิน หรือรัฐควรจะให้เงินทุนการศึกษาแบบให้เปล่าแทน

5.1.1 แหล่งเงินทุนและการจัดสรรของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

แหล่งเงินของกองทุนฯ เพื่อนำมาให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้จากรัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2539 เพื่อดำเนินการให้กู้ยืมครั้งแรกในปีการศึกษา 2539 (พฤษภาคม พ.ศ. 2539 – เมษายน พ.ศ. 2540) จำนวน 3,000 ล้านบาท โดยตั้งแต่ปีงบประมาณ 2539 – ปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 รัฐบาลจัดสรรเงินงบประมาณให้กับกองทุนฯ ทั้งหมดเป็นเงิน 238,001 ล้านบาท สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 รัฐบาลจัดสรรเงินงบประมาณให้กับกองทุนฯ (เฉพาะในส่วน of กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กยศ.) เป็นเงินจำนวน 25,108 ล้านบาท เงินจำนวนดังกล่าวที่ได้รับจัดสรรมีจำนวนเพิ่มขึ้นในช่วง 5 ปีแรก จาก 3,000 ล้านบาท ในปีแรก (ปีงบประมาณ 2539) เป็น 8,450 บาท ในปีที่ 2 (2540) คิดเป็นการเพิ่มขึ้นร้อยละ 181.67 ในปีที่ 3 (2541) เพิ่มขึ้นเป็น 18,300 ล้านบาทคิดเป็นร้อยละ 116.57 ของปีที่ 2 (2540) ในปีที่ 4 (2542) เพิ่มขึ้นเป็น 20,000 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 9.29 ในปีที่ 3 (2541) ในปีที่ 5 (2543) เพิ่มขึ้นเป็น 25,600 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 28.00 ของปีที่ 4 (2442) ในปีที่ 6 (2544) เพิ่มขึ้นเป็น 28,000 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 9.38 ของปีที่ 5 ในปีที่ 7 (2545) เงินที่จัดสรรมีจำนวนคงที่คือ 28,000 ล้านบาท ในปีที่ 8 (2546) มีจำนวนที่ลดลงเป็น 27,000 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ -3.57 ของปีที่ 7 (2545) ในปีที่ 9 (2547) เพิ่มขึ้นเป็น 27,160 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.59 ของปีที่ 8 (2546) ในปีที่ 10 (2548) เพิ่มขึ้นเป็น 27,383 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.82 ของปีที่ 9 ในปีที่ 11 (2549) ลดลงเป็น 25,108 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ -8.31 ของปีที่ 10 จะเห็นได้ว่าเงินที่ได้รับจัดสรรมีอัตราการเพิ่มที่ลดลงอย่างเห็นได้ชัดในปี 2542 (รายละเอียดปรากฏในตารางที่ 5.1)

ตารางที่ 5.1 การจัดสรรงบประมาณให้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาให้แก่สถาบันการศึกษาใน
สังกัดอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่ง และสอง

ปีงบประมาณ	งบประมาณที่ได้รับ (ล้านบาท)	อัตราการเพิ่ม/ลด (ร้อยละ)
2539	3,000	-
2540	8,450	181.67
2541	18,300	116.57
2542	20,000	9.29
2543	25,600	28.00
2544	28,000	9.38
2545	28,000	-
2546	27,000	-3.57
2547	27,160	0.59
2548	27,383	0.82
2549	25,108	-8.31
รวม	238,001	334.44

แหล่งที่มา: กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา, 2549: 10.

หลักเกณฑ์การพิจารณาจัดสรรเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาให้แก่สถาบันการศึกษาใน
สังกัดอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่ง และสอง มีรายละเอียดในตารางที่ 5.2 และ 5.3

ตารางที่ 5.2 หลักเกณฑ์การพิจารณาจัดสรรเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการปีการศึกษา 2539-2546

ปีการศึกษา	หลักเกณฑ์การจัดสรร	ร้อยละ
2539 – 2541	1. จำนวนนักเรียน นักศึกษา(ตั้งแต่ ม.ปลายขึ้นไป) ในแต่ละจังหวัด	60
	2. ฐานะทางเศรษฐกิจของแต่ละจังหวัด	30
	3. นโยบายพิเศษของกระทรวงศึกษาธิการ	10
จัดสรรเพิ่มเติม ครั้งที่ 2 (2541)	1. จำนวนนักเรียน นักศึกษา (ตั้งแต่ ม.ปลายขึ้นไป) ในแต่ละจังหวัด	25
	2. เพิ่มให้สำหรับสถาบันอุดมศึกษา	30
	3. จำนวนความต้องการของสถานศึกษา	30
	4. ลำดับความยากจนและนโยบายพิเศษ	15
จัดสรรเพิ่มเติม ครั้งที่ 3 (2541)	1. จำนวนนักเรียน นักศึกษาที่ขอกู้เพิ่ม	70
	2. เกณฑ์นโยบายพิเศษ	30
	2.1 ระดับอาชีวศึกษาถึงอุดมศึกษา	15
	2.2 สถานศึกษาเอกชน	15
(2542)	1. จำนวนนักเรียน นักศึกษาที่ขอกู้	80
	2. พื้นที่ยากจนและนโยบายพิเศษ	20
(2543)	1. จำนวนนักเรียน นักศึกษาที่ขอกู้	80
	2. พื้นที่ยากจนและนโยบายพิเศษ	20
	2.1 พื้นที่ยากจน	5
	2.2 นักเรียนทุนเสมอภาค+ชีวิต+คนพิการ	5
	2.3 นักเรียนระดับ ปวช./ปวส. ในระดับอาชีวศึกษา (เอกชน+รัฐวิสาหกิจ)	5
	2.4 นักศึกษาระดับปริญญาตรี	
(2544)	1. จำนวนนักเรียน นักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไปทุก ระดับจนถึงปริญญาตรี ในปีการศึกษา 2543	80
	2. ความยากจน	20
2545	1. จำนวนนักเรียน นักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป ถึง ปริญญาตรีที่มีอยู่จริงในปีการศึกษา 2544 ของแต่ละจังหวัด แต่ละ ระดับจัดสรรวงเงินให้	70

ตารางที่ 5.2 (ต่อ)

ปีการศึกษา	หลักเกณฑ์การจัดสรร	ร้อยละ
2546	2. พื้นที่ยากจน จัดสรรวงเงินให้	15
	2.1 รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีแต่ละจังหวัด	10
	2.2 จำนวนครัวเรือนยากจน	5
	3. นโยบายพิเศษ จัดสรรวงเงินให้	15
	3.1 นักเรียนทุนเสมอภาคพัฒนาชีวิต+คนพิการ	5
	3.2 นักเรียนระดับ ปวช./ปวท./ปวส./อนุปริญญา	5
	3.3 นักเรียนระดับปริญญาตรี/ปทส.	5
	1. จำนวนนักเรียน/นักศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจนถึงปริญญาตรีที่มีอยู่จริงในปีการศึกษา 2545 ของแต่ละจังหวัดแต่ละระดับจัดสรรวงเงินได้	60
	2. ความยากจน จัดสรรวงเงินให้	20
	2.1 รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีในแต่ละจังหวัด	10
	2.2 จำนวนครัวเรือนยากจนในแต่ละจังหวัด	10
	3. นโยบายพิเศษ จัดสรรวงเงินให้	20
	3.1 จำนวนนักเรียนทุนเสมอภาคพัฒนาชีวิตและคนพิการ	5
	3.2 จำนวนนักเรียนระดับ ปวช.	5
	3.3 จำนวนนักเรียนระดับ ปวส./ปวท.	5
	3.4 จำนวนนักเรียนระดับ ปทส./ปริญญาตรี	5

แหล่งที่มา: วิจิต หล่อจิระชนกุล และคณะ, 2547: 22.

ตารางที่ 5.3 หลักเกณฑ์การพิจารณาจัดสรรเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2539-2546

ปี พ.ศ.	หลักเกณฑ์การจัดสรร
2539	ใช้จำนวนนิสิต นักศึกษาทั้งสถาบันเป็นเกณฑ์ แล้วคำนวณเฉลี่ยตามจำนวนนิสิต นักศึกษาทั้งสถาบัน
2540 – 2543	1. แบ่งวงเงินกู้ยืมที่ทบวงได้รับมาเป็น 2 ส่วน เท่า ๆ กัน 2. นำวงเงินส่วนแรกมาคำนวณเฉลี่ยตามสัดส่วนจำนวนนิสิต นักศึกษาที่จะรับเข้าใหม่ในการศึกษานั้น ของแต่ละสถาบัน โดยเทียบจากจำนวนนิสิต นักศึกษาที่จะรับเข้าใหม่ของทุกสถาบันทั่วประเทศ (เฉพาะที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย) 3. นำวงเงินส่วนที่สองมาคำนวณเฉลี่ย ตามจำนวนผู้กู้รายใหม่ของปีการศึกษาที่ผ่านมาของแต่ละสถาบัน โดยเทียบจากจำนวนนิสิตนักศึกษาที่เป็นผู้กู้รายใหม่ของแต่ละสถาบัน เช่นเดียวกับ ข้อ 2 4. นำผลการคำนวณที่ได้รับของแต่ละสถาบันจากข้อ 2 และข้อ 3 มารวมกันจะเป็นวงเงินที่ได้รับจัดสรร
2544 – 2546	1. แบ่งวงเงินกู้ยืมที่ทบวงได้รับมาเป็น 2 ส่วน เท่า ๆ กัน 2. นำวงเงินส่วนแรกมาคำนวณเฉลี่ยตามค่าเฉลี่ยของจำนวนนิสิตนักศึกษาใหม่ ย้อนหลัง 5 ปี ของแต่ละสถาบัน โดยเทียบกับค่าเฉลี่ย รวมกับค่าเฉลี่ยรวมของจำนวนนิสิตนักศึกษาที่จะรับเข้าใหม่ของทุกสถาบันทั่วประเทศ (เฉพาะที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย) หากสถาบันใดเปิดดำเนินการไม่ถึง 5 ปี ให้เพิ่มจำนวนนิสิตนักศึกษาได้อีกร้อยละ 10 จากค่าเฉลี่ยของจำนวนนิสิตนักศึกษาใหม่ของสถาบันนั้น 3. นำวงเงินส่วนที่สองมาคำนวณเฉลี่ย ตามค่าเฉลี่ยของจำนวนผู้กู้รายใหม่ ย้อนหลัง 5 ปี ของแต่ละสถาบัน โดยเทียบกับค่าเฉลี่ยรวมของจำนวนนิสิตนักศึกษาที่เป็นผู้กู้รายใหม่ย้อนหลัง 5 ปี ของทุกสถาบันเช่นเดียวกับ ข้อ 2 หากสถาบันใดเปิดดำเนินการไม่ถึง 5 ปี ให้ใช้ข้อมูลเฉลี่ยเท่าจำนวนปีที่มีข้อมูล 4. นำผลการคำนวณที่ได้รับของแต่ละสถาบันจากข้อ 2 และข้อ 3 มารวมกันจะเป็นวงเงินที่ได้รับจัดสรร

แหล่งที่มา: วิจิต หล่อจิระชุนห์กุล และคณะ, 2547: 23.

จากตารางที่ 5.3 จะมีการพิจารณาจัดสรรเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาสำหรับผู้รายใหม่ให้กับสถาบันการศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยโดยตรงแนวกว้าง ๆ ในการจัดสรรเงินสำหรับผู้รายใหม่ ดังนี้

- 1) จัดสรรให้สถาบันการศึกษาเต็มตามจำนวนวงเงินที่ได้รับ โดยไม่สำรองไว้ที่ส่วนกลาง
- 2) จัดสรรให้มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช แบบกำหนดวงเงิน บาทต่อปี
- 3) จัดสรรให้มหาวิทยาลัยรามคำแหง แบบกำหนดสัดส่วนผู้กู้รายใหม่ ร้อยละ 10 ของนักศึกษาใหม่

5.1.2 การจัดสรรเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (ดูภาพที่ 4.1)

5.1.2.1 ระดับคณะกรรมการกองทุนฯ (จัดสรรเงินระหว่างกระทรวงศึกษาธิการและทบวงมหาวิทยาลัย) ในแต่ละปีคณะกรรมการกองทุนฯ จะพิจารณาและกำหนดเพดานวงเงินกู้คุณสมบัติผู้กู้ และพิจารณาจัดสรรเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาแก่สถานศึกษาในสังกัด ควบคุมหรือกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ (3,750 แห่ง) หรือกระทรวงหรือส่วนราชการอื่นที่ไม่ใช่ทบวงมหาวิทยาลัย (55 แห่ง) และสถานศึกษาในสังกัด ควบคุมหรือกำกับดูแลของทบวงมหาวิทยาลัย (68 แห่ง) เกณฑ์การพิจารณาที่ใช้ได้แก่จำนวนนักเรียนที่ลงทะเบียนใหม่ในแต่ละระดับการศึกษา ต้นทุนการศึกษาของแต่ละสังกัด สัดส่วนการจัดสรรเงินในอดีต เป็นต้น ซึ่งจากข้อมูลการจัดสรรเงินงบประมาณให้แก่ผู้กู้รายใหม่ จะเห็นได้ว่าสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการได้รับสัดส่วนการจัดสรรงบประมาณแก่ผู้กู้รายใหม่สูงขึ้นเรื่อย ๆ จากร้อยละ 60 ในปี 2539 เป็นร้อยละ 67 ในช่วงปี 2541 – 2546 การกำหนดสัดส่วนการจัดสรรระหว่างกระทรวงศึกษาธิการ (MOE) และทบวงมหาวิทยาลัย (MUA) ซึ่งพิจารณาจากต้นทุนการศึกษาของสถานศึกษาโดยแยกตามสังกัดที่ควบคุมหรือกำกับดูแลเป็นสำคัญ แต่ไม่ได้คำนึงถึงระดับรายได้ของครอบครัวนักเรียนหรือจำนวนนักเรียนที่ยากจนในแต่ละระดับการศึกษา ค่าใช้จ่ายการศึกษาในแต่ละระดับ หรือประมาณการจำนวนนักเรียนที่ต้องการเงินช่วยเหลือในปีนั้น ๆ และจำนวนเงินที่ต้องการใช้แต่อย่างใด จนมีการวิจารณ์ว่าการจัดสรรเงินกองทุนฯ ในระดับต่าง ๆ ส่วนมุ่งที่จะรักษาสัดส่วนเงินที่จัดสรรให้ยุติธรรมระหว่างหน่วยงานมากกว่าที่จะมุ่งจัดสรรเงินให้ถึงนักเรียนนักศึกษาที่ยากจน

เมื่อพิจารณาจากจำนวนผู้กู้และจำนวนเงินกู้ที่จัดสรรระหว่างกระทรวงศึกษาธิการและทบวงมหาวิทยาลัย แยกตามระดับการศึกษาพบว่ากระทรวงศึกษาธิการได้รับเงินจัดสรรประมาณร้อยละ 62 – 70 แต่จัดสรรเงินให้กับจำนวนผู้กู้ในสัดส่วนประมาณร้อยละ 83 – 85

แสดงถึงขนาดเงินกู้ที่กระทรวงศึกษาธิการจัดสรรให้กับผู้เรียนแต่ละคนเมื่อคิดเป็นเงินโดยเฉลี่ยมีจำนวนน้อยกว่าที่ทบวงมหาวิทยาลัยจัดสรรให้ และสอดคล้องกับระดับการศึกษาที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำกับดูแลซึ่งส่วนใหญ่เป็นระดับอุดมศึกษา

เมื่อพิจารณาจากสัดส่วนนักเรียนที่ลงทะเบียนและได้รับเงินกู้ยืมจะพบว่า จำนวนเงินที่กองทุนจัดสรรให้กับโรงเรียนเอกชน (สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ) ที่เข้าโครงการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาสามารถจัดสรรให้กับผู้ที่ยื่นขอกู้ยืมได้เพียงร้อยละ 20 เท่านั้น และสัดส่วนนี้มีแนวโน้มลดลงตามงบประมาณที่จัดสรรให้ซึ่งมีแนวโน้มลดลง และจำนวนผู้แสดงความประสงค์ที่จะกู้ยืมที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น

จากปริมาณจำนวนนักเรียนที่ขึ้นความต้องการขอกู้ยืมเงินมีแนวโน้มสูงขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนเงินงบประมาณให้แก่ผู้กู้รายใหม่ที่มีแนวโน้มลดลง จึงเป็นได้ว่าเงินงบประมาณที่จัดสรรให้กองทุนฯ นั้นไม่เพียงพอกับความต้องการ หรือมีจะนั้นอาจเป็นไปได้ว่าเงินกู้ยืมที่จัดสรรมิได้ถึงมือนักเรียน นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริง

5.1.2.2 ระดับอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่งและอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่สองเมื่อได้รับการจัดสรรเงินกองทุนฯ แล้ว อนุกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่งและอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่สองจะพิจารณาจัดสรรเงินที่ได้รับให้สถานศึกษาในสังกัดอีกทีหนึ่ง โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาจัดสรรเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาขึ้นเอง ดังนั้น ภาระหน้าที่ในการพิจารณาจัดสรรเงินกองทุนฯ ให้กับผู้กู้ว่าจะเป็นจำนวนเงินเท่าใด และให้เป็นค่าใช้จ่ายอะไร ขึ้นกับการตัดสินใจของอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่งและที่สองเป็นสำคัญ

1) อนุกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่ง

เกณฑ์การพิจารณาจัดสรรเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษากรณีของกระทรวงศึกษาธิการนั้นอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่งเป็นผู้กำหนดโดยการกำหนดเกณฑ์การพิจารณาจัดสรรเงินกู้จะแตกต่างกันไปในแต่ละปีทั้งในด้านหลักเกณฑ์และสัดส่วนการให้ความสำคัญ โดยมีการกำหนดเกณฑ์การจัดสรรเงินกู้ดังนี้

ปีการศึกษา 2539 – 2541 กำหนดเกณฑ์จากจำนวนนักเรียน นักศึกษาที่มีในแต่ละจังหวัด ฐานเศรษฐกิจของจังหวัด และพิจารณาจากนโยบายปีนั้นของกระทรวงศึกษาเป็นอย่างไร กล่าวคือ ถ้าจังหวัดใดมีนักเรียน นักศึกษามากก็จะได้รับการพิจารณาจัดสรรเงินกู้ให้มาก โดยมีน้ำหนักร้อยละ 60 จังหวัดใดมีฐานะทางเศรษฐกิจดีก็จะได้รับจัดสรรเงินกู้้น้อย เป็นต้น โดยแบ่งสัดส่วนความสำคัญดังนี้

(1) จำนวนนักเรียน นักศึกษา (ตั้งแต่ระดับมัธยมปลายขึ้นไป) ในแต่ละจังหวัด 60 %

(2) ฐานะทางเศรษฐกิจของแต่ละจังหวัด	30 %
(3) นโยบายพิเศษของกระทรวงศึกษาธิการ	10 %

ต่อมากระทรวงศึกษาได้รับเงินกู้ยืมจัดสรรเพิ่มเติมจึงได้ปรับเกณฑ์การจัดสรรเงินกู้โดยปรับเกณฑ์การพิจารณาจัดสรรเงินกู้ใหม่หันมาเน้นการให้เงินกู้ต่อสถาบันอุดมศึกษา ความต้องการเงินกู้ของสถานศึกษา และลำดับความยากจนของจังหวัด และนโยบายพิเศษ (นักเรียนพิการ นักเรียนโครงการเสมอภาคชีวิต) แทน โดยให้สัดส่วนความสำคัญดังนี้

จัดสรรเพิ่มเติมครั้งที่ 2 (2541)

(1) จำนวนนักเรียน นักศึกษา(ตั้งแต่ระดับมัธยมปลายขึ้นไป) ในแต่ละจังหวัด	25 %
(2) เพิ่มให้สำหรับสถาบันอุดมศึกษา	30 %
(3) จำนวนความต้องการของสถานศึกษา	30 %
(4) ลำดับความยากจนและนโยบายพิเศษ	15 %

จัดสรรเพิ่มเติมครั้งที่ 3 (2541)

(1) จำนวนนักเรียน นักศึกษาที่ขอกู้เพิ่ม	70 %
(2) เกณฑ์นโยบายพิเศษ	30 %
(2.1) ระดับอาชีวศึกษาถึงอุดมศึกษา	15 %
(2.2) สถานศึกษาเอกชน	15 %

ปีการศึกษา 2542 เกณฑ์การจัดสรรเงินกู้ ได้เปลี่ยนเป็นให้ความสำคัญกับจำนวนนักเรียนและนักศึกษาที่ขอกู้และใช้พื้นที่ยากจนที่สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนด กล่าวคือ ถ้ามีจังหวัดใดหรือสถาบันศึกษาใดมีจำนวนนักเรียนและนักศึกษาที่ขอกู้ยืมเงินเยอะก็จะได้รับการจัดสรรเงินมาก และจังหวัดใดที่อยู่ในพื้นที่ยากจนที่สภาพัฒนฯ กำหนดก็จะได้รับการจัดสรรเงินมาก เป็นต้น เกณฑ์การจัดสรรปีการศึกษา 2542 มีดังนี้

(1) จำนวนนักเรียน นักศึกษาขอกู้	80 %
(2) พื้นที่ยากจนและนโยบายพิเศษ	20 %

ปีการศึกษา 2543 เกณฑ์การจัดสรรเงินกู้ยังคงเหมือนในปีการศึกษา 2542 แต่ให้ความสำคัญของพื้นที่ยากจน นักเรียนทุนเสมอภาคชีวิต และคนพิการ นักเรียนระดับปวช. ปวส. อาชีวศึกษา และปริญญาตรีในสัดส่วนเท่า ๆ กัน (ร้อยละ 5) เกณฑ์การจัดสรรปีการศึกษา 2543 คือ

(1) จำนวนนักเรียน นักศึกษาขอกู้	80 %

(2) พื้นที่ยากจน และนโยบายพิเศษ	20 %
(2.1) พื้นที่ยากจน	5 %
(2.2) นักเรียนทุนเสมอภาคพัฒนาชีวิต และคนพิการ	5 %
(2.3) นักเรียนระดับ ปวช. ปวส. ในระดับอาชีวศึกษา(เอกชนและ รัฐวิสาหกิจ)	5 %
(2.4) นักเรียนระดับปริญญาตรี	5 %

หมายเหตุ: นโยบายพิเศษ หมายถึง นักเรียนพิการ นักเรียนโครงการเสมอภาคพัฒนาชีวิต ฯลฯ

พื้นที่ยากจน หมายถึง จำนวนหมู่บ้านยากจนในแต่ละจังหวัดโดยใช้ข้อมูลสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เมื่อพิจารณาจากหลักเกณฑ์การจัดสรรที่กำหนดโดยอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่งแล้ว จะเห็นได้ว่าเกณฑ์การพิจารณากำหนดขึ้นจากปัจจัยที่ไม่เกี่ยวกับความยากจนของนักเรียนโดยตรง กล่าวคือกำหนดจากปัจจัยที่ไม่สะท้อนความต้องการความช่วยเหลือทางการเงินของนักเรียนโดยตรง แต่เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความยากจนของนักเรียนโดยอ้อม เช่น จำนวนนักเรียนในแต่ละจังหวัด ฐานะทางเศรษฐกิจของแต่ละจังหวัด จำนวนความต้องการของสถานศึกษา เป็นต้น ทำให้ยากจะเชื่อมั่นได้ว่าการจัดสรรเงินกู้ยืมได้ถึงมือนักเรียนที่ยากจน และต้องการเงินช่วยเหลืออย่างแท้จริง

เมื่ออนุกรรมการบัญชีที่หนึ่งกำหนดเกณฑ์การจัดสรรเงินแล้วเงินกองทุนฯ จะถูกแบ่งออกเป็นสองส่วน ส่วนหนึ่งให้กับกรมสำหรับสถานศึกษาในกรุงเทพมหานคร และสถานศึกษานอกสังกัดในกรุงเทพมหานคร และอีกส่วนหนึ่งให้กับจังหวัดต่าง ๆ การจัดสรรเงินแต่ละส่วนจะมีคณะกรรมการหรือคณะทำงานระดับกรมและระดับจังหวัดทำหน้าที่จัดสรรเงินให้กับสถานศึกษาต่อไป และเมื่อสถานศึกษาได้รับเงินที่จัดสรร คณะกรรมการหรือคณะทำงานของสถานศึกษาจะทำหน้าที่จัดสรรและบริหารเงินดังกล่าวให้แก่นักเรียนที่มีความประสงค์จะกู้ยืมต่อไป

การจัดสรรเงินกองทุนฯ ที่ผ่านหน่วยงานหลายระดับดังกล่าวข้างต้นนั้น โดยที่แต่ละหน่วยงานมีอำนาจในการกำหนดเกณฑ์การจัดสรรให้หน่วยงานที่ย่อมลงไป ทั้งนี้ขึ้นกับดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ทำให้กองทุนฯ ยากที่จะกำกับและตรวจสอบว่าเงินกองทุนฯ ได้จัดสรรไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ หรือไม่ หรือนักเรียน นักศึกษาที่ยากจนได้รับเงินกู้ยืมหรือไม่

เมื่อพิจารณาแนวโน้มของการจัดสรรเงินกองทุนฯ แยกเขตพื้นที่การศึกษา 1- 12 (ส่วนภูมิภาค) และส่วนกลาง ประกอบด้วย สถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และนอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พบว่ามากกว่าร้อยละ 85 ของเงินที่กระทรวงศึกษาธิการได้รับการจัดสรร ได้จัดสรรให้กับผู้กู้รายใหม่ในส่วนภูมิภาค

2) อนุกรรมการบัญชีจ่ายที่สอง

หลักเกณฑ์การพิจารณาจัดสรรเงินให้ผู้กู้ยืมเพื่อการศึกษากรณีของทบวงมหาวิทยาลัย อนุกรรมการบัญชีจ่ายที่สอง กำหนดให้มีการจัดสรรตามสาขาวิชา ดังนี้

- (1) สายวิทยาศาสตร์ กู้ได้เต็มตามเพดาน คือ 100,000 บาทต่อปี
- (2) สายสังคมศาสตร์ กู้ได้ประมาณ 60,000 บาทต่อปี

การกำหนดจำนวนเงินกู้จะกำหนดจากสัดส่วนการจัดสรรเงินกองทุนให้กับสถานศึกษาในปีก่อนหน้า และปรับหลักเกณฑ์บางส่วนสำหรับมหาวิทยาลัย (มหาวิทยาลัยรามคำแหงและมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช) ซึ่งไม่สัมพันธ์กับความยากจนของนักเรียน นักศึกษาหรือจำนวนนักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ในแต่ละสถานศึกษา หลังจากอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่สองกำหนดเกณฑ์การจัดสรรเงินแล้ว เงินทุนจะจัดสรรโดยตรงไปยังแต่ละสถานศึกษาในสังกัด ทั้งสถานศึกษาเอกชนและรัฐบาล มหาวิทยาลัยปิดและมหาวิทยาลัยเปิด โดยคณะกรรมการหรือคณะทำงานของสถานศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบการจัดสรรและบริหารเงินที่ได้รับจัดสรรแก่นักเรียน นักศึกษาที่มีความประสงค์จะกู้ยืมต่อไป

อย่างไรก็ตาม วิธีการคัดเลือกผู้กู้ยืม (รายใหม่) โดยทั่วไปในระดับสถานศึกษาจะมีการกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกโดยคำนึงถึงความยากจนของผู้กู้ยืมเป็นลำดับแรก ในกรณีวงเงินที่ได้รับการจัดสรรไม่เพียงพอโดยจะพิจารณาความสำคัญของผู้กู้เรียงลำดับตามความสำคัญ (มากไปน้อย) ดังนี้

- (1) เป็นผู้ที่มีฐานะต่ำกว่า
- (2) ศึกษาสาขาวิชาที่ขาดแคลน
- (3) มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตโคว้าของสถาบัน
- (4) ศึกษาในระดับชั้นปี 1

ตามมติของอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่สอง ได้ออกกฎเกณฑ์กำหนดวงเงินให้ผู้กู้ยืมซึ่งหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรร มีการเปลี่ยนแปลงทุกปี โดยในปีการศึกษา 2550 มีหลักเกณฑ์ในการจัดสรรดังต่อไปนี้

- (1) จำนวนนักเรียน นักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไปจนถึงปริญญาตรีที่มีอยู่จริงในปีการศึกษา 2549 (จัดสรรวงเงินให้ร้อยละ 60)

- (2) พื้นที่ความยากจน (จัดสรรวงเงินให้ร้อยละ 20)
- (3) นโยบายพิเศษของรัฐบาล (จัดสรรวงเงินให้ร้อยละ 15)
- (4) จำนวนผู้กู้ค้างชำระหนี้ (จัดสรรวงเงินให้ร้อยละ 5 - พิจารณา

เฉพาะผู้ค้างชำระปี 2549)

(5) ผลการดำเนินงานกองทุนของสถานศึกษาให้ปรับลดจาก
สถานศึกษารวมเป็นวงเงินร้อยละ 2 แล้วนำไปจัดสรรให้สถานศึกษาอื่นที่ได้รับวงเงินไม่เพียงพอ

คณะกรรมการพิจารณาการจัดสรรงบประมาณของจังหวัดจะนำเงินงบประมาณที่ได้รับมาแบ่งวงเงินจัดสรรไปยังสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 5 ข้อ เช่น การจัดสรรตามเกณฑ์จำนวนนักเรียน/นักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไปจนถึงระดับปริญญาตรี ร้อยละ 60 สามารถดำเนินการได้หลายวิธี เช่น	
วิธีที่ 1 จัดสรรวงเงินให้ร้อยละ 60 =	$\frac{\text{เงินร้อยละ 60} \times \text{จำนวนนักเรียน/นักศึกษาแต่ละสถานศึกษา}}{\text{จำนวนนักเรียน/นักศึกษาทั้งหมดในเขตพื้นที่}}$
วิธีที่ 2 จัดสรรวงเงินให้ร้อยละ 60 =	$\frac{\text{เงินร้อยละ 60} \times (\text{จำนวนนักศึกษาที่คาดว่าจะขอกู้} - \text{จำนวนผู้กู้รายเก่า})}{\text{จำนวนนักเรียน/นักศึกษาทั้งหมดในเขตพื้นที่}}$

จะเห็นได้ว่า หลักเกณฑ์การจัดสรรเงินงบประมาณเงินกู้ไปยังสถานศึกษาถูกกำหนดขึ้นจากปัจจัยที่ไม่ได้สะท้อนความยากจนของนักเรียนโดยตรง เนื่องจากขึ้นอยู่กับจำนวนนักเรียนนักศึกษาเป็นส่วนใหญ่ และแม้ว่าจะมีเกณฑ์การจัดสรรที่พิจารณาความยากจนของพื้นที่ที่ตั้งสถานศึกษา น้ำหนักของเกณฑ์ดังกล่าวมีเพียงร้อยละ 20 เท่านั้น

สมชัย ฤชุพันธุ์ และชลธาร วิศรุตวงศ์ (2544: 21-22) กล่าวว่าแม้ว่ารัฐบาลจะจัดสรรงบประมาณให้กองทุนฯ เป็นจำนวนสูงขึ้นทุกปี แต่หากแยกพิจารณาระหว่างงบประมาณที่จัดสรรให้ผู้กู้รายเก่า และผู้กู้รายใหม่ แล้วจะพบว่างบประมาณที่ให้กับผู้กู้รายใหม่มีจำนวนลดลงทุกปีเนื่องจากกองทุนฯ มีภาระต้องทำสัญญาต่อเนื่องกับผู้กู้รายเก่าหากยังมีคุณสมบัติตามกำหนด เพื่อให้ผู้กู้ได้รับการศึกษาต่อเนื่องต่อไป ซึ่งต้องใช้เงินงบประมาณส่วนหนึ่งอย่างน้อยเท่ากับจำนวนเท่ากับงบประมาณปีก่อนหน้างบประมาณส่วนที่เหลือหรือส่วนที่เพิ่มขึ้นจากงบประมาณปีก่อนหน้าจึงเป็นเงินที่จัดสรรให้ผู้กู้ยืมแก่ผู้กู้รายใหม่ ซึ่งจัดสรรให้เป็นจำนวนคงที่

หรือลดลง และถ้านำไปจ่ายเงินเพื่อมาพิจารณาด้วย เงินงบประมาณที่จัดสรรเพื่อให้กู้แก่ผู้กู้รายใหม่ ในรูปค่าของเงินที่แท้จริง (Real Term) จะยังมีมูลค่าลดลง แสดงถึงการสนับสนุนการให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของภาครัฐที่มีแนวโน้มลดลง

คณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ได้จัดสรรเงินให้แก่ คณะอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่ง และคณะอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่สอง โดยพิจารณาจัดสรรจาก ปีจ่ายดังนี้

- (1) จำนวนนักเรียน นิสิต นักศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับอุดมศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและทบวงมหาวิทยาลัย
- (2) สัดส่วนผู้กู้ยืมรายใหม่ในปีที่ผ่านมา
- (3) วงเงินให้กู้ยืมเฉลี่ยต่อคน ต่อปี ของแต่ละระดับการศึกษาแต่ละสาขาวิชา (รายละเอียดปรากฏในตารางที่ 5.4)

ตารางที่ 5.4 การจัดสรรเงินงบประมาณให้กับผู้กู้รายใหม่

ปีการศึกษา	งบประมาณ (ล้านบาท)	สัดส่วนการจัดสรร MOE:MUA
2539	6,000	3 : 2
2540	9,900	1.8 : 1
2541	6,000	2 : 1
เพิ่มเติม	2,500	2 : 1
2542	6,000	2 : 1
เพิ่มเติม (ADB)	100	-
2543	3,200	2 : 1
2544	7,000	2 : 1
2545	4,600	2 : 1
2546	3,080	1.89 : 1
รวม	33,700	-

แหล่งที่มา: วิชิต หล่อจิระชุนห์กุล และคณะ, 2547: 17.

หมายเหตุ: MOE คือ กระทรวงศึกษาธิการ

MUA คือทบวงมหาวิทยาลัย

5.1.3 ปัญหาการจัดสรรเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

จากการเปิดเผยการทุจริตของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ในโครงการกู้ยืมเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ มีจำนวนมากเกือบ 3 หมื่นล้านบาท ผลการตรวจสอบพบว่าการปล่อยให้กู้ยืมเงินผิดเงื่อนไข โดยให้ผู้มีรายได้สูงกว่าเกณฑ์กู้ยืมเงินในอัตราส่วนที่สูงมาก นอกนั้น ยังให้คน ๆ เดียวกู้จำนวนมากขณะเดียวกันก็พบทุจริตการจัดซื้อครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์อีกเป็นจำนวนมากเช่นกัน

ผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานกองทุน พบว่ากองทุนจัดตั้งขึ้นเพื่อให้บัณฑิตนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาในระดับปริญญาตรี โดยคิดดอกเบี้ยในอัตราต่ำสำหรับเป็นค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการครองชีพระหว่างการศึกษ โดยมิคุณสมบัติ บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีรายได้รวมกันไม่เกิน 300,000 บาท มีผลการเรียนดีหรือเรียนได้ ไม่มีงานประจำทำ ไม่เคยสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ขอรับแบบคำขอกู้และกู้ที่กองกิจการนิสิตนักศึกษา ระยะเวลาขอรับคำแบบคำขอกู้และยื่นกู้ประมาณ 30 วัน จัดแบ่งผู้กู้ยืมเป็น 2 กลุ่ม คือ ผู้กู้ยืมต่อเนื่อง ยื่นแบบคำขอกู้ในเดือนมีนาคม และผู้กู้ยืมใหม่ ยื่นแบบคำขอกู้ในเดือนเมษายน และประกาศรายชื่อกำหนดการสัมภาษณ์ให้ผู้กู้ทราบล่วงหน้าประมาณ 15 วัน การคัดเลือกจะพิจารณาจากแบบคำขอกู้ยืมและการสัมภาษณ์ การกู้ยืมพิจารณาจากความจำเป็น ตามที่นิสิตนักศึกษาขอกู้ในวงเงินไม่เกิน 100,000 บาทต่อปี ประกาศผลผู้ได้รับอนุมัติให้กู้ยืมหลังจากลงทะเบียนเรียนแล้ว และต้องให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองมาทำสัญญาภายใน 30 วัน หลังจากนั้นประมาณ 60 วัน นิสิตนักศึกษาจะได้รับเงินสำหรับปัญหาการดำเนินงานกองทุน พบว่านิสิตนักศึกษากองทุนได้รับเงินล่าช้า บุคลากรไม่เพียงพอ นโยบายการดำเนินงานไม่ชัดเจน

การเปิดช่องทางให้สถานศึกษานำเงินกู้ไปแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ การมอบอำนาจในการคัดเลือกผู้กู้และอนุมัติวงเงินกู้ให้แก่สถานศึกษา เปิดช่องทางและสร้างแรงจูงใจให้สถานศึกษา โดยเฉพาะสถานศึกษาเอกชน นำเงินกู้ที่ได้รับจัดสรรไปแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ โดยรัฐไม่มีกลไกการตรวจสอบที่รัดกุม พบว่ามีสถานศึกษาเอกชนบางแห่งแสวงหาประโยชน์จาก กยศ. โดยการจัดทำรายชื่อผู้กู้ปลอม และเบิกเงินกู้เข้าสถานศึกษา

การตรวจสอบและปราบปราม (Enforcement) ของการจัดสรรและการใช้เงินกองทุนฯ โดยคิดวัตถุประสงค์เป็นงานที่มีบทบาทสำคัญที่ซึ่งส่งผลให้การจัดสรรเงินกองทุนฯ ตรงต่อเป้าหมายและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น กองทุนฯ จึงตั้งหน่วยงานและกรรมการเพื่อทำหน้าที่นี้ โดยเฉพาะในระดับส่วนกลางและระดับเขต โดยการสุ่มตรวจ และตรวจสอบการดำเนินงาน

ของกองทุนฯ ที่มอบหมายให้สถานศึกษาต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง (สมชัย ฤชุพันธุ์ และ ชลธาร วิศรุตวงศ์, 2544: 131)

เมื่อสถานศึกษาประมาณการจำนวนนักศึกษาที่มีความต้องการเงินกู้ยืม และจำนวนนักศึกษาที่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่กองทุนฯ กำหนดแล้ว ให้แจ้งกับสำนักงานกองทุนฯ เพื่อเก็บเป็นข้อมูลในการเสนอของบประมาณสนับสนุนกองทุนฯ ต่อไป และเมื่อเปิดภาคการศึกษา สถานศึกษามีหน้าที่ประชาสัมพันธ์ จัดให้ผู้ต้องการกู้ยืมเงินจากกองทุนฯ แจ้งความประสงค์ขอรับทุนกู้ยืม ดำเนินการคัดเลือกผู้กู้ และสัมภาษณ์ผู้มีสิทธิได้รับเงินกู้ยืม และเก็บรักษาหลักฐานสัญญาการกู้ยืมเงิน

สมชัย ฤชุพันธุ์ และชลธาร วิศรุตวงศ์ (2544: 132) ได้กล่าวว่า การจัดสรรเงินกู้ให้นักศึกษา กองทุนฯ ควรจะพยายามส่งเงินสดให้ถึงมือผู้กู้โดยตรงเท่าที่จำเป็น เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้กู้นำเงินสดไปใช้ผิดวัตถุประสงค์โดยกองทุนฯ จะจัดสรรเงินกู้ยืมสำหรับค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาใดๆ ของผู้กู้ ตลอดจนค่าใช้จ่ายเพื่อการครองชีพ โดยการให้ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ทำหน้าที่โอนเงินดังกล่าวเข้าบัญชีของแต่ละสถานศึกษา ตามจำนวนผู้กู้และวงเงินให้กู้ของผู้กู้แต่ละราย และให้สถานศึกษาทำหน้าที่โอนเงินค่าเล่าเรียนหรือค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเข้าบัญชีของสถานศึกษา สำหรับค่าใช้จ่ายเพื่อการครองชีพ ให้สถานศึกษาโอนเข้าบัญชีของผู้กู้เฉพาะค่าใช้จ่ายที่จำเป็น ถ้าค่าใช้จ่ายบางอย่างสถานศึกษาสามารถจ่ายในรูปอุปโภคได้ เช่น คุปอาหาร หรือบัตรโดยสาร ก็ควรให้อุปโภคหรือบัตรโดยสาร แทนการให้เงินสดแก่นักศึกษา หรือค่าหอพัก หากผู้พักในหอพักของสถานศึกษาก็ให้สถานศึกษาหักค่าใช้จ่ายดังกล่าวเข้าบัญชีสถานศึกษา หากพักในหอพักนอกสถานศึกษา ก็ให้สถานศึกษาโอนเข้าบัญชีเจ้าของหอพักโดยตรงโดยให้ผู้กู้ถือเงินสดให้น้อยที่สุดเพื่อป้องกันปัญหาผู้กู้นำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์

ความเสี่ยงของการได้รับเงินกู้ยืมของนักเรียน นักศึกษา เมื่อพิจารณาเงื่อนไขและขั้นตอนการดำเนินการให้กู้ยืมของกยศ. ผู้วิจัยมีข้อสังเกตว่า ในมุมมองของนักเรียน นักศึกษาที่มาจากรั้วเรือนรายได้น้อย การกู้ยืมจากกยศ. น่าจะมีความเสี่ยงหลายประการ คือ

1) ความไม่แน่นอนของการได้รับเงินกู้ยืม ผู้ที่มีสิทธิ์กู้ยืมได้จะต้องเข้าเรียนในสถานศึกษา ก่อน โดยไม่มีหลักประกันที่แน่นอนว่าจะได้รับเงินกู้ยืม แม้ว่า กยศ. มีนโยบายที่ให้สิทธิพิเศษ ในการได้รับเงินกู้ยืมแก่ผู้ที่เคยกู้ยืมจาก กยศ. มาก่อน แต่เปลี่ยนระดับการศึกษาหรือเปลี่ยนสถาบันการศึกษาก็ตาม

2) การแข่งขันในระดับสูงของการได้รับเงินกู้ยืม การจะได้รับอนุมัติเงินกู้ยืมหรือไม่ นั้น ขึ้นอยู่กับงบประมาณที่สถาบันการศึกษาได้รับว่าเพียงพอต่อจำนวนผู้ต้องการขอหรือไม่

วิธีการจัดสรรเงินกู้ยืมไปยังสถานศึกษา ที่ไม่ได้อ้างอิงกับความยากจนของนักเรียน/นักศึกษา โดยตรง (ดูรายละเอียดในภาพที่ 5.1) ทำให้สถานศึกษาบางแห่งได้รับงบประมาณ ไม่เพียงพอต่อผู้ที่ต้องการกู้ยืมในสถานศึกษานั้นๆ ซึ่งหากมีผู้ต้องการกู้ยืมจำนวนมาก ก็จะทำให้เกิดการแข่งขันในระดับสูง ดังนั้นผู้ที่มีคุณสมบัติอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดจึงไม่สามารถคาดหวังได้แน่นอนว่าจะได้รับเงินกู้ยืม ในกรณีของผู้ที่เคยกู้ยืมจากสถาบันการศึกษาอื่นมาก่อนก็ยังคงเผชิญกับความเสี่ยงของการได้รับเงินกู้ยืมในระดับหนึ่งด้วย

3) ความล่าช้าในการได้รับเงินกู้ยืม กระบวนการกู้ยืมที่มีหลายขั้นตอน ทำให้ผู้กู้รายใหม่ที่ต้องกู้เป็นครั้งแรก และผู้กู้ที่เปลี่ยนสถาบันการศึกษา (หรือเปลี่ยนระดับการศึกษา) ได้รับเงินกู้ก่อนข้างล่าช้า ประมาณในช่วงปลายภาคเรียนแรก ทำให้ผู้กู้จำเป็นต้องสำรองจ่ายค่าเล่าเรียน และค่าใช้จ่ายสำหรับการครองชีพในส่วนของภาคเรียนแรกไปก่อน จากข้อมูลบางแห่งพบว่า มีนักเรียน นักศึกษาบางรายที่ต้องออกจากการศึกษาเนื่องจากไม่มีเงินมาจ่ายค่าเล่าเรียนในภาคเรียนแรก นอกจากนี้ ยังอาจเกิดปัญหาความล่าช้าในขั้นตอนการคัดเลือกผู้กู้และพิจารณาอนุมัติวงเงินกู้ในสถานศึกษาบางแห่ง ซึ่งมีสาเหตุเนื่องมาจากการจัดสรรงบประมาณจากส่วนกลางที่ไม่ถูกต้อง โดยที่งบประมาณที่ถูกจัดสรรให้สถาบันการศึกษาในส่วนของผู้กู้ต่อเนื่องที่มาจากสถานศึกษาอื่นไม่เพียงพอกับจำนวนผู้กู้ต่อ เนื้อที่เข้าศึกษาจริง และสถานศึกษาไม่สามารถแบ่งสรรงบประมาณจากส่วนอื่นได้ (เช่น งบประมาณเงินกู้สำหรับผู้กู้ต่อเนื่องในสถานศึกษาเดิม) สถาบันการศึกษาบางแห่งแก้ปัญหาโดยการของบประมาณเพิ่มจากส่วนกลาง ซึ่งขั้นตอนเหล่านี้ทำให้การพิจารณาอนุมัติเงินกู้ของสถาบันการศึกษาต้องยืดเวลาออกไป เป็นผลให้ผู้กู้ได้รับเงินกู้ล่าช้ากว่าที่เกณฑ์ที่กำหนดไว้ ความล่าช้าของการได้รับเงินกู้ดังกล่าวอาจเป็นอุปสรรคในการตัดสินใจศึกษาต่อของนักเรียนที่มาจากครัวเรือนที่มีรายได้น้อย

5.1.4 มาตรการในการติดตามผู้ที่ไม่มาชำระหนี้

กลไกการติดตามการชำระหนี้เงินกู้เมื่อครบกำหนดระยะเวลาปลอดหนี้ 2 ปีแล้ว ผู้กู้ไม่ชำระหนี้และไม่ติดต่อธนาคาร ธนาคารจะถือว่าหนี้ดังกล่าวเป็นหนี้ค้างชำระ การติดตามการชำระหนี้กองทุนฯ ดำเนินการโดยธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) โดยธนาคารทำหน้าที่หาข้อมูลที่อยู่ปัจจุบันของผู้กู้และ/หรือผู้ค้ำประกันเพื่อใช้ในการติดต่อ จัดทำทะเบียนผู้กู้ที่ครบกำหนดชำระ และตามหนี้ด้วยการส่งหนังสือตามทวงหนี้ หรือใช้โทรศัพท์ติดตามหนี้กับผู้กู้และผู้ค้ำประกันด้วยวิธีการต่างๆ ซึ่งขึ้นอยู่กับระยะเวลาหนี้ค้างชำระ ความห่างไกลของที่อยู่ของผู้กู้ (เขตกรุงเทพฯ หรือปริมณฑล และนอกเขตกรุงเทพฯ หรือปริมณฑล) โดยมีหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังนี้

5.1.4.1 กรณีค้างชำระ

1) ระยะเวลา 1 – 30 วัน

(1) กรณีผู้กู้อยู่ในเขตกทม./ปริมณฑล

เมื่อผู้กู้ค้างชำระ 1 – 7 วันแรก ธนาคารจะติดตามทวงถามโดยการโทรศัพท์ติดต่อผู้กู้และ/หรือผู้ค้ำประกัน 1 – 2 ครั้ง เพื่อแจ้งยอดหนี้ค้างชำระและเตือนให้ผู้กู้ชำระหนี้ที่ค้างหากไม่ชำระหนี้ภายใน 15 วัน นับจากวันครบกำหนดชำระหนี้ ธนาคารจะส่งจดหมายลงทะเบียนทวงถามผู้กู้ 1 – 2 ฉบับ

(2) กรณีผู้กู้อยู่นอกเขต กทม./ปริมณฑล หรือ ผู้กู้ในเขตกทม./ปริมณฑล และไม่สามารถติดต่อทางโทรศัพท์ ธนาคารจะส่งจดหมายลงทะเบียนทวงถามผู้กู้ 1 – 2 ฉบับเพื่อเตือนให้ชำระหนี้ค้าง

2) ระยะเวลา 31 – 90 วัน

(1) กรณีผู้กู้อยู่ในเขตกทม./ปริมณฑล ธนาคารติดตามทวงถามโดยโทรศัพท์ เดือนละ 2-3 ครั้ง และส่งจดหมายลงทะเบียนตอบรับถึงผู้กู้และผู้ค้ำประกันคนละ 1 – 2 ฉบับต่อเดือน เพื่อแจ้งภาระการค้ำประกันหนี้ และการชำระหนี้ตามสัญญาที่ครบกำหนดแล้ว แต่ผู้กู้ไม่ติดต่อชำระหนี้

(2) กรณีผู้กู้อยู่นอกเขตกทม./ปริมณฑล หรือผู้กู้ในเขตกทม./ปริมณฑล และไม่สามารถติดต่อทางโทรศัพท์ ธนาคารจะส่งจดหมายลงทะเบียนตอบรับถึงผู้กู้และผู้ค้ำประกันคนละ 1 – 2 ฉบับ ต่อเดือน

3) ระยะเวลา 91 – 150 วัน

(1) กรณีผู้กู้อยู่ในเขตกทม./ปริมณฑล ธนาคารติดตามทวงถามโดยโทรศัพท์ เดือนละ 2 – 3 ครั้ง และส่งหนังสือบอกกล่าวทวงถาม (Legal Notice) ลงทะเบียนตอบรับถึงผู้กู้และผู้ค้ำประกัน รวม 2 ครั้ง ครั้งละ 2 – 3 ฉบับต่อเดือน เพื่อเป็นหลักฐาน และเสนอให้กองทุนพิจารณาว่าจะดำเนินคดีต่อไปหรือจำหน่ายหนี้สูญ

(2) กรณีผู้กู้อยู่นอกเขตกทม./ปริมณฑล หรือผู้กู้ในเขตกทม./ปริมณฑล และไม่สามารถติดต่อทางโทรศัพท์ ธนาคารส่งหนังสือบอกกล่าวทวงถาม (Legal Notice) ลงทะเบียนตอบรับถึงผู้กู้และผู้ค้ำประกันรวม 2 ครั้ง ครั้งละ 2 – 3 ฉบับต่อเดือน เพื่อเป็นหลักฐานและเสนอให้กองทุนพิจารณาว่าจะดำเนินคดีต่อไปหรือจำหน่ายหนี้สูญ

4) ถ้าผู้กู้ยืมไม่มาติดต่อขอชำระหนี้ภายใน 150 วัน นับจากวันครบกำหนดชำระหนี้โดยไม่ได้รับอนุมัติให้ผ่อนผัน หรือค้างชำระ 151 วันขึ้นไป กองทุนฯ จะดำเนินการตามกฎหมายกับผู้กู้ยืมและผู้ค้ำประกันโดยส่งเรื่องให้ทนายความดำเนินการต่อไป

5.1.4.2 กรณีชำระหนี้ล่าช้าโดยไม่ได้รับการผ่อนผัน

กองทุนฯ กำหนดบทลงโทษผู้กู้ยืมที่ชำระหนี้ล่าช้าที่ไม่ได้รับการผ่อนผันด้วยการปรับ โดยมีอัตราค่าปรับดังนี้

- 1) กรณีชำระหนี้เป็นรายเดือนและค้างชำระไม่เกิน 12 เดือน เสียค่าปรับร้อยละ 1 ต่อเดือน หรือร้อยละ 12 ต่อปี
- 2) กรณีค้างชำระเกิน 12 เดือน เสียค่าปรับร้อยละ 1.5 ต่อเดือน หรือร้อยละ 18 ต่อปี ของเงินต้นงวดที่ค้างชำระทั้งหมด
- 3) กรณีชำระหนี้เป็นรายปี เสียค่าปรับร้อยละ 1.5 ต่อเดือน หรือร้อยละ 18 ต่อปี ของเงินต้นงวดที่ค้างชำระทั้งหมด

การคำนวณเบี้ยปรับ

$$\text{เบี้ยปรับ} = \text{เงินต้นงวดที่ค้างชำระ} \times \text{อัตราเบี้ยปรับ} \times \text{ระยะเวลาที่ค้างชำระของงวดนั้น ๆ}$$

กลไกติดตามหนี้ดำเนินการโดยธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) มีลักษณะค่อนข้างผ่อนปรน เน้นที่ตัวผู้กู้เป็นหลัก และเป็นแบบ Passive เนื่องจากการติดตามการชำระหนี้โดยการโทรศัพท์และส่งจดหมายเท่านั้น อีกทั้งระยะเวลาส่งเรื่องให้ทนายความดำเนินการยาวนานถึง 150 วัน อย่างไรก็ตาม เป็นที่เข้าใจกันว่าธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) หรือธนาคารอื่นย่อมมีความชำนาญเฉพาะด้านการบริการรับฝากและจ่ายเงินมากกว่าการติดตามทางหนี้ อีกทั้งเป็นการยากที่ธนาคารจะสามารถประเมินได้ว่าผู้กู้มีรายได้พอชำระหนี้หรือไม่ เนื่องจากผู้กู้เป็นนักเรียน นักศึกษาที่ยังไม่มีงานทำ และการขอกู้ยืมส่วนใหญ่ใช้บุคคลค้ำประกัน มิได้ใช้หลักทรัพย์ค้ำประกัน

นอกเหนือจากมาตรการเก็บเบี้ยปรับเมื่อผู้กู้ไม่มาชำระหนี้คืนตามกำหนดแล้ว ในช่วงหลัง กยศ. ยังติดตามผู้ที่ไม่มาติดต่อชำระหนี้ด้วยวิธีการต่างๆ คือ การเยี่ยมบ้านผู้ค้างชำระ เพื่อหาสาเหตุการไม่มาชำระหนี้ และชี้แจงให้ผู้กู้ทราบถึงแนวทางในการดำเนินการของ กยศ. ในการชำระหนี้และการขอผ่อนผันการชำระหนี้ การดำเนินคดีตามกฎหมายกับผู้กู้ยืมที่จบการศึกษาที่มีงานทำแต่ไม่ชำระหนี้ และการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ ตลอดจนการจัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่ข้อมูลตามสถานศึกษา จากการสัมภาษณ์ผู้กู้ในโครงการเยี่ยมบ้านผู้ค้างชำระในปี 2542 พบว่า ผู้กู้ไม่มาติดต่อชำระหนี้ด้วยสาเหตุต่างๆ คือยังไม่มีรายได้ หรือรายได้น้อยกว่า 4,700 บาทต่อเดือน (ร้อยละ 80.71) ยังศึกษาอยู่ (ร้อยละ 10.35) คิดว่าเป็นเงินให้เปล่า (ร้อยละ 4.18) ปฏิเสธการกู้ยืมเงิน (ร้อยละ

1.74) หนีออกจากบ้าน (ร้อยละ 1.34) และประสบภัยพิบัติและอื่นๆ (ร้อยละ 1.68) ข้อมูลดังกล่าวบ่งชี้ว่าผู้กู้ยืมที่ไม่มาชำระหนี้ส่วนใหญ่ประสบปัญหาเรื่องการขาดแคลนทุนทรัพย์ ซึ่งอาจเกี่ยวเนื่องกับสาเหตุการไม่มีงานทำของผู้กู้ที่จบการศึกษา

5.1.5 ผลการชำระหนี้

ผลการชำระหนี้ ผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2549 เพิ่มขึ้นอยู่ในเกณฑ์ดี โดยกองทุนฯ มีผู้กู้ยืมที่ครบกำหนดชำระหนี้รวมทั้งหมด 1,498,777 ราย มีการมาชำระหนี้รวมทุกรุ่นจำนวน 971,313 ราย หรือร้อยละ 64.81 เป็นเงินสะสมทั้งสิ้น 6,239.80 ล้านบาท หรือร้อยละ 65.89 และมีผู้มาชำระหนี้ก่อนกำหนดจำนวน 11,755 ราย เป็นจำนวนเงิน 34.66 ล้านบาท รวมเป็นเงินรับชำระหนี้สะสมทั้งสิ้น 6,274.86 ล้านบาท โดยมีรายละเอียดการชำระหนี้ดังนี้ (แสดงรายละเอียดในตารางที่ 5.5 และ ตารางที่ 5.6)

1) ผู้กู้ยืมที่ครบกำหนดในปี 2542 ซึ่งเป็นผู้ยืมที่ครบกำหนดชำระเป็นรุ่นแรก มีผลการชำระหนี้เพิ่มขึ้นอยู่ในเกณฑ์ดีมาก โดยในขณะนั้นผู้ครบกำหนดชำระหนี้จำนวน 21,908 ราย มาชำระหนี้ทั้งหมด 19,403 รายหรือเฉลี่ยร้อยละ 89.85 และในจำนวนผู้กู้ยืมที่ไม่มาชำระหนี้จำนวน 2,374 ราย เมื่อหักผู้ขอผ่อนผันการชำระหนี้จำนวน 4 ราย และผู้เสียชีวิตจำนวน 324 ราย คงเหลือผู้ที่ไม่เคยมาติดต่อชำระหนี้รวมทั้งสิ้นจำนวน 2,046 ราย หรือเฉลี่ยร้อยละ 9.34

2) ผู้กู้ยืมที่ครบกำหนดชำระหนี้เกิน 1 ปีขึ้นไป (รุ่นปี 2542 ถึง 2547) มีผลการชำระหนี้โดยรวมเพิ่มขึ้นอยู่ในเกณฑ์ดี โดยในขณะนั้นผู้ครบกำหนดชำระหนี้จำนวน 1,217,027 ราย มาชำระหนี้ทั้งหมด 830,595 รายหรือเฉลี่ยร้อยละ 68.25 และในจำนวนผู้กู้ยืมที่ไม่มาชำระหนี้จำนวน 386,432 ราย เมื่อหักผู้ติดต่อขอผ่อนผัน 585 ราย และผู้เสียชีวิตจำนวน 8,327 ราย จะคงเหลือผู้ที่ไม่เคยติดต่อชำระหนี้รวมทั้งสิ้นจำนวน 377,520 รายหรือเฉลี่ยร้อยละ 31.02

3) ผู้กู้ยืมที่ครบกำหนดในปี 2549 ที่เพิ่งถึงกำหนดชำระหนี้ปีแรก (5 กรกฎาคม พ.ศ. 2549) ผู้ครบกำหนดชำระหนี้จำนวน 281,750 ราย มาชำระหนี้ทั้งหมด 140,781 รายหรือ ร้อยละ 49.94 และในจำนวนผู้กู้ยืมที่ไม่มาชำระหนี้จำนวน 141,032 ราย เมื่อหักผู้ติดต่อขอผ่อนผันจำนวน 1,041 ราย และผู้เสียชีวิตจำนวน 689 ราย จะคงเหลือผู้ที่ไม่เคยติดต่อชำระหนี้รวมทั้งสิ้นจำนวน 139,302 ราย หรือร้อยละ 49.44

4) ผู้กู้ยืมในแต่ละปีมีการชำระหนี้เพิ่มขึ้นโดยเมื่อถึงกันยายน พ.ศ. 2549 มีการมาชำระหนี้รวมทุกรุ่นจำนวน 971,313 รายหรือร้อยละ 64.81

การรับชำระหนี้เป็นเงินสะสมทั้งสิ้น 6,239.80 ล้านบาท หรือร้อยละ 65.89 และมีผู้มาชำระหนี้ก่อนกำหนดเป็นจำนวน 34.66 ล้านบาท รวมเป็นเงินรับชำระหนี้สะสมทั้งสิ้น 6,274.46 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนที่ผ่านมา 87.79 ล้านบาท

ตารางที่ 5.5 ผลการชำระหนี้ (จำนวนราย)

รายการปีที่ ครบกำหนด	ผู้ที่ครบ กำหนดชำระ	ผู้มาชำระ ทั้งหมด	ผู้ค้างชำระ ทั้งหมด	หัก ผู้ขอผ่อนผัน	หัก ผู้เสียชีวิต	คงเหลือ ผู้ไม่มาติดต่อ
2542 (รุ่นที่ 1)	21,595	19,403 (89.85%)	2,192 (10.15%)	2	394	1,796 (8.32%)
2543 (รุ่นที่ 2)	72,770	64,050 (88.02%)	8,720 (11.98%)	15	968	7,737 (10.63%)
2544 (รุ่นที่ 3)	142,223	114,924 (80.81%)	27,299 (19.19%)	29	1,938	25,332 (17.81%)
2545 (รุ่นที่ 4)	212,963	148,116 (69.55%)	64,847 (30.45%)	43	1,345	63,459 (29.80%)
2546 (รุ่นที่ 5)	230,168	144,684 (62.86%)	85,484 (37.14%)	75	1,272	84,137 (36.55%)
2547 (รุ่นที่ 6)	249,627	163,661 (65.56%)	85,966 (34.44%)	130	1,055	84,781 (33.96%)
2548 (รุ่นที่ 7)	287,681	175,757 (61.09%)	111,924 (38.91%)	291	1,355	110,278 (38.33%)
รวม	1,217,027	830,959 (68.25%)	386,432 (31.75%)	585	8,327	377,520 (31.02%)
2549 (รุ่นที่ 8)	281,750	140,781 (49.94%)	141,032 (50.06%)	1,041	689	139,302 (49.44%)
รวมทั้งหมด ณ 30 ก.ย. 2549	1,498,777	917,313 (64.81%)	527,464 (35.19%)	1,626	9,016	516,822 (34.48%)
รวมทั้งหมด ณ 30 ก.ย. 2548 (เทียบกับช่วงเวลา เดียวกันของปี ก่อน)	1,222,137	758,315 (62.05%)	463,822 (37.95%)	1,696	4,658	457,468 (37.43%)

แหล่งที่มา: กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา, 2549: 41.

ตารางที่ 5.6 ผลการชำระหนี้ (จำนวนเงิน)

หน่วย : ล้านบาท

รายการปีที่ครบ กำหนดชำระ	ยอดหนี้ ตามสัญญา	เงินที่ต้อง ชำระ	เงินที่มา ชำระ	เงินที่ค้าง ชำระ	หักผู้ขอ ผ่อนผัน	หักผู้เสีย ชีวิต	คงเหลือเงินที่ ค้างชำระจากผู้ ไม่มาติดต่อ
2542	522.15	156.65	156.65 (100%)	18.22 (11.63%)	0.02	2.69	15.51 (9.90%)
2543	2,827.63	678.63	564.20 (83.14%)	96.50 (14.22%)	0.15	8.41	87.94 (12.96%)
2544	7,455.41	1,416.59	1,052.50 (74.30%)	286.93 (20.25%)	0.44	17.34	269.15 (19.00%)
2545	14,075.11	2,031.61	1,231.25 (60.60%)	635.14 (31.26%)	0.72	11.37	623.05 (30.67%)
2546	19,465.23	2,043.85	1,195.78 (58.51%)	719.17 (35.19%)	1.06	9.81	708.30 (34.66%)
2547	22,580.81	1,580.66	1,011.82 (64.01%)	518.97 (32.83%)	1.53	6.15	511.29 (32.35%)
2548	28,328.51	1,133.14	711.45 (62.79%)	434.84 (38.37%)	2.05	4.06	428.73 (37.84%)
รวม	95,191.17	9,041.13	5,923.65 (65.52%)	2,709.77 (29.97%)	5.97	59.83	2,643.97 (29.24%)
2549	28,636.26	429.54	316.15 (73.60%)	205.44 (47.83%)	2.55	0.76	202.13 (47.06%)
รวมทั้งหมด ณ 30 ก.ย. 2549	123,827.43	9,470.67	6,239.80 (65.89%)	2,915.21 (30.78%)	8.52	60.59	2,846.10 (30.05%)
รวมทั้งหมด ณ 30 ก.ย. 2548 (เทียบกับช่วงเวลา เดียวกันของปี ก่อน)	95,009.26	5,937.12	4,018.48 (67.68%)	1,918.64 (32.32%)	7.57	24.26	1,886.81 (31.78%)

แหล่งที่มา: กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา, 2549: 42.

สำหรับการชำระหนี้คืนกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า การค้างชำระหนี้ในระดับอุดมศึกษามียอดผู้ไม่มาชำระหนี้เป็นจำนวนมากเมื่อเทียบกับจำนวนผู้กู้ของระดับอุดมศึกษา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 มีจำนวน 503 ราย ปี พ.ศ. 2543 มีจำนวน 3,770 ราย ปี พ.ศ. 2544 มีจำนวน 11,198 ราย ปี พ.ศ. 2545 มีจำนวน 24,101 ราย ปี พ.ศ. 2546 มีจำนวน 34,352 ราย และปี พ.ศ. 2547 มีจำนวน 42,306 รายตามลำดับ (แสดงรายละเอียดในตารางที่ 5.7)

ตารางที่ 5.7 การชำระหนี้จำแนกตามระดับของผู้กู้ที่กำหนดชำระหนี้คืน

				หน่วย : คน			
ปีที่ครบกำหนด	สามัญศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	ระดับอื่นๆ			
2542							
ผู้กู้ครบกำหนดชำระ	8,239	8,477	4,928	300			
มาชำระหนี้ (ร้อยละ)	7,408 (89.91)	7,238 (43.71)	4,425 (89.79)	260 (86.67)			
ไม่มาชำระหนี้ (ร้อยละ)	831 (10.09)	1,239 (14.62)	503 (10.21)	40 (13.33)			
2543							
ผู้กู้ครบกำหนดชำระ	21,828	30,028	20,736	1,110			
มาชำระหนี้ (ร้อยละ)	18,522 (84.85)	23,912 (79.63)	16,966 (81.81)	936 (84.32)			
ไม่มาชำระหนี้ (ร้อยละ)	3,306 (15.15)	6,116 (20.37)	3,770 (18.18)	174 (15.68)			
2544							
ผู้กู้ครบกำหนดชำระ	36,635	60,126	45,032	2,330			
มาชำระหนี้ (ร้อยละ)	28,209 (77.00)	42,261 (70.25)	33,834 (75.13)	1,825 (78.33)			
ไม่มาชำระหนี้ (ร้อยละ)	8,426 (23.00)	17,865 (29.71)	11,198 (24.87)	505 (21.67)			
2545							
ผู้กู้ครบกำหนดชำระ	49,058	89,199	24,288	2,629			
มาชำระหนี้ (ร้อยละ)	35,068 (71.48)	56,787 (63.66)	50,187 (67.56)	1,914 (72.80)			
ไม่มาชำระหนี้ (ร้อยละ)	13,990 (28.52)	32,412 (36.34)	24,101 (32.44)	715 (27.20)			
2546							
ผู้กู้ครบกำหนดชำระ	51,024	85,495	94,416	2,152			
มาชำระหนี้ (ร้อยละ)	31,515 (61.77)	47,704 (55.80)	60,064 (63.62)	1,414 (65.71)			
ไม่มาชำระหนี้ (ร้อยละ)	19,509 (38.23)	37,791 (44.20)	34,352 (36.38)	738 (34.29)			

ตารางที่ 5.7 (ต่อ)

ปีที่ครบกำหนด	สามัญศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	ระดับอื่นๆ
2547				
ผู้ถูกรับกำหนดชำระ	53,581	92,348	108,215	2,361
มาชำระหนี้ (ร้อยละ)	30,830 (57.54)	50,257 (54.42)	65,909 (60.91)	1,479 (62.64)
ไม่มาชำระหนี้ (ร้อยละ)	22,751 (42.46)	42,091 (45.58)	42,306 (39.09)	882 (37.36)

แหล่งที่มา: กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา, 2547: 39.

5.2 การวิเคราะห์การกระจายผลประโยชน์ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

การจัดตั้ง กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ก่อให้เกิดประโยชน์โดยตรงแก่สังคม คือ ทำให้ประชาชนในพื้นที่ที่ด้อยโอกาสทางการศึกษา และอยู่ในฐานะยากจน ได้มีโอกาสในการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น โดยสามารถกู้เงินจากกองทุนฯ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษา เป็นการแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง และทำให้ลดความเหลื่อมล้ำของช่องว่างระหว่างคนจนกับคนรวย ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของเรื่องนโยบายการกระจายรายได้ ซึ่งสามารถทำให้เป็นจริงได้ แต่ในขณะเดียวกัน มีกลุ่มคนบางกลุ่มแสวงหาผลประโยชน์จากกองทุนฯ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับตนเอง (สมพงษ์ เกษมอมร, 2542: 51) เช่น สถาบันการศึกษาของเอกชน โดยมีการโฆษณาแอบอ้าง หากศึกษาต่อในสถาบันของตน มีทุนการศึกษาให้เรียนฟรี โดยใช้เล่ห์เหลี่ยมหลอกล่อนนักเรียนกรอกแบบฟอร์มกู้เงินจากกองทุนฯ และเบิกจ่ายให้เด็กเฉพาะค่าเล่าเรียนเท่านั้น ส่วนที่เหลือเก็บเข้ากระเป๋าตัวเอง เนื่องจากกองทุนฯ กำหนดให้สถาบันการศึกษาเป็นผู้คัดเลือก นักเรียนนักศึกษาเอง โดยผู้กู้หรือนักเรียน นักศึกษาจะต้องมีคุณสมบัติตามที่กองทุนฯ กำหนด ถ้าสถาบันคัดเลือกแล้ว นั่นหมายถึงว่า นักเรียนทุกคนต้องได้รับเงินกู้จากกองทุนฯ โดยมีธนาคารกรุงไทยเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารสัญญากู้ ถ้าเอกสารถูกต้องธนาคารจะโอนเงินเข้าบัญชีของสถานศึกษา และบัญชีของนักเรียน ทำให้สถานศึกษาอยู่ในตำแหน่งเสือนอนกิน โดยกอบโกยผลประโยชน์จากกองทุนฯ มีรายได้ที่แน่นอน จากจำนวนนักเรียนที่ยื่นขอกู้ซึ่งจะได้รับการอนุมัติทุกราย อีกทั้งเงินดังกล่าว ยังนำมาจ่ายเป็นค่าเงินเดือนของบรรดาครู อาจารย์อีกด้วย ทำให้ไม่ต้องใช้เงินทุนของตนเอง

นอกจากนี้ยังเป็นการเปิดช่องให้มีการทุจริตเกิดขึ้น จากผลประโยชน์ของกองทุนฯ ข้าราชการครู อาจารย์และแฉะบางคน มีการแอบอ้างว่าสามารถติดต่อขอทุนให้นักเรียน นักศึกษา ได้กู้ยืมเรียนตลอดจนจบการศึกษา โดยมีเงื่อนไขขอค่านายหน้าในการดำเนินการจากผู้ปกครอง ของ นักเรียน นักศึกษา ทั้ง ๆ ที่ความจริงแล้วหากมีคุณสมบัติครบถ้วนก็ไม่จำเป็นต้องจ่ายเงินให้ใคร บางรายมีการปลอมแปลงเอกสารและแอบอ้างชื่อคนที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วมาขอกู้เงิน และประการสำคัญคือ พบว่ามีนักเรียน นักศึกษาส่วนหนึ่งนำเงินไปใช้จ่ายผิดวัตถุประสงค์ ที่ยืมตามสถานบันเทิงเรีงรมย์ เล่นการพนัน ซื้ของเพจเจอร์ และโทรศัพท์มือถือ หรือแม้กระทั่งนำไปฝากธนาคารเพื่อรับดอกเบี้ย ผลที่ตามมาคือ เงินไม่ถึงมือผู้ด้อยโอกาสตามวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ ที่วางเอาไว้ และสุดท้ายเงินกองทุนที่ให้กู้ยืมอาจกลายเป็นหนี้สูญ ซึ่งกองทุนฯ กำลังประสบอยู่ในขณะนี้

กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาให้เงินกู้ยืมแก่นักเรียน นักศึกษา ในระดับอุดมศึกษามากที่สุดและมีแนวโน้มจะสูงขึ้นเรื่อยๆ โดยดูจากจำนวนเงินให้กู้ยืมในระดับปริญญาตรี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2539-2546 ที่พุ่งสูงขึ้นตามลำดับดังตารางที่ 5.8

ตารางที่ 5.8 การจัดสรรเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาแยกตามระดับการศึกษา

ปีการศึกษา	มัธยมฯ	ปวช.	ปวส.	อนุปริญญา	ปริญญาตรี	ระดับอื่นๆ	รวม
2539							
จำนวนเงิน (ล้านบาท)	858.20	771.35	576.76	52.94	1,392.11	1.23	3,652.59
จำนวนราย	58,961	34,322	20,143	1,940	33,030	48	148,444
เฉลี่ยต่อราย (บาท)	14,555.38	22,473.92	28,633.27	27,288.66	42,146.84	25,625	24,605.84
2540							
จำนวนเงิน (ล้านบาท)	1,828.80	2,204	2,174.81	203.05	5,719.09	20.89	12,151.19
จำนวนราย	144,306	102,680	71,754	6,472	109,828	387	435,427
เฉลี่ยต่อราย (บาท)	12,673.07	21,470.10	30,309.25	31,373.61	52,073.15	53,979.33	27,906.38
2541							
จำนวนเงิน (ล้านบาท)	2,485.54	3,507.14	3,881.64	296.25	9,186.22	86.47	19,443.26
จำนวนราย	230,465	180,676	136,334	9,750	187,806	2,018	747,049
เฉลี่ยต่อราย (บาท)	10,784.89	19,411.21	28,471.55	30,384.64	48,913.35	49,849.36	26,026.75
2542							
จำนวนเงิน (ล้านบาท)	2,650.58	3,6895.76	4,762.53	291.59	12,198.94	156.98	23,746.38
จำนวนราย	260,541	192,523	166,061	9,454	250,101	3,188	881,868
เฉลี่ยต่อราย (บาท)	10,173.37	19,144.52	28,679.40	30,843.03	48,776.05	49,240.90	26,927.36

ตารางที่ 5.8 (ต่อ)

ปีการศึกษา	มัธยมฯ	ปวช.	ปวส.	อนุปริญญา	ปริญญาตรี	ระดับอื่นๆ	รวม
2543							
จำนวนเงิน (ล้านบาท)	2,203.08	2,876.64	4,950.31	259.35	13,981.19	179.06	24,449.63
จำนวนราย	252,142	167,462	178,128	8,652	291,368	3,238	900,990
เฉลี่ยต่อราย (บาท)	8,737.46	17,177.87	27,790.75	29,975.73	47,984.64	55,299.57	27,136.41
2544							
จำนวนเงิน (ล้านบาท)	2,595.03	3,064.82	5,458.69	238.30	16,645.63	478.60	28,481.07
จำนวนราย	278,797	169,184	189,330	7,704	335,069	7,574	987,655
เฉลี่ยต่อราย (บาท)	9,308.06	18,115.31	28,831.62	30,931.98	49,678.22	63,189.86	28,837.06
2545							
จำนวนเงิน (ล้านบาท)	2,194.28	2,763.87	5,619.40	216.48	18,565.47	351.29	29,710.79
จำนวนราย	262,495	166,570	189,336	7,082	372,022	5,712	1,003,217
เฉลี่ยต่อราย (บาท)	8,359.32	16,592.84	29,679.51	30,567.64	49,904.23	61,500.35	29,615.52
2546							
จำนวนเงิน (ล้านบาท)	1,720.97	2,225.16	5,002.53	195.89	19,235.21	193.93	28,573.69
จำนวนราย	219,637	145,346	164,567	6,097	377,585	3,742	916,974
เฉลี่ยต่อราย (บาท)	7,835.52	15,039.40	30,398.14	32,128.92	50,942.73	51,528.25	31,160.85
รวม							
จำนวนเงิน (ล้านบาท)	16,536.48	21,099.29	32,426.67	1,753.85	96,923.86	1,468.45	170,208.60
จำนวนราย	1,707,341	1,158,763	1,115,653	57,151	1,956,809	25,907	6,021,624
เฉลี่ยต่อราย (บาท)	9,685.52	18,208.46	29,065.19	30,688.00	49,531.59	56,681.59	28,266.23

แหล่งที่มา: กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา, 2546: 30.

5.2.1 ความเท่าเทียมกันในการได้รับเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา

แหล่งเงินทุนของกองทุนฯ ได้รับจากการจัดสรรงบประมาณแผ่นดิน และได้รับจำนวนสูงขึ้นทุกปี จาก 3,000 ล้านบาท ในปีแรก (2539) และเพิ่มขึ้นเป็น 25,600 ล้านบาท ในปี 2543 อย่างไรก็ตาม หากเปรียบเทียบกับจำนวนผู้กู้ที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วแล้วจะเห็นได้ว่า จำนวนเงินงบประมาณที่เพิ่มขึ้นมีจำนวนน้อยกว่ามาก ทำให้ขนาดเงินกู้โดยเฉลี่ยต่อผู้กู้มีมูลค่าลดลงโดยผู้กู้อย่างไรก็ตาม หากเปรียบเทียบกับจำนวนผู้กู้ที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วแล้วจะเห็นได้ว่า จำนวนเงินงบประมาณที่เพิ่มขึ้นมีจำนวนน้อยกว่ามาก ทำให้ขนาดเงินกู้โดยเฉลี่ยต่อผู้กู้มีมูลค่าลดลงโดยผู้กู้อย่างไรก็ตาม หากเปรียบเทียบกับจำนวนผู้กู้ที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วแล้วจะเห็นได้ว่า จำนวนเงินงบประมาณที่เพิ่มขึ้นมีจำนวนน้อยกว่ามาก ทำให้ขนาดเงินกู้โดยเฉลี่ยต่อผู้กู้มีมูลค่าลดลงโดยผู้กู้อย่างไรก็ตาม

การจัดสรรงบประมาณที่เพิ่มขึ้นในอัตราที่ต่ำกว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้กู้ แสดงถึงการลดการให้การสนับสนุนการศึกษาของรัฐบาลผ่านกองทุนฯ เพราะหากกองทุนฯ จะให้ผู้กู้อย่างไรก็ตาม

ใหม่ในขนาดเงินกู้เท่าเดิมกองทุนฯ จะต้องให้กู้จำนวนรายลดลง หรือหากกองทุนฯ จะคงจำนวนผู้กู้เพิ่มขึ้นในจำนวนเท่าเดิม ขนาดเงินกู้ที่ผู้กู้อยู่ใหม่จะได้รับก็จะน้อยลง ซึ่งก่อให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันระหว่างผู้กู้อยู่เก่าและรายใหม่ อีกทั้งเงินกู้ที่ผู้กู้ได้รับอาจไม่เพียงพอใช้จ่ายเพื่อการศึกษา

นอกจากนี้ ขนาดเงินให้กู้ยืมยังกำหนดไม่เท่าเทียมกันระหว่างการใช้กู้ยืมของสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการกับสถานศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย เนื่องจากคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเพียงกำหนดเงื่อนไขการใช้กู้ยืมอย่างกว้าง ๆ และมอบอำนาจให้คณะกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่งและคณะกรรมการบัญชีจ่ายที่สองกำหนดขนาดวงเงินกู้ได้เอง นอกจากนี้ คณะกรรมการฯ ยังมอบอำนาจให้สถานศึกษากำหนดรายละเอียดเงื่อนไขการใช้กู้ยืมขนาดเงินกู้ภายใต้เพดานเงินกู้ที่กำหนด และกลไกการคัดเลือกผู้กู้ได้เองอย่างอิสระเต็มที่ นำไปสู่ความหลากหลายของขนาดเงินกู้ เงื่อนไขการใช้กู้ยืม และเกิดความไม่เท่าเทียมกันระหว่างผู้ขอกู้ที่มีคุณสมบัติเหมือนกัน มีระดับรายได้ต่ำเท่ากัน แต่เรียนอยู่ต่างสถานศึกษาหรือแม้แต่ผู้ขอกู้ที่เรียนในสถานศึกษาที่คล้ายกัน แต่สังกัดต่างกระทรวง (กระทรวงศึกษาธิการกับทบวงมหาวิทยาลัย) อาจได้รับเงินกู้ยืมไม่เท่ากัน และ/หรือมีโอกาสได้รับเงินกู้ยืมไม่เท่ากัน ซึ่งเห็นได้จากผลการศึกษาของธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย (ADB) พบว่าขนาดวงเงินให้กู้ยืมสำหรับสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการจะต่ำกว่าขนาดวงเงินให้กู้ยืมสำหรับสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ดังนั้น ผู้ที่เรียนระดับการศึกษาเดียวกัน อาศัยอยู่ในเมืองเดียวกัน ครอบครัวมีรายได้เท่ากัน คนหนึ่งอาจมีสิทธิได้เงินกู้ยืม อีกคนอาจไม่ได้รับเงินกู้ได้ (รายละเอียดปรากฏในตารางที่ 5.9) นอกจากนี้ ยังพบว่าขนาดของเงินกู้โดยเฉลี่ยที่สถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ให้จะต่ำกว่าขนาดเงินกู้ที่สถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยให้

ตารางที่ 5.9 วงเงินให้กู้ยืม

ระดับการศึกษา	ผู้กำหนด	ค่าเล่าเรียน	ค่าใช้จ่ายเกี่ยวเนื่องกับการศึกษา	ค่าครองชีพ		รวมเพดานเงินให้กู้ (บาท/ปี)
				ค่าที่พัก	ค่าใช้จ่ายส่วนตัว	
1. มัธยมปลาย	กองทุนฯ	10,440	3,000	18,000	24,000	55,440
	ศธ.	8,000	-	-	12,000	20,000
ตัวอย่าง						
ม.เกษตรศาสตร์	ทบวงฯ					
- ม.5		12,820	3,000	-	24,000	39,820
- ม.6		14,300	3,000	-	24,000	41,320
ม.รามคำแหง	ทบวงฯ	4,000	3,000	-	24,000	31,000
ม.ประสานมิตร	ทบวงฯ	5,850	3,000	-	24,000	32,850

ตารางที่ 5.9 (ต่อ)

ระดับการศึกษา	ผู้กำหนด	ค่าเล่าเรียน	ค่าใช้จ่าย เกี่ยวกับ การศึกษา	ค่าครองชีพ		รวมเพดานเงิน ให้กู้ (บาท/ปี)
				ค่าที่พัก	ค่าใช้จ่ายส่วนตัว	
2. อาชีวศึกษา						
2.1 ปวช.	กองทุนฯ	16,500	4,000	18,000	24,000	62,500
	ศร.	12,000	4,000	12,000	12,000	40,000
	กองทุนฯ	20,240	4,000	18,000	28,000	70,240
2.2 ปวส. ปวท. อนุปริญญา	ศร.	18,000	4,000	12,000	24,000	58,000
3. ปริญญาตรี	กองทุนฯ	46,000	6,000	18,000	30,000	100,000
	ศร.	18,000	6,000	12,000	24,000	60,000
	กองทุนฯ	46,000	6,000	18,000	30,000	100,000

แหล่งที่มา: สมชัย ฤชุพันธุ์ และชลธาร วิสสุตวงศ์, 2544: 101-102.

หมายเหตุ: ค่าเล่าเรียนและค่าใช้จ่ายการศึกษาผ่านสถานศึกษา รายการอื่นจ่ายให้นักเรียน
นักศึกษาโดยตรงผ่านธนาคาร

กำหนดเงื่อนไขรายได้ครอบครัวนักเรียนสูงสุดที่จะขอเงินกู้ได้คือ กองทุนฯ และ
ทบวงมหาวิทยาลัย กำหนด 300,000 บาท/ปี กระทรวงศึกษาธิการกำหนด 150,000 บาท/ปี โดย
เริ่มพิจารณาจาก 120,000 บาท/ปี ก่อน

ข้อมูลจาก The Student Loan Scheme in Thailand : A Review and Recommendations for
Efficient and Equitable Functioning of the Scheme (Asian Development Bank Social Sector
Program Loan)

การให้กู้ยืมอยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการพิจารณาให้กู้ฯ ของสถานศึกษา โดยมี
อำนาจกำหนดเงินให้กู้ภายในวงเงินที่กระทรวงฯ กำหนด

ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาหลังมีกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาหลังจากมีกองทุน
กู้ยืมเพื่อการศึกษาในช่วง 2539-2543 จำนวนนักศึกษามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่อัตราเพิ่มลดลงจากร้อย
ละ 6.8 เป็น 5.1 ซึ่งน่าจะเกิดจากภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ และมีความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา
ในภาพรวม เมื่อพิจารณาจากกลุ่มอาชีพของผู้ปกครองหรือจากภูมิลำเนาเพิ่มขึ้น แต่มีความไม่เสมอ
ภาคในโอกาสทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยเปิดเมื่อพิจารณาตามกลุ่มอาชีพ ผู้ปกครองลดลง ซึ่ง
ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาไม่มีความแตกต่างระหว่างเพศของนักศึกษา โดยผู้ที่เรียนใน

กรุงเทพมหานครยังมีโอกาสในการเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาสูงกว่าภาคอื่น ในขณะที่ผู้ที่เรียนในภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีโอกาสในการเลือกเข้ารับการศึกษา ต่ำกว่าภาคอื่นๆ

การจัดสรรเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาให้มีความเป็นธรรมมากขึ้นเป็นสิ่งที่จำเป็น และจำเป็นอย่างยิ่งที่กองทุนฯ จะต้องกำหนดเกณฑ์การให้กู้ยืมที่ชัดเจนมากกว่านี้ เพื่อลดการใช้ดุลยพินิจในการให้กู้ยืมของหน่วยราชการ สถานศึกษา รวมทั้งการหาประโยชน์จากเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในเชิงพาณิชย์ เพื่อที่กองทุนฯ จะสามารถจัดสรรเงินให้กู้ยืมในจำนวนที่เหมาะสมแก่สถานะทางการเงินของนักเรียน นักศึกษา และสามารถตรวจสอบได้ ทั้งนี้การที่จะดำเนินการเช่นนั้นได้ กองทุนฯ จำเป็นต้องมีระบบฐานข้อมูลที่ละเอียดและครบถ้วน ระบบการตรวจสอบ และประเมินผลที่รัดกุม ทัวถึง และบทลงโทษที่ชัดเจนและเข้มงวด หากไม่ทำตามระเบียบ กฎเกณฑ์ที่กองทุนฯ กำหนด

เนื่องจาก การศึกษา ถือได้ว่าเป็นสินค้าสาธารณะ คือไม่ต้องลงทุนก็สามารถได้รับประโยชน์ทางอ้อมได้ และมีคุณสมบัติพิเศษ คือ คนที่รับการศึกษาเอง ไม่ใช่คนที่ตัดสินใจว่าจะลงทุนทำการศึกษาหรือไม่ แต่ขึ้นอยู่กับผู้ปกครองมากกว่า ซึ่งถ้าผู้ปกครองเห็นว่าการส่งบุตรหลานไปเล่าเรียน ทำให้เกิดค่าเสียโอกาสขึ้น ผู้ปกครองอาจจะยินดีให้ลูกหลานเข้าสู่การทำงานมากกว่าส่งไปเรียนหนังสือ

ดังนั้น รัฐบาลจึงต้องเข้ามาช่วยเหลือ และสนับสนุน ด้านการศึกษาของประเทศ และจากการวิจัยเรื่องผลตอบแทนทางการศึกษาในประเทศไทยของ Blaug (1971: 35) เรื่อง “The Rate of Return to Investment in Education in Thailand: A Report to the National Education Council on the Third Educational Development Plan.” พบว่า อัตราผลตอบแทนทางการศึกษาของส่วนบุคคลจะสูงกว่าของสังคมทุกระดับการศึกษา และเนื่องจากต้นทุนทางการศึกษาของส่วนบุคคลจะต่ำกว่าของรัฐบาลมาก แสดงให้เห็นว่า รัฐบาลเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ และสนับสนุนทางการศึกษาเป็นจำนวนมาก จึงทำให้มีความคิดที่จัดตั้งกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาขึ้น เพื่อสนับสนุนให้เยาวชนของประเทศได้มีการศึกษาสูงขึ้น เพื่อช่วยให้นักเรียน นักศึกษาที่มีฐานะยากจนสามารถเรียนได้สูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้เยาวชนของประเทศมีงานทำมากขึ้น และมีรายได้มากขึ้น เพื่อยกระดับฐานะและความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น เพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายทางเศรษฐกิจที่ว่า ยกฐานะรายได้ความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น หรือนโยบายการกระจายรายได้นั่นเอง กล่าวคือ ถ้านักเรียน นักศึกษา ที่กู้ยืมเงินของทุนไป ส่วนใหญ่สามารถเรียนจบ มีงานทำ กล่าวคือ มีรายได้ดีขึ้น นโยบายการกระจายรายได้ ซึ่งถือเป็นเป้าหมายหลักของการพัฒนาประเทศ ก็จะสามารถเป็นจริงได้เร็วขึ้น และทำให้ความเหลื่อมล้ำช่องว่างระหว่างรายได้ของคนเมืองกับคนชนบทลดลงได้บ้าง

การจัดสรรเงินกองทุนฯ ขาดความเสมอภาคการจัดสรรเงินกองทุนฯ (สมพงษ์ เกษมอมร, 2542: 76) ไปแต่ละเขตการศึกษา ไม่มีกฎเกณฑ์อะไรที่แน่นอน บางจังหวัด บางเขตฯ ใช้จำนวนประชากรที่มาก จำนวนประชากรที่ยากจน รายได้เฉลี่ยต่อปี (ต่ำ) ของแต่ละจังหวัดเป็นเกณฑ์บางจังหวัด บางเขตฯ ควรได้รับการจัดสรรมาก แต่กลับไม่เป็นเช่นนั้น เงินส่วนใหญ่จะถูกกระจายไปอยู่จังหวัดที่มีความเจริญ เช่น เชียงใหม่ นครราชสีมา ขอนแก่น อุบลราชธานี ชลบุรี เป็นต้น

นักเรียน นักศึกษา ที่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงจังหวัดเหล่านี้ ก็จะหลั่งไหลกันเข้ามาที่จังหวัดเหล่านี้ เพราะพวกเขาคิดว่าเป็นสถานศึกษา ที่มีความพร้อมกว่าจังหวัดของพวกเขา ในเรื่องของเครื่องมืออุปกรณ์การเรียนที่ทันสมัย มาตรฐานการศึกษา คณาจารย์ที่มีคุณภาพ และมีชื่อเสียงของสถาบัน หากเป็นเช่นนั้น นโยบายการกระจายความเจริญสู่อนาคต คงไม่สัมฤทธิ์ผล เพราะปัจจุบันที่พบจังหวัดที่มีความเจริญอยู่แล้ว ก็ยิ่งเจริญขึ้น ๆ ในขณะที่จังหวัดที่ต้องการการสร้างความสำเร็จ การขยายตัวของการลงทุน ยังไม่ได้รับการเหลียวแล

5.2.2 การเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย (Target Group)

วัตถุประสงค์ของกองทุนฯ คือ การให้กู้ยืมแก่นักเรียนและนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ โดยให้กู้ยืมเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการครองชีพระหว่างการศึกษา ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มโอกาสให้นักเรียนที่ด้อยโอกาสได้ศึกษาต่อ ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจนถึงปริญญาตรีภายในประเทศ ดังนั้นกลุ่มเป้าหมาย (Target Group) ของกองทุนฯ จึงเป็นนักเรียน นักศึกษาที่ยากจนและมีความประสงค์จะได้รับความช่วยเหลือทางการเงินเพื่อศึกษาต่อในระดับสูง

ในระยะแรกกองทุนฯ ตั้งเป้าหมายให้กู้ยืมแก่นักเรียน นักศึกษาที่ยากจนเป็นจำนวน 300,000 ราย กำหนดระยะเวลาดำเนินการภายในเวลา 4 ปี จากการกำหนดเป้าหมายดังกล่าวพบว่า (สมชัย ฤชุพันธุ์ และชลธาร วิสรุตวงศ์, 2544: 89) กองทุนฯ สามารถให้เงินกู้ยืมแก่นักเรียนได้เป็นจำนวนมาก และเกินจำนวนเป้าหมายที่ตั้งไว้ในปีที่ 2 ของการดำเนินงาน (2540) ซึ่งผลจากการดำเนินงานของกองทุนฯ พบว่าจำนวนผู้กู้มีไม่มากในปีแรก แต่จำนวนผู้กู้ได้เพิ่มขึ้นอย่างมากในปีที่ 2-3 (ช่วงปี 2540-2541) เนื่องจากในช่วงเวลาดังกล่าวคณะกรรมการกองทุนฯ ได้เปลี่ยนแปลงเงื่อนไขกำหนดความยากจนของผู้กู้ คือปรับเพิ่มเงื่อนไขรายได้ของครอบครัวผู้กู้จากไม่เกิน 120,000 บาทต่อปี เป็น 300,000 บาทต่อปี ทำให้มีผู้ประสงค์ขอกู้จำนวนมากมีคุณสมบัติตรงตามเงื่อนไขใหม่นี้อย่างไรก็ตาม จำนวนนักเรียนที่ได้รับเงินกู้ยืมจำนวนมากดังกล่าวจะเป็นกลุ่มเป้าหมาย (นักเรียน นักศึกษาที่ยากจน) ของกองทุนฯ หรือไม่ ยังเป็นประเด็นที่ไม่ชัดเจน เช่น การกำหนดให้รายได้ของครอบครัวผู้กู้ไม่เกิน 300,000 บาทต่อปี ถือว่าเป็นรายได้ที่ยากจน

หรือไม่ (ต่อมาในปี 2541-2549 คณะกรรมการฯ ได้ปรับลดเงื่อนไขดังกล่าว เป็นรายได้ของครอบครัวผู้กู้ไม่เกิน 150,000 บาทต่อปี) แม้ว่ากองทุนฯ จะให้กู้ยืมแก่นักเรียน นักศึกษาจำนวนมาก แต่กลับพบว่ามีนักเรียน นักศึกษาที่ยากจนจำนวนมากที่ไม่ได้รับเงินกู้ยืม ทำให้ไม่ได้เรียนต่อ หรือออกจากโรงเรียนระหว่างเรียนเพราะขาดทุนทรัพย์ ในขณะที่ยังมีนักเรียน นักศึกษาบางคนที่ได้รับเงินกู้ยืมนำเงินที่ได้ไปใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบพบว่าการดำเนินงานกองทุนฯ ของสถานศึกษาบางแห่งไม่บรรลุวัตถุประสงค์เท่าที่ควร มีการให้กู้ยืมแก่ผู้ที่มีรายได้สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด โดยไม่มีเหตุผลและไม่ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการฯ หรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบกองทุนฯ เกี่ยวกับการจัดทำรายงานแจ้งผลการศึกษาทุกสิ้นปีการศึกษา หรือให้แจ้งจำนวนผู้กู้ยืมที่เงินพ้นสภาพการเป็นนักเรียน นักศึกษาภายใน 15 วัน นับแต่วันพ้นสภาพ

กลุ่มเป้าหมายของกองทุนฯ คือ นักเรียน นักศึกษาที่ยากจน และมีความประสงค์จะเรียนต่อในระดับการศึกษาที่สูงกว่ามัธยมศึกษาจนถึงระดับปริญญาตรี เพื่อให้การตั้งเป้าหมายของกองทุนฯ อย่างเป็นรูปธรรม จำนวนนักเรียนนักศึกษาที่ยากจนที่ต้องการเรียนต่อในระดับสูงกว่ามัธยมศึกษาจนถึงระดับปริญญาตรีที่เป็นกลุ่มเป้าหมายควรประมาณการจากโครงสร้างจำนวนประชากรอายุต่างๆ ในแต่ละระดับการศึกษา นำตัวเลขดังกล่าวมาประมาณการค่าใช้จ่ายต่อหัวนักเรียน แล้วจึงคำนวณหาจำนวนเงินที่ต้องใช้ในการให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เพื่อดังงบประมาณต่อไป

อย่างไรก็ตาม การบรรลุเป้าหมายของกองทุนฯ ที่มุ่งให้เงินกู้ยืมแก่นักเรียนผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ยังคงเป็นประเด็นที่น่าสงสัย จากการตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินพบว่า การจ่ายเงินให้กู้ยืมไม่บรรลุวัตถุประสงค์เท่าที่ควร มีการให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาแก่ผู้ที่มิได้ยากจนจริง และเชื่อว่าการรั่วไหลเกิดขึ้น (สมพงษ์ เกษมอมร, 2542: 96) เนื่องจาก

1) การกำหนดคุณสมบัติผู้กู้ยืมของกองทุนฯ ไม่สัมพันธ์และครอบคลุมลักษณะของผู้เรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์โดยตรง กล่าวคือ กองทุนฯ กำหนดหลักเกณฑ์/คุณสมบัติโดยพิจารณาจากรายได้ผู้กู้ต่อครอบครัวเพียงอย่างเดียวซึ่งไม่เพียงพอให้กองทุนฯ เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายผู้กู้ที่มีฐานะยากจนได้ ซึ่งเห็นได้จากในปี 2542 กองทุนกำหนดให้รายได้ผู้กู้ต่อครอบครัวไม่เกิน 150,000 บาทต่อปี เว้นแต่ผู้ขอกู้รายได้ ปี 2540-2541 ที่กำหนดให้ผู้ขอกู้ต้องมีรายได้ต่อครอบครัวไม่เกิน 300,000 บาทต่อปี และปี 2539 ที่กำหนดให้ผู้ขอกู้ต้องมีรายได้ต่อครอบครัวไม่เกิน 120,000 บาทต่อปี ดังนั้น ควรกำหนดหลักเกณฑ์/คุณสมบัติผู้กู้โดยคำนึงถึงขนาดครัวเรือน จำนวนผู้สามารถหารายได้ของครัวเรือน จำนวนผู้อยู่ในวัยเรียนของครอบครัว ส่วนประกอบของครอบครัว เช่น พ่อแม่อยู่ด้วยกัน หรือหย่าร้าง ตลอดจนรายได้ต่อครัวเรือน เพื่อเป็นรายละเอียดในการประเมินได้ว่านักเรียนหรือครอบครัวนั้นมีความขาดแคลนทุนทรัพย์จริงหรือไม่

2) กระบวนการคัดเลือก (Screening Process) และการกำกับ ดูแล ตรวจสอบ (Investigation) ของกองทุนฯ ไม่รัดกุมและทั่วถึง เนื่องจากกระบวนการคัดเลือกและการตรวจสอบ ผู้ขอผู้ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดนั้น กองทุนฯ ไม่ได้ดำเนินการเอง แต่มอบอำนาจความรับผิดชอบให้เป็นของสถานศึกษาดำเนินการแทน ในทางปฏิบัติสถานศึกษามีแนวโน้มที่จะดำเนินการตามกระบวนการดังกล่าวอย่างรัดกุม และมีลักษณะเป็นเชิงพาณิชย์ กล่าวคือ สถานศึกษาบางแห่งคัดเลือกและตรวจสอบผู้ยื่นความประสงค์ขอกู้ยืมตามเอกสารที่ผู้ขอผู้กรอกเท่านั้น หรือมอบหมายให้บุคคลคนเดียวทำหน้าที่ตั้งแต่การรับสมัคร ตรวจสอบคุณสมบัติและหลักฐานการขอู้ จัดทำสัญญากู้ยืมเงินตลอดจนดำเนินการด้านการเงินตั้งแต่ต้นจนจบ สถานศึกษาบางแห่งให้เงินกู้ยืมเฉพาะส่วนที่จ่ายแก่สถานศึกษาเท่านั้นและลดเงินกู้ที่ให้เป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวของผู้กู้ ทั้งนี้มีสาเหตุเนื่องจาก

(1) การคัดเลือกและการตรวจสอบนักเรียน นักศึกษาผู้ยื่นขอู้ มีต้นทุนทั้งด้านตัวเงิน และด้านเวลาค่อนข้างสูง แม้ว่ากองทุนฯ จะมีค่าตอบแทน แต่ก็ค่อนข้างต่ำ สถานศึกษาส่วนใหญ่มักจะ ไม่แต่งตั้งพนักงานทำหน้าที่คัดเลือกและตรวจสอบผู้ขอู้ที่ทำหน้าที่นี้เต็มเวลา (Full-Time) แต่จะแต่งตั้งครูหรือพนักงานที่มีหน้าที่ประจำอย่างอื่นอยู่แล้ว เช่น ให้ครูแนะแนวทำหน้าที่นี้เป็นหน้าที่เสริม (Part-Time)

(2) การให้เงินกู้ยืมแก่นักเรียนจำนวนมากเท่าใดจะเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาในเชิงพาณิชย์มากเท่านั้น กล่าวคือ ถ้าสถานศึกษาให้เงินกู้ยืมนักเรียนจำนวนมากได้ ก็จะมีนักเรียนสามารถเรียนกับสถานศึกษาจำนวนมากด้วย และสถานศึกษาก็จะมีรายได้จากค่าเล่าเรียนสูงขึ้น การที่นักเรียนที่ได้กู้ยืมจะขาดแคลนทุนทรัพย์จริงหรือไม่ ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษามากนัก จนบางครั้งพบว่าสถานศึกษาบางแห่งกำหนดให้เงินกู้ยืมเพียงพอเฉพาะแก่ค่าเล่าเรียนเท่านั้น เพื่อที่สถานศึกษาจะสามารถให้เงินกู้ยืมแก่นักเรียนจำนวนมากขึ้น และเงินจำนวนนี้ไม่พอเพียงต่อการใช้จ่ายอื่น ๆ ของนักเรียนที่ยากจนอย่างแท้จริง ทำให้นักเรียนที่ยากจนจริง ๆ ไม่สามารถเข้าเรียนในสถานศึกษานั้นได้

กองทุนฯ ตระหนักถึงประเด็นนี้ และได้จัดให้มีระบบการตรวจสอบ การคัดเลือกผู้กู้ของสถานศึกษา ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้กู้ในสถานศึกษาเป็นระยะ ๆ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากจำนวนสถานศึกษาที่ดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาจำนวนมาก และเป็นการยากที่จะชี้ชัดถึงสาเหตุความไม่เข้มงวดในการคัดเลือก และ/หรือตรวจสอบคุณสมบัติผู้ขอู้ของสถานศึกษา ทำให้การตรวจสอบสถานศึกษาของกองทุนฯ โดยคณะกรรมการตรวจสอบคณะทำงานติดตามประเมินผลกองทุนเงินให้กู้ยืมของจังหวัดและของกรมเป็นไปอย่างล่าช้าและไม่ทั่วถึง จึงเสนอแนะให้มีการจัดการสุ่มตรวจสอบสถานศึกษาตามภูมิภาคบ่อยครั้งขึ้นมากกว่านี้ โดยอาจจัดตั้ง

คณะกรรมการตรวจสอบประจำภูมิภาคต่าง ๆ ให้ทำหน้าที่ตรวจสอบโดยตรง นอกจากนี้ ควรมีการกำหนดบทลงโทษ หากสถานศึกษาหรือผู้กู้ไม่ดำเนินการตามระเบียบที่กองทุนฯ กำหนด เช่น งดให้เงินกู้ยืมสถานศึกษาหรือนักเรียน นักศึกษา ดังกล่าว เป็นต้น

1) วงเงินให้กู้ยืม กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ได้กำหนดเพดานสูงสุดที่สถานศึกษาสามารถให้กู้ยืม โดยมีเพดานสูงสุดในค่าบำรุงการศึกษา ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ค่าที่พัก และค่าใช้จ่ายส่วนตัว ตามระดับการศึกษาดังในตารางที่ 5.10 ค่าบำรุงการศึกษาเป็นค่าใช้จ่ายรวมถึงค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงการศึกษาและค่าธรรมเนียมการศึกษา ซึ่งกองทุนฯ จะโอนเงินเข้าบัญชีสถานศึกษาโดยตรงในแต่ละภาคการศึกษา ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและค่าที่พักบางส่วนหรือทั้งหมด อาจเป็นเงินที่กองทุนฯ จะโอนเงินเข้าบัญชีสถานศึกษาโดยตรงในแต่ละภาคการศึกษาก็ได้ หากเป็นข้อตกลงระหว่างสถานศึกษากับผู้กู้ยืมตามที่ระบุไว้ในสัญญากู้ยืม ส่วนค่าใช้จ่ายที่เหลือนั้น กองทุนฯ จะโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ของผู้กู้ยืม โดยค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำรงชีพระหว่างศึกษา นั้น กองทุนฯ จะโอนเข้าบัญชีฯ ให้เป็นรายเดือน ส่วนที่เหลือจะโอนเข้าบัญชีให้เป็นรายภาคการศึกษา

ตารางที่ 5.10 เพดานสูงสุดของวงเงินให้กู้ยืมต่อปี จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ค่าบำรุงการศึกษา	ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา	ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำรงชีพ		รวม
			ค่าที่พัก	ค่าใช้จ่ายส่วนตัว	
มัธยมปลาย	10,400	3,000	18,000	24,000	55,440
อาชีวศึกษา					
- ปวช.	16,500	4,000	18,000	24,000	62,500
- ปวท. ปวส. และ	20,240	4,000	18,000	28,000	70,240
อนุปริญญา					
ปริญญาตรี	46,000	6,000	18,000	30,000	100,000

แหล่งที่มา: กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา, 2548: 8.

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากค่าบำรุงการศึกษาในสถานศึกษาของรัฐบางแห่งโดยเฉพาะในมหาวิทยาลัยเปิด เช่น มหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นจำนวนเงินไม่มาก กองทุนฯ จะโอนเงิน

กู้ยืมทั้งหมดเข้าบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ของผู้กู้ยืม โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่งเป็น ค่าบำรุงการศึกษา และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา จะโอนเข้าบัญชีฯ ให้เป็นรายการ การศึกษา เพื่อนำไปชำระให้แก่สถานศึกษา ส่วนค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำรงชีพระหว่างการ ศึกษาจะโอนเข้าบัญชีฯ ให้เป็นรายเดือน

ในทางปฏิบัติ สถานศึกษาเอกชนส่วนหนึ่ง มีแนวทางในการกำหนดวงเงินให้ผู้กู้ยืม แก่ผู้กู้ยืมดังนี้ เมื่อได้รับวงเงินให้ผู้กู้ยืมที่ได้รับจัดสรรประจำปีแล้ว สถานศึกษาจะคำนวณเงินให้ กู้ยืมคงเหลือสำหรับผู้กู้ยืมรายใหม่ โดยหักวงเงินให้ผู้กู้ยืมที่ได้รับจัดสรรด้วย วงเงินให้ผู้กู้ยืมที่กันไว้ สำหรับผู้กู้ยืมรายเก่า วงเงินให้ผู้กู้ยืมสำหรับผู้กู้รายใหม่ จะนำมาพิจารณากำหนดจำนวนผู้กู้ยืมราย ใหม่ ให้มีจำนวนมากที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ โดยมีวงเงินเพียงพอสำหรับค่าบำรุงการศึกษา ตามที่ สถานศึกษาเรียกเก็บ และวงเงินสำหรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำรงชีพระหว่างการ ศึกษา ประมาณครึ่งหนึ่งของเพดานสูงสุดตามที่กองทุนฯ กำหนด ซึ่งทำให้ผู้กู้ยืมเงินไม่เพียงพอสำหรับ ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพได้ส่งผลกระทบต่อการศึกษาของผู้กู้ยืม

2) จำนวนผู้กู้ เมื่อพิจารณาจากจำนวนผู้กู้รายเก่าและรายใหม่ที่พบว่าการให้ผู้กู้ยืมของ กองทุนฯ เป็นการให้ผู้กู้ยืมแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าเป็นส่วนใหญ่ หรือ มากกว่าร้อยละ 50 ซึ่งลักษณะดังกล่าวจะแตกต่างกับกองทุนให้ผู้กู้ยืมในต่างประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่ มักให้ทุนกู้ยืมแก่นักเรียนที่ศึกษาระดับอุดมศึกษา และให้ทุนการศึกษาให้เปล่าแก่นักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย สาเหตุส่วนหนึ่งอาจเนื่องมาจากการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายใน ประเทศไทยไม่ถือเป็นการศึกษาภาคบังคับ ทำให้มีนักเรียนจำนวนมากเลือกที่จะไม่เรียนต่อระดับ มัธยมศึกษาตอนปลายหลังจากจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แต่ทำงานหาเงินแทน อัตรา การเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจึงต่ำมาก และโอกาสที่นักเรียนจะลาออกระหว่างเรียน มัธยมศึกษาตอนปลายสูง กองทุนฯ จึงเน้นให้ผู้กู้ยืมแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย การ ดำเนินการดังกล่าวจึงเพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์ด้านสังคมของกองทุนฯ นั้นเอง (รายละเอียด ปรากฏในตารางที่ 5.11)

ตารางที่ 5.11 จำนวนผู้กู้รายเก่า และรายใหม่

ระดับการศึกษา	2539	2540		2541	
	รายใหม่	รายเก่า	รายใหม่	รายเก่า	รายใหม่
มัธยมปลาย					
- โรงเรียนรัฐ	59,337	106,951	35,288	100,050	78,324
- โรงเรียนเอกชน	24,888	52,871	17,355	47,674	59,522
รวม	84,225	159,822	52,643	147,724	137,846
- โรงเรียนอาชีวศึกษาของรัฐ	25,815	75,122	20,125	57,407	63,403
รวมมัธยมปลาย	110,040	234,944	72,768	205,131	201,249
สัดส่วน (ร้อยละ)	75	76	68	78	63
อุดมศึกษา					
- สถาบันราชมงคล	4,084	7,847	3,658	6,995	12,129
- สถาบันราชภัฏ	11,251	23,380	11,855	13,526	44,092
รวมกระทรวงศึกษาธิการ	15,335	31,227	15,513	20,521	56,221
- มหาวิทยาลัยรัฐ	14,352	27,915	15,243	22,328	43,938
- มหาวิทยาลัยเอกชน	7,178	14,662	6,245	16,455	20,178
รวมทบวงมหาวิทยาลัย	21,530	42,577	21,488	38,783	64,116
รวมอุดมศึกษา	36,865	73,804	37,001	59,304	120,337
สัดส่วน (ร้อยละ)	25	24	34	22	37
รวมทั้งสิ้น	146,905	308,748	109,769	264,435	321,586

แหล่งที่มา: สมชัย ฤชุพันธุ์ และชลธาร วิศรุตวงศ์, 2544: 94.

หากพิจารณาจากอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้กู้พบว่า ผู้กู้มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จาก 148,444 ราย ในปีแรก (2539) เป็น 435,426 ราย ในปีที่ 2 (2540) 747,010 ราย ในปีที่ 3 (2541) 881,868 ราย ในปีที่ 4 (2542) 900,990 ราย ในปีที่ 5 (2543) 987,655 ราย ในปีที่ 6 (2544) 1,003,217 ราย ในปีที่ 7 (2545) 918,966 ราย ในปีที่ 8 (2546) 884,723 ราย ในปีที่ 9 (2547) 868,264 ราย ในปีที่ 10 (2548) 459,963 ราย ในปีที่ 11 เมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายจำนวนผู้กู้ที่กองทุนฯ กำหนด จะเห็นได้ว่ากองทุนฯ สามารถให้ทุนกู้ยืมแก่นักเรียนนักศึกษาเป็นจำนวนเกินกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ (ผู้กู้จำนวน 300,000 ราย) ตั้งแต่ปีที่ 2 ของการดำเนินงาน (รายละเอียดปรากฏในตารางที่ 5.12)

ตารางที่ 5.12 จำนวนผู้กู้ และอัตราการเพิ่มของจำนวนผู้กู้ต่อปี

ปีการศึกษา	จำนวนผู้กู้ (คน)	อัตราการเพิ่ม (ร้อยละ)
2539	148,444	-
2540	436,426	194.00
2541	747,010	71.17
2542	881,868	18.05
2543	900,990	2.17
2544	987,655	9.62
2545	1,003,217	1.57
2546	918,966	-8.40
2547	884,723	-3.73
2548	868,264	-1.86
2549	459,963	-47.03

แหล่งที่มา: กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา, 2549: 36.

อย่างไรก็ตาม หากจะวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของกองทุนฯ ว่าสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายหรือไม่ จำเป็นต้องประเมินและตรวจสอบต่อไปด้วยว่าผู้ที่ได้รับเงินกู้จากกองทุนฯ เป็นจำนวนมากนั้นเป็นนักเรียนนักศึกษาที่ยากจนจริงหรือไม่ และยังมีนักเรียน นักศึกษาที่ยากจนและมีความต้องการกู้ยืมเพื่อการศึกษาอีกจำนวนเท่าใด ที่ยังไม่ได้รับเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา จากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) กระทรวงศึกษาธิการพบว่า (สมพงษ์ เกษมอมร, 2542: 96) ในปีการศึกษา 2543 สช. ได้รับเงินจัดสรรจำนวน 115 ล้านบาท คาดว่าจะจัดสรรให้ผู้กู้รายใหม่ได้ 4,078 ราย แต่มีจำนวนผู้ยื่นขอกู้จำนวนสูงถึง 39,235 ราย แม้ว่ามิใช่ผู้ยื่นขอกู้ทุกรายจะมีคุณสมบัติผู้กู้ตามที่กองทุนฯ กำหนดครบถ้วน แต่ตัวเลขดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าจำนวนเงินกู้ยืมที่รัฐจัดสรรให้ในปัจจุบันไม่เพียงพอ และจะมีผู้ต้องการกู้แต่ไม่ได้รับเงินกู้ก็เป็นจำนวนมาก ซึ่งการประเมินและตรวจสอบดังกล่าวเป็นสิ่งที่พิสูจน์ได้ยากแต่สมควรที่จะมีการศึกษาต่อไป

5.2.3 การจัดสรรเงินให้ผู้ยืมแก่กลุ่มเป้าหมาย

ความสามารถของกองทุนฯ (สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ และอารียา มนัสบุญเพิ่มพูล, 2549: 38) ในการจัดสรรเงินผู้ยืมไปยังกลุ่มเป้าหมายซึ่งก็คือ เด็กและเยาวชนจากครอบครัวที่มีรายได้น้อยกว่า 150,000 บาทต่อปี โดยแบ่งผู้ที่ยืมออกเป็น 2 กลุ่มตามระดับการศึกษาคือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ข้อมูลผู้ที่ยืมตามรายได้เฉลี่ยต่อปีของครัวเรือนออกเป็น 5 ระดับชั้น ดังแสดงในตารางที่ 5.13 จากตารางจะเห็นว่า ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้ที่ยืมส่วนใหญ่มาจากครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มีเพียงประมาณร้อยละ 7 ของผู้ที่ยืมเท่านั้นที่มีรายได้ของครัวเรือนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ในขณะที่ ในระดับอุดมศึกษา มีผู้ที่ยืมที่มาจากครัวเรือนที่มีรายได้เกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนดถึงประมาณร้อยละ 19

ข้อมูลดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า การคัดเลือกผู้ที่ยืมของสถานศึกษาบางแห่งโดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาอาจไม่เข้มงวดพอ ทั้งนี้ การที่สัดส่วนผู้ได้รับเงินกู้เกินเกณฑ์รายได้ในระดับอุดมศึกษาสูงกว่าในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อาจเนื่องมาจากการที่เจ้าหน้าที่ผู้พิจารณาคัดเลือกผู้ที่ยืมของสถานศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทราบถึงฐานะทางเศรษฐกิจที่แท้จริงของนักเรียนดีกว่าเจ้าหน้าที่ของสถานศึกษาในระดับอุดมศึกษา เพราะมีความใกล้ชิดกับนักเรียนมากกว่า

ตารางที่ 5.13 นักเรียน นักศึกษาที่ยืมจากกองทุนฯ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อปีของครัวเรือน

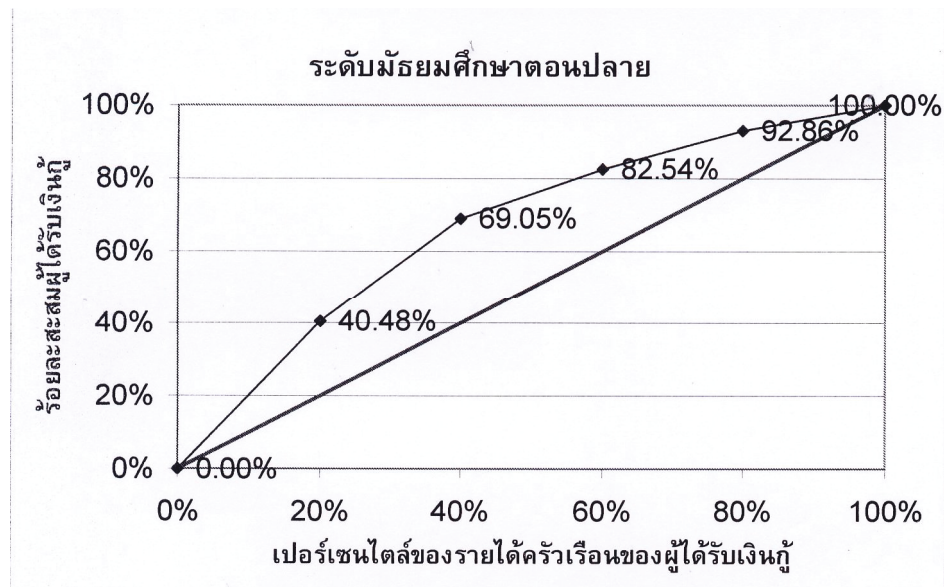
รายได้ครัวเรือน (บาทต่อปี)	จำนวนนักเรียน (ราย)	จำนวนผู้ที่ยืม (ราย)	ส่วนแบ่งในผู้ที่ยืมทั้งหมด (ร้อยละ)
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย			
0-50,000	1,698	69	54.76
50,001-100,000	1,857	35	27.78
100,001-150,000	1,070	13	10.32
150,001-200,000	170	0	0.00
มากกว่า200,000	1,230	9	7.14
รวม	6,025	126	100.00

ตารางที่ 5.13 (ต่อ)

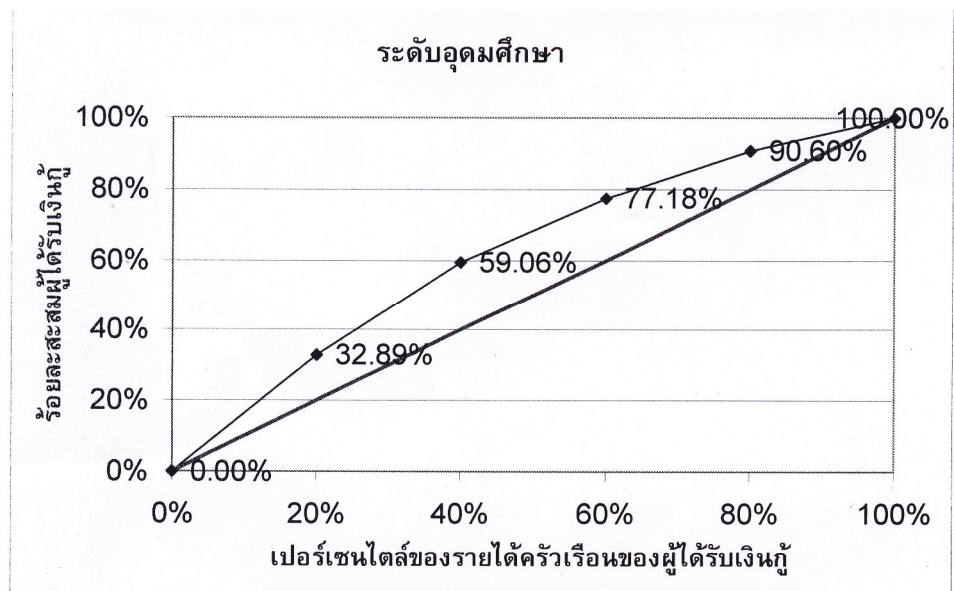
รายได้ครัวเรือน (บาทต่อปี)	จำนวนนักเรียน (ราย)	จำนวนผู้ที่กู้ยืม (ราย)	ส่วนแบ่งในผู้ที่ กู้ยืมทั้งหมด (ร้อยละ)
ระดับอุดมศึกษา			
0-50,000	348	43	28.86
50,001-100,000	647	53	35.57
100,001-150,000	466	25	16.78
150,001-200,000	89	5	3.36
มากกว่า200,000	715	23	15.44
รวม	2,265	149	100.00

แหล่งที่มา: สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ และอารียา มนัสบุญเพิ่มพูล, 2549: 39.

เมื่อวาดเส้นโค้งลอเรนซ์ (Lorenz Curve) เพื่อแสดงสัดส่วนมูลค่าเงินกู้ยืมสะสมตามรายได้ของครอบครัวผู้ที่กู้ยืมจากน้อยไปมาก (สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ และอารียา มนัสบุญเพิ่มพูล, 2549: 39) (ดังรายละเอียดที่ภาพที่ 5.1 และ 5.2) จะพบว่าเส้นโค้งอยู่สูงกว่าเส้น 45 องศา ซึ่งหมายความว่าเงินถูกจัดสรรให้แก่ผู้มีรายได้น้อยในสัดส่วนที่มากกว่าผู้ที่มีรายได้มาก ซึ่งชี้ให้เห็นว่า การจัดสรรเงินกู้โดยรวมไปถึงกลุ่มเป้าหมายพอสมควร

ภาพที่ 5.1 การจัดสรรเงินกู้ตามระดับรายได้ครัวเรือนของผู้กู้ยืมระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
แหล่งที่มา: สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ และอารียา มนัสบุญเพิ่มพูล, 2549: 40.

ภาพที่ 5.2 การจัดสรรเงินกู้ตามระดับรายได้ครัวเรือนของผู้กู้ยืมระดับอุดมศึกษา
แหล่งที่มา: สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ และอารียา มนัสบุญเพิ่มพูล, 2549: 40.

กองทุนฯ สามารถจัดสรรเงินกู้ยืมได้ตรงกับกลุ่มเป้าหมายคือ ผู้ที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อยได้พอสมควร แต่อย่างไรก็ตาม ยังมีผู้ที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ สูงกว่าเกณฑ์การกู้ยืมจาก กยศ. ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การพิจารณาให้เงินกู้ของสถานศึกษาโดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษายังไม่รัดกุมเพียงพอ นอกจากนี้ กยศ. ยังช่วยให้ผู้กู้ยืมที่มีรายได้ครัวเรือนในระดับต่ำมาก (รายได้ครัวเรือนไม่เกิน 30,000 บาทต่อปีหรือประมาณระดับเส้นความยากจน) ซึ่งเรียนอยู่ในปีสุดท้ายในระดับมัธยมปลายมีความต้องการที่จะเรียนต่อในระดับอุดมศึกษามากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ (สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ และอารียา มนัสบุญเพิ่มพูล, 2549: 55) อย่างไรก็ตาม ไม่พบว่า กยศ. มีส่วนช่วยให้ผู้กู้ที่มีรายได้ในระดับสูงกว่าระดับดังกล่าวมีความต้องการเรียนต่อมากขึ้น ทำให้โดยภาพรวม กยศ. ไม่สามารถช่วยเพิ่มโอกาสในการศึกษาต่อของผู้ที่กู้ยืมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลเท่าที่ควร เนื่องจากผู้มีส่วนใหญ่ที่มีรายได้ครัวเรือนในระดับสูงกว่า 30,000 บาทต่อปี

ข้อสังเกตที่ว่า เงินกู้ยืมส่วนใหญ่ถูกจัดสรรให้กลุ่มเป้าหมายดังที่กล่าวมานั้น ยังไม่เพียงพอที่จะสรุปว่า กยศ. สามารถเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้แก่กลุ่มเป้าหมายดังกล่าวได้เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายอาจตั้งใจเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นอยู่แล้วแม้ไม่มีกองทุนฯ

5.2.4 การสนองต่อกระจายรายได้ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

รัฐบาลของประเทศต่างๆ สามารถใช้มาตรการทางการคลังทั้งมาตรการทางภาษีและการใช้จ่ายของภาครัฐ เป็นเครื่องมือหลักในการกระจายรายได้ เช่น จัดเก็บภาษีจากผู้ที่มีรายได้สูง ในอัตราที่สูงกว่าผู้ที่มีรายได้ต่ำ หรือการใช้จ่ายของภาครัฐ ที่กำหนดเป้าหมายให้ผู้ที่มีรายได้ต่ำ ได้ประโยชน์มากกว่าผู้ที่มีรายได้สูง เป็นต้น

การให้เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาสามารถถูกใช้เป็นเครื่องมือในการกระจายรายได้ในลักษณะที่คล้ายกับการใช้จ่ายภาครัฐ โดยการให้เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาสามารถส่งผลต่อการกระจายรายได้ใน 2 ช่องทาง ในช่องทางแรก การให้เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาสามารถช่วยกระจายรายได้ ผ่านการลงทุนด้านทรัพยากรมนุษย์ (Human Capital) โดยที่ผู้เรียนกู้ยืมเพื่อลงทุนด้านการศึกษาในปัจจุบัน เพื่อจะได้รับรายได้ที่สูงขึ้นในอนาคตเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ดังนั้น การที่ผู้ที่มีรายได้น้อยได้รับเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา จึงอาจช่วยลดความเหลื่อมล้ำของรายได้ในอนาคตของประชาชน นอกจากนี้ การให้เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษายังสามารถเป็นเครื่องมือในการกระจายรายได้ในรูปของการให้เงินโอน (Transfer) แก่ผู้กู้ยืม หากรัฐให้การอุดหนุนเงินกู้ยืม ในกรณีของ กยศ. เนื่องจากเงินกู้ กยศ. มีเงื่อนไขที่ค่อนข้างผ่อนปรน เช่น คิดอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าอัตราตลาดมากและมีระยะเวลาปลอดการชำระหนี้ยาว การได้รับเงินกู้ยืมของกยศ.จึงมีผลเหมือนการได้รับการอุดหนุน ซึ่งเพิ่มรายได้ให้แก่ครัวเรือนที่มีผู้กู้ยืม ผลการประมาณการอัตราการชำระหนี้คืนเงินที่ผู้กู้ต้องชำระคืน กยศ. มีมูลค่า

เพียงร้อยละ 40 ของเงินต้น หรือรัฐให้การอุดหนุนแก่ผู้กู้สูงถึงร้อยละ 60 ของเงินที่กู้ยืมไป เงินกู้ถูกจัดสรรให้แก่ผู้มีรายได้น้อยในสัดส่วนมากกว่าผู้มีรายได้มาก แต่อย่างไรก็ตามเงินกู้ถูกจัดสรรให้แก่ผู้มีรายได้น้อยและผู้มีรายได้มากในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน

ในการศึกษางานวิจัยของสมฤดี วงศ์สมิง (2540: 42-25) พบว่า กองทุนฯ ไม่ช่วยให้นักเรียนมัธยมปลายที่กู้ยืมเงินมีความต้องการที่เรียนต่อในระดับอุดมศึกษาเพิ่มขึ้นในภาพรวม อันเป็นผลมาจากการที่ผู้รับเงินกู้ส่วนใหญ่สามารถศึกษาต่อได้เองอยู่แล้วโดยไม่ต้องได้รับเงินกู้ เนื่องจากมีรายได้ครัวเรือนที่สูงพอและไม่ใช่อายุที่ด้อยโอกาสทางการศึกษา การวิจัยพบว่ากองทุนฯ สามารถเพิ่มโอกาสทางการศึกษาเฉพาะกลุ่มนักเรียนจากครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำมากเท่านั้น ซึ่งเป็นส่วนน้อยของผู้ที่ได้รับเงินกู้ทั้งหมดผลกระทบของการศึกษาของกองทุนฯ ต่อการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาของประชาชนในภาพรวมจึงไม่ปรากฏ

จากที่กล่าวข้างมาข้างต้นนั้นคือ กยศ. มีส่วนช่วยในการกระจายรายได้ผ่านการอุดหนุนไปยังครัวเรือนที่มีรายได้น้อยได้พอสมควร อย่างไรก็ตาม การให้เงินกู้ในระดับอุดมศึกษามีส่วนช่วยในการกระจายรายได้ไม่มากนัก ความแตกต่างดังกล่าว อาจเนื่องมาจากเจ้าหน้าที่ในสถานอุดมศึกษาประสบปัญหาในการตรวจสอบฐานะทางเศรษฐกิจที่แท้จริงของผู้ขอู้ ซึ่งทำให้นักศึกษาจากครัวเรือนรายได้สูงจำนวนมากได้รับเงินกู้จาก กยศ. ในขณะที่การให้เงินกู้ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เจ้าหน้าที่ในสถานศึกษาสามารถทราบถึงฐานะทางเศรษฐกิจที่แท้จริงของนักเรียนที่ขอู้ได้ดีกว่า เนื่องจากนักเรียนมีถิ่นที่อยู่อาศัยใกล้เคียงกับสถานศึกษาและมีความคุ้นเคยกันมากกว่า (สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ และอารียา มนัสบุญเพิ่มพูล, 2549: 65)

กองทุนฯ มีส่วนช่วยในการกระจายรายได้ไปยังครัวเรือนที่มีรายได้น้อยได้พอสมควร ทั้งนี้ กยศ. ช่วยให้เกิดการกระจายรายได้แก่ครัวเรือนรายได้น้อยที่มีผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาได้ดีกว่าในระดับอุดมศึกษา อย่างไรก็ตาม หาก กยศ. เป็นเพียงกลไก ในการให้การอุดหนุนแก่ครัวเรือน โดยไม่มีผลต่อการลงทุนในการสร้างทรัพยากรมนุษย์อย่างแท้จริงแล้ว กยศ. ก็ไม่น่าจะเป็นเครื่องมือ ในการกระจายรายได้อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการอื่น (สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ และอารียา มนัสบุญเพิ่มพูล, 2549: 66) เช่น วิธีการทางภาษี หรือการให้เงินอุดหนุนโดยตรงแก่ครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำ เนื่องจากการเข้าถึงเป้าหมายผู้มีรายได้น้อยของ กยศ. ยังไม่แม่นยำพอ ดังปรากฏว่า มีผู้ที่มีรายได้สูงจำนวนมากได้รับเงินกู้ยืมจาก กยศ. นอกจากนี้ เงื่อนไขของ กยศ. ที่ให้กู้ยืมแก่นักเรียนนักศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมปลายขึ้นไป ยังเป็นข้อจำกัดของการกระจายรายได้ให้แก่ครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำ เนื่องจากผู้ที่มาจากครัวเรือนรายได้ต่ำจำนวนมากอาจไม่ได้ศึกษามาจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สัดส่วนของเด็กและเยาวชน (อายุไม่เกิน 24 ปี) แยกตามระดับการศึกษาสูงสุดและระดับรายได้ครัวเรือน โดยใช้ข้อมูลจากโครงการสำรวจเด็กและเยาวชนปี 2545

จากตารางที่ 5.14 แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่มีรายได้ต่ำเข้าเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือสูงกว่า ในสัดส่วนน้อย เช่น กลุ่มผู้ที่มีรายได้ของครัวเรือนต่ำกว่า 50,000 บาทต่อปี มีสัดส่วนของผู้ศึกษา มาจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลายร้อยละ 14 และถึงระดับอุดมศึกษาเพียงร้อยละ 2 เท่านั้น ในขณะที่ผู้ที่มีรายได้ของครัวเรือนสูงกว่า 200,000 บาทต่อปี มีสัดส่วนของผู้ที่ศึกษา มาถึงระดับมัธยมปลายร้อยละ 19 และระดับอุดมศึกษาถึงร้อยละ 35 ดังนั้น กยศ.หรือมาตรการอุดหนุนทางการศึกษาใดๆ ที่กำหนดผู้มีการศึกษาเกินกว่าระดับพื้นฐานเป็นกลุ่มเป้าหมายจึงเป็นเครื่องมือในการกระจายรายได้ที่ไม่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากผู้ที่มีรายได้น้อยส่วนใหญ่ไม่สามารถศึกษาต่อมาจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับอุดมศึกษา

ตารางที่ 5.14 สัดส่วนของผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงสุดจำแนกตามรายได้ครัวเรือน (บาทต่อปี)

ระดับการศึกษา	รายได้ครัวเรือน				
	ไม่เกิน 50,000	50,001 -	100,001 -	150,001 -	สูงกว่า
		100,000	150,000	200,000	200,000
ประถมศึกษา	50%	37%	29%	23%	18%
มัธยมศึกษาตอนต้น	34%	40%	43%	54%	28%
มัธยมศึกษาตอนปลาย	14%	18%	19%	10%	19%
อุดมศึกษา	2%	5%	9%	13%	35%
รวม	100%	100%	100%	100%	100%

แหล่งที่มา: สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ และอารียา มนัสบุญเพิ่มพูล, 2549: 67.

5.2.5 กองทุนกับการขยายโอกาสทางการศึกษา

การกระจายโอกาสทางการศึกษา สำหรับผู้ด้อยโอกาส ผ่านกองทุนกู้ยืมเพื่อ การศึกษาการ จัดสรรเงินทุนกู้ยิมนับจากปี 2539-2549 มีแนวโน้มลดลง โดยเฉลี่ย 10 ปี มีการจัดสรรใน วงเงิน 21,269.124 ล้านบาท เนื่องจากงบประมาณมีจำกัด และต้องจัดสรรให้กับผู้กู้รายเก่าด้วย แต่ในปี 2549 มีการจัดสรรลดลงจากปี 2548 เป็น 6,001.83 ล้านบาท สำหรับผู้กู้รายเก่าด้วย งบประมาณ เงินกองทุนคิดเป็นร้อยละ 3 ของงบประมาณเพื่อการศึกษา การจัดสรรเงินกู้ยืมยังไม่ทั่วถึง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539-2546 ผู้ได้รับทุนกู้ยืมเฉลี่ยประมาณ ร้อยละ 34 ของผู้ขอกู้ (ข้อมูลของสถาบันสังกัด กระทรวงศึกษาธิการ) โดยอัตราส่วนของผู้ ได้รับอนุมัติเงินกู้มีแนวโน้มลดลง หลักเกณฑ์การ

จัดสรรมีความเป็นธรรม ทุกคนมีโอกาสเท่าเทียมกันในการยื่นกู้ในแต่ละสถาบัน แต่หลักเกณฑ์ดังกล่าว ยังขาดความเสมอภาคในการได้รับโอกาสการกู้ยืม เนื่องจากการกำหนดโควตาการกู้ยืมไปยังสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ทำให้ผู้ได้รับอนุมัติเงินกู้ มีระดับความยากจนที่แตกต่างกันระหว่างสถาบันผู้ยากจนระดับเดียวกันในสถาบันหนึ่งอาจ ได้รับอนุมัติ แต่ในอีกสถาบันหนึ่งไม่ได้รับอนุมัติ ผลของการให้ทุนกู้ยืมทางการศึกษาส่งผลให้เกิดความเสมอภาคทางการศึกษามากขึ้นในภาพรวมเมื่อพิจารณาตามกลุ่มอาชีพของพ่อแม่ผู้ปกครอง หรือตามกลุ่มภูมิภนา การบริหารจัดการเกี่ยวกับการใช้เงินที่ได้จากการกู้ยืม ยังไม่มีประสิทธิผล มีสถานศึกษา หลายแห่งใช้ระเบียบกองทุนกู้ยืมเป็นกลไกประชาสัมพันธ์ให้คนเข้าเรียนในสถานศึกษาฟรี โดยหักเงินกู้ยืมเป็นค่าธรรมเนียมของสถาบัน

การเพิ่มทางเลือกในการศึกษาของผู้เรียน โดยหลักการกองทุนฯ น่าจะมีส่วนในการเพิ่มทางเลือกในการศึกษาของผู้เรียนได้จากการให้เงินกู้ยืมแก่ผู้เรียนโดยตรง ซึ่งทำให้ผู้เรียนสามารถเลือกเข้าเรียนในสถาบันการศึกษาใดก็ได้ เนื่องจากเงินกู้ของ กยศ. ช่วยลดข้อจำกัดด้านฐานะทางเศรษฐกิจของผู้เรียนที่มีรายได้น้อย แต่การบริหารงานของกองทุนฯ ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน มิใช่เป็นแนวคิดของการจัดสรรเงินผ่านอุปสงค์หรือตัวผู้เรียน (Demand Side Financing) เนื่องจากมีลักษณะเป็นการจัดสรรเงินให้แก่สถานศึกษาไม่ใช่การจัดสรรให้แก่ผู้เรียนโดยตรง และยังเป็นการเพิ่มภาระทางการคลังของรัฐในการจัดการศึกษา โดยมิได้ทำให้การจัดสรรเงินของรัฐผ่านด้านอุปทานหรือสถานศึกษา (Supply Side Financing) ลดลง

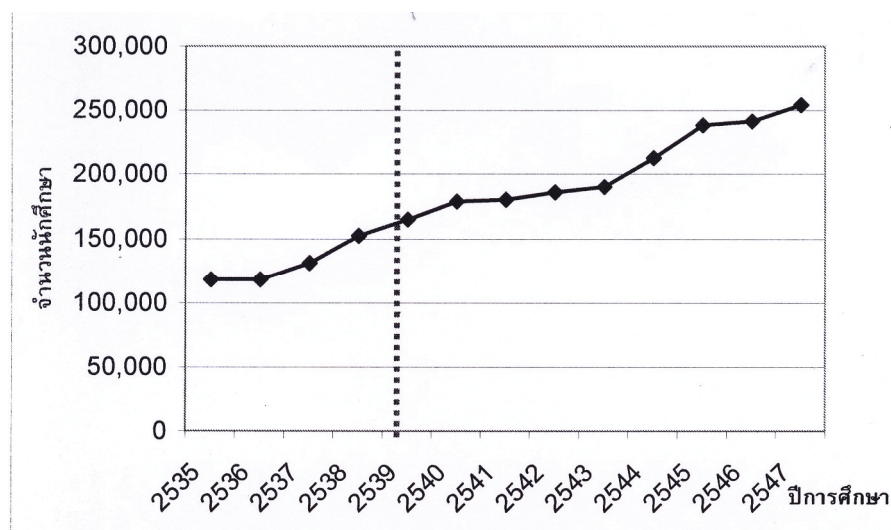
การให้เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาควรดำเนินการให้สอดคล้องกับแนวคิดในการสนับสนุนทางการเงินระดับอุดมศึกษาผ่านอุปสงค์ (Demand Side Financing) หรือตัวผู้เรียน แทนการอุดหนุนผ่านด้านอุปทาน (Supply Side financing) หรือสถานศึกษา เพื่อเพิ่มอำนาจซื้อบริการศึกษาแก่ผู้เรียนผ่านการทำงานของกลไกตลาด และนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาในที่สุด โดยในการดำเนินงานของกองทุนฯ จำเป็นต้องทำความเข้าใจกับการปรับค่าธรรมเนียมการศึกษาที่สะท้อนต้นทุนค่าใช้จ่ายดำเนินการ (Operating Cost) เพื่อการจัดสรรทรัพยากรมีประสิทธิภาพสูงสุดและให้ผู้เรียนซึ่งเป็นผู้ได้รับประโยชน์จากการศึกษาโดยตรงมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายตามหลักประโยชน์ที่ได้รับ (Benefit Principle)

1) ควรดำเนินการให้กู้ยืมเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาความยากจน โดยมุ่งทำให้คนไม่ต้องจนไม่ใช่มุ่งบรรเทาความเดือดร้อนของคนจน ด้วยการให้ความช่วยเหลือคนยากจนและผู้ที่ยึดโอกาสให้มีโอกาสได้รับการศึกษาและสามารถหารายได้สูงขึ้นในอนาคต

2) นอกเหนือจากการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้กับผู้เรียนที่ด้อยโอกาสหรือยากจน ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ด้านสังคม (Social Objective) กองทุนฯ ควรมีวัตถุประสงค์ด้านการเงิน (financial objective) ในการดำรงเป็นกองทุนฯ หมุนเวียนโดยไม่เป็นภาระกับภาครัฐด้วย

3) การคัดเลือกและการจัดสรรเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาเป็นพิเศษให้แก่ผู้ด้อยโอกาสยากจนจำเป็นต้องพิจารณาให้ถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างแท้จริง เพื่อเพิ่มโอกาสและความเสมอภาคให้แก่กลุ่มผู้เรียนกลุ่มนี้

อย่างไรก็ตาม พบว่าผลกระทบและแนวโน้มที่เกิดขึ้นของกองทุนฯ ทำให้นักเรียนที่กู้ยืมมีทางเลือกในการศึกษาต่อเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเอกชน ซึ่งทำให้มหาวิทยาลัยเอกชนขยายตัวอย่างรวดเร็วในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา (ดูรายละเอียดภาพที่ 5.3) แสดงจำนวนนักศึกษาระดับอุดมศึกษา (ไม่สูงกว่าระดับปริญญาตรี) ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตั้งแต่ปี 2535 ถึง 2547 ภาพดังกล่าวชี้ให้เห็นถึงการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องของจำนวนนักศึกษาที่เลือกเรียนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน แต่ภาพดังกล่าวยังไม่สามารถชี้ชัดได้ว่า การเพิ่มขึ้นนั้นเป็นผลมาจากการมีกองทุนฯ หรือเป็นการเพิ่มขึ้นโดยแนวโน้มปกติ (Trend)

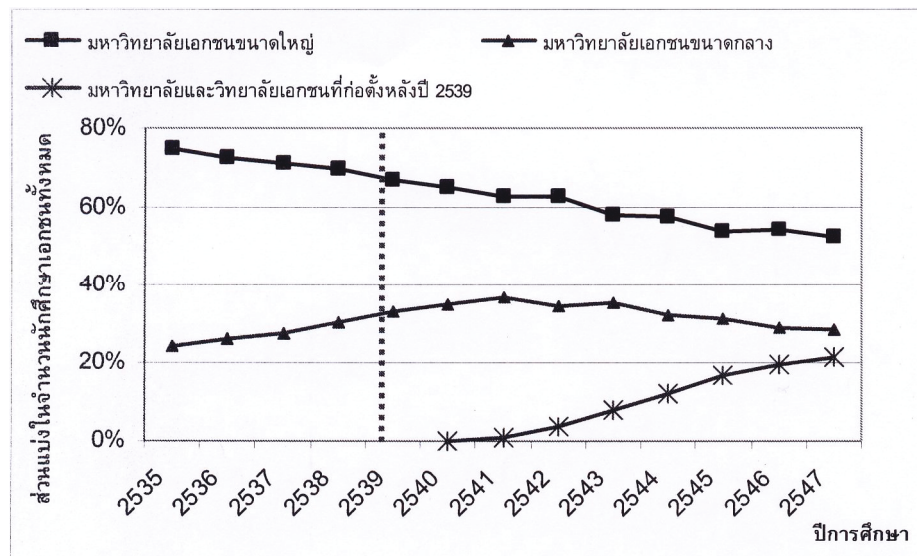
ภาพที่ 5.3 จำนวนนักศึกษาระดับอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ไม่สูงกว่าปริญญาตรี)

แหล่งที่มา: สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ และอารียา มนัสบุญเพิ่มพูล, 2549: 72.

หมายเหตุ: เส้นประแสดงถึงปีที่เริ่มมีกองทุนฯ

ภาพที่ 5.4 แสดงสัดส่วนของจำนวนนักศึกษาของทั้ง 3 กลุ่ม จากภาพจะเห็นว่าสัดส่วนของจำนวนนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชนขนาดใหญ่และขนาดกลางมีแนวโน้มลดลง ในขณะที่

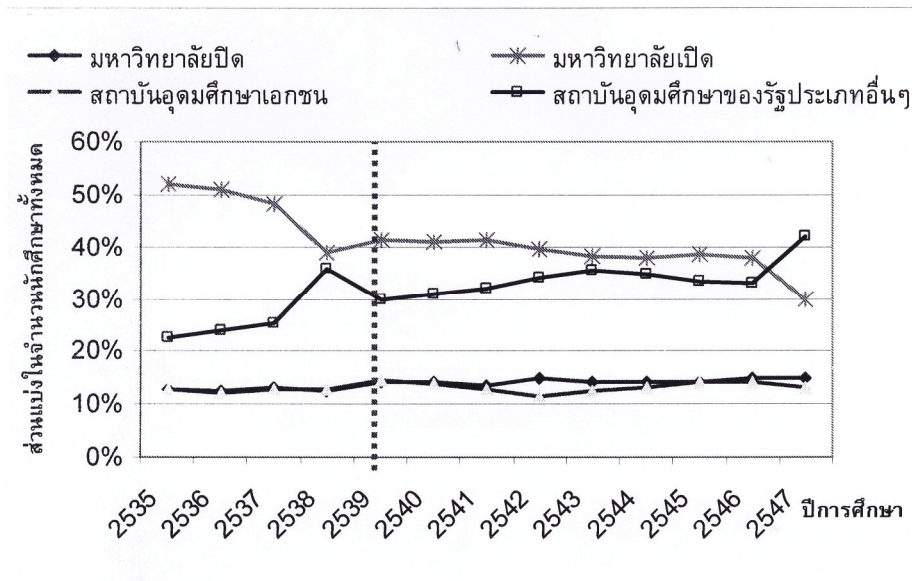
สัดส่วนของจำนวนนักศึกษาเอกชนขนาดเล็กที่ก่อตั้งหลังจากมีกองทุนฯ เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ และอารียา มนัสบุญเพิ่มพูน (2549: 72) ตั้งข้อสังเกตว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยเฉพาะสถาบันอุดมศึกษาเอกชนขนาดเล็กที่ก่อตั้งขึ้นใหม่ ได้รับประโยชน์มากจากเงินกู้ยืมของกองทุนฯ มาก เพราะช่วยให้มีนักศึกษาเข้าเรียนมากขึ้นและถึงจุดคุ้มทุนในการให้บริการเร็วขึ้น เราอาจกล่าวได้ว่ากองทุนฯ น่าจะช่วยเพิ่มทางเลือกทางการศึกษาแก่ผู้เรียนจากการทำให้เกิดสถาบันการศึกษาเอกชนขนาดเล็กเป็นจำนวนมาก

ภาพที่ 5.4 ส่วนแบ่งจำนวนนักศึกษาจำแนกตามประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

แหล่งที่มา: สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ และอารียา มนัสบุญเพิ่มพูน, 2549: 73.

หมายเหตุ: เส้นประแสดงถึงปีที่เริ่มมีกองทุนฯ

ภาพที่ 5.5 สัดส่วนของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาจำแนกตามประเภทสถาบันการศึกษา

แหล่งที่มา: สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ และอารียา มนัสบุญเพิ่มพูน, 2549: 74.

- หมายเหตุ: 1. สถาบันอุดมศึกษาของรัฐประเภทอื่นๆ ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยราชวมงคล และสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนสาขาอาชีพศึกษาในระดับอุดมศึกษา
2. เส้นประแสดงถึงปีที่เริ่มมีกองทุนฯ

สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ และอารียา มนัสบุญเพิ่มพูน (2549: 74) พิจารณาสัดส่วนของนักศึกษาในระบบอุดมศึกษาทั้งหมดดังแสดงในภาพที่ 5.5 พบว่า โดยรวมแล้วสัดส่วนของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนค่อนข้างคงที่ ในขณะที่สัดส่วนของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยไม่จำกัดรับ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช) มีแนวโน้มลดลง แต่สัดส่วนของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาประเภทอื่นโดยเฉพาะมหาวิทยาลัยราชภัฏและมหาวิทยาลัยราชวมงคลมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวน่าจะเกิดจากการยกระดับมหาวิทยาลัยราชภัฏและมหาวิทยาลัยราชวมงคลขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยในปี 2545 ซึ่งทำให้เกิดทางเลือกใหม่สำหรับผู้เรียนนอกจากมหาวิทยาลัยไม่จำกัดรับและมหาวิทยาลัยเอกชน อย่างไรก็ตาม ดูเหมือนว่าการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวไม่น่าจะเกี่ยวข้องกับกองทุนฯ มากนัก

ข้อความข้างต้นชี้ว่า กองทุนฯ อาจเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มทางเลือกทางการศึกษาให้แก่ผู้เรียนจากการเกิดขึ้นของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนขนาดเล็กหลังจากการก่อตั้งกองทุนฯ

จากตารางที่ 5.15 แสดงถึงการกระจายผลประโยชน์ไปตามภูมิภาคต่างๆ ซึ่งเห็นว่าจำนวนผู้ที่ได้รับเงินกู้จากภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด 592,496 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.09 รองลงมา กรุงเทพมหานครมีจำนวน 395,702 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.10 ภาคเหนือมีจำนวน 326,616 ราย คิด

เป็นร้อยละ 18.24 ภาคกลางมีจำนวน 215,251 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.02 ภาคใต้มีจำนวน 189,111 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.56 ภาคตะวันออกเป็นภูมิภาคที่จำนวนผู้กู้ได้รับเงินกู้้น้อยที่สุดเพียง 71,507 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.99 และอื่นๆ หมายถึง ไม่ได้ระบุไว้ชัดเจนว่าเป็นภูมิภาคใด คิดเป็นร้อยละ 0.01

ตารางที่ 5.15 ผู้ที่ได้รับเงินกู้จำแนกตามภูมิภาคที่ครบกำหนดชำระหนี้ในปีการศึกษา 2545-2551

ภูมิภาค	จำนวนราย	คิดเป็นร้อยละ
กรุงเทพมหานคร	395,702	22.10
กลาง	215,251	12.02
เหนือ	326,616	18.24
ตะวันออก	71,507	3.99
ตะวันออกเฉียงเหนือ	592,496	33.09
ใต้	189,111	10.56
อื่นๆ	134	0.01
รวม	1,790,817	100.00

แหล่งที่มา: ธนาคารกรุงไทย, 2552.

จากตารางที่ 5.16 แสดงให้เห็นถึงแต่ละจังหวัดต่างๆ ในภูมิภาคที่ผู้ได้รับเงินกู้ ภาคกลาง จังหวัดที่ผู้ที่ได้รับเงินกู้มากที่สุด คือ จังหวัดกรุงเทพมหานครมีจำนวน 395,702 ราย คิดเป็นร้อยละ 64.77 รองลงมา คือ จังหวัดปทุมธานีมีจำนวน 31,814 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.21 จังหวัดนครสวรรค์มีจำนวน 31,719 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.19 จังหวัดลพบุรีมีจำนวน 22,144 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.62 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีจำนวน 15,826 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.59 จังหวัดนครปฐมมีจำนวน 14,586 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.39 จังหวัดกาญจนบุรีมีจำนวน 12,232 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.00 ตามลำดับ จังหวัดที่ผู้ได้รับเงินกุน้อยที่สุด คือ จังหวัดสมุทรสาครมีจำนวน 1,989 ราย และ จังหวัดสมุทรสงครามมีจำนวน 2,034 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.33 เท่ากัน

ภาคเหนือ จังหวัดที่ผู้ได้รับเงินกู้มากที่สุด คือ จังหวัดเชียงใหม่มีจำนวน 77,225 รายคิดเป็นร้อยละ 23.64 รองลงมา คือ จังหวัดพิษณุโลกมีจำนวน 39,891 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.21 จังหวัด เชียงรายมีจำนวน 35,745 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.94 จังหวัดลำปางมีจำนวน 35,578 ราย คิดเป็นร้อยละ

ละ 10.89 ตามลำดับ จังหวัดที่ผู้ที่ได้รับเงินกู้ยืมที่น้อยที่สุด คือ จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีจำนวน 4,336 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.33

ภาคตะวันออก จังหวัดที่ผู้ที่ได้รับเงินกู้มากที่สุด คือ จังหวัดชลบุรีมีจำนวน 28,224 ราย คิดเป็นร้อยละ 39.47 รองลงมา คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา มีจำนวน 9,574 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.39 จังหวัดจันทบุรีมีจำนวน 8,918 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.47 จังหวัดสระแก้วมีจำนวน 7,827 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.95 จังหวัดระยองมีจำนวน 7,534 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.54 จังหวัดปราจีนบุรีมีจำนวน 7,335 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.26 จังหวัดที่ผู้ที่ได้รับเงินกู้ยืมที่น้อยที่สุด คือ จังหวัดตราดมีจำนวน 2,095 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.93

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดที่ผู้ที่ได้รับเงินกู้มากที่สุด คือ จังหวัดขอนแก่นมีจำนวน 70,549 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.91 รองลงมา คือ จังหวัดนครราชสีมา มีจำนวน 63,108 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.65 จังหวัดอุบลราชธานีมีจำนวน 55,963 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.45 จังหวัดมหาสารคามมีจำนวน 47,567 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.03 จังหวัดอุดรธานีมีจำนวน 45,316 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.65 ตามลำดับ จังหวัดที่ผู้ที่ได้รับเงินกู้ยืมที่น้อยที่สุด คือ จังหวัดอำนาจเจริญมีจำนวน 9,050 ราย และจังหวัดหนองบัวลำภูมีจำนวน 9,084 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.53 เท่ากัน

ภาคใต้ จังหวัดที่ผู้ที่ได้รับเงินกู้มากที่สุด คือ จังหวัดนครศรีธรรมราชมีจำนวน 44,525 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.54 รองลงมา คือ จังหวัดสงขลามีจำนวน 40,539 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.44 จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีจำนวน 19,022 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.06 จังหวัดยะลามีจำนวน 13,650 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.22 จังหวัดตรังมีจำนวน 11,774 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.23 จังหวัดปัตตานีมีจำนวน 11,092 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.87 จังหวัดที่ผู้ที่ได้รับเงินกู้ยืมที่น้อยที่สุด คือ จังหวัดพังงามีจำนวน 2,635 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.39

ตารางที่ 5.16 ผู้ที่ได้รับเงินกู้จำแนกตามจังหวัดที่ครบกำหนดชำระหนี้ในปีการศึกษา 2545-2551

จังหวัด	จำนวนราย	คิดเป็นร้อยละ
ภาคกลาง		
กรุงเทพมหานคร	395,702	64.77
สมุทรปราการ	9,626	1.58
นนทบุรี	5,000	0.82
ปทุมธานี	31,814	5.21
พระนครศรีอยุธยา	15,826	2.59

ตารางที่ 5.16 (ต่อ)

จังหวัด	จำนวนราย	คิดเป็นร้อยละ
อ่างทอง	4,570	0.75
ลพบุรี	22,144	3.62
สิงห์บุรี	4,416	0.72
ชัยนาท	3,979	0.65
สระบุรี	10,694	1.75
นครนายก	4,581	0.75
นครสวรรค์	31,719	5.19
อุทัยธานี	7,742	1.27
ราชบุรี	13,194	2.16
กาญจนบุรี	12,223	2.00
สุพรรณบุรี	9,600	1.57
สมุทรสาคร	1,989	0.33
สมุทรสงคราม	2,034	0.33
นครปฐม	14,586	2.39
เพชรบุรี	9,505	1.56
รวม	610,953	100.00
ภาคเหนือ		
เชียงใหม่	77,225	23.64
ลำพูน	10,477	3.21
ลำปาง	35,578	10.89
อุตรดิตถ์	19,587	6.00
แพร่	12,587	3.85
น่าน	14,295	4.38
พะเยา	12,511	3.83
เชียงราย	35,745	10.94
แม่ฮ่องสอน	4,336	1.33
กำแพงเพชร	16,271	4.98
ตาก	7,726	2.37
สุโขทัย	11,927	3.65

ตารางที่ 5.16 (ต่อ)

จังหวัด	จำนวนราย	คิดเป็นร้อยละ
พิษณุโลก	39,891	12.21
พิจิตร	9,305	2.85
เพชรบูรณ์	19,155	5.86
รวม	326,616	100.00
ภาคตะวันออก		
ชลบุรี	28,224	39.47
ระยอง	7,534	10.54
จันทบุรี	8,918	12.47
ตราด	2,095	2.93
ฉะเชิงเทรา	9,574	13.39
ปราจีนบุรี	7,335	10.26
สระแก้ว	7,827	10.95
รวม	71,507	100.00
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
นครราชสีมา	63,108	10.65
บุรีรัมย์	39,148	6.61
สุรินทร์	31,033	5.24
ศรีสะเกษ	30,930	5.22
อุบลราชธานี	55,963	9.45
ยโสธร	14,021	2.37
ชัยภูมิ	21,451	3.62
อำนาจเจริญ	9,050	1.53
หนองบัวลำภู	9,084	1.53
ขอนแก่น	70,549	11.91
อุดรธานี	45,316	7.65
เลย	18,032	3.04
หนองคาย	16,990	2.87
มหาสารคาม	47,567	8.03

ตารางที่ 5.16 (ต่อ)

จังหวัด	จำนวนราย	คิดเป็นร้อยละ
ร้อยเอ็ด	30,386	5.13
กาฬสินธุ์	27,974	4.72
สกลนคร	33,721	5.69
นครพนม	16,906	2.85
มุกดาหาร	11,267	1.90
รวม	592,496	100.00
ภาคใต้		
ประจวบคีรีขันธ์	4,680	2.47
นครศรีธรรมราช	44,525	23.54
กระบี่	4,786	2.53
พังงา	2,635	1.39
ภูเก็ต	9,065	4.79
สุราษฎร์ธานี	19,022	10.06
ระนอง	3,192	1.69
ชุมพร	6,455	3.41
สงขลา	40,539	21.44
สตูล	2,715	1.44
ตรัง	11,774	6.23
พัทลุง	7,937	4.20
ปัตตานี	11,092	5.87
ยะลา	13,650	7.22
นราธิวาส	7,044	3.72
รวม	189,111	100.00
อื่นๆ	134	100.00
รวมทั้งสิ้น	1,790,817	100.00

แหล่งที่มา: ธนาคารกรุงเทพ, 2552.

จากตารางที่ 5.17 แสดงให้เห็นว่าผู้ที่ได้รับเงินกู้ในระดับอุดมศึกษาสังกัดได้ว่าจำนวนผู้ที่ได้รับเงินกู้ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เอกชน และสถาบันวิทยาลัยชุมชนจากเขตกรุงเทพมหานคร มีจำนวนมากที่สุด รวม 321,105 ราย เฉลี่ยร้อยละ 41.36 รองลงมา คือ สถาบันอุดมศึกษาจากภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจำนวน 155,632 ราย เฉลี่ยร้อยละ 20.05 สถาบันอุดมศึกษาจากภูมิภาคเหนือ มีจำนวน 120,867 ราย เฉลี่ยร้อยละ 15.57 สถาบันอุดมศึกษาจากภูมิภาคกลาง มีจำนวน 94,208 ราย เฉลี่ยร้อยละ 12.13 สถาบันอุดมศึกษาจากภูมิภาคใต้ มีจำนวน 67,016 ราย เฉลี่ยร้อยละ 8.63 และผู้ที่ได้รับเงินกู้ในสถาบันอุดมศึกษาจากภาคตะวันออก มีจำนวนน้อยที่สุดเพียง 17,538 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.26

ตารางที่ 5.17 จำนวนผู้ที่ได้รับเงินกู้จำแนกตามภูมิภาคในระดับอุดมศึกษาที่ครบกำหนดชำระหนี้ ในปีการศึกษา 2545-2551

ภูมิภาค	สถาบันอุดมศึกษา ของรัฐ	สถาบันอุดมศึกษา เอกชน	สถาบัน วิทยาลัยชุมชน	รวม	ร้อยละ
	จำนวนราย	จำนวนราย	จำนวนราย		
กรุงเทพมหานคร	193,128	127,977	-	321,105	41.36
กลาง	70,046	23,994	168	94,208	12.13
เหนือ	106,463	14,390	14	120,867	15.57
ตะวันออก	17,364	174	-	17,538	2.26
ตะวันออกเฉียงเหนือ	127,000	28,306	326	155,632	20.05
ใต้	54,023	12,869	124	67,016	8.63
รวมทั้งสิ้น	568,024	207,710	623	776,366	100.00

แหล่งที่มา: ธนาคารกรุงไทย, 2552.

จากตารางที่ 5.18 แสดงจำนวนผู้ที่ได้รับเงินกู้จำแนกตามสถานศึกษาในระดับอุดมศึกษาทั้งสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน และสถาบันวิทยาลัยชุมชน ซึ่งสังกัดในสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ปรากฏว่าในสถาบันการศึกษาจังหวัดกรุงเทพมหานคร สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ มหาวิทยาลัยรามคำแหงมีจำนวนผู้ที่ได้รับเงินกู้มากที่สุดถึง 108,392 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.10 รองลงมา คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มีจำนวน 11,329 ราย เฉลี่ยร้อยละ 2.73 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีจำนวน 8,543 ราย เฉลี่ยร้อยละ

2.06 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มีจำนวน 7,382 ราย เฉลี่ยร้อยละ 1.78 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร มีจำนวน 6,956 ราย เฉลี่ยร้อยละ 1.67 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีจำนวน 6,082 ราย เฉลี่ยร้อยละ 1.46 มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มีจำนวน 5,923 ราย เฉลี่ยร้อยละ 1.43 ตามลำดับ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจำนวนผู้ที่ได้รับเงินกู้มากที่สุด คือ มหาวิทยาลัยศรีปทุม มีจำนวน 23,063 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.55 รองลงมา คือ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มีจำนวน 17,960 ราย เฉลี่ยร้อยละ 4.32 มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต มีจำนวน 17,940 ราย เฉลี่ยร้อยละ 4.32 มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต มีจำนวน 10,773 ราย เฉลี่ยร้อยละ 2.59 มหาวิทยาลัยสยาม มีจำนวน 10,702 ราย เฉลี่ยร้อยละ 2.58 ตามลำดับ

สถาบันการศึกษาในภูมิภาคกลาง สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่มีจำนวนผู้ที่ได้รับเงินกู้มากที่สุด คือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ มีจำนวน 11,469 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.85 รองลงมา คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ มีจำนวน 8,482 ราย เฉลี่ยร้อยละ 2.11 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีจำนวน 5,298 ราย เฉลี่ยร้อยละ 1.32 มหาวิทยาลัยมหิดล มีจำนวน 5,164 ราย เฉลี่ยร้อยละ 1.28 มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ 4,735 ราย เฉลี่ยร้อยละ 1.18 มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี มีจำนวน 4,195 ราย เฉลี่ยร้อยละ 1.04 ตามลำดับ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจำนวนที่มีผู้ที่ได้รับเงินกู้มากที่สุด คือ มหาวิทยาลัยรังสิต มีจำนวน 7,038 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.75 รองลงมา คือ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มีจำนวน 4,641 ราย เฉลี่ยร้อยละ 1.15 มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย มีจำนวน 3,098 ราย เฉลี่ยร้อยละ 0.77 มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา มีจำนวน 2,771 ราย เฉลี่ยร้อยละ 0.69 มหาวิทยาลัยภาคกลาง มีจำนวน 2,678 ราย เฉลี่ยร้อยละ 0.67 ตามลำดับ มีสถาบันวิทยาลัยชุมชนอุทัยธานีเพียงสถาบันเดียว มีจำนวน 168 ราย เฉลี่ยร้อยละ 0.04

สถาบันการศึกษาในภูมิภาคเหนือ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่มีจำนวนผู้ที่ได้รับเงินกู้มากที่สุด คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มีจำนวน 14,579 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.06 รองลงมา คือ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีจำนวน 11,590 ราย เฉลี่ยร้อยละ 9.59 มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มีจำนวน 10,003 ราย เฉลี่ยร้อยละ 8.28 มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง มีจำนวน 9,338 ราย เฉลี่ยร้อยละ 7.73 มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ มีจำนวน 9,267 ราย เฉลี่ยร้อยละ 7.67 มหาวิทยาลัยนเรศวร มีจำนวน 9,111 ราย เฉลี่ยร้อยละ 7.54 ตามลำดับ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีจำนวนผู้ที่ได้รับเงินกู้มากที่สุด คือ มหาวิทยาลัยพายัพ มีจำนวน 8,314 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.88 รองลงมา มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทิร์น มีจำนวน 2,623 ราย เฉลี่ยร้อยละ 2.17 มหาวิทยาลัยโยนก มีจำนวน 2,265 ราย เฉลี่ยร้อยละ 1.87 วิทยาลัยพิษณุโลก มีจำนวน 169 ราย เฉลี่ยร้อยละ 0.14 วิทยาลัยเชียงราย มีจำนวน 140 ราย เฉลี่ยร้อยละ 0.12 วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง มีจำนวน 58 ราย เฉลี่ยร้อยละ 0.05

ตามลำดับ สถาบันวิทยาลัยชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีจำนวน 10 ราย เฉลี่ยร้อยละ 0.008 และสถาบันวิทยาลัยชุมชนจังหวัดตาก มีจำนวน 4 ราย เฉลี่ยร้อยละ 0.003

สถาบันการศึกษาในภูมิภาคตะวันออก สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่มีจำนวนผู้ได้รับเงินกู้มากที่สุด คือ มหาวิทยาลัยบูรพา มีจำนวน 6,895 ราย คิดเป็นร้อยละ 39.31 รองลงมา คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี มีจำนวน 2,772 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.81 มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ มีจำนวน 2,680 ราย เฉลี่ยร้อยละ 15.28 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก คณะเกษตรศาสตร์ บางพระ มีจำนวน 2,288 ราย เฉลี่ยร้อยละ 13.05 มหาวิทยาลัยมหาวิทาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาลัยเขตจันทบุรี มีจำนวน 1,465 ราย เฉลี่ยร้อยละ 8.35 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาลัยเขตศรีราชา 1,264 ราย เฉลี่ยร้อยละ 7.21 ตามลำดับสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีจำนวนผู้ที่ได้รับเงินกู้มากที่สุด คือ วิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ระยอง มีจำนวน 160 ราย เฉลี่ยร้อยละ 0.91 รองลงมา คือ มหาวิทยาลัยเอเซีย มีจำนวน 14 ราย เฉลี่ยร้อยละ 0.08

สถาบันการศึกษาในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่มีจำนวนผู้ได้รับเงินกู้มากที่สุด คือ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีจำนวน 13,983 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.98 รองลงมา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี มีจำนวน 12,353 ราย เฉลี่ยร้อยละ 7.94 มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มีจำนวน 12,155 ราย เฉลี่ยร้อยละ 7.81 มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีจำนวน 11,790 ราย เฉลี่ยร้อยละ 7.58 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีจำนวน 11,687 ราย เฉลี่ยร้อยละ 7.51 มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี มีจำนวน 9,976 ราย เฉลี่ยร้อยละ 6.41 มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ มีจำนวน 8,961 ราย เฉลี่ยร้อยละ 5.76 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร มีจำนวน 7,628 ราย เฉลี่ยร้อยละ 4.90 ตามลำดับสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีจำนวนผู้ที่ได้รับเงินกู้มากที่สุด คือ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจำนวน 12,629 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.11 รองลงมา คือ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล มีจำนวน 6,583 ราย เฉลี่ยร้อยละ 4.23 มหาวิทยาลัยราชธานี มีจำนวน 3,922 ราย เฉลี่ยร้อยละ 2.52 วิทยาลัยสันตพล มีจำนวน 1,637 ราย เฉลี่ยร้อยละ 1.05 วิทยาลัยบัณฑิตบริหารธุรกิจ มีจำนวน 1,488 ราย เฉลี่ยร้อยละ 0.96 มหาวิทยาลัยราชธานี วิทยาเขตอุดรธานี มีจำนวน 1,325 ราย เฉลี่ยร้อยละ 0.85 สถาบันวิทยาลัยชุมชนที่มีจำนวนผู้ที่ได้รับเงินกู้มากที่สุด คือ สถาบันวิทยาลัยชุมชนจังหวัดบุรีรัมย์ มีจำนวน 198 ราย เฉลี่ยร้อยละ 0.13 รองลงมา คือ สถาบันวิทยาลัยชุมชนมุกดาหาร มีจำนวน 119 ราย เฉลี่ยร้อยละ 0.08 สถาบันวิทยาลัยชุมชนจังหวัดหนองบัวลำภู มีจำนวน 9 ราย เฉลี่ยร้อยละ 0.006

สถาบันการศึกษาในภูมิภาคใต้ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่มีจำนวนผู้ได้รับเงินกู้มากที่สุด คือ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ มีจำนวน 6,091 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.09

รองลงมา คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มีจำนวน 5,822 ราย เฉลี่ยร้อยละ 8.69 มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มีจำนวน 5,599 ราย เฉลี่ยร้อยละ 8.35 มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี มีจำนวน 5,553 ราย เฉลี่ยร้อยละ 8.29 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีจำนวน 5,054 ราย เฉลี่ยร้อยละ 7.54 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีจำนวน 4,694 ราย เฉลี่ยร้อยละ 7.00 มหาวิทยาลัยทักษิณ มีจำนวน 4,691 ราย เฉลี่ยร้อยละ 7.00 ตามลำดับ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีจำนวนผู้ที่ได้รับเงินกู้มากที่สุด คือ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ มีจำนวน 6,395 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.54 รองลงมา คือ วิทยาลัยศรีโสภณ มีจำนวน 2,739 ราย เฉลี่ยร้อยละ 4.09 วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ มีจำนวน 2,108 ราย เฉลี่ยร้อยละ 3.15 วิทยาลัยตาปี มีจำนวน 1,627 ราย เฉลี่ยร้อยละ 2.43 ตามลำดับ สถาบันวิทยาลัยชุมชนมีเพียงสถาบันวิทยาลัยชุมชนจังหวัดนราธิวาสสถาบันเดียว มีจำนวน 124 ราย เฉลี่ยร้อยละ 0.19

ตารางที่ 5.18 จำนวนผู้ที่ได้รับเงินกู้จำแนกตามสถานศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่ครบกำหนดชำระหนี้ในปีการศึกษา 2545-2551

สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา		จำนวนราย	ร้อยละ
พื้นที่การศึกษา	สถานศึกษา		
ภาคกลาง			
กรุงเทพมหานคร	ภาครัฐ		
	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2,476	0.60
	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน	5,540	1.33
	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	4,649	1.12
	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร	6,082	1.46
	มหาวิทยาลัยศิลปากร	188	0.05
	มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตวังท่าพระ	769	0.19
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	8,543	2.06
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	5,663	1.36
	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร	6,956	1.67
	มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม	5,923	1.43
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตบพิตรพิมุข	725	0.17

ตารางที่ 5.18 (ต่อ)

สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา		จำนวนราย	ร้อยละ
พื้นที่การศึกษา	สถานศึกษา		
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตเพาะช่าง	658	0.16
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ	1,001	0.24
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพัฒนการพระนคร	1,410	0.34
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตโชติเวช	595	0.14
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตเทเวศร์	464	0.11
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตชุมพรเขตอุดมศักดิ์	484	0.12
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น	2	0.0005
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตอุเทนถวาย	206	0.05
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ	1,100	0.26
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ วิทยาเขตบพิตรพิมุขมหาเมฆ	1,046	0.25
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ	2,325	0.56
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ วิทยาเขตพระนครใต้	1,060	0.26
	สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน	1,178	0.28
	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	3,240	0.78
	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต	11,329	2.73
	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	7,382	1.78
	มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี	3,562	0.86
	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	108,392	26.10

ตารางที่ 5.18 (ต่อ)

สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา		จำนวนราย	ร้อยละ
พื้นที่การศึกษา	สถานศึกษา		
พื้นที่การศึกษา	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	180	0.04
	ภาคเอกชน		
	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	8,314	2.00
	มหาวิทยาลัยศรีปทุม	23,063	5.55
	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	6,633	1.60
	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	17,960	4.32
	มหาวิทยาลัยสยาม	10,702	2.58
	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	2,199	0.53
	มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต	10,773	2.59
	มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต	17,940	4.32
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร	8,735	2.11
	มหาวิทยาลัยเกริก	3,349	0.81
	มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์	6,987	1.68
	มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น	2,233	0.54
	มหาวิทยาลัยธนบุรี	3,681	0.89
	มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด	49	0.01
	วิทยาลัยรัชต์ภาคย์	416	0.10
	วิทยาลัยเซนต์หลุยส์	385	0.09
	วิทยาลัยทองสุข	938	0.23
	วิทยาลัยดุสิตธานี	295	0.07
	วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก	1,159	0.28
	วิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ	1,464	0.35
	วิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี	683	0.16
	วิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ	1	0.0002
	ภาครัฐ		
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า		
	พระนครเหนือ	11,469	2.76
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ	856	0.21
	วิทยาลัยเขตนนทบุรี		
นนทบุรี			

ตารางที่ 5.18 (ต่อ)

สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา		จำนวนราย	ร้อยละ
พื้นที่การศึกษา	สถานศึกษา		
นครปฐม	ภาคเอกชน		
	วิทยาลัยราชพฤกษ์	1	0.0002
	ภาครัฐ		
	มหาวิทยาลัยมหิดล	5,164	1.24
	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน	2,468	0.59
	มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์	1,984	0.48
	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม	3,871	0.93
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตศาลายา	405	0.10
	ภาคเอกชน		
	มหาวิทยาลัยคริสเตียน	1,335	0.32
ปทุมธานี	วิทยาลัยแสงธรรม	89	0.02
	ภาครัฐ		
	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์	4,735	1.14
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตปทุมธานี	1,397	0.34
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี คณะวิทยาศาสตร์	332	0.08
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี คณะศึกษาศาสตร์	153	0.04
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี คณะศิลปกรรม	927	0.22
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	236	0.06
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี คณะนาฏศิลป์และดุริยางค์	501	0.12
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	1,275	0.31

ตารางที่ 5.18 (ต่อ)

สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา		จำนวนราย	ร้อยละ
พื้นที่การศึกษา	สถานศึกษา		
นครนายก	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี คณะศิลปศาสตร์	200	0.05
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี คณะวิศวกรรมศาสตร์	1,29	0.31
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน	207	0.05
	ภาคเอกชน		
	มหาวิทยาลัยรังสิต	7,038	1.69
	มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย	3,098	0.75
	มหาวิทยาลัยปทุมธานี	1,362	0.33
	ภาคเอกชน		
	วิทยาลัยเซนต์เทเรซา อินติ	17	0.004
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ วิทยาเขตอยุธยา หันตรา	2,037	0.50
สมุทรปราการ	ภาคเอกชน		
	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ	4,641	1.12
พระนครศรีอยุธยา	ภาครัฐ		
	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา	2,819	0.68
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ วิทยาเขตอยุธยา วาสุกรี	2,197	0.53
	ภาครัฐ		
สุพรรณบุรี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ วิทยาเขตสุพรรณบุรี	871	0.21
	มหาวิทยาลัยโครงการจัดตั้งวิทยาเขตสุพรรณบุรี ม.เกษตรศาสตร์	52	0.01
	ภาครัฐ		
	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี	3,289	0.79
ลพบุรี	ภาครัฐ		
เพชรบุรี	ภาครัฐ		
	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี	5,298	1.28

ตารางที่ 5.18 (ต่อ)

สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา		จำนวนราย	ร้อยละ
พื้นที่การศึกษา	สถานศึกษา		
กาญจนบุรี	ภาครัฐ		
	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี	4,195	1.01
	ภาคเอกชน		
	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	964	0.23
ราชบุรี	ภาครัฐ		
	มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง	3,332	0.80
นครสวรรค์	ภาครัฐ		
	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	8,482	2.04
	ภาคเอกชน		
	มหาวิทยาลัยภาคกลาง	2,678	0.64
	มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา	2,771	0.67
อุทัยธานี	ภาครัฐ		
	วิทยาลัยชุมชนจังหวัดอุทัยธานี	168	0.04
	รวม	415,313	100.00
ภาคเหนือ เชียงใหม่	ภาครัฐ		
	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	11,590	9.59
	มหาวิทยาลัยแม่โจ้	8,678	7.18
	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	4	0.003
	วิทยาเขตล้านนา		
	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	10,003	8.28
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา	4,659	3.85
	วิทยาเขตภาคพายัพ		
	ภาคเอกชน		
	มหาวิทยาลัยพายัพ	8,314	6.88
	มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น	2,623	2.17
	มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่	821	0.68
เชียงราย	ภาครัฐ		
	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	14,579	12.06

ตารางที่ 5.18 (ต่อ)

สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา		จำนวนราย	ร้อยละ
พื้นที่การศึกษา	สถานศึกษา		
แม่ฮ่องสอน	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	764	0.63
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา	943	0.78
	วิทยาเขตเชียงราย		
	ภาคเอกชน		
	วิทยาลัยเชียงราย	140	0.12
ลำปาง	ภาครัฐ		
	วิทยาลัยชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน	10	0.008
	ภาครัฐ		
	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	9,338	7.73
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา	2,125	1.76
พิษณุโลก	วิทยาเขตลำปาง		
	ภาคเอกชน	58	0.05
	มหาวิทยาลัยโยนก	2,265	1.87
	วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง	2,125	1.76
	ภาครัฐ		
อุตรดิตถ์	มหาวิทยาลัยนเรศวร	9,111	7.54
	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม	6,764	5.60
	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต วิทยาเขตพิษณุโลก	447	0.37
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา	2,797	2.31
	วิทยาเขตพิษณุโลก		
เพชรบูรณ์	ภาคเอกชน		
	วิทยาลัยพิษณุโลก	169	0.14
	ภาครัฐ		
	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์	9,267	7.67
	ภาครัฐ		
กำแพงเพชร	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์	5,408	4.47
	ภาครัฐ		
กำแพงเพชร	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร	5,814	4.81

ตารางที่ 5.18 (ต่อ)

สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา		จำนวนราย	ร้อยละ
พื้นที่การศึกษา	สถานศึกษา		
น่าน	ภาครัฐ		
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา	2,148	1.78
	วิทยาเขตน่าน		
ตาก	ภาครัฐ		
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา	2,024	1.67
	วิทยาเขตตาก		
	วิทยาลัยชุมชนจังหวัดตาก	4	5.60
	รวม	120,867	0.37
ภาคตะวันออก			
ฉะเชิงเทรา	ภาครัฐ		
	มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์	2,680	2.31
ชลบุรี	ภาครัฐ		
	มหาวิทยาลัยบูรพา	6,895	0.14
	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา	1,264	7.67
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก	2,288	4.47
	คณะเกษตรศาสตร์บางพระ		
	ภาคเอกชน		
	มหาวิทยาลัยเอเชียน	14	4.81
ระยอง	ภาคเอกชน		
	วิทยาลัยเฉลิมกาญจนาระยอง	160	1.78
จันทบุรี	ภาครัฐ		
	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	2,772	1.67
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก	1,465	8.35
	วิทยาเขตจันทบุรี		
	รวม	10,643	100.00

ตารางที่ 5.18 (ต่อ)

สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา		จำนวนราย	ร้อยละ
พื้นที่การศึกษา	สถานศึกษา		
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
ขอนแก่น	ภาครัฐ		
	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	11,790	7.58
	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน	62	0.04
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน	2,098	1.35
	วิทยาเขตขอนแก่น		
	ภาคเอกชน		
	มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	12,629	8.11
	วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย	626	0.40
	วิทยาลัยบัณฑิตบริหารธุรกิจ	1,488	0.96
นครราชสีมา	ภาครัฐ		
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	3,611	2.32
	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	7,125	4.58
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน	3,365	2.16
	วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
	มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล	6,583	4.23
	วิทยาลัยนครราชสีมา	96	0.06
ชัยภูมิ	ภาครัฐ		
	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ	616	0.40
บุรีรัมย์	ภาครัฐ		
	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	12,155	7.81
	วิทยาลัยชุมชนจังหวัดบุรีรัมย์	198	0.13
มหาสารคาม	ภาครัฐ		
	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	13,983	8.98
	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	11,687	7.51
อุบลราชธานี	ภาครัฐ		
	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	3,622	2.33
	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	12,353	7.94

ตารางที่ 5.18 (ต่อ)

สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา		จำนวนราย	ร้อยละ
พื้นที่การศึกษา	สถานศึกษา		
อุดรธานี	ภาคเอกชน		
	มหาวิทยาลัยราชธานี	3,922	2.52
	ภาครัฐ		
	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	9,976	6.41
สุรินทร์	ภาคเอกชน		
	มหาวิทยาลัยราชธานี วิทยาเขตอุดรธานี	1,325	0.85
	วิทยาลัยสันตพล	1,637	1.05
	ภาครัฐ		
	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์	8,961	5.76
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์	3,604	2.32
เลย	ภาครัฐ		
	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	5,490	3.53
	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง	27	0.02
	ภาคเอกชน		
สกลนคร	ภาครัฐ		
	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติสกลนคร	852	0.55
	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	7,628	4.90
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร	1,380	0.89
	ภาคเอกชน		
	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์	401	0.26
กาฬสินธุ์	สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตกาฬสินธุ์	6	0.004
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์	3,693	2.37
	ภาครัฐ		
	มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ	1,140	0.73
นครพนม	ภาครัฐ		
	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครพนม	380	0.24

ตารางที่ 5.18 (ต่อ)

สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา		จำนวนราย	ร้อยละ
พื้นที่การศึกษา	สถานศึกษา		
ร้อยเอ็ด	ภาครัฐ		
	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	848	0.54
	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	147	0.09
	วิทยาเขตร้อยเอ็ด		
มุกดาหาร	ภาครัฐ		
	วิทยาลัยชุมชนจังหวัดมุกดาหาร	119	0.08
หนองบัวลำภู	ภาครัฐ		
	วิทยาลัยชุมชนจังหวัดหนองบัวลำภู	9	0.006
	รวม	155,632	100.00
ภาคใต้			
ประจวบคีรีขันธ์	ภาครัฐ		
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	1,300	1.94
	วิทยาเขตวังไกลกังวล		
ภูเก็ต	ภาครัฐ		
	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เขตการศึกษาภูเก็ต	575	0.86
	มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต	4,110	6.13
นครศรีธรรมราช	ภาครัฐ		
	มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	2,381	3.55
	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	23	0.03
	วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช		
	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช	5,822	8.69
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	2,077	3.10
	วิทยาเขตนครศรีธรรมราช		
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	73	0.11
	วิทยาเขตศรีวิชัย		
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	1,580	2.36
	คณะเกษตรศาสตร์นครศรีธรรมราช		
	ภาคเอกชน		
	วิทยาลัยศรีโสภณ	2,739	4.09
	วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้	2,108	3.15

ตารางที่ 5.18 (ต่อ)

สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา		จำนวนราย	ร้อยละ
พื้นที่การศึกษา	สถานศึกษา		
สงขลา	ภาครัฐ		
	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่	6,091	9.09
	มหาวิทยาลัยทักษิณ	4,691	7.00
	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	5,054	7.54
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	2,403	3.59
	วิทยาเขตภาคใต้		
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	1,132	1.69
	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		
	ภาคเอกชน		
	มหาวิทยาลัยหาดใหญ่	6,395	9.54
สุราษฎร์ธานี	ภาครัฐ		
	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	147	0.22
	วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี		
	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เขตการศึกษา	248	0.37
	สุราษฎร์ธานี		
	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี	5,553	8.29
	ภาคเอกชน		
	วิทยาลัยคาปี	1,627	2.43
ตรัง	ภาครัฐ		
	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เขตการศึกษาตรัง	353	0.53
ยะลา	ภาครัฐ		
	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	5,599	8.35
ปัตตานี	ภาครัฐ		
	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี	4,694	7.00
นราธิวาส	ภาครัฐ		
	มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์	117	0.17
	วิทยาลัยชุมชนจังหวัดนราธิวาส	124	0.19

แหล่งที่มา: ธนาคารกรุงไทย, 2552.

บทที่ 6

ผลการวิเคราะห์

ผลการศึกษาเรื่อง “การประเมินผลและความพึงพอใจของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อ กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ทุนการศึกษา สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา” ได้ทำการ วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ได้ผลการศึกษา ดังนี้

6.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

6.2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุน ฯ ในปีการศึกษา 2551

6.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลจากตารางที่ 6.1 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับอุดมศึกษาจำนวน 400 คน ได้ผลการศึกษา ดังนี้

เพศ ตัวอย่างเป็นชาย จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 43.8 หญิง จำนวน 225 คน ร้อย ละ 56.3

ชั้นปี ตัวอย่างส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2 จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 27.3 รองลงมาคือ ชั้นปีที่ 3 จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 24.0 ชั้นปีที่ 1 จำนวน 95 คน คิดเป็น ร้อยละ 23.8 ชั้นปีที่ 4 จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 23.0 และที่น้อยที่สุดคือ ชั้นปีที่ 5 จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0

ภูมิลำเนาเดิม ตัวอย่างส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในกรุงเทพ ฯ และปริมณฑล จำนวน 273 คน คิดเป็นร้อยละ 68.3 และมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในต่างจังหวัด จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อย ละ 29.0

จำนวนพี่น้องในครอบครัว (รวมนักศึกษาด้วย) ตัวอย่างส่วนใหญ่มีพี่น้องจำนวน 2-3 คน จำนวน 241 คน คิดเป็นร้อยละ 60.3 รองลงมาคือ มีพี่น้องจำนวน 4-5 คน จำนวน 83

คน คิดเป็นร้อยละ 20.8 มีพี่น้องจำนวน 1 คน จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 16.5 และที่น้อยที่สุดคือ มีพี่น้องตั้งแต่ 6 คนขึ้นไป จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3

คุณวุฒิทางการศึกษาของผู้ปกครอง ตัวอย่างส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 41.5 รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษา/ปวส. จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 33.8 ระดับประถมศึกษา จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0 และที่น้อยที่สุดคือ ระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8

อาชีพของผู้ปกครอง ตัวอย่างส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีอาชีพลูกจ้าง/รับจ้าง จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 38.0 รองลงมาคือ อาชีพค้าขาย จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 29.8 อาชีพเกษตรกร จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 25.5 และที่น้อยที่สุดคือ ผู้ปกครองเกษียณจากงาน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5

รายได้ของครอบครัว ตัวอย่างส่วนใหญ่ครอบครัวมีรายได้มากกว่า 5,000 บาท จำนวน 287 คน คิดเป็นร้อยละ 71.8 รองลงมาคือ มีรายได้ 2,000 – 5,000 บาท จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 24.3 และที่น้อยที่สุดคือ น้อยกว่า 2,000 บาท จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8

ตารางที่ 6.1 ร้อยละของข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคลที่ตอบแบบสอบถาม

ร้อยละของข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	175	43.8
หญิง	225	56.3
รวม	400	100.0
ชั้นปี		
ปีที่ 1	95	23.8
ปีที่ 2	109	27.3
ปีที่ 3	96	24.0
ปีที่ 4	92	23.0
ปีที่ 5	8	2.0
รวม	400	100.0

ตารางที่ 6.1 (ต่อ)

ร้อยละของข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ภูมิลาเนาเดิม		
กรุงเทพฯ และปริมณฑล	273	68.3
ต่างจังหวัด	116	29.0
ไม่ตอบ	11	2.8
รวม	400	100.0
จำนวนพี่น้องในครอบครัว (รวมนักศึกษาด้วย)		
1 คน	66	16.5
2 – 3 คน	241	60.3
4 – 5 คน	83	20.8
ตั้งแต่ 6 คนขึ้นไป	9	2.3
ไม่ตอบ	1	.3
รวม	400	100.0
คุณวุฒิทางการศึกษาของผู้ปกครอง		
ประถมศึกษา	84	21.0
มัธยมศึกษา/ปวส.	135	33.8
ปริญญาตรี	166	41.5
สูงกว่าปริญญาตรี	15	3.8
รวม	400	100.0
อาชีพของผู้ปกครอง		
เกษตรกร	102	25.5
ลูกจ้าง/รับจ้าง	152	38.0
ค้าขาย	119	29.8
ผู้ปกครองเกษียณจากงาน	6	1.5
ไม่ตอบ	21	5.3
รวม	400	100.0

ตารางที่ 6.1 (ต่อ)

ร้อยละของข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
รายได้ของครอบครัว		
น้อยกว่า 2,000 บาท	15	3.8
2,000 – 5,000 บาท	97	24.3
มากกว่า 5,000 บาท	287	71.8
ไม่ตอบ	1	0.3
รวม	400	100.0

6.2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุน ฯ ในปีการศึกษา 2551

จากตารางที่ 6.2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุน ฯ ในปีการศึกษา 2551 ด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินกองทุน ฯ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุน ฯ ในปีการศึกษา 2551 ด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินกองทุน ฯ มากที่สุดคือ เรื่องคุณสมบัติด้านรายได้ของผู้มีสิทธิได้รับเงินกู้ยืมมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.03$) รองลงมาคือ เรื่องคุณสมบัติของผู้รับรองรายได้ของครอบครัวมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 2.99$) และที่เห็นด้วยน้อยที่สุดคือ เรื่องคุณสมบัติของผู้ค้ำประกันมีความเหมาะสมในการค้ำประกัน ($\bar{X} = 2.98$)

ตารางที่ 6.2 แสดงร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุน ฯ ในปีการศึกษา 2551 ด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินกองทุน ฯ

ด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์ การให้กู้ยืมเงินกองทุน ฯ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ตอบ			
1. คุณสมบัติด้านรายได้ของผู้มีสิทธิได้รับเงินกู้ยืมมีความเหมาะสม	21.3	60.8	17.8	0.3	-	3.03	0.63	มาก
2. คุณสมบัติของผู้รับรองรายได้ของครอบครัว เช่น หน้าที่ ตำแหน่ง คุณวุฒิ ฯลฯ มีความเหมาะสม	21.0	57.3	21.8	-	-	2.99	0.65	ปานกลาง
3. คุณสมบัติของผู้ค้ำประกัน เช่น ตำแหน่งหน้าที่ที่มีความเหมาะสมในการค้ำประกัน	21.0	56.3	21.8	0.8	0.3	2.98	0.68	ปานกลาง
โดยรวม						3.00	0.56	ปานกลาง

จากตารางที่ 6.3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุน ฯ ในปีการศึกษา 2551 ด้านการกำหนดเงื่อนไขกระบวนการขอกู้ยืม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.82$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุน ฯ ในปีการศึกษา 2551 ด้านการกำหนดเงื่อนไขกระบวนการขอกู้ยืมมากที่สุดคือ เรื่องความสะดวกในขั้นตอนของการขอกู้เงินมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 2.92$) รองลงมาคือ เรื่องระบบการบริการมีความก้าวหน้า มีการพัฒนา มีความเหมาะสมและมีความทันสมัย ($\bar{X} = 2.87$) และที่เห็นด้วยน้อยที่สุดคือ เรื่องเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีบุคลิก ท่าทีและมารยาทในการบริการที่เหมาะสม ($\bar{X} = 2.75$)

ตารางที่ 6.3 แสดงร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุน ฯ ในปีการศึกษา 2551 ด้านการกำหนดเงื่อนไขกระบวนการขอกู้ยืม

ด้านการกำหนดเงื่อนไข กระบวนการขอกู้ยืม	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ตอบ			
1. ความสะดวกในขั้นตอนของการ ขอกู้เงินมีความเหมาะสม	23.3	48.5	26.0	2.3	-	2.92	0.76	ปาน กลาง
2. ระบบการบริการมีความก้าวหน้า มีการพัฒนา มีความเหมาะสมและ มีความทันสมัย	18.5	54.0	24.3	3.3	-	2.87	0.73	ปาน กลาง
3. ขั้นตอนการอนุมัติเงินกู้มีความ รวดเร็วและเหมาะสม	21.0	46.3	27.5	4.8	0.5	2.85	0.73	ปาน กลาง
4. เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีความ เอาใจใส่ในการช่วยแก้ปัญหา และ ให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้กู้	17.5	51.0	25.8	5.8	-	2.80	0.79	ปาน กลาง
5. เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการดำเนินการ ตามขั้นตอนด้วยความเสมอภาคและ เสมอหน้าในการบริการผู้กู้	17.5	47.5	28.5	6.5	-	2.76	0.81	ปาน กลาง
6. เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีบุคลิก ทำดีและมารยาทในการบริการที่ เหมาะสม	19.0	44.8	28.8	7.5	-	2.75	0.84	ปาน กลาง
โดยรวม						2.82	0.67	ปาน กลาง

จากตารางที่ 6.4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุน ฯ ในปีการศึกษา 2551 ด้านการกำหนดเงื่อนไขวงเงินให้กู้ยืม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.94$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุน ฯ ในปีการศึกษา 2551 ด้านการกำหนดเงื่อนไขวงเงินให้กู้ยืมมากที่สุด คือ เรื่องเงินกู้สำหรับค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามีความเพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจริง ($\bar{X} =$

2.97) รองลงมาคือ เรื่องเงินกู้สำหรับค่าเล่าเรียนมีความเพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจริง ($\bar{X} = 2.95$) และที่เห็นด้วยน้อยที่สุดคือ เรื่องเงินกู้เพื่อค่าใช้จ่ายในการครองชีพเพียงพอต่อการใช้ในแต่ละวัน ($\bar{X} = 2.90$)

ตารางที่ 6.4 แสดงร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุน ฯ ในปีการศึกษา 2551 ด้านการกำหนดเงื่อนไขวงเงินให้กู้ยืม

ด้านการกำหนดเงื่อนไขวงเงินให้กู้ยืม	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ตอบ			
1. เงินกู้สำหรับค่าเล่าเรียนมีความเพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจริง	16.3	53.0	24.0	3.3	3.5	2.92	0.81	ปานกลาง
2. เงินกู้สำหรับค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามีความเพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจริง	18.0	51.5	24.3	2.3	4.0	2.97	0.82	ปานกลาง
3. เงินกู้เพื่อค่าใช้จ่ายในการครองชีพเพียงพอต่อการใช้ในแต่ละวัน	15.0	52.3	27.3	2.0	3.5	2.90	0.79	ปานกลาง
โดยรวม						2.94	0.76	ปานกลาง

จากตารางที่ 6.5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุน ฯ ในปีการศึกษา 2551 ด้านการกำหนดเงื่อนไขของเงินให้กู้ยืม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุน ฯ ในปีการศึกษา 2551 ด้านการกำหนดเงื่อนไขของเงินให้กู้ยืมมากที่สุดคือ เรื่องอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 2.97$) รองลงมาคือ เรื่องระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้ยืมมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 2.95$) และที่เห็นด้วยน้อยที่สุดคือ เรื่องเงินกู้มีการออกที่ตรงเวลา และตรงตามความต้องการใช้ ($\bar{X} = 2.90$)

ตารางที่ 6.5 แสดงร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุน ฯ ในปีการศึกษา 2551 ด้านการกำหนดเงื่อนไขของเงินให้กู้ยืม

ด้านการกำหนดเงื่อนไข ของเงินให้กู้ยืม	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ตอบ			
1. เงินกู้มีการออกที่ตรงเวลา และตรงตามความต้องการใช้	19.3	44.5	28.3	4.3	-	2.90	0.88	ปานกลาง
2. ระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้ยืมมีความเหมาะสม	16.5	50.3	28.0	1.5	-	2.93	0.80	ปานกลาง
3. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมมีความเหมาะสม	18.8	49.8	25.5	2.5	3.5	2.95	0.82	ปานกลาง
โดยรวม						2.93	0.76	ปานกลาง

6.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

6.3.1 เกณฑ์คุณสมบัติของผู้มีสิทธิกู้ยืมเงิน

- 1) เกณฑ์คุณสมบัติมีความเหมาะสมสมควรให้มีการปฏิบัติต่อไป
- 2) เกณฑ์คุณสมบัติของผู้มีสิทธิกู้ยืมเงินมีมากเกินไปและไม่มีการตรวจสอบได้
- 3) ควรมีเกณฑ์ให้มากกว่านี้ ควรมีเกณฑ์การกู้เงินไม่ให้ปล่อยง่ายเกินไป
- 4) ควรปรับเกณฑ์ ด้านรายได้ของผู้ค้ำประกันให้มากกว่านี้ เพื่อให้ผู้กู้จะได้สิทธิอย่างเต็มที่
- 5) ควรพิจารณาผู้ที่มีตามเดือร่อนก่อน
- 6) ควรที่จะให้บุคคลหรือนักศึกษาที่มีรายได้น้อยหรือนักศึกษาที่เป็นลูกข้าราชการที่ควรจะให้กู้ เพราะบางครั้งลูกข้าราชการบางครั้งเขาอาจจะมีบิดาหรือมารดาเพียงบุคคลเดียวต้องหาเงินเพียงคนเดียวจึงต้องให้มีการยืมเงินที่ให้ลูกข้าราชการสามารถกู้ยืมได้เพื่อที่จะได้แบ่งเบาภาระบิดามารดาของเขาด้วย
- 7) ควรจะให้มีการกู้ยืมอย่างเสมอภาคกับไม่ควรเลือกคนใดคนหนึ่ง

8. นักศึกษาหรือนักเรียนทุกคนที่อยากจะรู้และมีความตั้งใจที่จะเรียนควรจะให้นักศึกษาทุกคนอื่นเรื่องได้รู้ทุกคน

9) มีการสัมภาษณ์คุณสมบัติ

6.3.2 ขั้นตอนการยื่นเรื่องขอยืม

- 1) ขั้นตอนค่อนข้างยุ่งยาก มีขั้นตอนมากเกินไป ไม่ค่อยสะดวกในการทำเรื่องขอยืมเท่าใดนัก
- 2) ควรจัดสถานที่ วัน เวลา ในวันยื่นเรื่องให้มีความพร้อม ลดขั้นตอนในการทำงานเพิ่มความสะดวกรวดเร็ว
- 3) เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ไม่เหมาะสมควรมีจิตบริการมากกว่านี้และควรมีจิตให้บริการมากกว่านี้ และควรปฏิบัติและให้เหมือนกันทุกคน
- 4) การทำงานให้รวดเร็วมากกว่านี้และเหมาะสมกับเวลาที่ได้กำหนด และควรแจ้งให้นักศึกษาทราบทุกเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงต่างๆ
- 5) ควรตรวจสอบคุณสมบัติผู้กู้ให้ละเอียด
- 6) ต้องทำให้เป็นระบบมากกว่านี้ ชี้แจงเรื่องให้ชัดเจน ส่งสัญญาที่มีความจำแนกจะกู้เท่านั้น
- 7) ควรมีการใช้เทคโนโลยี เพื่อการติดต่อได้สะดวก
- 8) มีความล่าช้ามากในขั้นตอนการดำเนินงานและไม่เป็นระเบียบในการต่อแถวในการยื่นเรื่องและบางครั้งนัดวัน เวลาที่ไม่แน่นอนและชัดเจน และผู้รับเองบางครั้งทำเป็นไม่สนใจแล้วก็บอกว่าผู้กู้ไม่ให้ความร่วมมือ
- 9) การให้ขั้นตอนที่เอื้อความสะดวกต่อนักศึกษาไม่ให้รบกวนต่อคาบเรียนของนักศึกษา

6.3.3 จำนวนเงินที่อนุมัติให้กู้ยืม

- 1) มีความเหมาะสมในเรื่องค่าเทอม แต่ค่าครองชีพนั้นบางครั้งก็ไม่พอกับค่าใช้จ่ายค่าครองชีพของนักศึกษาเท่าใด
- 2) ควรมีจำนวนเงินมากกว่า 8,000 บาทขึ้นไป ควรเป็นจำนวนเงิน 10,000 บาท ดอกเบี้ยร้อยละ 0.5 ต่อปี
- 3) ควรเพิ่มยอดเงินกู้ให้มากกว่านี้ เพราะจำนวนที่กู้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายค่าครองชีพในปัจจุบัน

4) เงินค่าครองชีพเดือนละ 2000 บาท ควรมีการปรับอัตราขึ้นมากกว่านี้เพราะค่าใช้จ่ายที่ใช้นั้นไม่ค่อยพอ

5) ควรคำนึงถึง อัตราการครองชีพในปัจจุบัน

6.3.4 การชำระกู้เงินกองทุนฯ

1) มีความเหมาะสม เหมาะแก่การใช้ปฏิบัติต่อไป

2) ควรปรับปรุงด้านการขอใช้เงินคืน โดยผ่านทางธนาคารเป็นปกติ

3) ควรเพิ่มมาตรการชำระหนี้ให้มากกว่านี้ เพื่อจะได้ชำระเงินได้ตรงเวลา

4) ไม่ทราบเหมือนกันว่าระเบียบในการชำระเงินกู้คืนเป็นอย่างไร ถ้าอย่างไรรู้

แล้วแต่ก็ควรแจ้งให้ทราบก่อนล่วงหน้าเพื่อจะได้เตรียมตัวกันถูก

5) การชำระมีความเหมาะสมพอสมควร เนื่องจากเว้นให้ชำระคืน 2 ปี แต่ในปัจจุบันงานค่อนข้างหายาก เมื่อเรียนจบแล้วอาจจะยังไม่มียานทำงานที่มั่นคง ควรจะพิจารณาในเรื่องนี้ด้วย

6) การชำระเงินคืน ขาดการประชาสัมพันธ์รายละเอียดว่า ต้องคืนกำไรให้ระยะเวลาปลดหนี้ นานกว่านี้

6.3.5 อื่นๆ

1) อัตราดอกเบี้ยมีความเหมาะสม ซึ่งเป็นอัตราที่นักศึกษาสามารถใช้คืนได้

2) ขอให้เจ้าหน้าที่ที่มีการบริการที่ดีทำใบหน้าให้ยืมหน่อยและมีการให้ข้อมูลที่

ตรงกัน

3) เจ้าหน้าที่ไม่มีความเป็นธรรม เจ้าหน้าที่ให้บริการไม่สุภาพ

4) ควรมีการเผยแพร่ข้อมูลให้ทราบตรงกันถึงวันเวลาต่างๆ

5) การทำกิจกรรมของ กยศ. เป็นการทำกิจกรรมที่บังคับเกินไป จะต้องมีการเต็มใจในการทำกิจกรรมอื่นๆ ไม่ใช่ทำด้วยการบังคับในเรื่องของบัตรกิจกรรมทุกอย่างทั้งของมหาลัยฯ และของคณะทำกิจกรรมยังคงเลย ไม่รู้ว่าจะทำกิจกรรมไปเพื่ออะไร เพราะว่าช่วงนี้มีแต่กิจกรรมของคณะของโปรแกรมเลยไม่ค่อยว่างไปทำกิจกรรม

6) กยศ. และเจ้าหน้าที่ที่ทำในเรื่องของกิจกรรม กยศ. ควรที่จะมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกว่านี้ ไม่ใช่มาถึงหน้าไม่เป็นมิตรกับนักศึกษา

7) ต้องการให้กองทุนเปิดโอกาสให้นุตรข้าราชการที่มีเงินเดือนไม่เกิน 15,000 บาท มีสิทธิในการกู้ ในกรณีที่มิบิดาหรือมารดา เป็นผู้หารายได้เพียงคนเดียว

8) ควรชี้แจงเกี่ยวกับเงินกู้ให้ชัดเจน, ควรทำขั้นตอนเงินกู้เร็วกว่านี้

- 9) ควรมีการอนุมัติเงินให้อย่างต่อเนื่องเลย
- 10) เจ้าหน้าที่พูดจาไม่มีมารยาทเป็นอย่างมาก พูดจาไม่สุภาพมาติดต่อเรื่องก็เหมือนไม่เต็มใจ น่าจะเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ใหม่เพื่อในการติดเงินกู้จะได้มีความประทับใจเพราะทุกครั้งที่มาติดต่อไม่เคยเห็นเจ้าหน้าที่พูดจาแบบสุภาพเลย
- 11) ควรมีบุคลากรจากส่วนกลางมาประจำตามมหาวิทยาลัยในการให้บริการ เพราะทุกวันนี้ทำงานคืออยู่แล้ว
- 12) เจ้าหน้าที่ควรมีการได้รับการพัฒนาทางอารมณ์มากขึ้น เนื่องจากเจ้าหน้าที่มักจะใช้คำพูดที่ไม่สุภาพ มีมารยาทที่ไม่ดีในการบริการไม่ควรมาปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการบริการ
- 13) ควรมีการคัดเลือกเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานในเรื่องคุณสมบัติของการบริการควรมีคำพูดสุภาพ ควรมีจรรยาบรรณ ในการทำงานอย่างมาก ไม่ใช่ใช้แต่อารมณ์
- 14) ควรตรวจสอบฐานะของผู้กู้ให้ดีกว่านี้
- 15) มีระยะเวลาที่จะให้ผู้กู้ได้มีเวลาหางานเพื่อจะทำเงินมาคืนกองทุน ทำให้ผู้กู้ไม่ต้องรีบร้อนมาก และไม่ต้องระวังเรื่องดอกเบี้ย ผู้กู้จะรู้สึกไม่ถูกเร่งรัด มีเวลาผ่อนผัน
- 16) ควรจะมีการบอกขั้นตอนให้ชัดเจนกว่านี้
- 17) ควรจะให้เด็กที่กู้ทยอยใช้เงินที่กู้มาจนหมด
- 18) การชำระเงินกู้คืนกองทุนชำระดอกเบี้ยในราคาที่ถูก

6.4 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 นักศึกษาที่มีเพศต่างกันน่าจะมีคามพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาต่างกัน

จากสมมติฐาน เมื่อทดสอบด้วย Independent Sample t-test ราชด้านและในภาพรวม ดังตารางที่ 6.6 พบว่า

1) เมื่อพิจารณาในด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ พบว่าเพศชายมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.98 เพศหญิงมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.02 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.514 นั่นคือ เพศชายและเพศหญิงมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ ไม่แตกต่างกัน

2) เมื่อพิจารณาในด้านการกำหนดเงื่อนไขกระบวนการขอกู้ยืม พบว่าเพศชายมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.78 เพศหญิงมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.87 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่า

ได้ค่า Sig. = 0.202 นั่นคือ เพศชายและเพศหญิงมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในด้านการกำหนดเงื่อนไขกระบวนการขอกู้ยืมไม่แตกต่างกัน

3) เมื่อพิจารณาในด้านการกำหนดเงื่อนไขวงเงินให้กู้ยืม พบว่า เพศชายมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.96 เพศหญิงมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.92 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.555 นั่นคือ เพศชายและเพศหญิงมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในด้านการกำหนดเงื่อนไขวงเงินให้กู้ยืมไม่แตกต่างกัน

4) เมื่อพิจารณาในด้านการกำหนดเงื่อนไขของเงินให้กู้ยืม พบว่า เพศชายมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.95 เพศหญิงมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.92 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.704 นั่นคือ เพศชายและเพศหญิงมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในด้านการกำหนดเงื่อนไขของเงินให้กู้ยืมไม่แตกต่างกัน

5) เมื่อพิจารณาในภาพรวมของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า เพศชายมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.90 เพศหญิงมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.93 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.602 นั่นคือ เพศชายและเพศหญิงมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6.6 ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษารายด้านและในภาพรวม
จำแนกตามเพศ

ความพึงพอใจต่อกองทุนเงิน ให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา	เพศ ชาย (n = 174)		เพศ หญิง (n = 255)		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์ การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ	2.98	.56	3.02	.57	-.654	.514
ด้านการกำหนดเงื่อนไข กระบวนการขอกู้ยืม	2.78	.73	2.87	.64	-1.279	.202
ด้านการกำหนดเงื่อนไขวงเงิน ให้กู้ยืม	2.96	.73	2.92	.77	.591	.555
ด้านการกำหนดเงื่อนไขของ เงินให้กู้ยืม	2.95	.75	2.92	.78	.380	.704
ภาพรวม	2.90	.56	2.93	.55	-.522	.602

จากสมมติฐาน เมื่อทดสอบด้วย Independent Sample T-test ในด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ ดังตารางที่ 6.7 พบว่า

1) เมื่อพิจารณาเรื่องคุณสมบัติด้านรายได้ของผู้มีสิทธิได้รับเงินกู้ยืมมีความเหมาะสม พบว่าเพศชายมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.01 เพศหญิงมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.04 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.544 นั่นคือ เพศชายและเพศหญิงมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องคุณสมบัติด้านรายได้ของผู้มีสิทธิได้รับเงินกู้ยืมมีความเหมาะสมไม่แตกต่างกัน

2) เมื่อพิจารณาเรื่องคุณสมบัติของผู้รับรองรายได้ของครอบครัว เช่น หน้าที่ ตำแหน่ง คุณวุฒิ ฯลฯ มีความเหมาะสม พบว่า เพศชายมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.98 เพศหญิงมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.00 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.728 นั่นคือ เพศชายและเพศหญิงมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องคุณสมบัติของผู้รับรองรายได้ของครอบครัว เช่น หน้าที่ ตำแหน่ง คุณวุฒิ ฯลฯ มีความเหมาะสมไม่แตกต่างกัน

3) เมื่อพิจารณาเรื่องคุณสมบัติของผู้ค้ำประกัน เช่น ตำแหน่งหน้าที่ที่มีความเหมาะสมในการค้ำประกัน พบว่า เพศชายมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.95 เพศหญิงมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.00 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.467 นั่นคือ เพศชายและเพศหญิงมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องคุณสมบัติของผู้ค้ำประกัน เช่น ตำแหน่งหน้าที่ที่มีความเหมาะสมในการค้ำประกันไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6.7 ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาด้านการกำหนดเงื่อนไข

หลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ รายข้อ จำแนกตามเพศ

ด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์ การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ	เพศ ชาย (n = 174)		เพศ หญิง (n = 255)		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. คุณสมบัติด้านรายได้ของผู้มีสิทธิได้รับเงินกู้ยืมมีความเหมาะสม	3.01	.64	3.04	.63	-.607	.544
2. คุณสมบัติของผู้รับรองรายได้ของครอบครัว เช่น หน้าที่ ตำแหน่ง คุณวุฒิ ฯลฯ มีความเหมาะสม	2.98	.65	3.00	.65	-.348	.728
3. คุณสมบัติของผู้ค้ำประกัน เช่น ตำแหน่งหน้าที่ที่มีความเหมาะสมในการค้ำประกัน	2.95	.69	3.00	.68	-.728	.467

จากสมมติฐาน เมื่อทดสอบด้วย Independent Sample T-test ในด้านการกำหนดเงื่อนไข กระบวนการขอกู้ยืม ดังตารางที่ 6.8 พบว่า

1) เมื่อพิจารณาเรื่องความสะดวกในขั้นตอนการของการขอกู้เงินมีความเหมาะสม พบว่า เพศชายมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.93 เพศหญิงมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.92 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.991 นั่นคือ เพศชายและเพศหญิงมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องความสะดวกในขั้นตอนการของการขอกู้เงินมีความเหมาะสม ไม่แตกต่างกัน

2) เมื่อพิจารณาเรื่องระบบการบริการมีความก้าวหน้า มีการพัฒนา มีความเหมาะสมและมีความทันสมัย พบว่า เพศชายมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.83 เพศหญิงมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.91 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.297 นั่นคือ เพศชายและเพศหญิงมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องระบบการบริการมีความก้าวหน้า มีการพัฒนา มีความเหมาะสมและมีความทันสมัยไม่แตกต่างกัน

3) เมื่อพิจารณาเรื่องขั้นตอนการอนุมัติเงินกู้มีความรวดเร็วและเหมาะสม พบว่า เพศชายมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.77 เพศหญิงมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.91 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.089 นั่นคือ เพศชายและเพศหญิงมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องขั้นตอนการอนุมัติเงินกู้มีความรวดเร็วและเหมาะสมไม่แตกต่างกัน

4) เมื่อพิจารณาเรื่องเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีความเอาใจใส่ในการช่วยแก้ปัญหา และให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้กู้ พบว่า เพศชายมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.73 เพศหญิงมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.86 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.103 นั่นคือ เพศชายและเพศหญิงมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีความเอาใจใส่ในการช่วยแก้ปัญหา และให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้กู้ไม่แตกต่างกัน

5) เมื่อพิจารณาเรื่องเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการดำเนินการตามขั้นตอนด้วยความเสมอภาค และเสมอหน้าในการบริการผู้กู้ พบว่า เพศชายมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.71 เพศหญิงมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.80 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.263 นั่นคือ เพศชายและเพศหญิงมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการดำเนินการตามขั้นตอนด้วยความเสมอภาคและเสมอหน้าในการบริการผู้กู้ไม่แตกต่างกัน

6) เมื่อพิจารณาเรื่องเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีบุคลิก ท่าทีและมารยาทในการบริการที่เหมาะสม พบว่า เพศชายมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.71 เพศหญิงมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.79 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.337 นั่นคือ เพศชายและเพศหญิงมีระดับความ

พึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีบุคลิก ทำทีและมารยาทในการบริการที่เหมาะสมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6.8 ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาด้านการกำหนดเงื่อนไขกระบวนการขอกู้ยืมรายข้อ จำแนกตามเพศ

ด้านการกำหนดเงื่อนไข กระบวนการขอกู้ยืม	เพศ ชาย (n = 174)		เพศ หญิง (n = 255)		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ความสะดวกในขั้นตอนการ ของการขอเงินมีความเหมาะสม	2.93	.78	2.92	.75	.011	.991
2. ระบบการบริการมีความก้าวหน้า มีการพัฒนามีความเหมาะสมและ มีความทันสมัย	2.83	.79	2.91	.70	-1.027	.297
3. ขั้นตอนการอนุมัติเงินกู้มีความ รวดเร็วและเหมาะสม	2.77	.85	2.91	.80	-1.703	.089
4. เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีความ เอาใจใส่ในการช่วยแก้ปัญหา และให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้กู้	2.73	.84	2.86	.75	-1.637	.103
5. เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการดำเนินการ ตามขั้นตอนด้วยความเสมอภาค และเสมอหน้าในการบริการผู้กู้	2.71	.85	2.80	.78	-1.121	.263
6. เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีบุคลิก ทำทีและมารยาทในการบริการ ที่เหมาะสม	2.71	.93	2.79	.78	-.962	.337

จากสมมติฐาน เมื่อทดสอบด้วย Independent Sample T-test ในด้านการกำหนดเงื่อนไขวงเงินให้กู้ยืม ดังตารางที่ 6.9 พบว่า

1) เมื่อพิจารณาเรื่องเงินกู้สำหรับค่าเล่าเรียนมีความเพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจริงของท่าน พบว่าเพศชายมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.96 เพศหญิงมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.91 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.512 นั่นคือ เพศชายและเพศหญิงมีระดับความพึงพอใจต่อ

กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องเงินกู้สำหรับค่าเล่าเรียนมีความพึงพอใจต่อค่าใช้จ่ายจริงของท่านไม่แตกต่างกัน

2) เมื่อพิจารณาเรื่องเงินกู้สำหรับค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามีความพึงพอใจต่อค่าใช้จ่ายจริงของท่าน พบว่า เพศชายมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.98 เพศหญิงมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.97 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.867 นั่นคือ เพศชายและเพศหญิงมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องเงินกู้สำหรับค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามีความพึงพอใจต่อค่าใช้จ่ายจริงของท่านไม่แตกต่างกัน

3) เมื่อพิจารณาเรื่องเงินกู้เพื่อค่าใช้จ่ายในการครองชีพเพียงพอต่อการใช้ในแต่ละวัน พบว่า เพศชายมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.95 เพศหญิงมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.88 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.397 นั่นคือ เพศชายและเพศหญิงมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องเงินกู้เพื่อค่าใช้จ่ายในการครองชีพเพียงพอต่อการใช้ในแต่ละวันไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6.9 ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาด้านการกำหนดเงื่อนไขวงเงินให้กู้ยืมรายข้อ จำแนกตามเพศ

ด้านการกำหนดเงื่อนไขวงเงินให้กู้ยืม	เพศ ชาย (n = 174)		เพศ หญิง (n = 255)		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. เงินกู้สำหรับค่าเล่าเรียนมีความพึงพอใจต่อค่าใช้จ่ายจริงของท่าน	2.96	.81	2.91	.83	.643	.521
2. เงินกู้สำหรับค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามีความพึงพอใจต่อค่าใช้จ่ายจริงของท่าน	2.98	.81	2.97	.83	.167	.867
3. เงินกู้เพื่อค่าใช้จ่ายในการครองชีพเพียงพอต่อการใช้ในแต่ละวัน	2.95	.78	2.88	.81	.848	.397

จากสมมติฐาน เมื่อทดสอบด้วย Independent Sample T-test ในด้านการกำหนดเงื่อนไขของเงินให้กู้ยืม ดังตารางที่ 6.10 พบว่า

1) เมื่อพิจารณาเรื่องเงินกู้มีการออกที่ตรงเวลา และตรงตามความต้องการใช้ พบว่า เพศชายมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.91 เพศหญิงมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.89 และเมื่อพิจารณาจาก ค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.820 นั่นคือ เพศชายและเพศหญิงมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องเงินกู้มีการออกที่ตรงเวลา และตรงตามความต้องการใช้ไม่แตกต่างกัน

2) เมื่อพิจารณาเรื่องระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้ยืมมีความเหมาะสม พบว่า เพศชายมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.95 เพศหญิงมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.92 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.729 นั่นคือ เพศชายและเพศหญิงมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้ยืมมีความเหมาะสมไม่แตกต่างกัน

3) เมื่อพิจารณาเรื่องอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมมีความเหมาะสม พบว่า เพศชายมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.98 เพศหญิงมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.94 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.638 นั่นคือ เพศชายและเพศหญิงมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมมีความเหมาะสมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6.10 ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาด้านการกำหนดเงื่อนไขของเงินให้กู้ยืมรายข้อ จำแนกตามเพศ

ด้านการกำหนดเงื่อนไข ของเงินให้กู้ยืม	เพศ ชาย (n = 174)		เพศ หญิง (n = 255)		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. เงินกู้มีการออกที่ตรงเวลา และตรงตามความต้องการใช้	2.91	.89	2.89	.88	.228	.820
2. ระยะเวลาการชำระคืนเงิน กู้ยืมมีความเหมาะสม	2.95	.78	2.92	.83	.347	.729
3. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมมีความ เหมาะสม	2.98	.80	2.94	.84	.470	.638

สมมติฐานที่ 2 นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาเดิมต่างกันน่าจะมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาต่างกัน

จากสมมติฐาน เมื่อทดสอบด้วย Independent Sample T-test **รายด้านและในภาพรวม** ดังตารางที่ 6.11 พบว่า

ตารางที่ 6.11 ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษารายด้านและในภาพรวม
จำแนกตามภูมิลำเนา

ความพึงพอใจต่อกองทุนเงิน ให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา	กรุงเทพฯ และ ปริมณฑล (n = 273)		ต่างจังหวัด (n = 116)		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์ การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ	2.99	.56	3.02	.58	-.141	.888
ด้านการกำหนดเงื่อนไข กระบวนการขอกู้ยืม	2.84	.68	2.80	.71	.551	.582
ด้านการกำหนดเงื่อนไขวงเงิน ให้กู้ยืม	2.95	.74	2.94	.80	.108	.914
ด้านการกำหนดเงื่อนไขของเงิน ให้กู้ยืม	2.92	.76	2.95	.81	-.376	.707
ภาพรวม	2.92	.56	2.92	.56	.022	.983

จากสมมติฐาน เมื่อทดสอบด้วย Independent Sample T-test ในด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ ดังตารางที่ 6.12 พบว่า

1) เมื่อพิจารณาเรื่องคุณสมบัติด้านรายได้ของผู้มีสิทธิได้รับเงินกู้ยืมมีความเหมาะสม พบว่า นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ และปริมณฑลมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.02 นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในต่างจังหวัดมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.05 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ ค่า Sig. = 0.634 นั่นคือ นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ และปริมณฑลและนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในต่างจังหวัดมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องคุณสมบัติด้านรายได้ของผู้มีสิทธิได้รับเงินกู้ยืมมีความเหมาะสมไม่แตกต่างกัน

2) เมื่อพิจารณาเรื่องคุณสมบัติของผู้รับรองรายได้ของครอบครัว เช่น หน้าที่ ตำแหน่ง คุณวุฒิ ฯลฯ มีความเหมาะสม พบว่า นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ และปริมณฑลมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.98 นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในต่างจังหวัดมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.02 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.625 นั่นคือ นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ และปริมณฑลและนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในต่างจังหวัดมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อ

การศึกษาเรื่องคุณสมบัติของผู้รับรองรายได้ของครอบครัว เช่น หน้าที่ ตำแหน่ง คุณวุฒิ ฯลฯ มีความเหมาะสมไม่แตกต่างกัน

3) เมื่อพิจารณาเรื่องคุณสมบัติของผู้ค้ำประกัน เช่น ตำแหน่งหน้าที่ที่มีความเหมาะสมในการค้ำประกัน พบว่า นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ และปริมณฑลมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.98 นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในต่างจังหวัดมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.99 และเมื่อพิจารณาจาก ค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.898 นั่นคือ นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ และปริมณฑลและนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในต่างจังหวัดมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องคุณสมบัติของผู้ค้ำประกัน เช่น ตำแหน่งหน้าที่ที่มีความเหมาะสมในการค้ำประกันไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6.12 ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาด้านการกำหนดเงื่อนไข

หลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ รายข้อ จำแนกตามภูมิลำเนา

ด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์ การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ	กรุงเทพฯ และ ปริมณฑล (n = 273)		ต่างจังหวัด (n = 116)		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. คุณสมบัติด้านรายได้ของผู้มี สิทธิได้รับเงินกู้ยืมมีความ เหมาะสม	3.02	.62	3.05	.67	-.477	.634
2. คุณสมบัติของผู้รับรอง รายได้ของครอบครัว เช่น หน้าที่ ตำแหน่ง คุณวุฒิ ฯลฯ มี ความเหมาะสม	2.98	.66	3.02	.65	-.489	.625
3. คุณสมบัติของผู้ค้ำประกัน เช่น ตำแหน่งหน้าที่ที่มีความเหมาะสม ในการค้ำประกัน	2.98	.67	2.99	.72	-.128	.898

จากสมมติฐาน เมื่อทดสอบด้วย Independent Sample T-test ในด้านการกำหนดเงื่อนไข กระบวนการขอกู้ยืม ดังตารางที่ 6.13 พบว่า

1) เมื่อพิจารณาเรื่องความสะดวกในขั้นตอนการของการขอกู้เงินมีความเหมาะสม พบว่า นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ และปริมณฑลมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.95 นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในต่างจังหวัดมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.88 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.415 นั่นคือ นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ และปริมณฑลและนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในต่างจังหวัดมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องความสะดวกในขั้นตอนการของการขอกู้เงินมีความเหมาะสมไม่แตกต่างกัน

2) เมื่อพิจารณาเรื่องระบบการบริการมีความก้าวหน้า มีการพัฒนา มีความเหมาะสมและมีความทันสมัย พบว่า นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ และปริมณฑลมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.89 นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในต่างจังหวัดมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.84 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.512 นั่นคือ นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ และปริมณฑลและนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในต่างจังหวัดมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องระบบการบริการมีความก้าวหน้า มีการพัฒนา มีความเหมาะสมและมีความทันสมัยไม่แตกต่างกัน

3) เมื่อพิจารณาเรื่องขั้นตอนการอนุมัติเงินกู้มีความรวดเร็วและเหมาะสม พบว่า นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ และปริมณฑลมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.89 นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในต่างจังหวัดมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.75 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.115 นั่นคือ นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ และปริมณฑลและนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในต่างจังหวัดมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องขั้นตอนการอนุมัติเงินกู้มีความรวดเร็วและเหมาะสมไม่แตกต่างกัน

4) เมื่อพิจารณาเรื่องเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีความเอาใจใส่ในการช่วยเหลือปัญหา และให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้กู้ พบว่า นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ และปริมณฑลมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.79 นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในต่างจังหวัดมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.83 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.679 นั่นคือ นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ และปริมณฑลและนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในต่างจังหวัดมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีความเอาใจใส่ในการช่วยเหลือปัญหา และให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้กู้ไม่แตกต่างกัน

5) เมื่อพิจารณาเรื่องเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการดำเนินการตามขั้นตอนด้วยความเสมอภาคและเสมอหน้าในการบริการผู้กู้ พบว่า นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ และปริมณฑลมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.77 นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในต่างจังหวัดมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.73 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.660 นั่นคือ นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ และ

ปริมณฑลและนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในต่างจังหวัดมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการดำเนินการตามขั้นตอนด้วยความเสมอภาคและเสมอหน้าในการบริการผู้กู้ไม่แตกต่างกัน

6) เมื่อพิจารณาเรื่องเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีบุคลิก ท่าทีและมารยาทในการบริการที่เหมาะสมพบว่า นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ และปริมณฑลมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.74 นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในต่างจังหวัดมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.77 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.804 นั่นคือ นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ และปริมณฑลและนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในต่างจังหวัดมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีบุคลิก ท่าทีและมารยาทในการบริการที่เหมาะสมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6.13 ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาด้านการกำหนดเงื่อนไข
กระบวนการขอกู้ยืมรายข้อ จำแนกตามภูมิลำเนา

ด้านการกำหนดเงื่อนไข กระบวนการขอกู้ยืม	กรุงเทพฯ และ ปริมณฑล (n = 273)		ต่างจังหวัด (n = 116)		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ความสะดวกในขั้นตอนการ ของการขอเงินมีความเหมาะสม	2.95	.75	2.88	.81	.817	.415
2. ระบบการบริการมีความก้าวหน้า มีการพัฒนามีความเหมาะสมและ มีความทันสมัย	2.89	.71	2.84	.82	.657	.512
3. ขั้นตอนการอนุมัติเงินกู้มีความ รวดเร็วและเหมาะสม	2.89	.83	2.75	.80	1.578	.115
4. เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีความ เอาใจใส่ในการช่วยแก้ปัญหา และให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้กู้	2.79	.79	2.83	.79	-.414	.679
5. เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการดำเนินการ ตามขั้นตอนด้วยความเสมอภาค และเสมอหน้าในการบริการผู้กู้	2.77	.83	2.73	.81	.440	.660

ตารางที่ 6.13 (ต่อ)

ด้านการกำหนดเงื่อนไข กระบวนการขอกู้ยืม	กรุงเทพฯ และ ปริมณฑล (n = 273)		ต่างจังหวัด (n = 116)		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
6. เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีบุคลิก ท่าทีและมารยาทในการบริการ ที่เหมาะสม	2.74	.85	2.77	.88	-.249	.804

จากสมมติฐาน เมื่อทดสอบด้วย Independent Sample T-test ในด้านการกำหนดเงื่อนไข
วงเงินให้กู้ยืม ดังตารางที่ 6.14 พบว่า

1) เมื่อพิจารณาเรื่องเงินกู้สำหรับค่าเล่าเรียนมีความเพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจริงของท่าน พบว่า
นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ และปริมณฑลมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.93 นักศึกษาที่มี
ภูมิลำเนาในต่างจังหวัดมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.97 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ ค่า
Sig. = 0.670 นั่นคือ นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ และปริมณฑลและนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาใน
ต่างจังหวัดมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องเงินกู้สำหรับค่าเล่าเรียนมี
ความเพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจริงของท่านไม่แตกต่างกัน

2) เมื่อพิจารณาเรื่องเงินกู้สำหรับค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามีความเพียงพอต่อ
ค่าใช้จ่ายจริงของท่าน พบว่า นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ และปริมณฑลมีระดับความ
พึงพอใจเท่ากับ 3.00 นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในต่างจังหวัดมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.96 และเมื่อ
พิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.667 นั่นคือ นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ และ
ปริมณฑลและนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในต่างจังหวัดมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อ
การศึกษาเรื่องเงินกู้สำหรับค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามีความเพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจริง
ของท่านไม่แตกต่างกัน

3) เมื่อพิจารณาเรื่องเงินกู้เพื่อค่าใช้จ่ายในการครองชีพเพียงพอต่อการใช้ในแต่ละวัน พบว่า
นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ และปริมณฑลมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.92 นักศึกษาที่มี
ภูมิลำเนาในต่างจังหวัดมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.90 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า
Sig. = 0.782 นั่นคือ นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ และปริมณฑลและนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาใน
ต่างจังหวัดมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องเงินกู้เพื่อค่าใช้จ่ายในการ
ครองชีพเพียงพอต่อการใช้ในแต่ละวันไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6.14 ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาด้านการกำหนดเงื่อนไข
วงเงินให้กู้ยืมรายข้อ จำแนกตามภูมิลำเนา

ด้านการกำหนดเงื่อนไข วงเงินให้กู้ยืม	กรุงเทพฯ และ ปริมณฑล (n = 273)		ต่างจังหวัด (n = 116)		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. เงินกู้สำหรับค่าเล่าเรียนมีความ เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจริงของท่าน	2.93	.81	2.97	.85	-.427	.670
2. เงินกู้สำหรับค่าธรรมเนียมที่ เกี่ยวเนื่องกับการศึกษามีความ เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจริงของท่าน	3.00	.82	2.96	.84	.431	.667
3. เงินกู้เพื่อค่าใช้จ่ายในการ ครองชีพเพียงพอต่อการใช้ใน แต่ละวัน	2.92	.76	2.90	.91	.277	.782

จากสมมติฐาน เมื่อทดสอบด้วย Independent Sample T-test ในด้านการกำหนดเงื่อนไขของ
เงินให้กู้ยืม ดังตารางที่ 6.15 พบว่า

1) เมื่อพิจารณาเรื่องเงินกู้มีการออกที่ตรงเวลา และตรงตามความต้องการใช้ พบว่า นักศึกษา
ที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ และปริมณฑลมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.92 นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาใน
ต่างจังหวัดมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.85 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.484
นั่นคือ นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ และปริมณฑลและนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในต่างจังหวัดมี
ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องเงินกู้มีการออกที่ตรงเวลา และตรงตาม
ความต้องการใช้ไม่แตกต่างกัน

2) เมื่อพิจารณาเรื่องระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้ยืมมีความเหมาะสม พบว่า นักศึกษาที่มี
ภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ และปริมณฑลมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.91 นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาใน
ต่างจังหวัดมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.99 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.380
นั่นคือ นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ และปริมณฑลและนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในต่างจังหวัดมี
ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้ยืมมีความ
เหมาะสมไม่แตกต่างกัน

3) เมื่อพิจารณาเรื่องอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมมีความเหมาะสม พบว่า นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ และปริมณฑลมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.93 นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในต่างจังหวัดมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.02 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.348 นั่นคือ นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ และปริมณฑลและนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในต่างจังหวัดมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมมีความเหมาะสมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6.15 ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาด้านการกำหนดเงื่อนไขของเงินให้กู้ยืมรายข้อ จำแนกตามภูมิลำเนา

ด้านการกำหนดเงื่อนไข ของเงินให้กู้ยืม	กรุงเทพฯ และ ปริมณฑล (n = 273)		ต่างจังหวัด (n = 116)		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. เงินกู้มีการออกที่ตรงเวลา และตรงตามความต้องการใช้	2.92	.86	2.85	.97	.700	.484
2. ระยะเวลาการชำระคืนเงิน กู้ยืมมีความเหมาะสม	2.91	.78	2.99	.90	-.878	.380
3. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมมีความ เหมาะสม	2.93	.81	3.02	.88	-.939	.348

สมมติฐานที่ 3 นักศึกษาที่มีจำนวนพี่น้องต่างกันน่าจะมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาต่างกัน

จากสมมติฐาน เมื่อทดสอบด้วย Independent Sample T-test **รายด้านและในภาพรวม** ดังตารางที่ 6.16 พบว่า

1) เมื่อพิจารณาในด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ พบว่านักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวน 1 คน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.94 นักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวน 2-3 คน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.04 และนักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวนตั้งแต่ 4 คนขึ้นไป มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.95 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.286 นั่นคือ นักศึกษาที่มีจำนวนพี่น้องต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6.16 ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษารายด้านและในภาพรวม
จำแนกตามจำนวนพี่น้อง

ความพึงพอใจต่อกองทุนเงิน ให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา	1 คน		2-3 คน		4 คนขึ้นไป		F	Sig.
	(n = 66)		(n = 241)		(n = 92)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์ การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ	2.94	.60	3.04	.54	2.95	.60	1.257	.286
ด้านการกำหนดเงื่อนไข กระบวนการขอกู้ยืม	2.83	.69	2.85	.68	2.78	.67	.334	.717
ด้านการกำหนดเงื่อนไขวงเงิน ให้กู้ยืม	2.83	.67	2.97	.77	2.91	.78	.964	.382
ด้านการกำหนดเงื่อนไขของเงิน ให้กู้ยืม	2.81	.71	2.96	.76	2.91	.82	.966	.381
ภาพรวม	2.86	.60	2.95	.54	2.88	.56	.945	.390

จากสมมติฐาน เมื่อทดสอบด้วย Independent Sample T-test ในด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ ดังตารางที่ 6.17 พบว่า

1) เมื่อพิจารณาเรื่องคุณสมบัติด้านรายได้ของผู้มีสิทธิได้รับเงินกู้ยืมมีความเหมาะสม พบว่า นักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวน 1 คน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.98 นักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวน 2-3 คน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.05 และนักศึกษามีพี่น้องจำนวนตั้งแต่ 4 คนขึ้นไป มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.02 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.780 นั่นคือ นักศึกษาที่มีจำนวนพี่น้องต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องคุณสมบัติด้านรายได้ของผู้มีสิทธิได้รับเงินกู้ยืมมีความเหมาะสมไม่แตกต่างกัน

2) เมื่อพิจารณาเรื่องคุณสมบัติของผู้รับรองรายได้ของครอบครัว เช่น หน้าที่ ตำแหน่ง คุณวุฒิ ฯลฯ มีความเหมาะสม พบว่า นักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวน 1 คน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.91 นักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวน 2-3 คน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.02 และนักศึกษามีพี่น้องจำนวนตั้งแต่ 4 คนขึ้นไป มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.98 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.460 นั่นคือ นักศึกษาที่มีจำนวนพี่น้องต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อ

การศึกษาเรื่องคุณสมบัติของผู้รับรองรายได้ของครอบครัว เช่น หน้าที่ ตำแหน่ง คุณวุฒิ ฯลฯ มีความเหมาะสมไม่แตกต่างกัน

3) เมื่อพิจารณาเรื่องคุณสมบัติของผู้ค้ำประกัน เช่น ตำแหน่งหน้าที่ที่มีความเหมาะสมในการค้ำประกัน พบว่า นักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวน 1 คน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.92 นักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวน 2-3 คน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.05 และนักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวนตั้งแต่ 4 คนขึ้นไป มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.86 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.054 นั่นคือ นักศึกษาที่มีจำนวนพี่น้องต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องคุณสมบัติของผู้ค้ำประกัน เช่น ตำแหน่งหน้าที่ที่มีความเหมาะสมในการค้ำประกันไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6.17 ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาด้านการกำหนดเงื่อนไข

หลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ รายข้อ จำแนกตามจำนวนพี่น้อง

ด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์ การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ	1 คน		2-3 คน		4 คนขึ้นไป		F	Sig.
	(n = 66)		(n = 241)		(n = 92)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. คุณสมบัติด้านรายได้ของผู้มี สิทธิได้รับเงินกู้ยืมมีความ เหมาะสม	2.98	.67	3.05	.62	3.02	.65	.248	.780
2. คุณสมบัติของผู้รับรอง รายได้ของครอบครัว เช่น หน้าที่ ตำแหน่ง คุณวุฒิ ฯลฯ มี ความเหมาะสม	2.91	.65	3.02	.65	2.98	.68	.779	.460
3. คุณสมบัติของผู้ค้ำประกัน เช่น ตำแหน่งหน้าที่ที่มีความเหมาะสม ในการค้ำประกัน	2.92	.75	3.05	.65	2.86	.70	2.943	.054

จากสมมติฐาน เมื่อทดสอบด้วย Independent Sample T-test ในด้านการกำหนดเงื่อนไข
กระบวนการขอกู้ยืม ดังตารางที่ 6.18 พบว่า

1) เมื่อพิจารณาเรื่องความสะดวกในขั้นตอนการขอเงินกู้ยืมมีความเหมาะสม พบว่า
นักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวน 1 คน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.80 นักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวน 2-3

คน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.96 และนักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวนตั้งแต่ 4 คนขึ้นไป มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.93 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.319 นั่นคือ นักศึกษาที่มีจำนวนพี่น้องต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องความสะดวกในขั้นตอนการขอการขอกู้เงินมีความเหมาะสมไม่แตกต่างกัน

2) เมื่อพิจารณาเรื่องระบบการบริการมีความก้าวหน้า มีการพัฒนา มีความเหมาะสมและมีความทันสมัย พบว่า นักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวน 1 คน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.83 นักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวน 2-3 คน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.94 และนักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวนตั้งแต่ 4 คนขึ้นไป มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.75 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.101 นั่นคือ นักศึกษาที่มีจำนวนพี่น้องต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องระบบการบริการมีความก้าวหน้า มีการพัฒนา มีความเหมาะสมและมีความทันสมัยไม่แตกต่างกัน

3) เมื่อพิจารณาเรื่องขั้นตอนการอนุมัติเงินกู้มีความรวดเร็วและเหมาะสม พบว่า นักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวน 1 คน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.82 นักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวน 2-3 คน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.88 และนักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวนตั้งแต่ 4 คนขึ้นไป มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.79 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.656 นั่นคือ นักศึกษาที่มีจำนวนพี่น้องต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องขั้นตอนการอนุมัติเงินกู้มีความรวดเร็วและเหมาะสมไม่แตกต่างกัน

4) เมื่อพิจารณาเรื่องเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีความเอาใจใส่ในการช่วยแก้ปัญหา และให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้กู้ พบว่า นักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวน 1 คน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.88 นักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวน 2-3 คน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.80 และนักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวนตั้งแต่ 4 คนขึ้นไป มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.74 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.549 นั่นคือ นักศึกษาที่มีจำนวนพี่น้องต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีความเอาใจใส่ในการช่วยแก้ปัญหา และให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้กู้ไม่แตกต่างกัน

5) เมื่อพิจารณาเรื่องเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการดำเนินการตามขั้นตอนด้วยความเสมอภาคและเสมอหน้าในการบริการผู้กู้ พบว่า นักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวน 1 คน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.85 นักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวน 2-3 คน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.74 และนักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวนตั้งแต่ 4 คนขึ้นไป มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.74 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.625 นั่นคือ นักศึกษาที่มีจำนวนพี่น้องต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการดำเนินการตามขั้นตอนด้วยความเสมอภาคและเสมอหน้าในการบริการผู้กู้ไม่แตกต่างกัน

6) เมื่อพิจารณาเรื่องเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีบุคลิก ท่าทีและมารยาทในการบริการที่เหมาะสม พบว่า นักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวน 1 คน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.79 นักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวน 2-3 คน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.76 และนักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวนตั้งแต่ 4 คนขึ้นไป มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.72 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.872 นั่นคือ นักศึกษาที่มีจำนวนพี่น้องต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีบุคลิก ท่าทีและมารยาทในการบริการที่เหมาะสมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6.18 ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาด้านการกำหนดเงื่อนไข กระบวนการขอกู้ยืมรายข้อ จำแนกตามจำนวนพี่น้อง

ด้านการกำหนดเงื่อนไข กระบวนการขอกู้ยืม	1 คน		2-3 คน		4 คนขึ้นไป		F	Sig.
	(n = 66)		(n = 241)		(n = 92)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ความสะดวกในขั้นตอนการ ของการขอกู้เงินมีความเหมาะสม	2.80	.75	2.96	.75	2.93	.78	1.145	.319
2. ระบบการบริการมีความก้าวหน้า มีการพัฒนามีความเหมาะสมและ มีความทันสมัย	2.83	.74	2.94	.74	2.75	.72	2.307	.101
3. ขั้นตอนการอนุมัติเงินกู้มีความ รวดเร็วและเหมาะสม	2.82	.80	2.88	.85	2.79	.78	.423	.656
4. เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีความ เอาใจใส่ในการช่วยแก้ปัญหา และให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้กู้	2.88	.79	2.80	.81	2.74	.74	.601	.549
5. เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการดำเนินการ ตามขั้นตอนด้วยความเสมอภาค และเสมอหน้าในการบริการผู้กู้	2.85	.77	2.74	.83	2.74	.81	.471	.625
6. เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีบุคลิก ท่าทีและมารยาทในการบริการ ที่เหมาะสม	2.79	.81	2.76	.87	2.72	.83	.137	.872

จากสมมติฐาน เมื่อทดสอบด้วย Independent Sample T-test ในด้านการกำหนดเงื่อนไข
วงเงินให้กู้ยืม ดังตารางที่ 6.19 พบว่า

1) เมื่อพิจารณาเรื่องเงินกู้สำหรับค่าเล่าเรียนมีความเพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจริงของท่าน พบว่า
นักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวน 1 คน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.85 นักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวน 2-3
คน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.96 และนักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวนตั้งแต่ 4 คนขึ้นไป มีระดับ
ความพึงพอใจเท่ากับ 2.90 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.593 นั่นคือ นักศึกษาที่มี
จำนวนพี่น้องต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องเงินกู้สำหรับค่า
เล่าเรียนมีความเพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจริงของท่านไม่แตกต่างกัน

2) เมื่อพิจารณาเรื่องเงินกู้สำหรับค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามีความเพียงพอต่อ
ค่าใช้จ่ายจริงของท่าน พบว่า นักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวน 1 คน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.82
นักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวน 2-3 คน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.02 และนักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวน
ตั้งแต่ 4 คนขึ้นไป มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.96 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. =
0.203 นั่นคือ นักศึกษาที่มีจำนวนพี่น้องต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อ
การศึกษาเรื่องเงินกู้สำหรับค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามีความเพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจริง
ของท่านไม่แตกต่างกัน

3) เมื่อพิจารณาเรื่องเงินกู้เพื่อค่าใช้จ่ายในการครองชีพเพียงพอต่อการใช้ในแต่ละวัน พบว่า
นักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวน 1 คน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.83 นักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวน 2-3
คน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.94 และนักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวนตั้งแต่ 4 คนขึ้นไป มีระดับ
ความพึงพอใจเท่ากับ 2.87 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.543 นั่นคือ นักศึกษาที่มี
จำนวนพี่น้องต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องเงินกู้เพื่อ
ค่าใช้จ่ายในการครองชีพเพียงพอต่อการใช้ในแต่ละวันไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6.19 ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาด้านการกำหนดเงื่อนไข
วงเงินให้กู้ยืมรายข้อ จำแนกตามจำนวนพี่น้อง

ด้านการกำหนดเงื่อนไข วงเงินให้กู้ยืม	1 คน		2-3 คน		4 คนขึ้นไป		F	Sig.
	(n = 66)		(n = 241)		(n = 92)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. เงินกู้สำหรับค่าเล่าเรียนมีความ เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจริงของท่าน	2.85	.75	2.96	.82	2.90	.87	.523	.593
2. เงินกู้สำหรับค่าธรรมเนียมที่ เกี่ยวเนื่องกับการศึกษามีความ เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจริงของท่าน	2.82	.72	3.02	.86	2.96	.78	1.602	.203
3. เงินกู้เพื่อค่าใช้จ่ายในการ ครองชีพเพียงพอต่อการใช้ใน แต่ละวัน	2.83	.67	2.94	.80	2.87	.87	.612	.543

จากสมมติฐาน เมื่อทดสอบด้วย Independent Sample t-test ในด้านการกำหนดเงื่อนไขของ
เงินให้กู้ยืม ดังตารางที่ 6.20 พบว่า

1) เมื่อพิจารณาเรื่องเงินกู้มีการออกที่ตรงเวลาและตรงตามความต้องการใช้ พบว่า นักศึกษา
ที่มีพี่น้องจำนวน 1 คน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.80 นักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวน 2-3 คน มี
ระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.92 และนักศึกษามีพี่น้องจำนวนตั้งแต่ 4 คนขึ้นไป มีระดับความ
พึงพอใจเท่ากับ 2.93 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.603 นั่นคือ นักศึกษาที่มี
จำนวนพี่น้องต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องเงินกู้มีการออก
ที่ตรงเวลา และตรงตามความต้องการใช้ไม่แตกต่างกัน

2) เมื่อพิจารณาเรื่องระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้ยืมมีความเหมาะสม พบว่า นักศึกษาที่มีพี่
น้องจำนวน 1 คน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.83 นักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวน 2-3 คน มีระดับ
ความพึงพอใจเท่ากับ 2.97 และนักศึกษามีพี่น้องจำนวนตั้งแต่ 4 คนขึ้นไป มีระดับความพึงพอใจ
เท่ากับ 2.90 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.461 นั่นคือ นักศึกษาที่มีจำนวนพี่น้อง
ต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องระยะเวลาการชำระคืนเงิน
กู้ยืมมีความเหมาะสมไม่แตกต่างกัน

3) เมื่อพิจารณาเรื่องอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมมีความเหมาะสม พบว่า นักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวน 1 คน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.82 นักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวน 2-3 คน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.01 และนักศึกษาที่มีพี่น้องจำนวนตั้งแต่ 4 คนขึ้นไป มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.90 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.204 นั่นคือ นักศึกษาที่มีจำนวนพี่น้องต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมมีความเหมาะสมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6.20 ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาด้านการกำหนดเงื่อนไขของเงินให้กู้ยืมรายข้อ จำแนกตามจำนวนพี่น้อง

ด้านการกำหนดเงื่อนไข ของเงินให้กู้ยืม	1 คน		2-3 คน		4 คนขึ้นไป		F	Sig.
	(n = 66)		(n = 241)		(n = 92)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. เงินกู้มีการออกที่ตรงเวลา และตรงตามความต้องการใช้	2.80	.83	2.92	.90	2.93	.90	.507	.603
2. ระยะเวลาการชำระคืนเงิน กู้ยืมมีความเหมาะสม	2.83	.69	2.97	.81	2.90	.89	.775	.461
3. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมมีความ เหมาะสม	2.82	.78	3.01	.81	2.90	.90	1.595	.204

สมมติฐานที่ 4 นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกันน่าจะมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาต่างกัน

จากสมมติฐาน เมื่อทดสอบด้วย Independent Sample t-test รายด้านและในภาพรวม ดังตารางที่ 6.21 พบว่า

1) เมื่อพิจารณาในด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ พบว่านักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.91 นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวส. มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.04 และนักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.01 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.212 นั่นคือ นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6.21 ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษารายด้านและในภาพรวม
จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

ความพึงพอใจต่อกองทุนเงิน ให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา/ ปวส. (n = 135)		ปริญญาตรีขึ้นไป (n = 181)		F	Sig.
	(n = 84)							
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์ การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ	2.91	.55	3.04	.54	3.01	.59	1.558	.212
ด้านการกำหนดเงื่อนไข กระบวนการขอกู้ยืม	2.55	.70	2.91	.64	2.90	.66	9.059	.000**
ด้านการกำหนดเงื่อนไขวงเงิน ให้กู้ยืม	2.64	.67	3.03	.79	3.00	.74	8.608	.000**
ด้านการกำหนดเงื่อนไขของเงิน ให้กู้ยืม	2.68	.70	3.00	.80	2.99	.74	5.801	.003**
ภาพรวม	2.71	.52	2.99	.53	2.97	.56	8.218	.000**

หมายเหตุ: มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากสมมติฐาน เมื่อทดสอบด้วย Independent Sample T-test ในด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ ดังตารางที่ 6.22 พบว่า

1) เมื่อพิจารณาเรื่องคุณสมบัติด้านรายได้ของผู้มีสิทธิได้รับเงินกู้ยืมมีความเหมาะสม พบว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.98 นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวส. มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.07 และนักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.03 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.589 นั่นคือ นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องคุณสมบัติด้านรายได้ของผู้มีสิทธิได้รับเงินกู้ยืมมีความเหมาะสมไม่แตกต่างกัน

2) เมื่อพิจารณาเรื่องคุณสมบัติของผู้รับรองรายได้ของครอบครัว เช่น หน้าที่ ตำแหน่ง คุณวุฒิ ฯลฯ มีความเหมาะสม พบว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.86 นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวส. มีระดับความพึงพอใจ

เท่ากับ 3.05 และนักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.01 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.088 นั่นคือ นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องคุณสมบัติของผู้รับรองรายได้ของครอบครัว เช่น หน้าที่ ตำแหน่ง คุณวุฒิ ฯลฯ มีความเหมาะสมไม่แตกต่างกัน

3) เมื่อพิจารณาเรื่องคุณสมบัติของผู้ค้ำประกัน เช่น ตำแหน่งหน้าที่ที่มีความเหมาะสมในการค้ำประกัน พบว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.89 นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวส. มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.01 และนักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.00 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.395 นั่นคือ นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องคุณสมบัติของผู้ค้ำประกัน เช่น ตำแหน่งหน้าที่ที่มีความเหมาะสมในการค้ำประกันไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6.22 ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาด้านการกำหนดเงื่อนไข

หลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ รายข้อ จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

ด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์ การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ	ประถมศึกษา (n = 84)		มัธยมศึกษา/ ปวส. (n = 135)		ปริญญาตรีขึ้นไป (n = 181)		F	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. คุณสมบัติด้านรายได้ของผู้มี สิทธิได้รับเงินกู้ยืมมีความ เหมาะสม	2.98	.69	3.07	.58	3.03	.64	.531	.589
2. คุณสมบัติของผู้รับรอง รายได้ของครอบครัว เช่น หน้าที่ ตำแหน่ง คุณวุฒิ ฯลฯ มี ความเหมาะสม	2.86	.62	3.05	.63	3.01	.68	2.441	.088
3. คุณสมบัติของผู้ค้ำประกัน เช่น ตำแหน่งหน้าที่มีความ เหมาะสมในการค้ำประกัน	2.89	.68	3.01	.69	3.00	.68	.930	.395

จากสมมติฐาน เมื่อทดสอบด้วย Independent Sample T-test ในด้านการกำหนดเงื่อนไข กระบวนการขอกู้ยืม ดังตารางที่ 6.23 พบว่า

1) เมื่อพิจารณาเรื่องความสะดวกในขั้นตอนการของการขอกู้เงินมีความเหมาะสม พบว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.64 นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวส. มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.01 และนักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.99 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.001 นั่นคือ นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องความสะดวกในขั้นตอนการของการขอกู้เงินมีความเหมาะสมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2) เมื่อพิจารณาเรื่องระบบการบริการมีความก้าวหน้า มีการพัฒนา มีความเหมาะสมและมีความทันสมัย พบว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.67 นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวส. มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.91 และนักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.95 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.011 นั่นคือ นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องระบบการบริการมีความก้าวหน้า มีการพัฒนา มีความเหมาะสมและมีความทันสมัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) เมื่อพิจารณาเรื่องขั้นตอนการอนุมัติเงินกู้มีความรวดเร็วและเหมาะสม พบว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.55 นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวส. มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.96 และนักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.91 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.001 นั่นคือ นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องขั้นตอนการอนุมัติเงินกู้มีความรวดเร็วและเหมาะสมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4) เมื่อพิจารณาเรื่องเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีความเอาใจใส่ในการช่วยแก้ปัญหา และให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้กู้ พบว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.52 นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวส. มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.89 และนักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.87 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.001 นั่นคือ นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่อง

เจ้าหน้าที่ให้บริการมีความเอาใจใส่ในการช่วยแก้ปัญหา และให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้กู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

5) เมื่อพิจารณาเรื่องเจ้าหน้าที่ให้บริการดำเนินการตามขั้นตอนด้วยความเสมอภาคและเสมอหน้าในการบริการผู้กู้ พบว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.51 นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวส. มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.83 และนักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.82 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.007 นั่นคือ นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องเจ้าหน้าที่ให้บริการดำเนินการตามขั้นตอนด้วยความเสมอภาคและเสมอหน้าในการบริการผู้กู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

6) เมื่อพิจารณาเรื่องเจ้าหน้าที่ให้บริการมีบุคลิก ท่าทีและมารยาทในการบริการที่เหมาะสม พบว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.43 นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวส. มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.84 และนักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.84 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.000 นั่นคือ นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องเจ้าหน้าที่ให้บริการมีบุคลิก ท่าทีและมารยาทในการบริการที่เหมาะสมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 6.23 ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาด้านการกำหนดเงื่อนไข
กระบวนการขอกู้ยืมรายข้อ จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

ด้านการกำหนดเงื่อนไข กระบวนการขอกู้ยืม	ประถมศึกษา (n = 84)		มัธยมศึกษา/ ปวส. (n = 135)		ปริญญาตรีขึ้นไป (n = 181)		F	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ความสะดวกในขั้นตอนการ ของการขอกู้เงินมีความเหมาะสม	2.64	.80	3.01	.72	2.99	.74	7.723	.001**
2. ระบบการบริการมีความก้าวหน้า มีการพัฒนา มีความเหมาะสมและ มีความทันสมัย	2.67	.77	2.91	.71	2.95	.73	4.533	.011*

ตารางที่ 6.23 (ต่อ)

ด้านการกำหนดเงื่อนไข กระบวนการขอกู้ยืม	ประถมศึกษา (n = 84)		มัธยมศึกษา/ ปวส. (n = 135)		ปริญญาตรีขึ้นไป (n = 181)		F	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
3. ขั้นตอนการอนุมัติเงินกู้มีความรวดเร็วและเหมาะสม	2.55	.90	2.96	.83	2.91	.75	7.562	.001**
4. เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีความเอาใจใส่ในการช่วยเหลือปัญหาและให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้กู้	2.52	.81	2.89	.75	2.87	.78	6.829	.001**
5. เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการดำเนินการตามขั้นตอนด้วยความเสมอภาคและเสมอหน้าในการบริการผู้กู้	2.51	.84	2.83	.82	2.82	.78	5.030	.007**
6. เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีบุคลิกท่าทีและมารยาทในการบริการที่เหมาะสม	2.43	.84	2.84	.80	2.84	.85	8.044	.000**

หมายเหตุ: มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากสมมติฐาน เมื่อทดสอบด้วย Independent Sample T-test ในด้านการกำหนดเงื่อนไข
วงเงินให้กู้ยืม ดังตารางที่ 6.24 พบว่า

1) เมื่อพิจารณาเรื่องเงินกู้สำหรับค่าเล่าเรียนมีความเพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจริงของท่าน พบว่า
นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.65 นักศึกษาที่
ผู้ปกครองมีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวส. มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.01 และนักศึกษาที่
ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.99 ซึ่งเมื่อพิจารณาจาก
ค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.002 นั่นคือ นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกันมีระดับความ
พึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องเงินกู้สำหรับค่าเล่าเรียนมีความเพียงพอต่อ
ค่าใช้จ่ายจริงของท่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2) เมื่อพิจารณาเรื่องเงินกู้สำหรับค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามีความเพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจริงของท่าน พบว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.67 นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวส. มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.08 และนักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.03 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.000 นั่นคือ นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องเงินกู้สำหรับค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามีความเพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจริงของท่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3) เมื่อพิจารณาเรื่องเงินกู้เพื่อค่าใช้จ่ายในการครองชีพเพียงพอต่อการใช้ในแต่ละวัน พบว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.60 นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวส. มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.01 และนักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.98 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.000 นั่นคือ นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องเงินกู้เพื่อค่าใช้จ่ายในการครองชีพเพียงพอต่อการใช้ในแต่ละวันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 6.24 ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาด้านการกำหนดเงื่อนไข
วงเงินให้กู้ยืมรายข้อ จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

ด้านการกำหนดเงื่อนไข วงเงินให้กู้ยืม	ประถมศึกษา (n = 84)		มัธยมศึกษา/ ปวส. (n = 135)		ปริญญาตรีขึ้นไป (n = 181)		F	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. เงินกู้สำหรับค่าเล่าเรียนมีความ เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจริงของท่าน	2.65	.78	3.01	.87	2.99	.77	6.103	.002**
2. เงินกู้สำหรับค่าธรรมเนียมที่ เกี่ยวข้องกับการศึกษามีความ เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจริงของท่าน	2.67	.72	3.08	.86	3.03	.81	7.774	.000**
3. เงินกู้เพื่อค่าใช้จ่ายในการครองชีพ เพียงพอต่อการใช้ในแต่ละวัน	2.60	.78	3.01	.81	2.98	.76	8.519	.000**

หมายเหตุ: มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากสมมติฐาน เมื่อทดสอบด้วย Independent Sample T-test ในด้านการกำหนดเงื่อนไขของเงินให้กู้ยืม ดังตารางที่ 6.25 พบว่า

1) เมื่อพิจารณาเรื่องเงินกู้มีการออกที่ตรงเวลา และตรงตามความต้องการใช้ พบว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.60 นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวส. มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.04 และนักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.94 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.001 นั่นคือ นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องเงินกู้มีการออกที่ตรงเวลา และตรงตามความต้องการใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2) เมื่อพิจารณาเรื่องระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้ยืมมีความเหมาะสม พบว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.76 นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวส. มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.97 และนักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.98 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.852 นั่นคือ นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้ยืมมีความเหมาะสมไม่แตกต่างกัน

3) เมื่อพิจารณาเรื่องอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมมีความเหมาะสม พบว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.68 นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวส. มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.00 และนักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.04 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.002 นั่นคือ นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมมีความเหมาะสมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 6.25 ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาด้านการกำหนดเงื่อนไขของเงินให้กู้ยืมรายข้อ จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

ด้านการกำหนดเงื่อนไข ของเงินให้กู้ยืม	ประถมศึกษา (n = 84)		มัธยมศึกษา/ ปวส. (n = 135)		ปริญญาตรีขึ้นไป (n = 181)		F	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. เงินกู้มีการออกที่ตรงเวลา และตรงตามความต้องการใช้	2.60	.87	3.04	.89	2.94	.86	6.946	.001**
2. ระยะเวลาการชำระคืนเงิน กู้ยืมมีความเหมาะสม	2.76	.82	2.97	.84	2.98	.77	2.324	.099
3. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมมีความ เหมาะสม	2.68	.78	3.00	.89	3.04	.77	6.113	.002**

หมายเหตุ: มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สมมติฐานที่ 5 นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันน่าจะมีความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาต่างกัน

จากสมมติฐาน เมื่อทดสอบด้วย Independent Sample T-test รายด้านและในภาพรวม ดังตารางที่ 6.26 พบว่า

1) เมื่อพิจารณาในด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ พบว่านักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกร มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.93 นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพลูกจ้าง/รับจ้าง มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.04 และนักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย/เกษียณจากงาน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.00 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.323 นั่นคือ นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ ไม่แตกต่างกัน

2) เมื่อพิจารณาในด้านการกำหนดเงื่อนไขกระบวนการขอกู้ยืม พบว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกร มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.73 นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพลูกจ้าง/รับจ้าง มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.87 และนักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย/เกษียณจากงาน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.83 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.242 นั่นคือ

นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในด้านการกำหนดเงื่อนไขกระบวนการขอกู้ยืมไม่แตกต่างกัน

3) เมื่อพิจารณาในด้านการกำหนดเงื่อนไขวงเงินให้กู้ยืม พบว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกร มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.89 นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพลูกจ้าง/รับจ้าง มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.99 และนักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย/เกษียณจากงาน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.90 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.495 นั่นคือ นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในด้านการกำหนดเงื่อนไขวงเงินให้กู้ยืมไม่แตกต่างกัน

4) เมื่อพิจารณาในด้านการกำหนดเงื่อนไขของเงินให้กู้ยืม พบว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกร มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.86 นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพลูกจ้าง/รับจ้าง มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.98 และนักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย/เกษียณจากงาน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.90 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.479 นั่นคือ นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในด้านการกำหนดเงื่อนไขของเงินให้กู้ยืมไม่แตกต่างกัน

5) เมื่อพิจารณาในภาพรวมของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกร มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.84 นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพลูกจ้าง/รับจ้าง มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.96 และนักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย/เกษียณจากงาน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.91 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.232 นั่นคือ นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6.26 ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษารายด้านและในภาพรวม
จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

ความพึงพอใจต่อกองทุนเงิน ให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา	เกษตรกร		ลูกจ้าง/รับจ้าง		ค้าขาย/เกษียณ		F	Sig.
	(n = 102)		(n = 152)		(n = 125)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์ การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ	2.93	.54	3.04	.57	3.00	.57	1.132	.323
ด้านการกำหนดเงื่อนไข กระบวนการขอกู้ยืม	2.73	.68	2.87	.70	2.83	.64	1.423	.242
ด้านการกำหนดเงื่อนไขวงเงิน ให้กู้ยืม	2.89	.76	2.99	.77	2.90	.75	.704	.495
ด้านการกำหนดเงื่อนไขของเงิน ให้กู้ยืม	2.86	.78	2.98	.77	2.90	.77	.737	.479
ภาพรวม	2.84	.53	2.96	.59	2.91	.53	1.467	.232

จากสมมติฐาน เมื่อทดสอบด้วย Independent Sample T-test ในด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ ดังตารางที่ 6.27 พบว่า

1) เมื่อพิจารณาเรื่องคุณสมบัติด้านรายได้ของผู้มีสิทธิได้รับเงินกู้ยืมมีความเหมาะสม พบว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกร มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.93 นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพลูกจ้าง/รับจ้าง มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.09 และนักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย/เกษียณจากงาน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.06 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.121 นั่นคือ นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องคุณสมบัติด้านรายได้ของผู้มีสิทธิได้รับเงินกู้ยืมมีความเหมาะสมไม่แตกต่างกัน

2) เมื่อพิจารณาเรื่องคุณสมบัติของผู้รับรองรายได้ของครอบครัว เช่น หน้าที่ ตำแหน่ง คุณวุฒิ ฯลฯ มีความเหมาะสม พบว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกร มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.90 นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพลูกจ้าง/รับจ้าง มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.03 และนักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย/เกษียณจากงาน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.01 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.295 นั่นคือ นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อ

กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องคุณสมบัติของผู้รับรองรายได้ของครอบครัว เช่น หน้าที่ ตำแหน่ง คุณวุฒิ ฯลฯ มีความเหมาะสมไม่แตกต่างกัน

3) เมื่อพิจารณาเรื่องคุณสมบัติของผู้ค้ำประกัน เช่น ตำแหน่งหน้าที่ที่มีความเหมาะสมในการ ค้ำประกัน พบว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกร มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.96 นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพลูกจ้าง/รับจ้าง มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.00 และนักศึกษาที่ ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย/เกษียณจากงาน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.94 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.783 นั่นคือ นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อ กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องคุณสมบัติของผู้ค้ำประกัน เช่น ตำแหน่งหน้าที่ที่มีความ เหมาะสมในการค้ำประกันไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6.27 ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาด้านการกำหนดเงื่อนไข หลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ รายข้อ จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

ด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์ การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ	เกษตรกร (n = 102)		ลูกจ้าง/รับจ้าง (n = 152)		ค้าขาย/เกษียณ (n = 125)		F	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. คุณสมบัติด้านรายได้ของผู้มี สิทธิได้รับเงินกู้ยืมมีความ เหมาะสม	2.93	.63	3.09	.62	3.06	.61	2.120	.121
2. คุณสมบัติของผู้รับรอง รายได้ของครอบครัว เช่น หน้าที่ ตำแหน่ง คุณวุฒิ ฯลฯ มี ความเหมาะสม	2.90	.61	3.03	.68	3.01	.64	1.224	.295
3. คุณสมบัติของผู้ค้ำประกัน เช่น ตำแหน่งหน้าที่ที่มีความเหมาะสม ในการค้ำประกัน	2.96	.69	3.00	.65	2.94	.72	.245	.783

จากสมมติฐาน เมื่อทดสอบด้วย Independent Sample T-test ในด้านการกำหนดเงื่อนไข กระบวนการขอกู้ยืม ดังตารางที่ 6.28 พบว่า

5) เมื่อพิจารณาเรื่องเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการดำเนินการตามขั้นตอนด้วยความเสมอภาคและเสมอหน้าในการบริการผู้ถูกพบว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกร มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.63 นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพลูกจ้าง/รับจ้าง มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.80 และนักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย/เกษียณจากงาน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.76 ซึ่งเมื่อ

พิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.235 นั่นคือ นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องเจ้าหน้าที่ให้บริการดำเนินการตามขั้นตอนด้วยความเสมอภาคและเสมอหน้าในการบริการผู้กู้ไม่แตกต่างกัน

6) เมื่อพิจารณาเรื่องเจ้าหน้าที่ให้บริการมีบุคลิก ท่าทีและมารยาทในการบริการที่เหมาะสมพบว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกร มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.63 นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพลูกจ้าง/รับจ้าง มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.83 และนักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย/เกษียณจากงาน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.71 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.168 นั่นคือ นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องเจ้าหน้าที่ให้บริการมีบุคลิก ท่าทีและมารยาทในการบริการที่เหมาะสมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6.28 ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาด้านการกำหนดเงื่อนไขกระบวนการขอกู้ยืมรายข้อ จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

ด้านการกำหนดเงื่อนไข กระบวนการขอกู้ยืม	เกษตรกร		ลูกจ้าง/รับจ้าง		ค้าขาย/เกษียณ		F	Sig.
	(n = 102)		(n = 152)		(n = 125)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ความสะดวกในขั้นตอนการ ของการขอกู้เงินมีความเหมาะสม	2.80	.73	2.94	.78	2.99	.74	1.838	.161
2. ระบบการบริการมีความก้าวหน้ามี การพัฒนาที่มีความเหมาะสมและมี ความทันสมัย	2.81	.71	2.93	.76	2.83	.73	1.039	.355
3. ขั้นตอนการอนุมัติเงินกู้มีความ รวดเร็วและเหมาะสม	2.75	.85	2.88	.78	2.90	.83	.960	.384
4. เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีความ เอาใจใส่ในการช่วยแก้ปัญหา และให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้กู้	2.73	.80	2.84	.82	2.77	.74	.715	.490
5. เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการ ดำเนินการตามขั้นตอนด้วยความ เสมอภาคและเสมอหน้าในการ บริการผู้กู้	2.63	.82	2.80	.84	2.76	.79	1.453	.235

ตารางที่ 6.28 (ต่อ)

ด้านการกำหนดเงื่อนไข กระบวนการขอกู้ยืม	เกษตรกร		ลูกจ้าง/รับจ้าง		ค้าขาย/เกษียณ		F	Sig.
	(n = 102)		(n = 152)		(n = 125)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
6. เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีบุคลิก ท่าทีและมารยาทในการบริการที่ เหมาะสม	2.63	.86	2.83	.90	2.71	.77	1.794	.168

จากสมมติฐาน เมื่อทดสอบด้วย Independent Sample T-test ในด้านการกำหนดเงื่อนไข
วงเงินให้กู้ยืม ดังตารางที่ 6.29 พบว่า

1) เมื่อพิจารณาเรื่องเงินกู้สำหรับค่าเล่าเรียนมีความเพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจริงของท่าน พบว่า
นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกร มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.90 นักศึกษาที่ผู้ปกครองมี
อาชีพลูกจ้าง/รับจ้าง มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.98 และนักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย/
เกษียณจากงาน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.87 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. =
0.529 นั่นคือ นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อ
การศึกษาเรื่องเงินกู้สำหรับค่าเล่าเรียนมีความเพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจริงของท่านไม่แตกต่างกัน

2) เมื่อพิจารณาเรื่องเงินกู้สำหรับค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามีความเพียงพอต่อ
ค่าใช้จ่ายจริงของท่าน พบว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกร มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ
2.93 นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพลูกจ้าง/รับจ้าง มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.03 และนักศึกษาที่
ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย/เกษียณจากงาน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.94 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า
Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.549 นั่นคือ นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อ
กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องเงินกู้สำหรับค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามีความ
เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจริงของท่านไม่แตกต่างกัน

3) เมื่อพิจารณาเรื่องเงินกู้เพื่อค่าใช้จ่ายในการครองชีพเพียงพอต่อการใช้ในแต่ละวัน พบว่า
นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกร มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.83 นักศึกษาที่ผู้ปกครองมี
อาชีพลูกจ้าง/รับจ้าง มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.96 และนักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย/
เกษียณจากงาน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.90 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. =
0.459 นั่นคือ นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อ
การศึกษาเรื่องเงินกู้เพื่อค่าใช้จ่ายในการครองชีพเพียงพอต่อการใช้ในแต่ละวันไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6.29 ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาด้านการกำหนดเงื่อนไข
วงเงินให้กู้ยืมรายข้อ จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

ด้านการกำหนดเงื่อนไข วงเงินให้กู้ยืม	เกษตรกร		ลูกจ้าง/รับจ้าง		ค้าขาย/เกษียณ		F	Sig.
	(n = 102)		(n = 152)		(n = 125)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. เงินกู้สำหรับค่าเล่าเรียนมีความ เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจริงของท่าน	2.90	.81	2.98	.80	2.87	.86	.638	.529
2. เงินกู้สำหรับค่าธรรมเนียมที่ เกี่ยวเนื่องกับการศึกษามีความ เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจริงของท่าน	2.93	.82	3.03	.84	2.94	.82	.600	.549
3. เงินกู้เพื่อค่าใช้จ่ายในการ ครองชีพเพียงพอต่อการใช้ใน แต่ละวัน	2.83	.83	2.96	.80	2.90	.78	.780	.459

จากสมมติฐาน เมื่อทดสอบด้วย Independent Sample T-test ในด้านการกำหนดเงื่อนไขของ
เงินให้กู้ยืม ดังตารางที่ 6.30 พบว่า

1) เมื่อพิจารณาเรื่องเงินกู้มีการออกที่ตรงเวลา และตรงตามความต้องการใช้ พบว่า นักศึกษา
ที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกร มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.81 นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพ
ลูกจ้าง/รับจ้าง มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.92 และนักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย/เกษียณ
จากงาน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.93 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.566 นั่น
คือ นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
เรื่องเงินกู้มีการออกที่ตรงเวลา และตรงตามความต้องการใช้ไม่แตกต่างกัน

2) เมื่อพิจารณาเรื่องระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้ยืมมีความเหมาะสม พบว่า นักศึกษาที่
ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกร มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.89 นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพลูกจ้าง/
รับจ้าง มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.99 และนักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย/เกษียณจากงาน มี
ระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.86 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.383 นั่นคือ
นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่อง
ระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้ยืมมีความเหมาะสมไม่แตกต่างกัน

3) เมื่อพิจารณาเรื่องอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมมีความเหมาะสม พบว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกร มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.87 นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพลูกจ้าง/รับจ้าง มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.01 และนักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย/เกษียณจากงาน มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.92 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.390 นั่นคือ นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมมีความเหมาะสมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6.30 ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาด้านการกำหนดเงื่อนไขของเงินให้กู้ยืมรายข้อ จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

ด้านการกำหนดเงื่อนไขของเงินให้กู้ยืม	เกษตรกร (n = 102)		ลูกจ้าง/รับจ้าง (n = 152)		ค้าขาย/เกษียณ (n = 125)		F	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. เงินกู้มีการออกที่ตรงเวลาและตรงตามความต้องการใช้	2.81	.95	2.92	.89	2.93	.85	.570	.566
2. ระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้ยืมมีความเหมาะสม	2.89	.82	2.99	.78	2.86	.86	.961	.383
3. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมมีความเหมาะสม	2.87	.88	3.01	.81	2.92	.83	.945	.390

สมมติฐานที่ 6 นักศึกษาที่มีรายได้ของครอบครัวต่างก็น่าจะมีความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาต่างกัน

จากสมมติฐาน เมื่อทดสอบด้วย Independent Sample t-test รายด้านและในภาพรวม ดังตารางที่ 6.31 พบว่า

1) เมื่อพิจารณาในด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ พบว่านักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.99 นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้มากกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.01 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.852 นั่นคือ นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทและนักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้มากกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ ไม่แตกต่างกัน

2) เมื่อพิจารณาในด้านการกำหนดเงื่อนไขกระบวนการขอกู้ยืม พบว่า นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.79 นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้มากกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.85 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.430 นั่นคือ นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทและนักการศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้มากกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในด้านการกำหนดเงื่อนไขกระบวนการขอกู้ยืมไม่แตกต่างกัน

3) เมื่อพิจารณาในการกำหนดเงื่อนไขวงเงินให้กู้ยืม พบว่า นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.90 นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้มากกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.95 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.544 นั่นคือ นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทและนักการศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้มากกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในการกำหนดเงื่อนไขวงเงินให้กู้ยืมไม่แตกต่างกัน

4) เมื่อพิจารณาในด้านการกำหนดเงื่อนไขของเงินให้กู้ยืม พบว่า นักศึกษาที่ครอบครัวยมีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.88 นักศึกษาที่ครอบครัวยมีรายได้มากกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.95 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.471 นั่นคือ นักศึกษาที่ครอบครัวยมีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทและนักศึกษาที่ครอบครัวยมีรายได้มากกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในด้านการกำหนดเงื่อนไขของเงินให้กู้ยืมไม่แตกต่างกัน

5) เมื่อพิจารณาในภาพรวมของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.89 นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้มากกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.93 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.491 นั่นคือ นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทและนักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้มากกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6.31 ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษารายด้านและในภาพรวม
จำแนกตามรายได้ของครอบครัว

ความพึงพอใจต่อกองทุนเงิน ให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา	มีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาท (n = 112)		มีรายได้มากกว่า 5,000 บาท (n = 287)		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์ การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ	2.99	.55	3.01	.57	-.186	.852
ด้านการกำหนดเงื่อนไข กระบวนการขอกู้ยืม	2.79	.66	2.85	.69	-.789	.430
ด้านการกำหนดเงื่อนไขวงเงิน ให้กู้ยืม	2.90	.77	2.95	.75	-.608	.544
ด้านการกำหนดเงื่อนไขของเงิน ให้กู้ยืม	2.88	.79	2.95	.75	-.721	.471
ภาพรวม	2.89	.52	2.93	.57	-.689	.491

จากสมมติฐาน เมื่อทดสอบด้วย Independent Sample T-test ในด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ ดังตารางที่ 6.32 พบว่า

1) เมื่อพิจารณาเรื่องคุณสมบัติด้านรายได้ของผู้มีสิทธิได้รับเงินกู้ยืมมีความเหมาะสม พบว่า นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.04 นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้มากกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.03 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.812 นั่นคือ นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทและ นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้มากกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องคุณสมบัติด้านรายได้ของผู้มีสิทธิได้รับเงินกู้ยืมมีความเหมาะสมไม่แตกต่างกัน

2) เมื่อพิจารณาเรื่องคุณสมบัติของผู้รับรองรายได้ของครอบครัว เช่น หน้าที่ ตำแหน่ง คุณวุฒิ ฯลฯ มีความเหมาะสม พบว่า นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.96 นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้มากกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.01 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.480 นั่นคือ นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทและนักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้มากกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจต่อ

กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องคุณสมบัติของผู้รับรองรายได้ของครอบครัว เช่น หน้าที่ ตำแหน่ง คุณวุฒิ ฯลฯ มีความเหมาะสมไม่แตกต่างกัน

3) เมื่อพิจารณาเรื่องคุณสมบัติของผู้ค้ำประกัน เช่น ตำแหน่งหน้าที่ที่มีความเหมาะสมในการค้ำประกัน พบว่า นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.98 นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้มากกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.98 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.995 นั่นคือ นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทและนักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้มากกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องคุณสมบัติของผู้ค้ำประกัน เช่น ตำแหน่งหน้าที่ที่มีความเหมาะสมในการค้ำประกันไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6.32 ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ รายข้อ จำแนกตามรายได้ของครอบครัว

ด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์ การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ	มีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาท (n = 112)		มีรายได้มากกว่า 5,000 บาท (n = 287)		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. คุณสมบัติด้านรายได้ของผู้มีสิทธิได้รับเงินกู้ยืมมีความเหมาะสม	3.04	.61	3.03	.64	.238	.812
2. คุณสมบัติของผู้รับรองรายได้ของครอบครัว เช่น หน้าที่ ตำแหน่ง คุณวุฒิ ฯลฯ มีความเหมาะสม	2.96	.65	3.01	.66	-.706	.480
3. คุณสมบัติของผู้ค้ำประกัน เช่น ตำแหน่งหน้าที่ที่มีความเหมาะสมในการค้ำประกัน	2.98	.66	2.98	.70	-.006	.995

จากสมมติฐาน เมื่อทดสอบด้วย Independent Sample T-test ในด้านการกำหนดเงื่อนไขกระบวนการขอกู้ยืม ดังตารางที่ 6.33 พบว่า

1) เมื่อพิจารณาเรื่องความสะดวกในขั้นตอนการของการขอกู้เงินมีความเหมาะสม พบว่า นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.95 นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้มากกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.92 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.786 นั่นคือ นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทและ นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้มากกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องความสะดวกในขั้นตอนการของการขอกู้เงินมีความเหมาะสมไม่แตกต่างกัน

2) เมื่อพิจารณาเรื่องระบบการบริการมีความก้าวหน้า มีการพัฒนา มีความเหมาะสมและมีความทันสมัย พบว่า นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.85 นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้มากกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.89 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.654 นั่นคือ นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทและนักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้มากกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องระบบการบริการมีความก้าวหน้า มีการพัฒนา มีความเหมาะสมและมีความทันสมัยไม่แตกต่างกัน

3) เมื่อพิจารณาเรื่องขั้นตอนการอนุมัติเงินกู้มีความรวดเร็วและเหมาะสม พบว่า นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.78 นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้มากกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.88 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.293 นั่นคือ นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทและนักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้มากกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องขั้นตอนการอนุมัติเงินกู้มีความรวดเร็วและเหมาะสมไม่แตกต่างกัน

4) เมื่อพิจารณาเรื่องเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีความเอาใจใส่ในการช่วยแก้ปัญหา และให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้กู้ พบว่า นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.76 นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้มากกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.82 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.498 นั่นคือ นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทและนักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้มากกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีความเอาใจใส่ในการช่วยแก้ปัญหา และให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้กู้ไม่แตกต่างกัน

5) เมื่อพิจารณาเรื่องเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการดำเนินการตามขั้นตอนด้วยความเสมอภาคและเสมอหน้าในการบริการผู้กู้ พบว่า นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.69 นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้มากกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.79 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.255 นั่นคือ นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้

น้อยกว่า 5,000 บาทและนักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้มากกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการดำเนินการตามขั้นตอนด้วยความเสมอภาคและเสมอหน้าในการบริการผู้กู้ไม่แตกต่างกัน

6) เมื่อพิจารณาเรื่องเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีบุคลิก ท่าทีและมารยาทในการบริการที่เหมาะสมพบว่า นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.70 นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้มากกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.78 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.394 นั่นคือ นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทและนักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้มากกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีบุคลิก ท่าทีและมารยาทในการบริการที่เหมาะสมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6.33 ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาด้านการกำหนดเงื่อนไขกระบวนการขอกู้ยืมรายข้อ จำแนกตามรายได้ของครอบครัว

ด้านการกำหนดเงื่อนไข กระบวนการขอกู้ยืม	มีรายได้น้อยกว่า		มีรายได้มากกว่า		t	Sig.
	5,000 บาท (n = 112)		5,000 บาท (n = 287)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ความสะดวกในขั้นตอนการ ของการขอกู้เงินมีความเหมาะสม	2.95	.78	2.92	.75	.272	.786
2. ระบบการบริการมีความก้าวหน้า มีการพัฒนามีความเหมาะสมและ มีความทันสมัย	2.85	.75	2.89	.73	-.448	.654
3. ขั้นตอนการอนุมัติเงินกู้มีความ รวดเร็วและเหมาะสม	2.78	.89	2.88	.79	-1.054	.293
4. เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีความ เอาใจใส่ในการช่วยแก้ปัญหา และให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้กู้	2.76	.76	2.82	.80	-.679	.498
5. เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการดำเนินการ ตามขั้นตอนด้วยความเสมอภาค และเสมอหน้าในการบริการผู้กู้	2.69	.75	2.79	.84	-1.140	.255

ตารางที่ 6.33 (ต่อ)

ด้านการกำหนดเงื่อนไข กระบวนการขอกู้ยืม	มีรายได้น้อยกว่า		มีรายได้มากกว่า		t	Sig.
	5,000 บาท (n = 112)		5,000 บาท (n = 287)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
6. เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีบุคลิก ท่าทีและมารยาทในการบริการ ที่เหมาะสม	2.70	.79	2.78	.87	-.853	.394

จากสมมติฐาน เมื่อทดสอบด้วย Independent Sample T-test ในด้านการกำหนดเงื่อนไข
วงเงินให้กู้ยืม ดังตารางที่ 6.34 พบว่า

1) เมื่อพิจารณาเรื่องเงินกู้สำหรับค่าเล่าเรียนมีความเพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจริงของท่าน พบว่า
นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.88 นักศึกษาที่
ครอบครัวมีรายได้มากกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.95 และเมื่อพิจารณาจากค่า
Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.426 นั่นคือ นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทและ
นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้มากกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อ
การศึกษาเรื่องเงินกู้สำหรับค่าเล่าเรียนมีความเพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจริงของท่านไม่แตกต่างกัน

2) เมื่อพิจารณาเรื่องเงินกู้สำหรับค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามีความเพียงพอต่อ
ค่าใช้จ่ายจริงของท่าน พบว่า นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทมีระดับความ
พึงพอใจเท่ากับ 2.94 นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้มากกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ
2.99 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.596 นั่นคือ นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้
น้อยกว่า 5,000 บาทและนักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้มากกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจต่อ
กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องเงินกู้สำหรับค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามีความ
เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจริงของท่านไม่แตกต่างกัน

3) เมื่อพิจารณาเรื่องเงินกู้เพื่อค่าใช้จ่ายในการครองชีพเพียงพอต่อการใช้ในแต่ละวัน พบว่า
นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.88 นักศึกษาที่
ครอบครัวมีรายได้มากกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.92 และเมื่อพิจารณาจากค่า
Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.716 นั่นคือ นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทและ
นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้มากกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อ
การศึกษาเรื่องเงินกู้เพื่อค่าใช้จ่ายในการครองชีพเพียงพอต่อการใช้ในแต่ละวันไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6.34 ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาด้านการกำหนดเงื่อนไข
วงเงินให้กู้ยืมรายข้อ จำแนกตามรายได้ของครอบครัว

ด้านการกำหนดเงื่อนไข วงเงินให้กู้ยืม	มีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาท (n = 112)		มีรายได้มากกว่า 5,000 บาท (n = 287)		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. เงินกู้สำหรับค่าเล่าเรียนมีความ เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจริงของท่าน	2.88	.88	2.95	.79	-.797	.426
2. เงินกู้สำหรับค่าธรรมเนียมที่ เกี่ยวเนื่องกับการศึกษามีความ เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจริงของท่าน	2.94	.84	2.99	.81	-.530	.596
3. เงินกู้เพื่อค่าใช้จ่ายในการครอง ชีพเพียงพอต่อการใช้ในแต่ละ วัน	2.88	.84	2.92	.78	-.364	.716

จากสมมติฐาน เมื่อทดสอบด้วย Independent Sample T-test ในด้านการกำหนดเงื่อนไขของ
เงินให้กู้ยืม พบว่า

1) เมื่อพิจารณาเรื่องเงินกู้มีการออกที่ตรงเวลา และตรงตามความต้องการใช้ พบว่า นักศึกษา
ที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.88 นักศึกษาที่ครอบครัวมี
รายได้มากกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.91 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้
ค่า Sig. = 0.755 นั่นคือ นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทและนักการศึกษาที่ครอบครัว
มีรายได้มากกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องเงินกู้มี
การออกที่ตรงเวลา และตรงตามความต้องการใช้ไม่แตกต่างกัน

2) เมื่อพิจารณาเรื่องระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้ยืมมีความเหมาะสม พบว่า นักศึกษาที่
ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.91 นักศึกษาที่ครอบครัวมี
รายได้มากกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.94 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้
ค่า Sig. = 0.768 นั่นคือ นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทและนักการศึกษาที่ครอบครัว
มีรายได้มากกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่อง
ระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้ยืมมีความเหมาะสมไม่แตกต่างกัน

3) เมื่อพิจารณาเรื่องอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมมีความเหมาะสม พบว่า นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.87 นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้มากกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.99 และเมื่อพิจารณาจากค่า Sig. พบว่าได้ค่า Sig. = 0.165 นั่นคือ นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทและนักการศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้มากกว่า 5,000 บาทมีระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเรื่องอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมมีความเหมาะสมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6.35 ระดับความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาด้านการกำหนดเงื่อนไขของเงินให้กู้ยืมรายข้อ จำแนกตามรายได้ของครอบครัว

ด้านการกำหนดเงื่อนไข ของเงินให้กู้ยืม	มีรายได้น้อยกว่า		มีรายได้มากกว่า		t	Sig.
	5,000 บาท (n = 112)		5,000 บาท (n = 287)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. เงินกู้มีการออกที่ตรงเวลา และตรงตามความต้องการใช้	2.88	.91	2.91	.88	-.313	.755
2. ระยะเวลาการชำระคืนเงิน กู้ยืมมีความเหมาะสม	2.91	.85	2.94	.79	-.295	.768
3. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมมีความ เหมาะสม	2.87	.86	2.99	.80	-1.390	.165

บทที่ 7

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “การประเมินผลและความพึงพอใจของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อ กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ทุนการศึกษา สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา” สามารถทำการ สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลการศึกษา และให้ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาได้ดังนี้

7.1 สรุปผลการศึกษา

ผู้วิจัยขอสรุปผลการศึกษาตามประเด็นวัตถุประสงค์ของการศึกษาดังนี้

7.1.1 การดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า สภาพการดำเนินงานกองทุน พบว่ากองทุนจัดตั้งขึ้นเพื่อให้ นิสิต นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาในระดับปริญญาตรี โดยคิดดอกเบี้ยใน อัตราต่ำ สำหรับเป็นค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการ ครองชีพระหว่างการศึกษา ประกอบกับการที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 60 (2) กำหนดให้รัฐจัดสรรทุนการศึกษาในรูปของกองทุนกู้ยืมให้แก่ผู้เรียนที่มาจากครอบครัวที่มี รายได้น้อย ตามความเหมาะสมและความจำเป็น การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากกฎหมาย ดังกล่าว นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและการปรับปรุงบทบาทของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ที่ปัจจุบันให้ทุนกู้ยืมแก่นักศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมปลายหรือเทียบเท่า และระดับอุดมศึกษา หรือเทียบเท่า การเปลี่ยนแปลงของการปฏิรูปการศึกษาที่มีต่อกองทุนฯ ที่สำคัญ กล่าวโดยสรุปให้ เห็นได้ว่า

1) รัฐบาลปัจจุบันภายใต้แกนนำพรรคประชาธิปัตย์ได้สนองเจตนารมณ์รัฐธรรมนูญ ฉบับปัจจุบัน ที่ได้มีการดำเนินงานโครงการเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ

2) การปฏิรูประบบการเงินอุดมศึกษามีจุดมุ่งหมายเพื่อลดงบประมาณของรัฐในการ

อุดหนุนลงจากเดิม โดยต้องกำหนดยุทธศาสตร์การปฏิรูปให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีความเท่าเทียมกันในโอกาสทางการศึกษาและการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ เพราะการอุดมศึกษานั้นเป็นระดับการศึกษาที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และเป็นการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศบนเวทีเศรษฐกิจโลก

ซึ่งในการปฏิรูประบบการเงินอุดมศึกษาที่ดำเนินการมาก่อนหน้านี้ ยังมีปัญหาเรื่องการอุดหนุนของรัฐในการจัดการศึกษาว่าควรมีสัดส่วนระหว่างรัฐกับผู้เรียนที่เหมาะสมอย่างไร ควรใช้กลไกใดเป็นเครื่องมือ เพราะการนำกองทุนเงินให้กู้ยืมสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษามาใช้ทั้งสองกองทุน คือ กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) และกองทุนเงินให้ยืมที่ผูกกับรายได้อนาคต (กรอ.) ยังไม่สามารถพัฒนาระบบการเงินที่เน้นการอุดหนุนผ่านผู้เรียนได้ตามต้องการ รวมทั้งปัญหาคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนก็ยังไม่ดีขึ้นอีกด้วย จึงทำให้ได้มีการปฏิรูประบบการเงินอุดมศึกษาด้วยการมุ่งปรับเปลี่ยนการอุดหนุนผ่านทางด้านอุปทานหรือสถานศึกษา (Supply Side of Education) มาอุดหนุนผ่านด้านอุปสงค์หรือตัวผู้เรียน (Demand Side of Education) โดยใช้กองทุนเงินให้ยืมที่ผูกกับรายได้อนาคต (กรอ.) ซึ่งเป็นนวัตกรรมทางการเงินแบบใหม่ ที่สร้างความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาและความเป็นธรรมสำหรับผู้เรียน โดยการเพิ่มอำนาจซื้อให้กับผู้เรียนผ่านการทำงานของกลไกตลาด ที่จะนำไปสู่การแข่งขันเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติด้วย และแนวคิดนี้จะทำให้การปฏิรูปการเงินอุดมศึกษาทั้งระบบมีการเปลี่ยนแปลงตามไปในทุกส่วน และส่งผลต่อการปฏิรูปการอุดมศึกษาโดยตรง โดยผู้กู้เงินต้องมีคุณสมบัติ คือ บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีรายได้รวมกันไม่เกิน 300,000 บาท มีผลการเรียนดี หรือเรียนได้ ไม่มีงานประจำทำ ไม่เคยสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ขอรับแบบคำขอกู้และกู้ที่กองกิจการนิสิตนักศึกษา ระยะเวลาขอรับคำแบบคำขอกู้และยื่นกู้ประมาณ 30 วัน จัดแบ่งผู้กู้ยืมเป็น 2 กลุ่ม คือ ผู้กู้ยืมต่อเนื่อง ยื่นแบบคำขอกู้ในเดือนมีนาคม และผู้กู้ยืมใหม่ยื่นแบบคำขอกู้ในเดือนเมษายน และประกาศรายชื่อกำหนดการสัมภาษณ์ให้ผู้กู้ทราบล่วงหน้าประมาณ 15 วัน การคัดเลือกจะพิจารณาจากแบบคำขอกู้ยืมและการสัมภาษณ์การกู้ยืมพิจารณาจากความจำเป็น ตามที่นิสิตนักศึกษาขอกู้ในวงเงินไม่เกิน 100,000 บาทต่อปี ประกาศผลผู้ได้รับอนุมัติให้กู้ยืมหลังจากลงทะเบียนเรียนแล้ว และต้องให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองมาทำสัญญาภายใน 30 วัน หลังจากนั้นประมาณ 60 วัน นิสิตนักศึกษาจะได้รับเงิน

3) ความไม่มีประสิทธิภาพในการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาของประชาชน การดำเนินการของ กยศ. มีผลทำให้นักเรียนที่กู้ยืมจาก กยศ. ที่มาจากครัวเรือนยากจน (รายได้ครัวเรือนไม่เกิน

30,000 บาทต่อปีหรือต่ำกว่าระดับเส้นความยากจน) มีความตั้งใจในการศึกษาต่อเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่ กยศ. ไม่ได้ส่งผลในการเพิ่มความตั้งใจในการศึกษาต่อแก่กลุ่มผู้กู้ที่มีรายได้สูงกว่าระดับเส้นความยากจน การกำหนดกลุ่มเป้าหมายของ กยศ. ที่ปล่อยกู้ให้กับผู้ที่มีรายได้ครัวเรือนไม่เกิน 150,000 บาทต่อปีน่าจะเป็นการกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่สูงเกินไปมากซึ่งทำให้กองทุนฯ ไม่สามารถเพิ่มโอกาสทางการศึกษาของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากรัฐใช้งบประมาณจำนวนมากไปในโครงการดังกล่าวแต่กลับช่วยเพิ่มโอกาสทางการศึกษาเฉพาะกลุ่มประชาชนที่มีรายได้ต่ำมากซึ่งคิดเป็นสัดส่วนน้อยเมื่อเทียบกับจำนวนผู้กู้ทั้งหมด เงินงบประมาณในส่วนที่ปล่อยกู้ให้ผู้กู้ที่มีรายได้ในระดับสูงกว่าจึงเป็นการใช้ทรัพยากรอย่างไม่มีประสิทธิภาพเนื่องจากไม่ได้ช่วยเพิ่มโอกาสทางการศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่กองทุนฯ ตั้งไว้

4) การขาดกลไกในการตรวจสอบการจัดสรรเงินกู้ยืม การดำเนินงานของ กยศ. มีลักษณะกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปยังสถาบันการศึกษาแต่ละแห่ง ให้พิจารณาคัดเลือกผู้กู้และอนุมัติเงินกู้แทน กยศ. ด้วยความเชื่อว่า สถาบันการศึกษามีข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนมากกว่าและสามารถตัดสินใจได้ดีกว่า กองทุนฯ แม้ว่า กองทุนฯ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ต่างๆ ในการจัดสรรเงินกู้ของสถาบันการศึกษาและกำหนดบทลงโทษสถานศึกษาที่ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว อย่างไรก็ตาม กยศ. ไม่ได้วางกลไกในการตรวจสอบการจัดสรรเงินกู้ยืมของสถานศึกษา นอกเหนือไปจากการตรวจสอบทางบัญชีโดยทั่วไป ซึ่งยังดำเนินการได้ไม่ทั่วถึง การขาดกลไกในการตรวจสอบดังกล่าวเปิดช่องให้สถานศึกษาโดยเฉพาะสถานศึกษาเอกชนสามารถนำเงินที่ได้รับจัดสรรไปแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบได้ อาจจะมีการให้กู้ยืมโดยใช้ชื่อของผู้ที่ไม่ได้เข้าศึกษาจริง นอกจากนี้ ยังพบนักศึกษาจำนวนมากซึ่งไม่ได้เป็นผู้ที่มีฐานะยากจนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ได้รับเงินกู้ยืม ซึ่งเป็นพฤติกรรมแสวงหาประโยชน์จาก กยศ. โดยผู้กู้ และมีผลในการลดโอกาสของนักเรียนยากจนในการได้รับเงินกู้ยืม

5) การขาดประสิทธิภาพของกลไกติดตามการชำระหนี้ค้ำ ในช่วงแรก กยศ. ไม่ได้วางกลไกในการติดตามการชำระหนี้ค้ำของผู้กู้ไว้ ดังจะเห็นได้ว่าไม่มีผู้เกี่ยวข้องฝ่ายใดเลยทั้งสถาบันการศึกษา ธนาคารกรุงไทย หรือแม้กระทั่ง กยศ. เองที่รับหน้าที่ในการติดตามการชำระหนี้ค้ำ อัตราหนี้ค้ำชำระของ กยศ. ในช่วงนั้นจึงอยู่ในระดับค่อนข้างสูง อย่างไรก็ตาม ในช่วงหลังกองทุนฯ ได้เริ่มดำเนินมาตรการต่างๆ ในการติดตามทวงหนี้ เช่น การประชาสัมพันธ์และแจ้งผ่านสื่อต่างๆ ให้ผู้กู้มาชำระหนี้ค้ำ การเยี่ยมบ้านผู้ค้างชำระ และที่สำคัญคือการดำเนินคดีตามกฎหมายกับผู้ที่ไม่มาชำระหนี้ค้ำตามกำหนด ซึ่งทำให้สัดส่วนของผู้ค้างชำระหนี้ลดลงอย่างรวดเร็ว อย่างไรก็ตาม การแก้ปัญหาดังกล่าวอย่างล่าช้าทำให้เกิดความสูญเสียทางการเงินแก่รัฐและผู้เสียหายอย่าง

มาก และยังสร้างปัญหาต่อความยั่งยืนทางการเงินของ กยศ. ในระยะยาว ตลอดจนสร้างวัฒนธรรมในการกู้ยืมที่ไม่ถูกต้อง

6) การขาดกลไกในการติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการ ปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งคือ กยศ. ขาดการวางกลไกในการติดตามและประเมินผลล่วงหน้า ซึ่งทำให้ไม่มีข้อมูลในปรับปรุงการดำเนินงานของ กยศ. ในระหว่างดำเนินการ และไม่มีข้อมูลที่ออกแบบมาสำหรับการประเมินผลโดยเฉพาะ ทำให้ไม่สามารถประเมินผลให้ตรงกับเป้าหมายที่เหมาะสมที่สุดของโครงการได้ ปัญหาดังกล่าวสะท้อนสภาพโดยรวมของการดำเนินโครงการ ซึ่งมักเกิดขึ้นโดยปราศจากการวางกลไกในการติดตามและประเมินผล ล่วงหน้า และในบางกรณีไม่มีแม้กระทั่งเป้าหมายของโครงการที่ชัดเจนและสามารถประเมินผลในเชิงปริมาณได้เลย ซึ่งทำให้ขาดกระบวนการป้อนกลับที่จำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาโยบายสาธารณะให้เอื้อต่อสุขภาวะของสังคม

7.1.2 ความเป็นธรรมและความทั่วถึงในการดำเนินการของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า แหล่งเงินทุนของกองทุนฯ ได้รับจากการจัดสรรงบประมาณแผ่นดิน และได้รับจำนวนสูงขึ้นทุกปี จาก 3,000 ล้านบาท ในปีแรก (2539) และเพิ่มขึ้นเป็น 25,600 ล้านบาท ในปี 2543 แต่เมื่อทำการเปรียบเทียบกับจำนวนผู้กู้ที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วแล้วจะเห็นได้ว่า จำนวนเงินงบประมาณที่เพิ่มขึ้นมีจำนวนน้อยกว่ามาก ทำให้ขนาดเงินกู้โดยเฉลี่ยต่อผู้กู้มีมูลค่าลดลงโดยผู้กู้รายใหม่ได้รับเงินกู้มูลค่าโดยเฉลี่ยต่ำกว่าผู้กู้รายเก่าแม้ว่าค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาจะมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปีตามอัตราเงินเฟ้อ หรือค่าครองชีพที่สูงขึ้นก็ตาม แสดงถึงการลดการให้การสนับสนุนการศึกษาของรัฐบาลผ่านกองทุนฯ เพราะหากกองทุนฯ จะให้ผู้กู้รายใหม่ในขนาดเงินกู้เท่าเดิมกองทุนฯ จะต้องให้กู้จำนวนรายลดลง หรือหากกองทุนฯ จะคงจำนวนผู้กู้เพิ่มขึ้นในจำนวนเท่าเดิม ขนาดเงินกู้ที่ผู้กู้รายใหม่จะได้รับก็จะน้อยลง ซึ่งก่อให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันระหว่างผู้กู้รายเก่าและรายใหม่ ทำให้เงินกู้ที่ผู้กู้ได้รับอาจไม่เพียงพอใช้จ่ายเพื่อการศึกษา และพบว่าขนาดของเงินให้กู้ยืมยังไม่มี ความเท่าเทียมกันระหว่างการใช้เงินกู้ของสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการกับสถานศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยอีกด้วย

7.1.3 ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้มีความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93$) โดยเมื่อจำแนกเป็นรายด้านแล้ว

พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ซึ่งด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 3.00$) รองลงมาคือด้านการกำหนดเงื่อนไขวงเงินให้กู้ยืม ($\bar{X} = 2.94$) และด้านการกำหนดเงื่อนไขของเงินให้กู้ยืม ($\bar{X} = 2.94$) และด้านการกำหนดเงื่อนไขกระบวนการขอกู้ยืมกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจน้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.82$) โดยสามารถพิจารณารายละเอียดโดยสรุปของแต่ละด้านได้ดังนี้

1) ด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์การให้กู้ยืม กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนฯ ในปีการศึกษา 2551 ด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนฯ ในปีการศึกษา 2551 ด้านการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ ระดับมากที่สุดคือ เรื่องคุณสมบัติด้านรายได้ของผู้มีสิทธิได้รับเงินกู้ยืมมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.03$) รองลงมาคือ เรื่องคุณสมบัติของผู้รับรองรายได้ของครอบครัวมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 2.99$) และที่เห็นด้วยน้อยที่สุดคือ เรื่องคุณสมบัติของผู้ค้ำประกันมีความเหมาะสมในการค้ำประกัน ($\bar{X} = 2.98$)

2) ด้านการกำหนดเงื่อนไขกระบวนการขอกู้ยืม กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนฯ ในปีการศึกษา 2551 ด้านการกำหนดเงื่อนไขกระบวนการขอกู้ยืม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.82$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนฯ ในปีการศึกษา 2551 ด้านการกำหนดเงื่อนไขกระบวนการขอกู้ยืมระดับมากที่สุดคือ เรื่องความสะดวกในขั้นตอนของการขอกู้เงินมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 2.92$) รองลงมาคือ เรื่องระบบการบริการมีความก้าวหน้า มีการพัฒนา มีความเหมาะสมและมีความทันสมัย ($\bar{X} = 2.87$) และที่เห็นด้วยน้อยที่สุดคือ เรื่องเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีบุคลิก ท่าทีและมารยาทในการบริการที่เหมาะสม ($\bar{X} = 2.75$)

3) ด้านการกำหนดเงื่อนไขวงเงินให้กู้ยืม กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนฯ ในปีการศึกษา 2551 ด้านการกำหนดเงื่อนไขวงเงินให้กู้ยืม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.94$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนฯ ในปีการศึกษา 2551 ด้านการกำหนดเงื่อนไขวงเงินให้กู้ยืมระดับมากที่สุดคือ เรื่องเงินกู้สำหรับค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามีความเพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจริง ($\bar{X} = 2.97$) รองลงมาคือ เงินกู้สำหรับค่าเล่าเรียนมีความเพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจริง ($\bar{X} = 2.92$) และที่เห็นด้วยน้อยที่สุดคือ เงินกู้เพื่อค่าใช้จ่ายในการครองชีพเพียงพอต่อการใช้ในแต่ละวัน ($\bar{X} = 2.90$)

4) ด้านการกำหนดเงื่อนไขของเงินให้กู้ยืม กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนฯ ในปีการศึกษา 2551 ด้านการกำหนดเงื่อนไขของเงินให้กู้ยืม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนฯ ในปีการศึกษา 2551 ด้านการกำหนดเงื่อนไขของเงินให้กู้ยืมระดับมากที่สุดคือ เรื่องอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 2.95$) รองลงมาคือ ระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้ยืมมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 2.90$) และที่เห็นด้วยน้อยที่สุดคือ เรื่องเงินกู้มีการออกที่ตรงเวลา และตรงตามความต้องการใช้ ($\bar{X} = 2.90$)

7.1.4 ปัจจัยภูมิหลังของนักศึกษา (เพศ, ภูมิภาค, จำนวนพี่น้อง, การศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง, รายได้ของครอบครัว) ที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ปัจจัยภูมิหลังของนักศึกษา (เพศ, ภูมิภาค, จำนวนพี่น้อง, การศึกษาของผู้ปกครอง, อาชีพของผู้ปกครอง, รายได้ของครอบครัว) ที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา สรุปได้ว่า ปัจจัยภูมิหลังของนักศึกษา ไม่ว่าจะเป็นเพศ, ภูมิภาค, จำนวนพี่น้อง, อาชีพของผู้ปกครอง, รายได้ของครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าปัจจัยภูมิหลังของนักศึกษา ไม่ว่าจะเป็นเพศ, ภูมิภาค, จำนวนพี่น้อง, อาชีพของผู้ปกครอง, รายได้ของครอบครัวต่างก็มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน ยกเว้น การศึกษาของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ปัจจัยภูมิหลังของนักศึกษา คือ การศึกษาของผู้ปกครองต่างก็มีความพึงพอใจที่แตกต่างกัน

7.1.5 ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มีดังต่อไปนี้

- 1) เกณฑ์คุณสมบัติของผู้มีสิทธิกู้ยืมเงินมีมากเกินไปและไม่มีการตรวจสอบได้
- 2) เกณฑ์ด้านรายได้ของผู้ค้าประกันที่ทำให้ผู้กู้ไม่มีสิทธิที่จะได้กู้ยืมอย่างเต็มที่
- 3) การที่ไม่พิจารณาผู้กู้ตามเคือร่อนก่อน และมีการเลือกปฏิบัติ ไม่มีความเสมอภาค

- 4) ขั้นตอนที่ค่อนข้างยุ่งยาก มีขั้นตอนมากเกินไป ทำให้ไม่ค่อยสะดวกในการทำเรื่องกู้ยืม
- 5) เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานที่ไม่มีความเหมาะสม ไม่มีจิตใจบริการ
- 6) การทำงานค่อนข้างช้า ไม่มีความเป็นระบบ ไม่มีความเป็นระเบียบ ไม่มีการแจ้งให้นักศึกษาทราบมีการเปลี่ยนแปลงต่างๆ
- 7) จำนวนเงินที่ให้กู้ไม่เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน
- 8) ไม่มีการแจ้งถึงระเบียบในการชำระเงินกู้คืน ทำให้ไม่สามารถเตรียมตัวได้
- ถูกต้อง

7.2 อภิปรายผลการศึกษา

ผู้วิจัยขออภิปรายผลการศึกษาตามประเด็นวัตถุประสงค์ของการศึกษาดังนี้

7.2.1 การดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

จากผลการศึกษาที่สรุปไว้สามารถอภิปรายผลได้ว่า สภาพการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษายังมีปัญหาและอุปสรรคในการทำงานค่อนข้างมาก ซึ่งน่าจะเกิดจากการที่กองทุนจัดตั้งขึ้นเพื่อให้แก่นักเรียนนิสิตนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาโดยคิดดอกเบี้ยในอัตราต่ำ สำหรับเป็นค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการครองชีพระหว่างการศึกษาก็ทำให้การทำงานของกองทุนต้องเกี่ยวเนื่องกับคนจำนวนมากและคนในหลากหลายระดับ เป็นผลให้เกิด

- 1) ความไม่มีประสิทธิภาพในการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาของประชาชน
- 2) การขาดกลไกในการตรวจสอบการจัดสรรเงินกู้ยืม
- 3) การขาดประสิทธิภาพของกลไกติดตามการชำระหนี้คืน
- 4) การขาดกลไกในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนฯ

7.2.2 ความเป็นธรรมและความทั่วถึงในการดำเนินการของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

จากผลการศึกษาที่สรุปได้ว่า การดำเนินการของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาังก่อให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันระหว่างผู้กู้รายเก่าและรายใหม่ และระหว่างการใช้เงินของสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการกับสถานศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ผู้ศึกษามี

ความเห็นว่าจะมีสาเหตุมาจากการที่ในปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจของประเทศอยู่ในสภาวะที่ถดถอยจากปัญหาทั้งทางการเมือง และสังคม ทำให้มีผู้ที่ประสงค์จะขอกู้เงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่งบประมาณจากรัฐบาลที่จัดสรรให้แก่กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไม่ได้เพิ่มจำนวนมากขึ้นตามกันไปด้วย ส่งผลให้หากต้องการให้ผู้กู้ทุกรายได้รับการพิจารณาให้กู้โดยเท่าเทียมกันหมดก็จะทำให้ได้รับยอดเงินที่ให้กูน้อยลงกว่าจำนวนยอดกู้ในปีที่ผ่านมา หรือถ้าหากต้องการให้ได้รับการจัดสรรยอดกู้ในจำนวนเท่าเดิมก็จะทำให้มีผู้กู้บางรายที่จะไม่ได้รับการพิจารณาให้กู้เงิน จึงก่อให้เกิดปัญหาของความเป็นธรรมและความทั่วถึงในการดำเนินการของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

7.2.3 ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

จากผลการศึกษาที่สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้มีความพึงพอใจต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.92$) น่าจะมีสาเหตุมาจากการที่ขั้นตอนและกระบวนการขอกู้เงินนั้นเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการพิจารณาที่ค่อนข้างนานจึงอาจจะไม่สามารถสนองตอบความต้องการของผู้กู้ได้อย่างทันท่วงที นอกจากนี้ในการขอกู้เงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษายังมีการกำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขต่างๆ ที่ค่อนข้างละเอียดมาก ทำให้ผู้กู้ยืมไม่เข้าใจว่าเพราะเหตุใดจึงต้องมีการตรวจสอบเอกสาร และมีขั้นตอนของการปฏิบัติที่ค่อนข้างนาน อีกทั้งความยุ่งยากในส่วนของการหาผู้ค้ำประกันที่ต้องมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดค้ทำให้ผู้กู้มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของกองทุนน้อยลง

และผลจากการศึกษาคั้งนี้ยังพบว่าสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ผู้กู้ยืมมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาอยู่ในระดับปานกลางเป็นเพราะว่าเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีบุคลิก ท่าทีและมารยาทในการบริการที่ไม่เหมาะสมมากนัก ประกอบกับการที่ระบบการบริการไม่มีความก้าวหน้า ไม่มีการพัฒนาให้มีความเหมาะสมและมีความทันสมัย ซึ่งทำให้เกิดความล่าช้าในขั้นตอนการขอกู้ อีกทั้งกลุ่มตัวอย่างยังระบุว่าในส่วนในเรื่องคุณสมบัติของผู้กู้ นั้น ทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการพิจารณาอย่างรอบคอบ เพราะในบางครั้งมีการปล่อยกู้มีลักษณะของการเลือกปฏิบัติ ไม่เป็นธรรม ควรมีการยืดหยุ่นผ่อนปรนกฎเกณฑ์ในบางส่วนโดยต้องพิจารณาตามความจำเป็น และความเดือดร้อนของผู้กู้เป็นหลัก อีกทั้งควรมีการจัดหางบประมาณเงินกู้ให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้กู้ทุกคน เพราะนักศึกษาทุกคนก็ย่อมมีความต้องการที่จะได้รับการศึกษาเหมือนกัน มีความตั้งใจที่จะเรียนเหมือนกัน ดังนั้นควรให้ทุกคนมีสิทธิที่จะได้กู้เงินโดยทั่วถึงกัน

7.2.4 ปัจจัยภูมิหลังของนักศึกษา (เพศ, ภูมิภาค, จำนวนพี่น้อง, การศึกษาของผู้ปกครอง, อาชีพของผู้ปกครอง, รายได้ของครอบครัว) ที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

จากผลการศึกษาที่สรุปได้ว่า ปัจจัยภูมิหลังของนักศึกษา ไม่ว่าจะเป็นเพศ, ภูมิภาค, อาชีพของผู้ปกครอง, รายได้ของครอบครัว และจำนวนพี่น้อง มีความพึงพอใจของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าน่าจะเกิดจากการที่ในปัจจุบัน ระบบการทำงานและระบบการบริหารงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ตั้งอยู่ภายในมหาวิทยาลัยต่างๆ นั้นมีความคล้ายคลึงและอยู่ภายใต้กรอบการปฏิบัติแบบเดียวกัน อีกทั้งหลักเกณฑ์เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้มีสิทธิกู้ยืม ขอบเขตวงเงินกู้ยืม ขั้นตอนการขอกู้ยืม กระบวนการในการพิจารณาให้กู้ยืม ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการจ่ายเงินกู้ให้แก่ผู้กู้ยืม และการจ่ายเงินกู้ของผู้กู้ยืมก็ถูกกำหนดมาจากหน่วยงานส่วนกลาง ทำให้หน่วยงานที่ทำหน้าที่ในภาคปฏิบัติการสามารถทำงานได้อย่างมีมาตรฐานเดียวกัน จึงเป็นสาเหตุที่ส่งผลให้นักศึกษาในทุกๆ สถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศมีความพึงพอใจ และมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานต่างๆ ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไม่แตกต่างกันนั่นเอง ยกเว้น ปัจจัยด้านระดับการศึกษาของผู้ปกครองจะมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

7.2.5 ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

จากผลการศึกษาที่สรุปได้ จะพบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับกระบวนการและขั้นตอนในการทำเรื่องขอกู้เงินที่ใช้ระยะเวลาค่อนข้างนาน ประกอบกับการที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายกองทุนมีพฤติกรรมบริการที่ไม่เหมาะสม ทำให้ผู้กู้มีความพอใจต่อการดำเนินงานของกองทุนไม่มากนัก ซึ่งปัญหาในเรื่องดังกล่าวนี้เป็นสิ่งที่พบเห็นอยู่เป็นประจำในการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เนื่องจากในการขอกู้เงินนั้นต้องมีการตรวจสอบเอกสาร หลักฐานต่างๆ ให้ละเอียด รอบคอบ เพื่อป้องกันปัญหาความผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้นตามมาได้ในภายหลัง และในการให้บริการของเจ้าหน้าที่นั้นจะพบว่า เจ้าหน้าที่จะต้องพบปะกับนักศึกษาเป็นจำนวนมากในแต่ละวัน เพราะมีผู้มาทำเรื่องขอกู้ และขอสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับการเตรียมเอกสารหลักฐานค่อนข้างมากทำให้อาจจะเกิดอารมณ์ที่ไม่เหมาะสมต่อการบริการขึ้นได้ แต่ทั้งนี้เจ้าหน้าที่ก็ควรระงับอารมณ์ที่ไม่เหมาะสมไว้ให้ได้มากที่สุด เพราะนักศึกษาคือผู้ที่มาขอรับบริการ ซึ่งเจ้าหน้าที่ก็ควรดูแลเป็นอย่างดีเนื่องจากเป็นหน้าที่โดยตรงอยู่แล้ว

7.3 ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

7.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปปฏิบัติ

- 1) รัฐบาลควรมีการเพิ่มงบประมาณที่ให้แก่งบกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษามากขึ้นตามความต้องการที่แท้จริงของผู้กู้เพื่อให้เพียงพอต่อการกระจายเงินกู้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม
- 2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรร่วมกันในการกำหนดกฎเกณฑ์ หลักการ เงื่อนไขต่างๆ ในการขอกู้ให้มีความชัดเจน และมีความเท่าเทียมกันในทุกๆ สถานศึกษา
- 3) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการอบรมและประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กองทุนที่ประจำอยู่ในสถานศึกษาต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ
- 4) ในการพิจารณาถึงวงเงินให้กู้ยืมแต่ละครั้ง ควรมีการคำนึงถึงค่าครองชีพในสังคมปัจจุบันและค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการศึกษาให้มากขึ้น เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการใช้จริง และมีความเหมาะสมตามสภาพความจำเป็นในการใช้เงิน
- 5) ในการพิจารณาเรื่องคุณสมบัติของผู้กู้นั้นควรมีการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้กู้ฐานะของผู้กู้และผู้ปกครองอย่างละเอียดรอบคอบ ประกอบกับการคำนึงถึงความจำเป็นและความเดือดร้อนของผู้กู้ด้วย

7.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของผู้กู้ยืมและผู้ที่ยังไม่กู้ยืมเพื่อหาแนวทางดำเนินการระยะยาว
- 2) ควรศึกษาถึงการประเมินเปรียบเทียบว่า กยศ.และกรอ. สิ่งใดเหมาะสมแก่นักศึกษาที่มีรายได้น้อยเพื่อให้ได้รับผลประโยชน์สูงสุด
- 3) ควรศึกษาความเป็นไปได้ของหลักเกณฑ์และคุณสมบัติที่นำไปสู่กระบวนการคัดเลือกการจัดสรรผู้ที่ยืมให้มีคุณภาพและประสิทธิผลตามนโยบายของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
- 4) ควรมีการประเมินผลและสำรวจความพึงพอใจของนักเรียนนักศึกษาในทุกระดับการศึกษาที่มีต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในทุกสถาบันการศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกที่จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปปรับปรุงแก้ไขการทำงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป และจะทำให้สามารถเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของแต่ละสถานศึกษาได้อย่างชัดเจนมากขึ้นอีกด้วย

5) ควรมีการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการทำงานของเจ้าหน้าที่ประจำกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในทุกสถาบันการศึกษา เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลปัญหาในเชิงลึกของการทำงานว่ามีปัญหาและอุปสรรคอย่างไรบ้าง และในการดำเนินงานของกองทุนนั้นเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ เพื่อให้สามารถนำข้อมูลเหล่านี้มาวางแผนจัดการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไปในอนาคต

บรรณานุกรม

- กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา. 2546. รายงานประจำปี. กรุงเทพมหานคร: กยศ.
- กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา. 2547. รายงานประจำปี. กรุงเทพมหานคร: กยศ.
- กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา. 2548. รายงานประจำปี. กรุงเทพมหานคร: กยศ.
- กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา. 2549. รายงานประจำปี. กรุงเทพมหานคร: กยศ.
- กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา. 2548. คู่มือผู้ปฏิบัติงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
(สำหรับ สถานศึกษา). กรุงเทพมหานคร: กยศ.
- กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา. 2549. คู่มือผู้ปฏิบัติงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
(สำหรับ สถานศึกษา). กรุงเทพมหานคร: กยศ.
- กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา. 2551. แผนการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ผูก
กับรายได้ในอนาคต. กรุงเทพมหานคร: กยศ. ค้นวันที่ 16 กรกฎาคม 2550. จาก
<http://www.studentloan.or.th/loan.php>
- โกศล ฐานะ. 2540. การติดตามการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาจังหวัดพิจิตร.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จรรยาพร มาดิลกโกวิท. 2544. การวิเคราะห์ผลของเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่มีต่อความเสมอภาค
ในโอกาสทางการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชูศักดิ์ เอกเพชร และศิริชัย อิสสระโชติ. 2524. การอุดมศึกษาเพื่อสังคมไทย. พิมพ์อัดสำเนาเย็บ
เล่ม: ภาควิชาอุดมศึกษา. อ้างถึงใน จรรยาพร มาดิลกโกวิท. 2544. การวิเคราะห์ผล
ของเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่มีต่อความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาใน
สถาบันอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน). 2552. รายงานผลการจ่ายเงินและผลการชำระหนี้. ฝ่ายบริหาร
โครงการภาครัฐ ข้อมูลสิ้นสุด ณ วันที่ 31 สิงหาคม 2552. กรุงเทพมหานคร:
ธนาคารกรุงไทย.
- ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน). 2548. เอกสารประชาสัมพันธ์การชำระหนี้. กรุงเทพมหานคร:
ธนาคารกรุงไทย.

- ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน). 2552. รายงานผลการจ่ายเงินและผลการชำระหนี้. ฝ่ายบริหาร
โครงการภาครัฐ ข้อมูลสิ้นสุด ณ วันที่ 31 สิงหาคม 2552. กรุงเทพมหานคร:
ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
- นภาพิชย์ ปัญจศิริ. 2539. กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา(เมื่อนำนโยบายไปปฏิบัติ).
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พลภัทร บุราคม. 2549. กระบวนทัศน์ใหม่ของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจกับปัญหาด้าน
ประสิทธิภาพในการจัดสรรและการกระจายผลประโยชน์ของรายจ่ายสาธารณะของ
ประเทศไทย. วารสารพัฒนบริหารศาสตร์. 46 (กุมภาพันธ์): 19-55.
- พิพัฒน์ ก้องกิจกุล. 2548. **ทุนมนุษย์**. กรุงเทพมหานคร: เอ็กซเปอร์เน็ท.
- ฟราย, เจอรัลด์. 2524. ตัวบ่งชี้ความเท่าเทียมและความเสมอภาคทางการศึกษาในประเทศไทย.
วารสารการศึกษา. 15, 6 (ส.ค. - ก.ย.): 53-70. อ้างถึงใน จรูญศรี มาดิลกโกวิท.
2544. การวิเคราะห์ผลของเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่มีต่อความเสมอภาคในโอกาส
ทางการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- มัลลิกา บุญนาค. 2537. **สถิติเพื่อการตัดสินใจ**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์. 2514. บทบาทของรัฐและค่าบริการการอุดมศึกษา. สังคมศาสตร์ปริทัศน์.
19 (มีนาคม - พฤษภาคม): 25.
- รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์. 2519. **เศรษฐศาสตร์การคลังว่าด้วยการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: สมาคม
เศรษฐศาสตร์ธรรมศาสตร์.
- วัชรพงศ์ สุขรักษา. 2541. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อ
การศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ปีการศึกษา 2539. กาฬสินธุ์: สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
กาฬสินธุ์.
- วิจิต หล่อจิระขุนทดและคณะ. 2547. รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการศึกษาระบบงานกองทุน
เงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กรุงเทพมหานคร: ศูนย์บริการวิชาการ สถาบันบัณฑิต
พัฒนบริหารศาสตร์.
- ศัจธร วัฒนะมงคล. 2545. **ความรู้ความเข้าใจและเจตคติของผู้กู้ยืมจากสถาบันราชภัฏที่มีต่อ
กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.

- สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ และอารียา มณีสมบูรณ์เพิ่มพูล. 2549. รายงานฉบับสมบูรณ์ การประเมินนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (โครงการวิจัยการประเมินนโยบายสาธารณะด้านสังคมที่มีความสำคัญ) มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ). กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย.
- สมชัย ฤชุพันธุ์ และชลธาร วิสสุตวงศ์. 2544. รายงานการวิจัยแนวทางการบริหารกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาการศึกษา.
- สมพงษ์ เกษมอมร. 2542. การกระจายประโยชน์จากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สมฤดี วงศ์สมิง. 2540. การวิเคราะห์การดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศาสตร. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิริลักษณ์ คอมนันท์ และสกันธี วรรณวิวัฒนา. 2532. รายงานผลการวิจัยเรื่องสภาพปัจจุบันของการอุดมศึกษาภายในประเทศ. กรุงเทพมหานคร: โครงการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว ทบวงมหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. สำนักงานนโยบายสังคมมหภาค. 2545. แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 9. กรุงเทพมหานคร: สกศ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2531. ผลการพัฒนาการศึกษาและแนวทางการพัฒนาการศึกษาในอนาคต. กรุงเทพมหานคร: สกศ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2539. ผลการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สกศ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543. แนวทางการปฏิรูปการศึกษา ระดับอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพมหานคร: สกศ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545. แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2545 - 2559. กรุงเทพมหานคร: สกศ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ. 2542. รายงานการสัมมนาผลงานวิจัยตามโครงการความช่วยเหลือทางวิชาการด้านการศึกษาจากธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB). กรุงเทพมหานคร: สกศ.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสงขลา. 2541. การดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในจังหวัดสงขลา. สงขลา: กระทรวงศึกษาธิการ จังหวัดสงขลา.

- อนันต์ บำรุงไทย และคณะ. 2543. **ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร ประจำปี 2541**. กรุงเทพมหานคร: คณะกรรมการวิจัยการศึกษา การศาสนาและการวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ.
- อิทธิพล ใจสมักร. 2541. **การประเมินโครงการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กรณีศึกษา สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ประเภทมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- Blaug, M. 1971. **The Rate of Return to Investment in Education in Thailand: A Report to the National Education Council on the Third Educational Development Plan**. Thailand. Bangkok: National Education Council.
- Psacharopoulos, G. and Woodhall, M. 1986. **Education for Development**. New York: Oxford University. อ้างถึงใน จรูญศรี มาดิลกโกวิท. 2544. **การวิเคราะห์ผลของเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่มีต่อความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Romer, Pual M. 1994. The Origins of Endogenous Growth. **Journal of Economic Perspectives**. 8 (winter): 1002-1037. อ้างถึงใน พลภัทร บุราคม. 2549. **กระบวนทัศน์ใหม่ของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจกับปัญหาด้านประสิทธิภาพในการจัดสรร และการกระจายผลประโยชน์ของรายจ่ายสาธารณะของประเทศไทย**. วารสารพัฒนบริหารศาสตร์. 46 (กุมภาพันธ์): 29-30.
- Schultz, T. W. 1971. **Investment in Human Capital**. New York: Mcmillan.
- Todaro, M. 1977. **Economics for Developing World**. London: Longman. อ้างถึงใน มุกิตา คงสมปราชญ์. 2550. **การศึกษายาทบาทของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีส่วนต่อการชำระหนี้ของนิสิตนักศึกษาคืนกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Woodhall, M. 1983. **Student Loans as a Means of Financing Higher Education**. Lessons from International Experience. World Bank Staff Working Papers Number 599. อ้างถึงใน มุกิตา คงสมปราชญ์. 2550. **การศึกษายาทบาทของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีส่วนต่อการชำระหนี้ของนิสิตนักศึกษาคืนกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- World Bank. 2002. **World Development Indicators**. Washington D. C. World Bank. ค้นวันที่ 25 พฤศจิกายน 2548. จาก <http://devdata.worldbank.org/edstats/cd.html>.

Ziderman, A. 1999. **The Student Loans Scheme in Thailand: A Review and**

Recommendations for Efficient and Equitable Functioning of the Scheme.

Israel: Asian Development Bank Social Sector Program Loan. ค้นวันที่ 10 มีนาคม 2550. จาก www2.unescobkk.org/elib/publications/1999EU...Thailand/v24.pdf.

Ziderman, A. 1999. **The Student Loans Scheme in Thailand: A Review and**

Recommendations for Efficient and Equitable Functioning of the Scheme. อ้าง

ถึงใน สมชัย ฤชุพันธุ์ และชลธาร วิสฤตวงศ์. 2544. รายงานการวิจัยแนวทางการบริหารกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สถาบันแห่งชาติเพื่อการปฏิรูปการเงินการศึกษา.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

พ.ศ. 2541

พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๑

เป็นปีที่ ๕๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ ให้
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
รัฐสภา ดังต่อไปนี้

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ.
๒๕๔๑"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

"กองทุน" หมายความว่า กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

"กรรมการ" หมายความว่า กรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

"ผู้จัดการ" หมายความว่า ผู้จัดการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

"ผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม" หมายความว่า บุคคลซึ่งคณะกรรมการทำสัญญาจ้างให้ทำหน้าที่บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมตามมาตรา ๓๗

"นักเรียนหรือนักศึกษา" หมายความว่า ผู้ซึ่งศึกษาอยู่ในโรงเรียน สถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษาของทางราชการ หรือโรงเรียนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน สถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน หรือโรงเรียน สถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษาที่กฎหมายจัดตั้งขึ้นโดยเฉพาะ หรือโรงเรียน สถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษาอื่นที่กำหนดโดยกฎกระทรวงและให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับการตอบรับให้เข้าศึกษาในโรงเรียน สถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษาดังกล่าวด้วย

"ผู้กู้ยืมเงิน" หมายความว่า นักเรียนหรือนักศึกษาผู้กู้ยืมเงินจากกองทุน

"รัฐมนตรี" หมายความว่า "รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้"

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การจัดตั้งกองทุน

มาตรา ๕ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่ง เรียกว่า "กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา"

ให้กองทุนมีฐานะเป็นนิติบุคคล และมีวัตถุประสงค์เพื่อให้กู้ยืมเงินแก่นักเรียน หรือนักศึกษา ที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อเป็นค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการครองชีพระหว่างศึกษา

มาตรา ๖ ให้กองทุนอยู่ในการกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง ให้รัฐมนตรีดำเนินการจัดตั้งงบประมาณเพื่อสมทบกองทุนเป็นรายปีตามความจำเป็น มาตรา ๗ กองทุนมีอำนาจและหน้าที่ดำเนินการใด ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ วรรคสอง อำนาจดังกล่าวให้รวมถึง

- (๑) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สินต่าง ๆ
- (๒) ก่อตั้งสิทธิหรือทำนิติกรรมใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน
- (๓) ให้นักเรียนหรือนักศึกษาผู้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา
- (๔) จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ เก็บรักษาหลักฐานและเอกสารเกี่ยวกับการให้กู้ยืมเงิน

(๕) กระทำการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องในการจัดให้สำเร็จตาม
วัตถุประสงค์ของกองทุน

มาตรา ๘ กองทุนประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

(๑) เงินอุดหนุนที่ได้รับจากรัฐบาลหรือเงินที่ได้รับจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีตาม

มาตรา ๖ วรรคสอง

(๒) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับจากการดำเนินการของกองทุน

(๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้แก่กองทุน

(๔) ดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

(๕) เงินหรือทรัพย์สินอื่นใดนอกจาก (๑) ถึง (๔) ที่กองทุนได้รับไม่ว่าในกรณีใด

มาตรา ๙ กิจการของกองทุนไม่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน
กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยประกันสังคมและกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๑๐ ให้กองทุนมีสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานคร หรือในจังหวัดอื่นตามที่
รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และจะตั้งสำนักงานสาขา ณ ที่อื่นใดก็ได้

มาตรา ๑๑ เงินกองทุนให้ใช้จ่ายเพื่อกิจการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้นักเรียนหรือนักศึกษาอยู่ตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของกองทุน

(๓) เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุนและค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องกับการจัด
กิจการของกองทุน

มาตรา ๑๒ เงินของกองทุนอาจนำไปหาดอกผลโดยนำไปฝากไว้กับธนาคารที่เป็น
รัฐวิสาหกิจหรือสถาบันการเงินอื่นที่เป็นของรัฐ

มาตรา ๑๓ กองทุนไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการ
งบประมาณรายรับของกองทุนให้นำเข้าสมทบกองทุนโดยไม่ต้องนำส่งคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงิน
คงคลัง กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น

หมวด ๒

คณะกรรมการและการบริหารกองทุน

มาตรา ๑๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า "คณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา" ประกอบด้วยปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และปลัดทบวงมหาวิทยาลัย เป็นรองประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนา การเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ อธิบดีกรมสรรพากร ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง นายกสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทยและนายกสมาคมสมาพันธ์การศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ และกรรมการอีกไม่เกินห้าคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง โดยในจำนวนนี้อย่างน้อยต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศการเงินหรือการบัญชีหรือกฎหมาย ด้านละหนึ่งคน

ให้อธิบดีกรมบัญชีกลางเป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้จัดการเป็นกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

ในกรณีจำเป็น ประธานกรรมการจะแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการเพิ่มขึ้นอีกคนหนึ่งก็ได้

มาตรา ๑๕ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ ในกรณีที่กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระหรือในกรณีที่รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่งให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้น อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดตามวาระดังกล่าวในวาระหนึ่ง หากยังไม่ได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๖ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๕ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

มาตรา ๑๗ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคราวใด ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกรองประธานกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการทั้งสองไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๘ คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดนโยบาย และควบคุมดูแลกิจการของกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
- (๒) ติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน และจัดทำรายงานประจำปีเพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ
- (๓) ศึกษาวิเคราะห์และประเมินความต้องการการกู้ยืมเงินของนักเรียน หรือนักศึกษาทั้งในปัจจุบันและอนาคต และเสนอแนะต่อรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการจัดตั้งงบประมาณเพื่อสมทบกองทุนตามมาตรา ๖ วรรคสอง
- (๔) พิจารณาจัดสรรเงินเพื่อโอนเข้าบัญชีจ่ายที่หนึ่ง บัญชีจ่ายที่สอง และบัญชีจ่ายตามมาตรา ๓๔
- (๕) พิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปีสำหรับการดำเนินการและการบริหารงานของกองทุน
- (๖) กำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน การพัสดุ การบัญชี การตรวจสอบ และสอบบัญชีภายใน และข้อบังคับอื่นที่จำเป็นในการดำเนินการและบริหารงานของกองทุน
- (๗) กำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์ และเงื่อนไข เกี่ยวกับการให้นักเรียนหรือนักศึกษากู้ยืมเงิน และการชำระคืนเงินกู้ยืม

(๘) ให้นักเรียนหรือนักศึกษากู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาจากกองทุน

(๙) ประหาสัมพันธให้บุคคลทั่วไปได้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของกองทุน และคุณค่าของกองทุน

(๑๐) ดำเนินการคัดเลือกและทำสัญญาจ้างหรือมีมติเลือกจ้างผู้จัดการและผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม

(๑๑) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนคณะกรรมการอาจมอบอำนาจของคณะกรรมการตาม (๒) (๓) (๘) (๙) และ (๑๑) เฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขให้ผู้จัดการหรือผู้บริหารและจัดการเงิน ให้กู้ยืมหรือบุคคลอื่นใดเพื่อกระทำการแทนคณะกรรมการก็ได้

มาตรา ๑๙ ในกิจการเกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ประธานกรรมการเป็นผู้แทนของกองทุน แต่ประธานกรรมการจะมอบอำนาจเป็นหนังสือให้บุคคลใดทำนิติกรรมรวมตลอดทั้งการดำเนินคดีหรือการบังคับคดีแทนก็ได้

มาตรา ๒๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือมอบหมายให้ปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่เห็นสมควร

ในการประชุมของคณะอนุกรรมการ ถ้าประธานอนุกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้อนุกรรมการที่มาประชุมเลือกอนุกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุมให้นำมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม มาใช้บังคับกับการประชุมและการวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมโดยอนุโลม

มาตรา ๒๑ ให้กองทุนจ้างผู้จัดการคนหนึ่ง ทำหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการของกองทุน

(๒) ติดต่อประสานงานระหว่างคณะกรรมการและผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม

(๓) ติดตามดูแลการปฏิบัติงานของผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมเพื่อรายงานให้คณะกรรมการทราบตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๔) ควบคุมและกำกับดูแลการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างของกองทุนให้เป็นไปตามข้อบังคับ

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่คณะกรรมการหรือประธานกรรมการมอบหมาย หรือตามที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้าง

มาตรา ๒๒ ผู้จัดการต้องเป็นผู้ซึ่งมีความรู้และความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารและการจัดการทั้งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์
- (๓) สามารถปฏิบัติงานให้แก่กองทุนได้เต็มเวลา
- (๔) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) ไม่เป็นไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๖) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
- (๗) ไม่เป็นข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของกระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ
- (๘) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ที่ปรึกษากรรมการ หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง
- (๙) ไม่เป็นผู้จัดการหรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันในห้างหุ้นส่วน หรือบริษัท หรือองค์กรอื่นใด
- (๑๐) ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาเกี่ยวกับกองทุน หรือในกิจการที่กระทำให้แก่กองทุนไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม
- (๑๑) ไม่เป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทที่ได้รับการจ้างเป็นผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมตามมาตรา ๓๗ หรือในบริษัทอื่นใดที่เป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทดังกล่าว สัญญาจ้างผู้จัดการให้กำหนดคราวละสี่ปี แต่คณะกรรมการจะต่ออายุสัญญาจ้างอีกครั้งได้ ให้ผู้จัดการได้รับค่าจ้าง ค่าตอบแทนหรือเงินอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๓ วิธีการคัดเลือกผู้จัดการ และสัญญาจ้างผู้จัดการให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด ในสัญญาจ้างให้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และเงื่อนไขในการทดลองปฏิบัติงานหรือการทำงานของผู้จัดการไว้ด้วย

มาตรา ๒๔ นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามสัญญาจ้าง ผู้จัดการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๒
- (๔) คณะกรรมการมีมติให้เลิกจ้าง

มาตรา ๒๕ ในการดำเนินการตามมาตรา ๒๑ ผู้จัดการจะมอบอำนาจให้ตัวแทน หรือบุคคลใดกระทำการเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๖ เมื่อตำแหน่งผู้จัดการว่างลงและยังไม่มีผู้จัดการคนใหม่ หรือในกรณีที่ผู้จัดการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นการชั่วคราว ให้คณะกรรมการแต่งตั้งพนักงานของกองทุนคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทนผู้จัดการ ให้ผู้รักษาการแทนมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้จัดการ

มาตรา ๒๗ เพื่อจัดระบบควบคุมเงินของกองทุน ให้กองทุนจัดให้มีบัญชีดังต่อไปนี้

(๑) บัญชีรับ เพื่อรับเงินทั้งปวงของกองทุน

(๒) บัญชีจ่ายที่หนึ่ง เพื่อจ่ายเงินกู้ยืมแก่นักเรียนหรือนักศึกษาในโรงเรียน สถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษาที่อยู่ในสังกัด ควบคุม หรือกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ หรือโรงเรียน สถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษาที่อยู่ในสังกัด ควบคุม หรือกำกับดูแลของกระทรวงหรือส่วนราชการอื่น ที่ไม่ใช่ทบวงมหาวิทยาลัย

(๓) บัญชีจ่ายที่สอง เพื่อจ่ายเงินกู้ยืมแก่นักเรียนหรือนักศึกษาในโรงเรียน สถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษาที่อยู่ในสังกัด ควบคุม หรือกำกับดูแลของทบวงมหาวิทยาลัย

(๔) บัญชีจ่ายบริหารกองทุน เพื่อจ่ายเงินที่ใช้ในการดำเนินการของกองทุน

มาตรา ๒๘ บรรดาเงินทั้งปวงที่กองทุนได้รับ ให้ส่งเข้าบัญชีรับตามกำหนดเวลา และตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยไม่หักไว้เพื่อการใด ๆ ทั้งสิ้น

มาตรา ๒๙ การส่งจ่ายเงินจากบัญชีรับให้เป็นอำนาจของประธานกรรมการ หรือรองประธานกรรมการซึ่งประธานกรรมการมอบหมาย และให้กระทำได้แต่เฉพาะเพื่อโอนเข้าบัญชีจ่ายที่หนึ่ง บัญชีจ่ายที่สอง บัญชีจ่ายบริหารกองทุน และบัญชีจ่ายตามมาตรา ๓๔

มาตรา ๓๐ ให้มีคณะกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่ง ประกอบด้วยปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานอนุกรรมการ อธิบดีกรมสามัญศึกษา อธิบดีกรมอาชีวศึกษา เลขาธิการสภาสถาบันราชภัฏ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้จัดการเลขานุการคณะกรรมการบัญชีจ่ายที่สอง และบุคคลอื่นซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งอีกไม่เกินห้าคน เป็นอนุกรรมการ ให้ผู้ช่วยปลัดกระทรวงศึกษาธิการซึ่งปลัดกระทรวงศึกษาธิการมอบหมายคนหนึ่ง เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ และผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำนักงาน

ปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการในกรณีจำเป็น ประธานอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่งจะแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการเพิ่มขึ้นอีกคนหนึ่งก็ได้

มาตรา ๓๑ ให้คณะอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่งมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๘

(๒) กำกับดูแลการให้กู้ยืมเงินแก่นักเรียนหรือนักศึกษาในโรงเรียน สถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษาที่อยู่ในสังกัด ควบคุม หรือกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ หรือโรงเรียน สถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษาในสังกัด ควบคุม หรือกำกับดูแลของกระทรวง หรือส่วนราชการอื่นที่ไม่ใช่ทบวงมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามนโยบาย ระเบียบ และข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) กำกับดูแลและติดตามการปฏิบัติงานของผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับบัญชีจ่ายที่หนึ่ง

(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๓๒ ให้มีคณะอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่สอง ประกอบด้วยปลัดทบวงมหาวิทยาลัย เป็นประธานอนุกรรมการ ผู้แทนจากโรงเรียน สถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษา ที่ทบวงมหาวิทยาลัยแต่งตั้งจำนวนสี่คน ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้จัดการ เลขานุการคณะอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่ง และบุคคลอื่นซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งอีกไม่เกินห้าคน เป็นอนุกรรมการ ให้ผู้ช่วยปลัดทบวงมหาวิทยาลัยซึ่งปลัดทบวงมหาวิทยาลัยมอบหมายคนหนึ่ง เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ และผู้อำนวยการกองบริการการศึกษา สำนักงานปลัดทบวง ทบวงมหาวิทยาลัย เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ ในกรณีจำเป็น ประธานอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่สองจะแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการเพิ่มขึ้นอีกคนหนึ่งก็ได้

มาตรา ๓๓ ให้คณะอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่สองมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๘

(๒) กำกับดูแลการให้กู้ยืมเงินแก่นักเรียนหรือนักศึกษาในโรงเรียน สถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษาที่อยู่ในสังกัด ควบคุม หรือกำกับดูแลของทบวงมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการ

(๓) กำกับดูแลและติดตามการปฏิบัติงานของผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับบัญชีจ่ายที่สอง

(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่เห็นสมควร คณะกรรมการอาจกำหนดให้มีบัญชีจ่าย เพื่อจ่ายเงินกู้ยืมแก่นักเรียนหรือนักศึกษาเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๗ ได้

เมื่อคณะกรรมการกำหนดให้มีบัญชีจ่ายตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการคณะหนึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับบัญชีจ่ายดังกล่าวโดยให้นำมาตรา ๓๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการตามวรรคสอง ให้คำนึงถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องทำงานองเดียวกับที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๐

มาตรา ๓๕ การประชุมคณะอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่ง คณะอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่สอง หรือคณะอนุกรรมการบัญชีจ่ายตามมาตรา ๓๔ ให้นำมาตรา ๒๐ วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลมให้นำมาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของอนุกรรมการที่คณะกรรมการแต่งตั้งตามมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๒ และอนุกรรมการซึ่งมิใช่อนุกรรมการโดยตำแหน่งหรือผู้แทนโดยตำแหน่งตามมาตรา ๓๔ โดยอนุโลม

มาตรา ๓๖ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการ ประธานอนุกรรมการ อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการของ คณะอนุกรรมการซึ่งแต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๓

การจัดการเงินให้กู้ยืม

มาตรา ๓๗ ให้คณะกรรมการจ้างบุคคลเพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบเป็นผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการคัดเลือก รวมตลอดทั้งคุณสมบัติของผู้บริหาร และจัดการเงินให้กู้ยืม ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๘ นอกจากหน้าที่และความรับผิดชอบที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้างแล้ว ผู้บริหาร และจัดการเงินให้กู้ยืมมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

(๑) ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปได้ทราบถึงนโยบาย ระเบียบ วิธีการในการกู้ยืมเงิน

(๒) แนะนำ และอำนวยความสะดวกแก่นักเรียนหรือนักศึกษาและสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินการกู้ยืมเงิน

(๓) เบิกจ่ายเงินกู้และดำเนินการจัดส่งเงินให้แก่ผู้กู้ยืม รวมตลอดทั้งเก็บรักษาเอกสาร หลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(๔) แจ้งจำนวนหนี้และสถานะของหนี้ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

(๕) รับชำระหนี้เงินกู้ ติดตามทวงถาม และดำเนินคดีเพื่อบังคับชำระหนี้เงินกู้

(๖) จัดทำรายงานการดำเนินการให้ผู้กู้ยืมเงินเสนอต่อคณะกรรมการ

(๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๓๕ สัญญาจ้างผู้บริหารและจัดการเงินให้ผู้กู้ยืม ให้มีอายุการจ้างตามที่ระบุไว้ใน สัญญาจ้างแต่ต้องไม่เกินคราวละสิบปี ในกรณีที่ผู้บริหารและจัดการเงินให้ผู้กู้ยืมประสงค์ต่ออายุ สัญญาจ้างต้องแจ้งล่วงหน้า และทำความเข้าใจกับคณะกรรมการ ไม่น้อยกว่าสามปีก่อนสัญญาสิ้น อายุ เว้นแต่คณะกรรมการจะผ่อนผันให้แจ้งหลังจากนั้น การต่ออายุสัญญาจ้างอาจทำได้ตาม วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้าง

มาตรา ๔๐ ผู้บริหารและจัดการเงินให้ผู้กู้ยืมต้องปฏิบัติหน้าที่และตรวจสอบดูแลการให้ผู้กู้ยืม เงินให้ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ ข้อบังคับ มติและคำแนะนำของคณะกรรมการ

มาตรา ๔๑ ในกรณีที่ผู้บริหารและจัดการเงินให้ผู้กู้ยืมบริหารหรือจัดการกองทุนหรือปฏิบัติ หน้าที่ในลักษณะที่อาจเป็นเหตุ ให้เสียหายแก่กองทุน คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการ ตาม มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๒ หรือมาตรา ๓๔ แล้วแต่กรณี มีอำนาจสั่งให้ผู้บริหารและจัดการเงินให้ผู้กู้ยืม ชี้แจงข้อเท็จจริงหรือแก้ไข หรือระงับการกระทำที่อาจเป็นการเสียหายนั้นได้ และผู้บริหารและ จัดการเงินให้ผู้กู้ยืมต้องดำเนินการตามคำสั่งภายในระยะเวลาที่กำหนด ในกรณีที่ผู้บริหารและจัดการเงิน ให้ผู้กู้ยืมไม่ได้ดำเนินการแก้ไขหรือดำเนินการตามคำสั่งภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยไม่มีเหตุผล อันสมควร คณะกรรมการมีอำนาจบอกเลิกสัญญาจ้างได้ตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ ไม่ว่าสัญญาจ้างจะ กำหนดไว้เป็นประการอื่นหรือไม่ก็ตาม

มาตรา ๔๒ ผู้บริหารและจัดการเงินให้ผู้กู้ยืมอาจบอกเลิกสัญญาจ้างก่อนครบกำหนดอายุ สัญญาจ้างได้ แต่ไม่ว่ากรณีใดต้องแจ้งเป็นหนังสือล่วงหน้าต่อประธานกรรมการ ไม่น้อยกว่าสามปี เว้นแต่คณะกรรมการจะผ่อนผันให้แจ้งหลังจากนั้น

มาตรา ๔๓ ในกรณีที่คณะกรรมการไม่ต่อสัญญาจ้างหรือมีการบอกเลิกสัญญาจ้าง ตาม มาตรา ๔๑ หรือมาตรา ๔๒ หรือมีกรณีจำเป็นอื่นใด คณะกรรมการอาจคัดเลือกและทำสัญญาจ้าง บุคคลใดเป็นการชั่วคราวเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้บริหาร และจัดการเงินให้กู้ยืมได้

หมวด ๔

การให้กู้ยืมเงินและการชำระหนี้

มาตรา ๔๔ ก่อนสิ้นปีการศึกษาของแต่ละปี ให้คณะกรรมการโดยความเห็นชอบของ รัฐมนตรี ประกาศกำหนดขอบเขต การให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา รวมตลอดทั้งประเภทวิชา และ โรงเรียน สถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษา ระดับชั้น การศึกษาและหลักสูตรที่จะให้นักเรียนหรือนักศึกษากู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา ประกาศตามวรรคหนึ่งให้เผยแพร่ให้ประชาชนได้ทราบ โดยทั่วไป และให้ส่งให้โรงเรียน สถานศึกษา และสถาบันการศึกษาที่นักเรียนหรือนักศึกษามีสิทธิขอกู้ยืมเงิน พร้อมทั้งระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องด้วย ให้เป็นหน้าที่ของโรงเรียน สถานศึกษา และสถาบันการศึกษาที่ได้รับประกาศตามวรรคสอง ปิดประกาศและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องไว้ในที่ที่เห็นได้ทั่วไปในโรงเรียน สถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษาดังกล่าว

มาตรา ๔๕ นักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งมีสิทธิขอกู้ยืมเงินจากกองทุนต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นผู้มิใช่สัญชาติไทย
- (๒) เป็นผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด
- (๓) มีคุณสมบัติอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

การกำหนดตาม (๒) และ (๓) ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีก่อนจึงจะมีผลใช้ บังคับ

มาตรา ๔๖ นักเรียนหรือนักศึกษาผู้ใดประสงค์จะกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา ให้ยื่นคำขอตาม แบบที่คณะกรรมการกำหนดต่อ ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ณ โรงเรียน สถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษาที่ตนกำลังศึกษาอยู่หรือที่ประสงค์จะเข้าศึกษา แล้วแต่กรณี การยื่นคำขอตาม วรรคหนึ่งให้ยื่นได้ทุกวันในเวลาทำการของโรงเรียน สถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษานั้น ๆ

มาตรา ๔๗ คณะกรรมการจะมอบอำนาจให้บุคคลซึ่งรับผิดชอบหรือเป็นผู้แทนโรงเรียน สถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษาเป็นผู้อนุมัติการให้กู้ยืมเงินและลงนามในสัญญากู้ยืมเงินแทน

คณะกรรมการก็ได้ การมอบอำนาจดังกล่าวจะให้เป็นประกาศเป็นการทั่วไปหรือทำใบมอบอำนาจเป็นการเฉพาะรายก็ได้ และคณะกรรมการจะเพิกถอนการมอบอำนาจนั้นเมื่อใดก็ได้ แต่การเพิกถอนดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อคำอนุมัติ หรือสัญญาที่ผู้รับมอบอำนาจได้ทำไปแล้ว เว้นแต่เป็นกรณี ที่กระทำโดยฝ่าฝืนระเบียบหรือข้อบังคับของคณะกรรมการ

มาตรา ๔๘ สัญญากู้ยืมเงินให้ทำเป็นรายปีหรือระยะเวลาที่สั้นหรือยาวกว่านั้นตามที่คณะกรรมการกำหนด ในการทำสัญญากู้ยืมเงิน คณะกรรมการจะกำหนดให้มีผู้ค้ำประกันการชำระหนี้ด้วยก็ได้ แต่จะกำหนดจนเป็นอุปสรรคต่อผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ในอันที่จะกู้ยืมเงินไม่ได้

มาตรา ๔๙ บรรดาเงินที่กู้ยืมเพื่อจ่ายให้แก่โรงเรียน สถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษา ให้ผู้บริหารและจัดการเงิน ให้กู้ยืมเบิกจ่ายให้แก่โรงเรียน สถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษานั้นโดยตรงและให้ถือว่าเงินที่จ่ายดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของเงินกู้ยืมที่ผู้กู้ยืมเงินต้องชำระคืน

มาตรา ๕๐ ห้ามมิให้คิดดอกเบี้ยหรือประโยชน์อื่นใดจากเงินที่กู้ยืมในระหว่างที่ผู้กู้ยืมเงินยังศึกษาอยู่

มาตรา ๕๑ ให้เป็นหน้าที่ของโรงเรียน สถานศึกษา และสถาบันการศึกษาที่ผู้กู้ยืมเงินศึกษาอยู่แจ้งผลการศึกษาให้ผู้บริหาร และจัดการเงินให้กู้ยืมทราบทุกสิ้นปีการศึกษา และเมื่อผู้กู้ยืมเงินพ้นสภาพ การเป็นนักเรียนหรือนักศึกษาไปแล้วไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้แจ้งให้ผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่พ้นสภาพดังกล่าว ผู้กู้ยืมเงินต้องแจ้งการเปลี่ยนแปลง ที่อยู่ หรือการย้ายโรงเรียนสถานศึกษาหรือสถาบันการศึกษาและการจบการศึกษาให้ผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมทราบ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่เปลี่ยนแปลงหรือจบการศึกษา ในกรณีที่การย้ายโรงเรียน สถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษามีผลให้ค่าใช้จ่ายในการศึกษาเพิ่มขึ้น หรือลดลง คณะกรรมการจะอนุมัติหรือสั่งให้เพิ่ม หรือลดเงินกู้ยืมตามที่เห็นสมควรก็ได้

หมวด ๕

การนำเงินส่งกองทุน

มาตรา ๕๒ เมื่อผู้กู้ยืมสำเร็จการศึกษาหรือเลิกการศึกษาแล้วเป็นเวลาสองปี ผู้กู้ยืมเงินมีหน้าที่ต้องชำระเงินกู้ยืมคืนให้กับกองทุนตามจำนวนระยะเวลาและวิธีการที่กำหนดไว้ในระเบียบของคณะกรรมการ คณะกรรมการจะกำหนดไว้ในระเบียบให้เริ่มคิดดอกเบี้ยหรือประโยชน์อื่นใด

นับแต่เวลาใดภายหลังที่จบการศึกษา หรือเลิกการศึกษาแล้วก็ได้ แต่อัตราดอกเบี้ย หรือประโยชน์อื่นใดที่คิดต้องไม่เกินอัตราดอกเบี้ย เงินฝากประจำหนึ่งปีของธนาคารออมสิน และห้ามมิให้คิดดอกเบี้ยทบต้น ในกรณีจำเป็นที่เห็นสมควร คณะกรรมการจะผ่อนผันให้ผู้กู้ยืมเงินชำระหนี้ตามระยะเวลาที่แตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง หรือชะลอการชำระหนี้เป็นการชั่วคราวหรือลดหย่อนหนี้ได้ตามที่ผู้กู้ยืมเงินร้องขอเป็นราย ๆ หรือเป็นการทั่วไปก็ได้ ในกรณีที่ผู้กู้ยืมเงินไม่สามารถชำระหนี้เงินกู้คืนได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่งและไม่ได้รับอนุญาต ให้ผ่อนผันตามวรรคสาม คณะกรรมการจะกำหนดให้ผู้กู้ยืมต้องเสียเงินเพิ่มอีกไม่เกินร้อยละ ๑.๕ ต่อเดือนก็ได้

มาตรา ๕๓ เมื่อผู้กู้ยืมเงินสำเร็จการศึกษาและเข้าทำงานในสถานที่ใด ผู้กู้ยืมเงินต้องแจ้งที่อยู่และสถานที่ทำงานนั้นพร้อมทั้งจำนวนเงินเดือนหรือค่าจ้างที่ได้รับให้ผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม ทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันเริ่มทำงาน ให้เป็นหน้าที่ของผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมที่จะติดตามและประสาน กับผู้กู้ยืมเงินเพื่อการชำระเงินที่กู้ยืมคืน ในการนี้จะขอความร่วมมือจากนายจ้างให้ช่วยหักเงินเดือนหรือค่าจ้าง และนำส่งผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมด้วยก็ได้ ในกรณีที่ผู้กู้ยืมเงินย้ายที่อยู่หรือเปลี่ยนงานหรือสถานที่ทำงาน หรือมีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับเงินเดือนหรือค่าจ้าง ผู้กู้ยืมเงินต้องแจ้งให้ผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมทราบภายในสามสิบวัน

มาตรา ๕๔ ผู้กู้ยืมเงินจะชำระเงินที่กู้ยืมคืนก่อนกำหนดเวลาตามมาตรา ๕๒ หรือบอกเลิกสัญญาผู้กู้ยืมเงินเมื่อใดก็ได้ โดยแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมทราบ และในกรณีบอกเลิกสัญญาผู้กู้ยืมเงินให้ส่งเงินกู้ยืมที่ได้รับ ไปแล้วคืนภายในสามสิบวัน หรือภายในกำหนดเวลาที่ทำให้ความตกลงกับผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมตามระเบียบ ที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๕๕ ในกรณีดังต่อไปนี้ กองทุนอาจบอกเลิกสัญญาผู้กู้ยืมเงินและเรียกเงินกู้ยืมที่ผู้กู้ยืมเงินได้รับไปแล้วคืนทั้งหมดได้ (๑) เมื่อปรากฏในภายหลังว่าผู้กู้ยืมเงินไม่มีสิทธิกู้ยืมเงิน หรือได้มีการแจ้งข้อความอันเป็นเท็จในสาระสำคัญ (๒) ผู้กู้ยืมเงินไม่ปฏิบัติตามสัญญาหรือข้อตกลงที่ให้ไว้กับกองทุน

มาตรา ๕๖ ในกรณีที่ผู้กู้ยืมเงินถึงแก่ความตาย ให้หนี้ตามสัญญาผู้กู้ยืมเงินเป็นอันระงับไป ในกรณีที่ผู้กู้ยืมเงินพิการหรือทุพพลภาพจนไม่สามารถประกอบกิจการงานได้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจพิจารณาระงับ การเรียกให้ชำระหนี้ตามสัญญาผู้กู้ยืมเงินได้

หมวด ๖
การเงินและบัญชี

มาตรา ๕๓ ให้กองทุนยื่นรายงานแสดงผลการดำเนินการต่อรัฐมนตรีเป็นรายไตรมาส ภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันสิ้นสุดแต่ละไตรมาส

มาตรา ๕๔ ให้กองทุนจัดทำงบการเงิน ส่งผู้สอบบัญชีตรวจสอบภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันสิ้นสุดบัญชีทุกปี ปีบัญชีของกองทุนให้ถือตามปีงบประมาณตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน เป็นผู้สอบบัญชีของกองทุน แล้วทำรายงานผลการสอบบัญชีเสนอต่อรัฐมนตรี ให้กองทุนโฆษณารายงานประจำปีที่ผ่านมา โดยแสดงงบการเงินที่ผู้สอบบัญชีรับรองว่าถูกต้องแล้ว รวมทั้งรายงานสรุปผลงานในปีที่ล่วงมาในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕๕ ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชี ทำการตรวจสอบรับรองบัญชี และการเงินทุกประเภทของกองทุน

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๖ ให้กองทุนยื่นรายงานแสดงผลการดำเนินการต่อรัฐมนตรีเป็นรายไตรมาส ภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันสิ้นสุดแต่ละไตรมาส

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
ชวน หลีกภัย
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ: เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากในปัจจุบันมีความจำเป็นที่จะต้องเร่งดำเนินการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อสนองตอบความจำเป็นดังกล่าว จึงสมควรเร่งรัดพัฒนาทางการศึกษา โดยการหาทางแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษาในสังคมด้วยการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น ให้แก่นักเรียน นักศึกษา ที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย

อันจะมีส่วนสำคัญในการช่วยยกฐานะความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น และด้วยการสนับสนุนการพัฒนา ระบบการศึกษาทางด้านอุปสงค์ โดยการเพิ่มขีดความสามารถในการรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของประชาชน เพื่อดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว จำเป็นต้องจัดตั้งกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาขึ้นจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติ

ภาคผนวก ข

ระเบียบคณะกรรมการกองทุนฉบับที่ 1

ระเบียบคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาว่าด้วย การดำเนินงาน
หลักเกณฑ์ และวิธีการกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ.2547

ระเบียบคณะกรรมการกองทุนฉบับที่ 2

ระเบียบคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาว่าด้วย การดำเนินงาน
หลักเกณฑ์ และวิธีการกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ.2547

ระเบียบคณะกรรมการกองทุนฉบับที่ 1

ระเบียบคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาว่าด้วย การดำเนินงาน หลักเกณฑ์ และ วิธีการกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ.2547

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดระเบียบคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาว่าด้วยการดำเนินงานหลักเกณฑ์และวิธีการกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2546 อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา 18(7) แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2541 คณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาว่าด้วยการดำเนินงานหลักเกณฑ์และวิธีการกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2546

ข้อ 2. ระเบียบนี้ ให้ใช้ตั้งแต่วันที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2546 เป็นต้นไป

ข้อ 3. บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 4. ในระเบียบนี้

"กองทุน" หมายความว่า กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

"ผู้กู้ยืมเงิน" หมายความว่า นักเรียน นักศึกษา ที่กู้ยืมเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

"ผู้บริหารสถานศึกษา" หมายความว่า ผู้บริหารของสถานศึกษาที่ได้รับมอบอำนาจจากคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

"สำนักงานกองทุน" หมายความว่า สำนักงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

"สถานศึกษา" หมายความว่า โรงเรียน สถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษาของทางราชการ หรือ โรงเรียนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน สถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน หรือโรงเรียน สถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษาที่มีกฎหมายตั้งขึ้นโดยเฉพาะ หรือโรงเรียน สถานศึกษาหรือ สถาบันการศึกษาอื่นที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

"ผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม" หมายความว่า บุคคลที่คณะกรรมการทำสัญญาจ้างให้ทำหน้าที่บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม ตามมาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2541

ข้อ 5. ให้ประธานกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เป็นรักษาการตามระเบียบนี้

หมวด 1

การจัดสรรวงเงินให้กู้ยืม

ข้อ 6. ให้คณะกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่งและคณะกรรมการบัญชีจ่ายที่สอง พิจารณาจัดสรรวงเงินให้กู้ยืมที่ได้รับให้นักเรียน นักศึกษา แต่ละสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ 7. ให้คณะกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่งและคณะกรรมการบัญชีจ่ายที่สองแจ้งรายละเอียดการจัดสรรวงเงินกู้ยืมให้สำนักงานกองทุนทราบ ตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด 2

ผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ข้อ 8. ผู้กู้ยืมเงินกองทุน มี 2 ประเภท ได้แก่

1. ผู้กู้ยืมเงินรายใหม่ หมายถึง นักเรียน นักศึกษาผู้ที่ไม่เคยกู้ยืมเงินกองทุนมาก่อน หรือเป็นผู้ที่เคยกู้ยืมเงินมาก่อนและได้ชำระหนี้คืนเสร็จสิ้นแล้ว

2. ผู้กู้ยืมเงินรายเก่า หมายถึง นักเรียน นักศึกษาที่อยู่ในระหว่างการศึกษาและเคยกู้ยืมเงินกองทุนมาก่อนไม่ว่าจะเคยกู้ยืมเงินจากสถานศึกษาอื่นหรือ สถานศึกษาปัจจุบันก็ตาม

ข้อ 9. ผู้กู้ยืมเงินต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2541 ดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีสัญชาติไทย
2. เป็นผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด
3. มีคุณสมบัติอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ 10. ผู้กู้ยืมเงินมีหน้าที่ดังนี้

1. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการกู้ยืมตรงกับความเป็นจริง
2. ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2541 ระเบียบ

ข้อบังคับ ประกาศ หลักเกณฑ์ และวิธีการของคณะกรรมการตลอดระยะเวลาการกู้ยืม

3. แจ้งการเปลี่ยนชื่อ ย้ายที่อยู่หรือย้ายสถานศึกษา และจบการศึกษา หรือพ้นสภาพการเป็นนักเรียน นักศึกษาภายในสิบห้าวันนับแต่วันเปลี่ยนชื่อ ย้ายที่อยู่ ย้ายสถานศึกษา จบการศึกษา หรือพ้นสภาพการเป็นนักเรียน นักศึกษาต่อผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม (ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน))

4. แสดงตนต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ตามข้อ 36 (3) อย่างน้อยภาคละหนึ่งครั้ง ให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมที่สถานศึกษากำหนดในหมวด 8

5. หน้าที่อื่นๆ ตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ 11. นักเรียน นักศึกษา ที่ขอกู้ยืมเงินกองทุนต้องศึกษาอยู่ในสถานศึกษาที่มีสถานภาพตามข้อ 15 และ ข้อ 16 แล้ว เท่านั้น

ข้อ 12. นักเรียน นักศึกษาผู้ใดประสงค์จะกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาให้ยื่นคำขอตามแบบที่คณะกรรมการกำหนดต่อผู้ซึ่งได้รับมอบอำนาจจาก คณะกรรมการ ณ สถานศึกษาที่ตนกำลังศึกษาอยู่หรือที่ประสงค์จะเข้าศึกษาแล้วแต่กรณี การยื่นคำขอตามวรรคหนึ่งให้ยื่นได้ทุกวัน ในเวลาทำการของสถานศึกษานั้นๆ

ข้อ 13. นักเรียน นักศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้กู้ยืมเงินต้องเปิดบัญชีเงินฝากกับผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม (ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)) พร้อมทั้งหนังสือแจ้งผลการอนุมัติจากสถานศึกษาเพื่อประกอบการขอเปิดบัญชีด้วย

ข้อ 14. เมื่อผู้กู้ยืมเงินสำเร็จการศึกษาหรือเลิกการศึกษาแล้วเป็นเวลาสองปีผู้กู้ยืมเงินมีหน้าที่ต้องชำระเงินกู้ยืมคืนกองทุนตามจำนวนระยะเวลาและวิธีการที่กำหนดไว้ในระเบียบของคณะกรรมการก่อนถึงกำหนดระยะเวลาชำระหนี้ตามวรรคหนึ่ง ผู้กู้ยืมเงินต้องรายงานข้อมูลพร้อมเอกสารของตนเอง ตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด ต่อผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม (ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)) สาขาใดสาขาหนึ่งก่อนสิ้นเดือนพฤษภาคมของปีถัดจากปีที่สำเร็จการศึกษาหรือเลิกการศึกษา

หมวด 3

สถานภาพสถานศึกษา

ข้อ 15. สถานศึกษาที่ดำเนินงานกองทุนต้องเป็นสถานศึกษาที่ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งและได้รับความเห็นชอบให้เปิดดำเนิน การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรในแต่ละสาขาวิชาจากกระทรวงศึกษาธิการ ทบวงมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานอื่น ที่สถานศึกษานั้นสังกัด

ข้อ 16. สถานศึกษาตามข้อ 15 ก่อนดำเนินงานกองทุนต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะอนุกรรมการบัญชีฝ่ายที่หนึ่ง หรือคณะอนุกรรมการบัญชีฝ่ายที่สอง แล้วแต่กรณีตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด 4

คณะกรรมการพิจารณาการให้กู้ยืมเงินประจำสถานศึกษา

ข้อ 17. ให้ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณา การให้กู้ยืมเงินประจำสถานศึกษา จำนวนเจ็ดคนประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นประธาน ผู้แทนองค์กรชุมชนจำนวนสามคน เป็นกรรมการ อาจารย์หรือครูของสถานศึกษานั้นจำนวนสามคนเป็นกรรมการและในจำนวนนี้ให้ประธานแต่งตั้งอาจารย์หรือครูเป็นกรรมการ และเลขานุการจำนวนหนึ่งคนผู้แทนองค์กรชุมชนตามวรรคหนึ่งให้หมายถึงบุคคลที่อยู่ในองค์กรชุมชนตามความหมายที่ คณะกรรมการกำหนด

ข้อ 18. คณะกรรมการพิจารณาการให้กู้ยืมเงินประจำสถานศึกษา มีอำนาจหน้าที่พิจารณาคัดเลือกนักเรียน นักศึกษาที่ขอกู้ยืมเงินเพื่อเสนอให้ผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาอนุมัติ โดยดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของเอกสาร
2. สัมภาษณ์ผู้ขอกู้ยืมเงิน รวมทั้งถ้ามีความจำเป็นอาจสัมภาษณ์บุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย
3. ตรวจสอบโดยเยี่ยมชมครอบครัวของผู้กู้ยืมเงินในกรณีที่เห็นว่ามี ความจำเป็น
4. สรุปข้อมูลการกู้ยืมเงินของผู้ขอกู้ยืมเงิน
5. ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับการคัดเลือกผู้ขอกู้ยืมเงินตามที่คณะกรรมการบัญญัติจ่ายที่หนึ่ง หรือคณะอนุกรรมการบัญญัติจ่ายที่สองมอบหมาย

ข้อ 19. ในการดำเนินการตามข้อ 18 คณะกรรมการพิจารณาการให้กู้ยืมเงินประจำสถานศึกษาอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือ คณะทำงานเพื่อทำหน้าที่แทนก็ได้

ข้อ 20. การประชุมคณะกรรมการพิจารณาการให้กู้ยืมเงินประจำสถานศึกษาต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด และกรรมการที่มาประชุมต้องมีผู้แทนองค์กรชุมชนอย่างน้อยหนึ่งคนเข้าร่วมประชุมด้วย จึงถือว่าเป็นองค์ประชุม การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งเสียงในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

หมวด 5

การเตรียมการและการคัดเลือกผู้กู้ยืมเงิน

ข้อ 21. ผู้บริหารสถานศึกษาและเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินงานกองทุนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2541 ระเบียบข้อบังคับประกาศหลักเกณฑ์ และวิธีการของคณะกรรมการอย่างเคร่งครัดและต้องจัดให้มีสถานที่บุคลากรให้เหมาะสมและ

เพียงพอใน การดำเนินงานกองทุน ผู้บริหารสถานศึกษานอกจากมีหน้าที่ตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้มีหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมอบหมายด้วย

ข้อ 22. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องปิดประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หลักเกณฑ์ และวิธีการการดำเนินงานกองทุนไว้ในที่ที่เห็นได้ทั่วไปให้ นักเรียน นักศึกษา ทราบโดยเปิดเผย ณ สถานศึกษา

ข้อ 23. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องจัดให้มีการดำเนินการเพื่อเตรียมการและคัดเลือกผู้กู้ยืมเงินตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการบัญญัติจ่าย ที่หนึ่งและคณะกรรมการบัญญัติจ่ายที่สองกำหนด ซึ่งอย่างน้อยต้องดำเนินการดังนี้

1. ประชาสัมพันธ์เรื่องกองทุน
2. แนะนำให้คำปรึกษาแก่นักเรียน นักศึกษา
3. รับแบบคำขอ ตรวจสอบคุณสมบัติและหลักเกณฑ์ของผู้กู้ยืมเงิน
4. เตรียมเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน นักศึกษา
5. จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการพิจารณาให้ผู้กู้ยืมเงินประจำสถานศึกษา
6. จัดทำรายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาการให้ผู้กู้ยืมเงินประจำสถานศึกษา
7. จัดทำประกาศผู้ได้รับการคัดเลือกให้ผู้กู้ยืมเงิน
8. จัดเก็บเอกสารต่างๆ ไว้เพื่อการตรวจสอบ

ข้อ 24. การคัดเลือกผู้กู้ยืมเงินจะกระทำได้อต่อเมื่อมีคุณสมบัติตามข้อ 9 และเป็นผู้มีสถานภาพเป็นนักเรียน นักศึกษาโดยขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียน นักศึกษาของสถานศึกษาที่คัดเลือกนั้นแล้ว

ข้อ 25. การพิจารณาคัดเลือกผู้กู้ยืมเงินรายใหม่ กรณีเงินที่ได้รับจัดสรรไม่เพียงพอที่จะให้ผู้กู้ยืมเงินให้พิจารณาจาก ความขาดแคลนทุนทรัพย์ของผู้กู้ยืมเงินและเป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาที่อยู่ในเขตของสถานศึกษาโดยให้คำนึงถึงผู้ที่มีคุณสมบัติและเคยขอกู้ยืมเงินกองทุนในปีการศึกษาที่ผ่านมาของสถานศึกษานั้น แต่ไม่ได้รับการอนุมัติให้ผู้กู้ยืมเงิน

ข้อ 26. การพิจารณาการคัดเลือกผู้กู้ยืมเงินรายเก่าสถานศึกษาต้องดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติและสัมภาษณ์ผู้กู้ยืมเงินทุกครั้ง เมื่อได้ผู้กู้ยืม เงินมีคุณสมบัติครบถ้วนแล้วให้พิจารณาจากความขาดแคลนทุนทรัพย์ สาขาวิชาที่ศึกษา ผลการเรียน และความประพฤติของผู้กู้ยืม

ข้อ 27. เมื่อผู้บริหารสถานศึกษาได้อนุมัติการกู้ยืมเงินแก่นักเรียน นักศึกษาแล้ว ให้ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการดังนี้ ประกาศรายชื่อผู้ขอกู้ยืม เงินที่ได้รับอนุมัติโดยเปิดเผย ณ สถานศึกษารายงานผลการคัดเลือกให้สำนักงานกองทุน และผู้บริหารและจัดการเงินให้ผู้กู้ยืม (ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)) สาขาที่เปิดบัญชีทราบตามแบบที่สำนักงานกองทุนกำหนด

หมวด 6

การทำสัญญากู้ยืมและการนำส่งสัญญากู้ยืม

ข้อ 28. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องจัดทำสัญญากู้ยืมเงินกับผู้ขอกู้ยืมเงินที่ได้รับอนุมัติให้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการ เรื่องกำหนดขอบเขต การให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา รวมทั้งระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้สถานศึกษาใช้แบบสัญญากู้ยืมตามที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งสำนักงานกองทุนจะจัดส่งให้ในแต่ละปีเท่านั้น

ข้อ 29. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนินการจัดให้มีการพิมพ์หรือเขียนข้อความในสัญญากู้ยืมก่อนให้ผู้กู้ยืม ผู้กู้ยืมเงิน ผู้ค้ำประกันและผู้รับรอง ลงมือชื่อผู้ค้ำประกันลงลายมือชื่อ การลงลายมือชื่อบุคคลตามวรรคหนึ่ง ต้องลงลายมือชื่อด้วยตนเอง

ข้อ 30. กรณีผู้ค้ำประกันไม่สามารถมาลงลายมือชื่อในสัญญากู้ยืมต่อหน้าเจ้าหน้าที่หรือผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีลายชื่อของนายทะเบียนท้องที่ หรือท้องถิ่น ณ ภูมิลำเนาตามทะเบียนบ้าน หรือภูมิลำเนาที่ประกอบอาชีพของผู้ค้ำประกันรับรองด้วย

ข้อ 31. ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องจัดให้มีการตรวจสอบสัญญากู้ยืมและเอกสารประกอบให้ถูกต้องครบถ้วนก่อนนำส่งให้ผู้บริหารและจัดการเงินให้ กู้ยืม (ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)) และต้องลงลายมือชื่อในใบนำส่งสัญญากู้ยืมด้วยทุกครั้ง

ข้อ 32. ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาว่าด้วยการดำเนินงานหลักเกณฑ์และวิธีการกู้ยืมเงินกองทุนเงิน ให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2546 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งสัญญากู้ยืมให้ผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม (ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)) สาขาที่สถานศึกษาเปิดบัญชีไว้จำนวนหนึ่งฉบับและให้ผู้ขอกู้ยืมเงินหนึ่งฉบับ พร้อมทั้งสำเนาสัญญากู้ยืมโดยรับรองสำเนาส่งให้ ผู้ค้ำประกันหนึ่งฉบับ เอกสารที่ต้องนำส่งพร้อมสัญญาประกอบด้วย

1. สำเนาสมุดคู่ฝากของผู้กู้ยืมเงิน
2. สำเนาทะเบียนบ้านและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้กู้ยืมเงิน
3. สำเนาทะเบียนบ้านและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ค้ำประกัน
4. สำเนาบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีของผู้ค้ำประกัน (ถ้ามี)
5. สำเนาบัตรประกันสังคมของผู้ปกครองและผู้ค้ำประกัน (ถ้ามี)
6. สำเนาประกาศการอนุมัติให้กู้ยืมเงิน

ข้อ 33. ให้สถานศึกษาโดยผู้บริหารสถานศึกษาเปิดบัญชีประเภทออมทรัพย์ของผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม (ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน))

โดยใช้ชื่อว่า "บัญชีกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของ(ระบุชื่อสถานศึกษา.....)" และ
แจ้งเลขที่บัญชีให้กองทุนทราบ

หมวด 7

การจัดทำทะเบียนผู้กู้ยืมเงิน และการเก็บเอกสาร

ข้อ 34. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเก็บแบบคำขอกู้พร้อมหลักฐานของผู้กู้ยืมเงินไว้เพื่อ
การตรวจสอบ ดังนี้

1. กรณีผู้กู้ยืมเงินไม่ได้รับการอนุมัติให้กู้ยืม ให้จัดเก็บไว้หกลสิบวันนับตั้งแต่วันที่มิได้
รับการอนุมัติ
2. กรณีผู้กู้ยืมเงินที่ได้รับการอนุมัติให้กู้ยืม ให้จัดเก็บไว้จนกว่าผู้กู้ยืมเงินได้ทำข้อตกลง
การชำระหนี้กับผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม(ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)) หรือเมื่อได้มี
การชำระหนี้ครบถ้วนแล้ว

ข้อ 35. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องจัดทำทะเบียนผู้กู้ยืมเงินในแต่ละปีตามแบบที่สำนักงาน
กองทุนกำหนด และเก็บสำเนาหลักฐานการส่งสัญญา กู้ยืมเงินในแต่ละครั้งไว้ที่สถานศึกษาเพื่อ
การตรวจสอบ

หมวด 8

การกำกับและส่งเสริมผู้กู้ยืมเงินระหว่างศึกษา

ข้อ 36. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องจัดให้มีการกำกับและส่งเสริมผู้กู้ยืมเงินในระหว่างกำลัง
ศึกษา ดังนี้

1. กำหนดมาตรการตรวจสอบคุณสมบัติผู้กู้ยืมเงิน
2. ติดตามผลการศึกษาของผู้กู้ยืมเงินอย่างต่อเนื่อง
3. มอบหมายให้อาจารย์ที่ปรึกษาทำหน้าที่ให้คำแนะนำด้านการกู้ยืมเงินกองทุน
4. จัดให้มีกิจกรรมเพื่อปลูกจิตสำนึกผู้กู้ยืมเงินในการชำระหนี้คืนกองทุน
5. จัดประชุมผู้กู้ยืมเงินและ/หรือผู้ปกครอง และ/หรือผู้ค้ำประกันเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจ
เกี่ยวกับวัตถุประสงค์และกฎหมายที่เกี่ยวกับ กองทุนในโอกาสต่างๆ

ข้อ 37. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องรายงานผลการศึกษาของผู้กู้ยืมเงินที่กำลังศึกษาอยู่ให้
ผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม (ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)) ทราบตามแบบที่สำนักงาน
กองทุนกำหนด

ข้อ 38. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องตรวจสอบว่าผู้กู้ยืมเงินลงทะเบียนหรือไม่ หากผู้กู้ยืมเงินไม่ลงทะเบียนเรียนต้องแจ้งให้ผู้บริหารและจัดการเงิน ให้กู้ยืม ระวังการ โอนเงินให้ผู้กู้ยืมเงินดังกล่าวไว้ก่อน

ข้อ 39. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องแจ้งการฟื้นฟูสภาพการเป็นนักเรียน นักศึกษาไม่ว่าด้วยเหตุใดๆ ของผู้กู้ยืมเงินให้ผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม(ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)) ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ฟื้นฟูสภาพตามแบบที่สำนักงานกองทุนกำหนด

1. ตาย นับแต่ที่ได้ดำเนินการตามข้อ 40
2. ลาออก นับแต่วันที่ผู้กู้ยืมเงินลาออก
3. ผลการศึกษาไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ นับแต่วันทราบผลการศึกษา
4. มีความประพฤติเสียหาย นับแต่วันที่สถานศึกษามีคำสั่งให้ฟื้นฟูสภาพ

ข้อ 40. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องแจ้งการเสียชีวิตของผู้กู้ยืมเงินทันทีที่ทราบให้ผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม (ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)) และให้ส่งหลักฐานประกอบให้ผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่แจ้ง

หมวด 9

การติดตามผู้กู้ยืมเงินเมื่อสำเร็จการศึกษาหรือเลิกการศึกษา

ข้อ 41. ให้ผู้บริหารศึกษาทำทะเบียน และสำรวจข้อมูลที่อยู่ของผู้กู้เงินที่สำเร็จการศึกษา เลิกศึกษาและฟื้นฟูสภาพการเป็นนักเรียน นักศึกษาในแต่ละปีการศึกษาตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด และสำเนาส่งให้ผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม (ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน))

ข้อ 42. ให้ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความร่วมมือในการสำรวจ ติดตาม และให้ข้อมูลของผู้กู้ยืมเงินตามที่สำนักงานกองทุนร้องขอ

หมวด 10

มาตรการกำกับผู้กู้ยืมเงินและผู้บริหารสถานศึกษา

ข้อ 43. ห้ามมิให้ผู้บริหารสถานศึกษาหรือบุคคลใด กระทำการใดๆ ในลักษณะนำกองทุนไปโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้บุคคลอื่นเข้ามาศึกษาใน สถานศึกษาของตน นอกจากข้อความที่สำนักงานกองทุนกำหนด

ข้อ 44. ผู้บริหารสถานศึกษา และ/หรือ เจ้าหน้าที่ของสถานศึกษาที่รับผิดชอบการดำเนินงานกองทุนต้องให้ความร่วมมือในการชี้แจง และจัด เตรียมเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงาน

กองทุนหรือเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องเมื่อได้รับการร้องขอจากกรรมการ อนุกรรมการหรือผู้จัดการกองทุน แล้วแต่กรณี

ข้อ 45. ในกรณีผู้กู้ยืมเงินไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ.2541 ระเบียบข้อบังคับ ประกาศ หลักเกณฑ์ และวิธีการของคณะกรรมการ สำนักงานกองทุน จะดำเนินการตัดเดือนและให้ผู้กู้ยืมเงิน ปรับปรุงแก้ไข หากไม่ดำเนินการปรับปรุง แก้ไข จะมีผลดีต่อการพิจารณาให้ผู้กู้ยืมเงินของผู้กู้ยืมรายนั้นในปีต่อไปตามควรแก่กรณี หรือเพิกถอนการให้กู้ยืมเงิน

ข้อ 46. ในกรณีผู้บริหารสถานศึกษา และ/หรือเจ้าหน้าที่ของสถานศึกษาไม่ดำเนินงานกองทุนให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อ การศึกษา พ.ศ.2541 ระเบียบข้อบังคับ ประกาศ หลักเกณฑ์ และวิธีการของคณะกรรมการ ให้สำนักงานกองทุนดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังนี้

1. กรณีเป็นสถาบันการศึกษาของรัฐ

- 1.1 เตือนเป็นหนังสือให้ปรับปรุงแก้ไข
- 1.2 แจ้งต้นสังกัดให้ดำเนินการลงโทษทางวินัยของข้าราชการ
- 1.3 ดำเนินคดีตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2. กรณีเป็นสถานศึกษาของเอกชน

- 2.1 เตือนเป็นหนังสือให้ปรับปรุงแก้ไข
- 2.2 กำกับและควบคุมการดำเนินงานกองทุนของสถานศึกษานั้น
- 2.3 ระวังการดำเนินการให้กู้ยืมในคณะ/สาขาวิชาที่มีการจัดการการเรียนการสอนไม่เป็นไปตามมาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ และทบวงมหาวิทยาลัย

2.4 เพิกถอนการมอบอำนาจการดำเนินการตามพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2541

2.5 เพิกถอนการให้ความเห็นชอบการดำเนินงานกองทุน ตามข้อ 16

2.6 ดำเนินคดีตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

บทเฉพาะกาล

ข้อ 47. ให้คณะกรรมการพิจารณาให้กู้ยืมเงินประจำสถานศึกษาซึ่งได้มีการแต่งตั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการเดิมก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาให้กู้ยืมเงินประจำสถานศึกษาตามข้อ 17 ของระเบียบนี้แล้ว

ข้อ 48. บรรดาข้อกำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการใดที่เกี่ยวกับการให้ผู้ยืมเงินกองทุน ที่ใช้
บังคับอยู่ในวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับต่อไป จนกว่าจะได้มีการดำเนินการปรับปรุง
แก้ไขให้เป็นไปตามระเบียบนี้ ทั้งนี้ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ

ระเบียบคณะกรรมการกองทุนฉบับที่ 2

ระเบียบคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาว่าด้วย การดำเนินงาน หลักเกณฑ์ และ วิธีการกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ.2547

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขระเบียบคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ว่าด้วย การดำเนินงาน หลักเกณฑ์และวิธีการกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ.2546 ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 18 (7) แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ.2541 คณะกรรมการ กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จึงออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ระเบียบนี้ เรียกว่าระเบียบคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ว่าด้วย การดำเนินงาน หลักเกณฑ์ และวิธีการกู้ยืมเงินกองทุนเงิน ให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2547

ข้อ 2. ระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ 3. ให้ยกเลิกข้อความในข้อแห่งระเบียบคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ว่าด้วย การดำเนินงาน หลักเกณฑ์ และวิธีการกู้ยืมเงิน กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ.2546 และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน "ข้อ 17 ให้ผู้บริหารสถานศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเงิน ให้กู้ยืมประจำสถานศึกษาจำนวนห้าคน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นประธานผู้แทน องค์กรชุมชนจำนวน หนึ่งคนเป็นกรรมการ อาจารย์ หรือครูของสถานศึกษานั้น จำนวนสองคน เป็นกรรมการ และให้ประธานแต่งตั้งบุคลากรของสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ จำนวน หนึ่งคน

ผู้แทนองค์กรชุมชนตามวรรคหนึ่งให้หมายถึงบุคคลที่อยู่ในองค์กรชุมชนตามความหมาย ที่คณะกรรมการกำหนด"

ข้อ 4. ให้ยกเลิกข้อความในข้อ 20 แห่งระเบียบคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อ การศึกษา ว่าด้วย การดำเนินงาน หลักเกณฑ์และวิธีการกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2546 และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน "ข้อ 20 การประชุมคณะกรรมการพิจารณาการให้กู้ยืม เงินประจำสถานศึกษา ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงถือว่าเป็นองค์ประชุม การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มี เสียงหนึ่งเสียงในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มอีกหนึ่ง เสียงเป็นเสียงชี้ขาด"

ข้อ 5. ให้ยกเลิกข้อความใน ข้อ 38 แห่งระเบียบคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ว่าด้วย การดำเนินงาน หลักเกณฑ์ และวิธีการกู้ยืมเงิน กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ.2546 และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน "ข้อ 38 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องตรวจสอบว่าผู้กู้ยืมเงิน ลงทะเบียนหรือไม่ หากผู้กู้ยืมเงินไม่ลงทะเบียนเรียน ต้องแจ้งให้ผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม (บมจ.ธนาคารกรุงไทย) ทราบภายในสิบห้าวัน นับแต่วันสิ้นสุดการลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาค การศึกษา และให้ผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมระงับการโอนเงินให้ผู้กู้ยืมเงินดังกล่าวไว้ก่อน"

ข้อ 6. ให้เพิ่มเติมข้อความเป็นข้อ 43/1 แห่งระเบียบคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ว่าด้วย การดำเนินงาน หลักเกณฑ์ และ วิธีการกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ.2546 ดังนี้ "ข้อ 43/1 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งคืนเงินกู้ยืมของผู้กู้ยืมเงินที่มีได้ใช้ตามที่ กำหนดไว้ในสัญญากู้ยืมให้แก่กองทุน ก่อนสิ้นแต่ละภาคการศึกษาของสถานศึกษา"

ข้อ 7. สถานศึกษาใดที่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการให้กู้ยืมเงินประจำสถานศึกษา ไปแล้ว ก่อนที่ระเบียบนี้จะมีผลบังคับใช้ ให้สามารถดำเนินการ วิธีการกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืม เพื่อการศึกษา พ.ศ.2546 ดังนี้ "ข้อ 43/1 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งคืนเงินกู้ยืมของผู้กู้ยืมเงินที่มีได้ ใช้ ตามที่กำหนดไว้ในสัญญากู้ยืมให้แก่กองทุน ก่อนสิ้นแต่ละภาคการศึกษาของสถานศึกษา"

ภาคผนวก ก

**แบบสอบถาม การประเมินผลและความพึงพอใจของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา
ต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กรณีศึกษา: สถาบันการศึกษา
ระดับอุดมศึกษา**

แบบสอบถาม

การประเมินผลและความพึงพอใจของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

กรณีศึกษา: สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา

ผู้ตอบ นิสิต นักศึกษาที่กู้ยืมกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้มี 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโปรดตอบคำถามหรือทำเครื่องหมาย
/ ใน []

1. เพศ [] ชาย [] หญิง
2. เป็นนักศึกษาชั้นปีที่
3. ภูมิลำเนาเดิม
[] กรุงเทพฯ และปริมณฑล ได้แก่ ปทุมธานี นนทบุรี สมุทรปราการ นครปฐม
สมุทรสาคร (ผู้มีภูมิลำเนาเดิม โปรดวง จังหวัดด้วย)
[] ต่างจังหวัด โปรดระบุชื่อจังหวัด
4. นักศึกษามีพี่น้องทั้งหมด (รวมนักศึกษาด้วย)
[] 1 คน [] 2-3 คน
[] 4-5 คน [] ตั้งแต่ 6 คนขึ้นไป
5. คุณวุฒิทางการศึกษาของผู้ปกครอง
[] ประถมศึกษา [] มัธยมศึกษา/ปวส.
[] ปริญญาตรี [] สูงกว่าปริญญาตรี
6. อาชีพของผู้ปกครอง
[] เกษตรกร [] ลูกจ้าง/รับจ้าง
[] ค้าขาย [] ผู้ปกครองเกษียณจากงาน
7. ครอบครัวของนักศึกษามีรายได้ประมาณเดือนละเท่าไร (รวมทั้งเงินเดือนและรายได้อื่นๆ)
[] น้อยกว่า 2,000 บาท
[] 2,001-5,000 บาท
[] มากกว่า 5,000 บาท

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนฯ ในปีการศึกษา 2551

ขอให้ท่านเขียนเครื่องหมาย [/] ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
เพียงช่องเดียวเท่านั้น

- 4 แสดงว่าเห็นด้วยมากที่สุด
3 แสดงว่าเห็นด้วยมาก
2 แสดงว่าเห็นด้วยน้อย
1 แสดงว่าเห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อความ	มากที่สุด 4	มาก 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ท่านคิดว่าในการกู้ยืมเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา การกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด				
8. ด้านคุณสมบัติผู้มีสิทธิได้รับเงินกู้ยืม				
9. ด้านคุณสมบัติผู้รับรองรายได้ครอบครัว				
10. ด้านคุณสมบัติของผู้ค้ำประกัน				
ท่านคิดว่าในการกู้ยืมเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา การกำหนดเงื่อนไขกระบวนการขอกู้ยืม มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด				
11. ความสะดวกในขั้นตอนการขอรับบริการ				
12. ความก้าวหน้าและพัฒนาของระบบบริการที่ให้				
13. ความรวดเร็วในขั้นตอนของการให้บริการ				
14. ความเอาใจใส่ของเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการ				
15. ความเสมอภาคและเสมอหน้าเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการ				
16. มีบุคลากร ทักษะและมารยาทในการบริการ				
ท่านคิดว่าในการกู้ยืมเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา การกำหนดเงื่อนไขวงเงินให้กู้ยืม มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด				
17. เงินกู้สำหรับค่าเล่าเรียน				
18. เงินกู้สำหรับค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา				
19. เงินกู้เพื่อค่าใช้จ่ายในการครองชีพ				

ข้อความ	มากที่สุด 4	มาก 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ท่านคิดว่าการกู้ยืมเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา การกำหนดเงื่อนไขของเงินให้กู้ยืม มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด				
20. การตรงเวลาของการออกเงินกู้				
21. ระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้ยืม				
22. อัตราดอกเบี้ย				

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

โปรดให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

- เกณฑ์คุณสมบัติของผู้มีสิทธิกู้ยืมเงิน

.....

.....

.....

- ขั้นตอนการยื่นเรื่องขอเงิน

.....

.....

.....

- จำนวนเงินเงินที่อนุมัติให้กู้ยืม

.....

.....

.....

- การชำระเงินกู้คืนกองทุนฯ

.....

.....

.....

- อื่นๆ

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง

แหล่งข้อมูลใช้ในการศึกษา

รายชื่อสถานศึกษาผู้ที่ได้รับเงินกู้ยืมกำหนดชำระหนี้ปีการศึกษา 2545-2551

inst_code	title_part	name_part	จำนวน ราย
000207	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏจันทรเกษม	5923
000208	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏบุรีรัมย์	12155
000271	วิทยาลัย	รัชต์ภาคย์	416
000349	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตบพิตร พิมุข	725
000365	มหาวิทยาลัย	คริสเตียน	1335
000403	มหาวิทยาลัย	ม2520 เทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ วิทยาเขตบพิตร พิมุขมหาเมฆ	1046
000506	มหาวิทยาลัย	กรุงเทพ	8314
000544	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตอุเทนถวาย	206
000642	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏราชนครินทร์	2680
000646	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏเทพสตรี	3289
000679	มหาวิทยาลัย	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2476
000692	มหาวิทยาลัย	เกริก	3349
000702	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี คณะศิลปกรรม	927
000703	มหาวิทยาลัย	เอเชียอาคเนย์	6987
000706	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก คณะเกษตรศาสตร์ บางพระ	2288
000707	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏมหาสารคาม	11687
000825	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏเชียงราย	14579
000853	วิทยาลัย	ศรีโสภณ	2739
000902	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลล้านนา วิทยาเขตพิษณุโลก	2797
000910	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏอุบลราชธานี	12353
000915	มหาวิทยาลัย	นเรศวร	9111
000923	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	3240

inst_code	title_part	name_part	จำนวน ราย
000935	มหาวิทยาลัย	วงษ์สวัสดิกุล	6583
000942	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏเพชรบูรณ์	5408
000958	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏเชียงใหม่	10003
000978	มหาวิทยาลัย	เซนต์จอห์น	2233
000993	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏกำแพงเพชร	5814
001019	มหาวิทยาลัย	ภาคกลาง	2678
001061	มหาวิทยาลัย	รามคำแหง	108392
001093	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏรำไพพรรณี	2772
001106	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏเพชรบุรี	5298
001110	มหาวิทยาลัย	พายัพ	8314
001143	มหาวิทยาลัย	มหิดล	5164
001145	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง	3332
001149	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตขอนแก่น	2098
001204	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏสวนดุสิต	11329
001212	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลล้านนา วิทยาเขตลำปาง	2125
001249	มหาวิทยาลัย	เชียงใหม่	11590
001271	มหาวิทยาลัย	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	12629
001286	มหาวิทยาลัย	สยาม	10702
001303	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏภูเก็ต	4110
001307	มหาวิทยาลัย	มหาสารคาม	13983
001338	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏกาญจนบุรี	4195
001384	มหาวิทยาลัย	ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร	6082
001402	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี	1465
001435	ปี48เปลี่ยน00	4344 โครงการขยายการศึกษามหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ครึ่ง	2
001438	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสกลนคร	1380
001440	มหาวิทยาลัย	บูรพา	6895
001441	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสุรินทร์	3604

inst_code	title_part	name_part	จำนวน ราย
001452	มหาวิทยาลัย	ราชธานี	3922
001455	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีสุรนารี	3611
001486	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลล้านนา วิทยาเขตน่าน	2148
001564	มหาวิทยาลัย	หอการค้าไทย	6633
001582	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	11469
001618	มหาวิทยาลัย	ธรรมศาสตร์	4649
001667	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏอุดรดิตถ์	9267
001668	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนคร เหนือ	1001
001677	มหาวิทยาลัย	ศิลปากร *	188
001683	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏลำปาง	9338
001686	วิทยาลัย	เซนต์หลุยส์	385
001712	มหาวิทยาลัย	รังสิต	7038
001717	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลล้านนา วิทยาเขตภาคพายัพ	4659
001726	มหาวิทยาลัย	อีสัมชัญ	2199
001728	มหาวิทยาลัย	เกษมบัณฑิต	10773
001730	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตโศติเวช	595
001734	สถาบัน	เทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตกาฬสินธุ์ ***	6
001738	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏสวนสุนันทา	7382
001740	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลล้านนา วิทยาเขตเชียงราย	943
001775	มหาวิทยาลัย	เกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน	2468
001793	มหาวิทยาลัย	แม่โจ้	8678
001830	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏพระนคร	6956
001831	มหาวิทยาลัย	สงขลานครินทร์ เขตการศึกษากูเก็ต	575
001832	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลล้านนา วิทยาเขตตาก	2024
001836	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ วิทยาเขตนนทบุรี	856
001853	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏเลย	5490
001857	มหาวิทยาลัย	อุบลราชธานี	3622

inst_code	title_part	name_part	จำนวน ราย
001858	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏนครสวรรค์	8482
001871	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏธนบุรี	3562
001887	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ วิทยาเขตอยุธยา หันตรา	2037
001889	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี คณะบริหารธุรกิจ	3367
001890	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี คณะวิศวกรรมและ เทคโนโลยี	666
001898	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏยะลา	5599
001940	สถาบัน	เทคโนโลยีราชมงคล สงขลา	1
001959	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏสุรินทร์	8961
001984	วิทยาลัย	แสงธรรม	89
001993	มหาวิทยาลัย	โยนก	2265
002014	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา	2819
002032	มหาวิทยาลัย	หัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ	4641
002053	มหาวิทยาลัย	ศรีปทุม	23063
002072	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏพิบูลสงคราม	6764
002080	มหาวิทยาลัย	สงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี	147
002102	มหาวิทยาลัย	ธุรกิจบัณฑิตย์	17960
002128	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏนครศรีธรรมราช	5822
002166	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตปทุมธานี	1397
002184	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏนครปฐม	3871
002200	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี คณะวิศวกรรมศาสตร์	2476
002225	สถาบัน	เทคโนโลยีปทุมวัน	1178
002233	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย คณะเกษตรศาสตร์นคร ศรีธรรม	1580
002235	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีมหานคร	8753
002247	มหาวิทยาลัย	เกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน	5540
002249	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏนครราชสีมา	7125

inst_code	title_part	name_part	จำนวน ราย
002254	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3365
002270	มหาวิทยาลัย	สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ***	1
002319	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏสงขลา	5054
002340	มหาวิทยาลัย	สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี	4693
002341	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏวไลยอลงกรณ์	4735
002342	มหาวิทยาลัย	ขอนแก่น	11790
002373	สถาบัน	เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	8543
002428	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏสุราษฎร์ธานี	5553
002448	สถาบัน	ราชภัฏอุดรธานี ***	1
002453	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏสกลนคร	7628
002464	มหาวิทยาลัย	สงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่	6091
002465	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตเทเวศร์	464
002469	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตภาคใต้	2403
002483	มหาวิทยาลัย	เกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา	1264
002493	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏอุดรธานี	9976
002505	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช	2077
002519	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ วิทยาเขตสุพรรณบุรี	871
002520	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ	2325
002557	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์	484
002558	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตเพาะช่าง	658
002561	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	1132
002620	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลตะวันออกเฉียงเหนือ วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ	1100
002637	วิทยาลัย	ทองสุข	938

inst_code	title_part	name_part	จำนวน ราย
002699	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพณิชยการ พระนคร	1410
002749	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตศาลายา	405
002758	มหาวิทยาลัย	ไปรวมกับ 2520 เทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ วิทยา เขตพระนครใต้	1060
002779	มหาวิทยาลัย	สุโขทัยธรรมมาธิราช	180
002783	มหาวิทยาลัย	ทักษิณ	4691
002795	มหาวิทยาลัย	ศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์	1984
002796	มหาวิทยาลัย	ศิลปากร วิทยาเขตวังท่าพระ	769
002797	มหาวิทยาลัย	นานาชาติซิลเลอร์-แฮตมฟอร์ดเปลี่ยนชื่อรหัส004924	49
002814	มหาวิทยาลัย	หาดใหญ่	6395
002817	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี คณะนาฏศิลป์และ ดุริยางค์	501
003031	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี คณะศึกษาศาสตร์	153
003152	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม	1275
003169	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี คณะศิลปศาสตร์	200
003170	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี คณะคหกรรมศาสตร์	1294
003239	วิทยาลัย	ดุสิตธานี	295
003251	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์	3693
003343	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ วิทยาเขตอยุธยา วาสุกรี	2197
003450	มหาวิทยาลัย	สงขลานครินทร์ เขตการศึกษาสุราษฎร์ธานี	248
003464	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี คณะสถาปัตยกรรม ศาสตร์	236
003879	มหาวิทยาลัย	วลัยลักษณ์	2381
003921	มหาวิทยาลัย	เจ้าพระยา	2771
003942	มหาวิทยาลัย	อีสเทิร์นเอเซีย	3098

inst_code	title_part	name_part	จำนวน ราย
004008	วิทยาลัย	เทคโนโลยีราชธานีอุดร ยกเลิกเปลี่ยนรหัส 004821	1324
004012	วิทยาลัย	สันตพล	1637
004059	มหาวิทยาลัย	เวสเทิร์น	964
004080	มหาวิทยาลัย	แม่ฟ้าหลวง	764
004087	มหาวิทยาลัย	รัตนบัณฑิตวิทยาาสตร์และเทคโนโลยี (เปลี่ยน 4822)	17939
004107	วิทยาลัย	ตาปี	1627
004156	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลชัยบุรี คณะวิทยาศาสตร์	332
004170	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏชัยภูมิ	616
004344	มหาวิทยาลัย	สงขลานครินทร์ เขตการศึกษาตรัง	353
004353	มหาวิทยาลัย	ปทุมธานี	1362
004355	มหาวิทยาลัย	ฟาร์อีสเทิร์น	2623
004356	วิทยาลัย	เซาธ์อีสท์บางกอก	1159
004378	มหาวิทยาลัย	นอร์ท-เชียงใหม่	821
004399	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏกาฬสินธุ์	401
004426	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏศรีสะเกษ	1140
004439	มหาวิทยาลัย	เกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ สกลนคร	852
004493	วิทยาลัย	นอร์ทกรุงเทพ	1464
004504	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลชัยบุรี คณะเทคโนโลยี สื่อสารมวลชน	207
004518	มหาวิทยาลัย	เทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตศรีวิชัย	73
004522	มหาวิทยาลัย	มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน	62
004594	วิทยาลัย	เซนต์เทเรซา อินดิ	17
004599	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏร้อยเอ็ด	848
004600	วิทยาลัย	กรุงเทพธนบุรี	683
004601	วิทยาลัย	บัณฑิตเอเชีย	626
004602	วิทยาลัย	บัณฑิตบริหารธุรกิจ	1488
004606	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏนครพนม	380

inst_code	title_part	name_part	จำนวน ราย
004608	มหาวิทยาลัย	มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง	27
004639	วิทยาลัย	ชุมชนอุทัยธานี	168
004641	วิทยาลัย	ชุมชนบุรีรัมย์	198
004647	มหาวิทยาลัย	ราชภัฏสวนดุสิต วิทยาเขตพิษณุโลก	447
004649	มหาวิทยาลัย	มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช	23
004659	มหาวิทยาลัย	มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด	147
004660	วิทยาลัย	ชุมชนจังหวัดมุกดาหาร	119
004667	มหาวิทยาลัย	โครงการจัดตั้งวิทยาเขตสุพรรณบุรี ม.เกษตรศาสตร์	52
004704	วิทยาลัย	กรุงธนเขียงราย ยกลีกเปลี่ยนรหัส 004816	140
004707	วิทยาลัย	อินเตอร์เทคลำปาง	58
004708	วิทยาลัย	เฉลิมกาญจนา	158
004709	วิทยาลัย	พิษณุโลก	169
004715	วิทยาลัย	ชุมชนนราธิวาส	124
004731	วิทยาลัย	ชุมชนแม่ฮ่องสอน	10
004737	วิทยาลัย	ชุมชนหนองบัวลำภู	9
004783	มหาวิทยาลัย	นราธิวาสราชนครินทร์	117
004796	มหาวิทยาลัย	มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา	4
004801	วิทยาลัย	ชุมชนตาก	4
004821	มหาวิทยาลัย	ราชธานี วิทยาเขตอุดรธานี	1
004822	มหาวิทยาลัย	รัตนบัณฑิต	1
004827	วิทยาลัย	ราชพฤกษ์	1
004837	มหาวิทยาลัย	ธนบุรี	1
004838	วิทยาลัย	กรุงเทพสุวรรณภูมิ	1
004841	วิทยาลัย	เฉลิมกาญจนา ระยอง	2
004859	มหาวิทยาลัย	คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มทร. พระนคร	2

**รายชื่อสถาบันการศึกษาทั่วประเทศในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ**

สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 78 แห่ง

1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (จุพ.) (ม.ในกำกับของรัฐ)
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (มก.)
3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น (มข.)
4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (มช.) (ม.ในกำกับของรัฐ)
5. มหาวิทยาลัยทักษิณ (มทข.) (ม.ในกำกับของรัฐ)
6. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (มจธ.) (ม.ในกำกับของรัฐ)
7. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (มทส.) (ม.ในกำกับของรัฐ)
8. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (มธ.)
9. มหาวิทยาลัยนเรศวร (มน.)
10. มหาวิทยาลัยบูรพา (มบ.) (ม.ในกำกับของรัฐ)
11. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (มมส.)
12. มหาวิทยาลัยมหิดล (มม.) (ม.ในกำกับของรัฐ)
13. มหาวิทยาลัยแม่โจ้ (มจ.)
14. มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง (มฟล.) (ม.ในกำกับของรัฐ)
15. มหาวิทยาลัยรามคำแหง (มร.)
16. มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ (มวล.) (ม.ในกำกับของรัฐ)
17. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มศว.)
18. มหาวิทยาลัยศิลปากร (มศก.)
19. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (มอ.)
20. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (มสธ.)
21. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี (มอบ.)
22. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (สจล.) (ม.ในกำกับของรัฐ)
23. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (มจพ.) (ม.ในกำกับของรัฐ)
24. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (สพบ.)
25. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (มรภ.สส.)
26. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (มสด.)

27. มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม (มจษ.)
28. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร (มรภ.พน.)
29. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี (มรธ.)
30. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (มบส.)
31. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (มร.ชม.)
32. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (มร.ช.)
33. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง (มร.ลป.)
34. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ (มรอ.)
35. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม (มรพส.)
36. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร (มรภ.กพ.)
37. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ (มรนว.)
38. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ (มร.พช.)
39. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี (มร.อด.)
40. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (มรม.)
41. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย (มรล.)
42. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร (มรสน.)
43. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา (มร.นม.)
44. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ (มรภ.บร.)
45. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ (ม.รภ.สร.)
46. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี (มรภ.อบ.)
47. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา (มรอย.)
48. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี (มรรพ.)
49. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ (มรร.)
50. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี (มรท.)
51. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ (มรว.)
52. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี (มรภ.พบ.)
53. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี (มรกก.)
54. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม (มรน.)
55. มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง (มรมจ.)
56. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี (มรส.)

57. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช (มรณศ.)
58. มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต (มรภ.)
59. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา (มรภ.สง.)
60. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา (มรย.)
61. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ (มกส.)
62. มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ (มชย.)
63. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด (ม.รอ.)
64. มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ (มรภ.ศก.)
65. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (ม.มจร.) (ม.ในกำกับของรัฐ)
66. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (มมร.) (ม.ในกำกับของรัฐ)
67. สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน (สทป.)
68. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (มทร.ธัญบุรี)
69. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ (มทร.กรุงเทพ)
70. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก (มทร.ตะวันออก)
71. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร (มทร.พระนคร)
72. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ (มทร.รัตนโกสินทร์)
73. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา (มทร.ล้านนา)
74. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย (มทร.ศรีวิชัย)
75. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ (มทร.สุวรรณภูมิ)
76. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน (มทร.อีสาน)
77. มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ (มนธ.)
78. มหาวิทยาลัยนครพนม (มนพ.)

มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ 13 แห่ง ข้อมูล ณ เดือนกรกฎาคม 2551

สถาบันอุดมศึกษาเอกชน 37 แห่ง/วิทยาลัยเอกชน 27 แห่ง/สถาบัน 5 แห่ง

1. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ (มกท.)
2. มหาวิทยาลัยเกริก (มกร.)
3. มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต (มกบ.)
4. มหาวิทยาลัยคริสเตียน (ม.ค.ต.)
5. มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา (มจพ.)

6. มหาวิทยาลัยชินวัตร (มชว.)
7. มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น (มชจ.)
8. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร (มทม.)
9. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต (มรบ.)
10. มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ (มนช.)
11. มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด (มนชส.)
12. มหาวิทยาลัยปทุมธานี (ม.ป.ท.)
13. มหาวิทยาลัยพายัพ (มพย.)
14. มหาวิทยาลัยภาคกลาง (ม.กก.)
15. มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ม.ภ.น.)
16. มหาวิทยาลัยรังสิต (มรส.)
17. มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต (มรบ.)
18. มหาวิทยาลัยราชธานี (มรธ.)
19. มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล (มว.)
20. มหาวิทยาลัยเอเชียน
21. มหาวิทยาลัยเว็บสเตอร์(ประเทศไทย) (ม.ว.ท.)
22. มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น (มท.)
23. มหาวิทยาลัยศรีปทุม (มศป.)
24. มหาวิทยาลัยสยาม (มส.)
25. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย (มกค.)
26. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ (ม.ฉ.ก.)
27. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ (ม.ญ.)
28. มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ (มอช.)
29. มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย (มวอ.)
30. มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ (ม.ออ.)
31. มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น (ม.ฟ.อ.)
32. มหาวิทยาลัยโยนก (ย.น.)
33. มหาวิทยาลัยธนบุรี (มธร.)
34. มหาวิทยาลัยอิสลามยะลา
35. มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี (มกธ.)

36. มหาวิทยาลัยนานาชาติเอเชีย-แปซิฟิก (ม.น.อ.)
37. มหาวิทยาลัยการจัดการเทคโนโลยีอีสเทิร์น
38. วิทยาลัยเฉลิมกาญจนา (วณก.)
39. วิทยาลัยเชียงราย (วชร.)
40. วิทยาลัยเซนต์เทเรซา-อินดิ (ว.ท.อ.)
41. วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ (ว.ชล.)
42. วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก (ช.อ.บ.)
43. วิทยาลัยดุสิตธานี (วคธ.)
44. วิทยาลัยตาปี (วตป.)
45. วิทยาลัยทองสุข (ว.ท.)
46. วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ (วทต.)
47. วิทยาลัยนครราชสีมา (วนม.)
48. วิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ (วนก.)
49. วิทยาลัยบัณฑิตบริหารธุรกิจ (ว.บ.อ.)
50. วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย (ว.บ.อ.)
51. วิทยาลัยพิษณุโลก (ว.พ.ล.)
52. วิทยาลัยพุทธศาสนานานาชาติ (ว.พ.น.)
53. วิทยาลัยรัชต์ภาคย์ (ว.ร.ภ.)
54. วิทยาลัยลุ่มน้ำปิง (วป.)
55. วิทยาลัยศรีโสภณ (ว.ศส.)
56. วิทยาลัยสันตพล (วสพ.)
57. วิทยาลัยแสงธรรม (วส.)
58. วิทยาลัยอินเตอร์เทค ลำปาง (ว.อ.ท.)
59. วิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ (วคส.)
60. วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม (วทส.)
61. วิทยาลัยราชพฤกษ์ (วรพ.)
62. วิทยาลัยเฉลิมกาญจนาระยอง
63. สถาบันบัณฑิตศึกษาจุฬาภรณ์ (สบจ.)
64. วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์ (วทพ.)
65. สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น (สทญ.)

- 66. สถาบันอาศรมศิลป์ (ส.อ.ศ.)
- 67. สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (สทอ.)
- 68. สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน (สทป.)
- 69. วิทยาลัยพณิชยการ

วิทยาลัยชุมชน 19 แห่ง

- 1. วิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน
- 2. วิทยาลัยชุมชนพิจิตร
- 3. วิทยาลัยชุมชนตาก
- 4. วิทยาลัยชุมชนบุรีรัมย์
- 5. วิทยาลัยชุมชนมุกดาหาร
- 6. วิทยาลัยชุมชนหนองบัวลำภู
- 7. วิทยาลัยชุมชนสระแก้ว
- 8. วิทยาลัยชุมชนอุทัยธานี
- 9. วิทยาลัยชุมชนระนอง
- 10. วิทยาลัยชุมชนนราธิวาส
- 11. วิทยาลัยชุมชนปัตตานี
- 12. วิทยาลัยชุมชนยะลา
- 13. วิทยาลัยชุมชนสตูล
- 14. วิทยาลัยชุมชนพังงา
- 15. วิทยาลัยชุมชนยโสธร
- 16. วิทยาลัยชุมชนคราด
- 17. วิทยาลัยชุมชนสมุทรสาคร
- 18. วิทยาลัยชุมชนแพร่
- 19. วิทยาลัยชุมชนสงขลา

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ ชื่อสกุล

นายเสกสรรค์ บุญรอด

วัน เดือน ปีเกิด

เสาร์ที่ 6 พฤษภาคม 2521

ประวัติการศึกษา

วิทยาศาสตร์บัณฑิต (พลศึกษา)
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2543
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ปีการศึกษา 2552